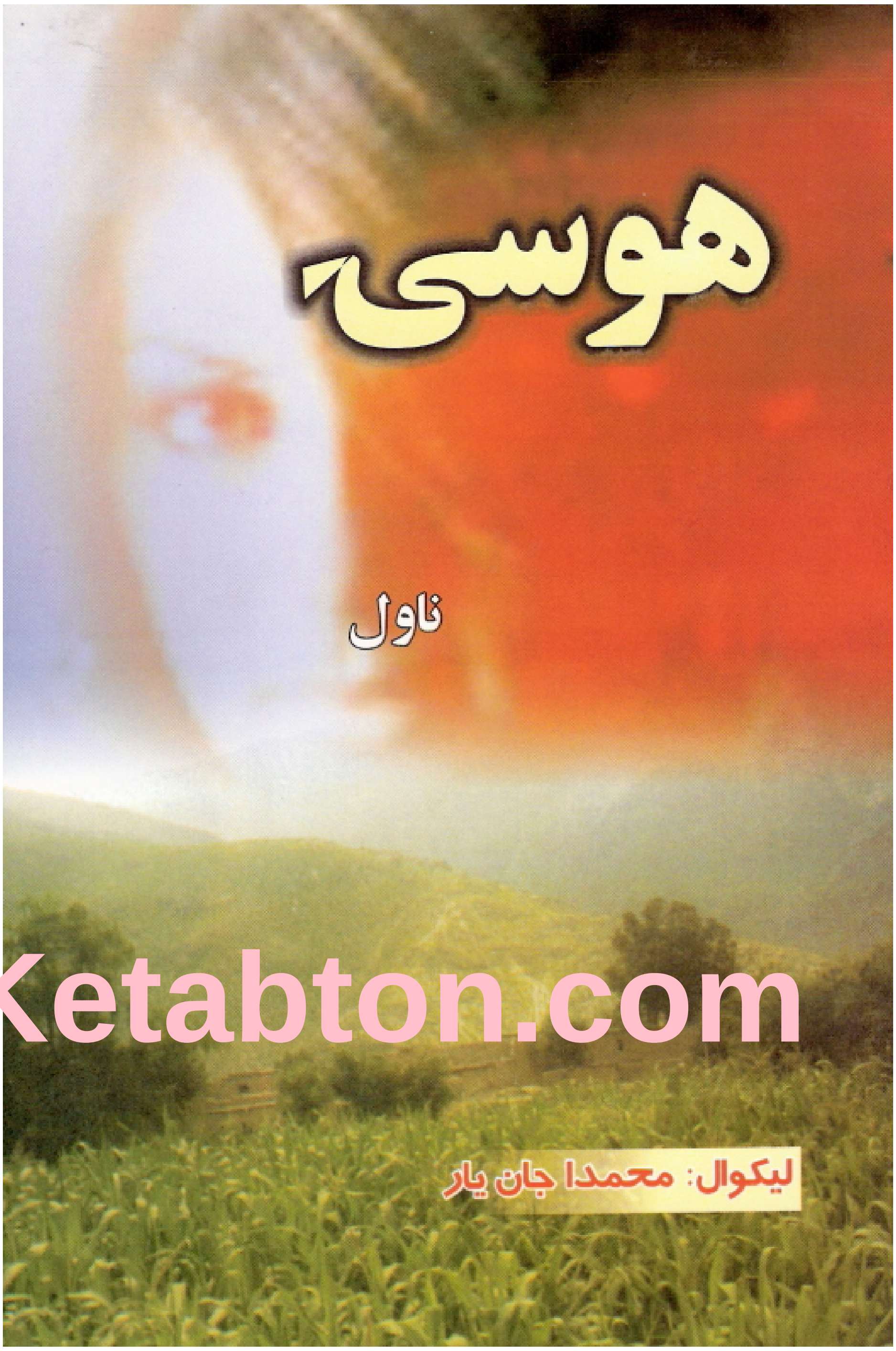

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	:: هوسۍ (ناول)
لیکوال	:: محمدا جان یار
خپرونکی	::د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور
چاپ شمېر	:: 1000 ټوکه
چاپ نېټه	:: 1385ل/2006م
چاپ وار	:: لومړی
چاپ زیار	:: عبدالبصیر بیدار
کمپوزر	:: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټر ځای

د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور

Tel:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسی

ناول

لیکوال:
محمدا جان یار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

یــار

له یو بل ناول سره

پـه پـښتو داسـتاني ادبيـاتو کـې د نـاول ليکنـې د تـاريخي بهيـر مطالعـه ځـو پـه زړه پـورې ټکـي د سرې مخـې تـه ږدي. لـومړنی ټکـی يـې دا دی، چـې د ژبـاړې او خپلـه د نـاول ليکنـې بهيـر سـره لـه دې چې اوږد تـاريخ لـري، خـو دغـه بهيـر لـه پيـل راوروسـته پـه سـمه پرلـه پسـې توګـه او پـه ټينګـار سـره دوام نـه دی پيـدا کـړی. ددغـه تـاريخي بهيـر لـه مطـالعې څخـه راوتلـی بـل ټکـی دا دی، چـې زمـوږ پـه ولـس کـې او د اولـس د ژونـد پـه بېلابېلـو اړخونـو کـې د پېـښو د ډېرښـت او د اتلانـو او څيـرو لـه ځلېـدو سـره سـره زمـوږ د نـاول ليکنـې بهيـر او زمـوږ نـاول کـښونکو لـه دې څخـه لازمـه ګټـه نـه ده اخيـستې. هغـومره چـې د اولـس ژونـد لـه سـترو پېـښو لـه سـترو اتلوليـو ډک دی او ځېـرې او پېـښې پـه کـې ډېـرې پـه زړه پـورې دي. زمـوږ پـه نـاولونو کـې بـې لـه يـو څـو بېلګـو پرتـه لازمـه ځـلا نـه ده پيـدا کړې.

پـه دې وروسـتيو کلونـو کـې زمـوږ يـو شـمېر ليکـوال دې برخـې تـه هـم پـام رااړولـی دی. پـه دغـو کلونـو کـې يـو شـمېر پـه زړه پـورې ناولونـه او منځنـۍ کيـسې ليکـل شـوي دي. پـه دغـو کيـسو او نـاولونو کـې د اولـس د ژونـد بېلابېـل اړخونـه ځـای شـوي او داسـتاني شـوي دي. دغـه هـڅې د ستاينې وړ دي، خو کافي نه دي.

ښاغلی ليکـوال او شـاعر محمـدا جـان يـار هـم پـه دغـو وروسـتيو څـو کلونـو کـې پـه دې برخـه کـې هلـې ځلـې کـړې دي. نومـوړی چـې تراوسـه يـې د شـعرونو او نظمونـو د کـښلو لـړۍ ګرمـه سـاتلې ده، په راوروسته کې يې داستاني ليکنيو ته پوره پاملرنه وراړولې ده.

ښـاغلي ليکـوال تراوسـه پـورې څـو داسـتاني ټـولګې او د نـاولونو او منځنـۍ کيـسې کـښلي دي. پـه دغـو داسـتان ليکنـو کـې د تېـرو دېرشـو اورنيـو او خونړيـو کلونـو پېـښو پـه ښـه توګـه ځـای مونـدلی دی.

ښـاغلي يـار دغـه نـوي نـاول هـم د همـدغو کلونـو يـوه پېـښه رااخلـي او داسـتاني بڼـه ورکـوي. مـا ددې نـاول لـومړنۍ کـښل شـوې نسخه ولوستله او ګـران ليکـوال تـه مـې ددغـه اثـر پـه اړه خپـل نظـر او ځينـې مـشورې ورکـړې، چـې د چـاپ پـه وخـت کـې يـې پـه پـام کـې وسـاتي او بيـا ځلـي کتنـه پـرې وکـړي. هيلـه لـرم زمـوږ ځـوان ليکـوال دغـه پـه زړه پـورې ادبـي ډول تـه غـور وکـړي. دا هغـه داسـتاني ډول دی، چـې د يـو ملـت د ژونـد ټـولې لـوړې ژورې، ټـولې نـاخوالې، ټـول عظمـت، ټـولې مينـې او وينـې پکـې ځايـداى او ځلېداى شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغې برخې ته د لا زیاتې پاملرنې په هیله. تاسو د ښاغلي یار ددغه ناول لوستلو ته رابولم.

په درنښت

زریــن انځــور

2005/8/22

جرمني، کولن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ څپرکی

د کــوټې کړکــۍ او دروازه بیخــي ډنګــې ډیــوال پرتــه وه. د لمــر وړانګــې پــه کړکــۍ کــې رانننوتلې وې. هـوا دومـره پاکـه وه، چې زره ګـرد هـم د لمر پـه وړانګـو کې نـه لیـدل کېـده. ځان مې کړکـۍ تـه ښـه ورنـږدې کـړ، د سیند شـور او زوږ مـې تـر غـوږ راورسېد ، سر مې لـه کړکـۍ نـه ښـه بهـر کـړ، لانـدې سیند پـه مـستۍ بهېـده. یخـې یخـې څپـې لـه سینده راجګېـدلې، د سیند پـه غـاړه د "ولـو " د ونـو څـانګې سیند کـې ډوبـې شـوې وې. پـه دغـه اوړي د غـرو پـه سـرونو پـوره واوره پرتـه وه، نـو ځکـه خـو سیند پـه مـستۍ کـې و، اوبـه خـو یـې دومـره یخـې وې، چـې هـډو لاس پـه کې چا نشو ښـکته کولې. مـا بـه لـه معمول سره سم لـه همـدغې کړکـۍ نـه د شاتوت د زړې ونـې پـه دوه خوښـې ښـاخ کـې د بـاجونکې ځـالې تـه پورتـه پـام کـاوه. د تـورې بـاجونکې ځالـه خـو لـه کلونـو کلونـو پـه همـدغې ښـاخ کـې پرتـه وه. مـا لا لـه ځـالې نـه سـترګې نـه وې اړولـې، چـې باجونکـه د ځـالې تـر څنګـه پـه یـوه ډکـې ناسته وه. پخپلـه مـښوکه کې یې یـو اوږد ډکـی نیـولی و. غوښـتل یې چې ډکـی پخپلـه ځالـه کـې سم کـړي. بلـه باجونکـه ورتـه پـه یـوه بلـه څانګـه ناسته وه، شـپېلي یـې وهل. دا ځاله د هغوی ډېره پخوانۍ مېنه وه.

رښـتیا چې خپلـه ځالـه، خپلـه مېنـه او خپـل کـور څومره خوږ شـی دی ! پـه هـر چـا انسان دی کـه حیـوان او کـه پرنـده دی، خپـل ټـاټوبی پـرې ګـران دی. زه لـه کلـي نـه پخـوا راوتـی وم زیـات وخـت مې ښار کې تېرېده، یوازې به اخترونو کې کلي ته تلم.

زمـوږ کلـی ډېـر لـوی نـه و، خـو د ښـکلیو منظـرو پـه مـنځ کـې پـروت و. دوو خـوا او تـه یـې جـګ جـګ غرونـه ولاړ وو. دغـه اسمان څـوکي غرونـه پـه شـنو ځنګلونـو پـټ و، د څېـړۍ او نـښترو ونـو د ګـڼ والـي لاملـه تـوره شـپه جـوړه کـړې وه. اوړی ـ ژمـی پـر دغـو غرونـو واورې پرتـې وې. ناوونـه او خوړونـه لـه روڼـو او پـاکو اوبـو ډک بهېـږي. پـه غرونـو کـې ځـای ځـای بانـډې او کرونـدې هـم شـته. ډېـری خلـک پکـې اوسـېږي، د غـرو لمنـو کـې لـوی او واړه کلـي پراتـه دي، خـو دا کلـی د سیند پـه غـاړه پـروت دی. کلـه چـې پـه سیند کـې سـېلاب راشـي، ډېـر کورونـه او ځمکـې لـه ځانـه سـره وړي. بـس همـدا غرونــه او هواګـانې دي، چـې ددې سـیمې د کلیـو خلـک یـې روغ رمـټ ساتلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ښه یاد شي، چې د باندني هېوادونو ځینې سیلانیان زموږ په کلي تېرېدل او نورو درو ته به تلل. ددې ځای په خلکو کې ښه راشه درشه شته دی. په اخترونو او اشرونو کې له یو بل کره ځي راځي. هسې خو په ټول افغانستان کې همدا کولتور دی، خو په ځانګړي توګه ددې ځای په پښتنو کې د برې او حجرې په ټنګ ټکور تودې دي او بیا خو د ژمي په اوږدو شپو کې د کلي له حجرو نه د ټپو او یکه زار غږ پورته کېږي. سره له دومره غریبۍ هم ټول لکه د ورونو په شان شپې ورځې تېروي. ادب، حیا د کشر او مشر خپل خپل ځای او درناوی پکې موجود دی. چل ول، ټګي برګي دا خلک نه پېژني، خو یو شوی چې ددې خلکو ژوند یې تباه کړی دی، هغه بې سوادي ده، چې قصور او ګناه یې د تېرو رژیمونو په غاړه ده. سره له بې سوادۍ هم، خلک یې په ادب ګړېږي. ته به وایې، چې لوړې زده کړې لري.

زه ډېره موده پس کلي ته راغلی وم. په نورو کلیو کې هم وګرځېدم. په ټولو کلیو کې د خلکو ترمنځ سخت اتفاق او اتحاد موجود و، ټول لکه ورونه داسې او سېدل. سره له دومره غریبۍ یو تر بله ځارېدل، دا نه وه چې ته څوک یې او زه څوک یم، لکه د یوه کاله د خلکو غوندې یې ژوند کاوه.

ماته هغه ژوند خوند راکاوه، یوه میاشت په رخصتۍ راغلی وم، پوه نه شوم، چې دا یوه میاشت څنګه زر تېره شوه؟.

دې ښار ته چې راغلی یم، دا څو مه شپه ده، چې هېڅ خوب نه راځي. زړه مې په کلي کې پاتې دی، هغه شنه باغونه، د کلي چنارونه، په دېرو او وستلونو کې د کلي د خلکو ناسته پاسته، د چېلمانو لخړې، د کلي د ټوکمارو ترمنځ ټوکې ټکالې، د پسرلي په موسم کې د شنو توتیانو اوازونه، د سپېرو تړو له پاسه د مستو زرکو چړچکې، په شنو فصلونو کې ګرځېدل، راګرځېدل، ګودرونو ته د کلیو د نجونو کتارونه، هر مابښام په شنو ونو کې د مرغیو شور او اوازونه، د چم ګاونډ ګنه ګوڼه، ودونه، اخترونه، تالونه او سمنکونه یو شې، چې هېڅ له یاده مې نه وځي او هغه دا دی، چې:

د هغه بر کلي تر څنګه به چې په لوړ ګړنګ کجیران ناست و٘ او پاس به هوا کې د زاڼو کاړه واړه کتارونه تېرېدل، د ښکاریانو ساتل شویو زرکو به په پنجرو کې څنګه ښې او په زړه پورې چړچکې وهلې.

کرار کرار رانه د ښار مصروفیتونو د خپل کلي یادونه واخیستل. بوختیاوې مې زیاتې شوې، د کلي یادونه مې هېر شول، خو بیا هم سړی هر شی هېرولی شي ولې د خپل کور او کلي د خاپوړو کوځې نه شي هېرولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمـوږ پـه کلـي کـې ایلـه بېلـه درې ـ څلـور تنـه مـامورین او تنخـوا خـواره موجـود وو، نـورو ټولـو پخپلـه ځمکـه کـې لـه پخـوا نـه بزګـري کولـه. زه د معمـول سـره سـم خپلـې دنـدې تـه تلـم. د مـامورینو تنخواګـانې کمـې وې، ټولـو اقتـصادي سـتونزې درلـودلې، خـو چـا د هغـې وخـت د رژیم له ډاره څه نه شو ویلی.

بیـا هـم هـر چـا سـتونزو تـه غـاړه ایـښې وه. چېرتـه پـه میاشـت کـې بـه هـم کـوم مـامور غوښـه، ښـوروا نـه شـوه خـوړلی. د افغانـستان پـه بېلابېلـو ولایتونـو کـې د خلکـو د ژونـد بـېلا بېلـې طریقـې وې. پـه هېـواد کـې د اقتـصادي او اجتمـاعي پرمختیـا او خـو هـڅو فکـر چـا سـره نـه و. یـوازې پـه ګـرد افغانـستان کـې ښـه امنیـت موجـود و. هېچـا سـره د سـر او مـال خطـره نـه وه. بېګانـه و خـو زمـوږ ملـک تـه کـاږه هـم نـشو کـتلای. د خوښـۍ او ارامـۍ فـضا خـوره وه. د هـر کلـي پـه جومات کې به د جمعې تر لمانځه وروسته دوعا کېده او ویل کېده به چې:

زمـوږ د پاچـا تخـت و بخـت دې خـدای برقـرار لـري، تاسـو تـه ښـه معلومـه ده، چـې هېچـا بـه د پاچا په هکله بده خبره نه کوله، د هر چا په ژبه دا ویل کېدل:

الله دې زموږ د اسلام باچا ته ډېر عمر ورکړي.

دولتـي مـامورینو هـم پـه ښـکاره څـه نـشو ویلـی، ولـې زړونـه یـې د وخـت لـه نـاخوالو نـه پـه تنـګ راغلـي وو. مـامور سـهار بـه چې کلـه کلـي تـه راغـی، مـوږ تـه بـه یـې د ښـار کیـسې کـولې. ده ویـل نـوی مـامور شـوی وم، د ورځپـاڼې لپـاره بـه مـې هـره ورځ د خپرولـو وړ مـواد تیـارول، تـل بـه مـې د کار په ځای کې پخپل مېز سرټیټ کړی و، څه به مې لیکل.

یـوه ورځ د کـار پـه خونـه کـې سـخت مـصروف وم، چـې د دفتـر مـلازم راغـی، ویلـې مـامور صـاحب څـوک دې غـواړي. خولـه مـې لـه نـسوارو ډکـه وه، پـه لیکنـه بوخـت وم، سـر مـې راجـګ کـړو، چـې وړانـدې پـه دروازه کـې یـوه جینـۍ راننوتلـه. ښـکلې جینـۍ پـه ښـکلې دریـشۍ کـې راروانه وه.

زر مـې نـسوار تـو کـړل، لـه مېـز نـه ورپاڅېـدم او د هغـې مخـې تـه ورغلـم، چـې نـزدې راغلـه او سترګې مـې پـرې ولګېـدې، ښایـست او ښـکلا تـه یـې هـک پـک پـاتې شـوم. حېـران شـوم، چـې دا ښـکلې او فېـشني پېغلـه او سـهاره تـه؟ زه د کلـي سـړی او دا د ښـار ښـاپېرۍ؟ مـا وې دا بـْ څـوک وي؟ مخـامخ ور روان وم، ویلـې مـامور سـهار تاسـې یاسـت؟ مـا وی هـو بـې بـې زه یـم راځـه مهرباني وکړه راځه.

هغې راته سترګو ته کتل، وې ویل

منه سهار صاحب، ښه شو چې دا ستا کار ځای مې وموند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه لا شکمن شوم، ما وې لکه چې کومه جاسوسه یې درپسې کړې ده، خدای دې خیر پېښ کړي، کومه ګناه خطا رانه شوې نه وي، نور څه خو نه وو، صرف ځیني لیکنې مې داسې کړې وې، چې پر نظام د انتقاد بوی ترې پورته کېده او هم مې په یوه نیمه لیکنه کې د وخت له ناخوالو نه سر ټکاوه. اګرچې ډېرو به د رژیم په خلاف ځیني مقالې او طنزیه لیکنې په اخبارونو کې خپرولې، خو په زړه کې مې ډېر څه تېرېدل. هغه زما د مېز ترڅنګه په څوکۍ کښېناسته، د سترګو لاندې مې وځارله، ما وې که کومه خپلوانه او شناخته ده او که څنګه؟ د شعبې خدمتګار ته مې وویل:

والکه چنار ګله! هن دا پیسې واخله چای راوړه. له دوکانه درسره شیر پېره هم راوړه. زه خپل مېز ته کښېناستم، جینۍ ته مې په احتیاط او ادب سره مخ وروا ړاوه، ورته و مې ویل:

بخښنه غواړم که خپل ځان راته راوپېژني؟

هغه موسکۍ شوه سرې نرۍ شونډې یې ببرته کړې، توري اوږدې سترګې یې راوا ړولې، وې ویل:

زما نوم هوسۍ دی. د ادبیاتو د پوهنځي د څلورم کال محصله یم. خپل وربل یې په چپ خوا وارتاوه کړه، سترګې یې مړې غوندې پورته وا ړولې، وې ویل:

له پخوا نه راسره دا هیله وه، چې له تاسې سره له نزدې نه وګورم. د ژوندون په مجله کې مې یوه ورځ ستا یوه مقاله لوستلې وه، ټولو پرې ښې تبصرې کولې. ستا راډیو داستانونه هر چا اورېدلي دي، ما هم د هرې جمعې په شپه ستا راډیویي داستانونه اورېدلي او تعقیب کړي دي، غوښتل مې چې یو ځل دې له نزدې نه وګورم. سهار صیب! له ډېره وخته راهیسې ستاسې راډیویي داستانونه د جمعې په شپه اورم، ستاسې لیکنې، لنډې کیسې او مقالې مې هم لوستي دي. څو واري مې له ځانه سره پرېکړه کړې ده، چې تاسې له نزدې نهووینم. له ښه مرغه چې دا نن مې ستاسې سره د لیدو نصیب وشو، له ډېرو پوښتنو وروسته مې دلته پیدا کړې.

ما وې هو ولا څه وکړو وظیفه ده، سبا یې راځو، ټوله ورځ بس همدا کار دی، په دې مېز مې سر ټیټ وي ان چې مازدیګر شي بیا کور ته روان شم. په دې وخت کې د شعبې خدمتګار چای راوړ. ما د چای پیاله ډکه کړه او د هغې مخې ته مې پر مېز ورته کېښوده. د چای څښلو هیله مې ترې وکړه. ویل مننه. ما هم د چای پیاله ځانته ډکه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړه کې مې په دا لړه شېبه کې ډېر څه تېر شول، حېران خو په دې وم چې دا ښکلې جينۍ او سهاره ته نسوار پک. بيا مې چې فکر وکاوه، ما وی خو خالي ليدو ته دې راغلې ده، نو ته اوس څه زړه ښکته پورته کوې. بيا مې زړه رالوی کړو او دا سې پوښتنه مې ترې وکړه:

بخښنه غواړم که تاسې ځان راته راوپېژنئ او هم راته ووايئ، چې اصلي مطلب دې څه دی؟

ويل يې:

مخکې مې درته وويل، چې زما نوم هوسۍ دی، د کابل پوهنتون ادبياتو پوهنځي کې د څلورم کال محصله يم.

نور مې ترې د پوښتنې جرأت نه درلود، خو هغې وويل:

کور مې په وزير اکبر خان مېنه کې دی اصلاً د جنوبي يو. زموږ ټوله کورنۍ د جمعې په شپه خامخا ستاسې راډيويي داستانونه اوري.

هغې د چای نه غړپ وکړو، زه ورته ښه په ځير شوم، خدای راستي چې په غړۍ کې يې اوبه ښکارېدې. زه له وړوکتوبه شرمېندوکی وم، ښځو ته مې نشو کتلای، خو بيا مې زړه رالوی کړو، په غټو او روڼو مې وروکتل. هغې چې سترګې راواړولې، ما وې ګنې زړه يې رانه ووېست، څه بل شان ښابست رب ورکړی و. په مرۍ کې مې لاړې وچې شوې، هغه هم راباندې پوه شوه. ما چې بيا وروکتل، هغې زما په سترګو کې خپلې سترګې ښخې کړې. زه وشرمېدم د هغې د سترګو جنګ کې پاتې راغلم. يوه شېبه مونږه دواړه غلي پاتې شو، په زړه کې مې تېر شول ما وې هسې نه چې درباندې پوه شي او شکايت درنه وکړي. هغې وويل:

ښښنه غواړم چې له کاره دې ونه باسم. له خپلې پيالې يې ګوټ وکړ، په شعبه کې ې هرې الماری ته يو ځل وروکتل، بيا يې زما مېز او ماته په ځير ځير کاته.

ما غوښتل، چې دويمه پياله چای ورواچوم، ويلې بس دی. سهار صاحب ډېره ډېره مننه اوس همدومره. لږ څه پېژند ګلوي مو سره وشوه. سبا ته به که وخت ولري کوم ځای به سره وعده کېږدو، غواړم پوره درسره وپېژنم څنګه؟ ډېره ښه ده بي بي سبا ته به زه په څلورو بجو درته لاندې د مطبعې مخې ته ولاړ يم. که دې غوښتل او وخت دې درلود سره وبه ګورو. ويل يې: سمه ده. اوس به ستا په اجازت سره درنه رخصت شم. ما وې ښه ده مهرباني وکړه.

زه ورسره ان تر دروازې لاړم، مخ يې راستون کړو وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس نور مه راځه ډېر تشکر، د مېلمه پالنې نه دې. ويې خندل د مينې ډکه خندا يې وکړه، ما هم ورسره خوله چينګه کړه. خداى په اماني مې ورسره وکړه او لاړه. بيرته چې راستون شوم، د سر ويښتان مې نېغ ودرېدل. دستي مې يوه ټونګه نسوار خولې ته وارتول. په فکر کې ډوب لاړم، ما وې ښه د کونډې زويه يو فقير ملنګ ليکوال په غير له دې ماموريته نور هېڅ نه لري، په کلي کې دې يو زوړ کور او زړه بوډۍ مور درپاتې ده، غريبي خو له وړوکتوبه د هر شي له جرړتنه وېستلى يې.

د خوارې کونډې زويه، خپلې روټي ژويه

په منډه له مېزه پورته شوم او په دېوال پورې ځوړندې هنداري ته ودرېدم. پخپلو ويښتانو مې ګوتې متې ووهلې، څه تمه مې ځانته پيدا شوه. زړه کې مې وويل:

سهاره له چا نه کم نه يې! خو په جېب کې دې قيران جان (غيران) نه بودېږي. بيا مې څو ګامه په کوټه کې واخيستل، سګرټ مې ولګاوه، هغه مې فکر ته راغله. نوم مې هوسۍ دى، د ادبياتو د پوهنځي محصله يم، چې دا د کافر لور څومره ښکلې ده؟ سرې نرۍ شونډې، سپين غاښونه، توري اوږدې سترګې، دنګه ونه، صراحي غاړه، توري اوږدې زلفې يا ربه چې څومره ښايست دې ورکړى دى. بيا مېز ته کېناستم، له ځان سره مې ووې: د چونچنې زړه دې دى دا څه کوې؟ غريب سړى او برګ يې سپى، پردۍ جينۍ پسې دې زړه لاړ.

ما به هره غرمه د ډوډۍ په سر له خپلو همکارانو سره ټوکې ټکالې کولې، خو په دې غرمه مې سپېره مړه وه. انډيوالانو راته وويل:

سهاره نن غلى يې ټوکې نه کوې څنګه چرتي يې؟ ما ځان ترېنه تېراوه. مازديګر چې کور ته لاړم د ډوډۍ تياري او ديګ ميګ مې له لاسه نه کېده. بس همدا به مې په فکر کې راکوزېدل. الکه سهاره دا جينۍ درسره څه لري؟ استخباراتو وظيفه ورکړې ده او که څنګه؟ نه نه.... کېداى شي خوارشې مينه درسره ولري. مينه نه بابا زما غريبي او له هغې سره مينه؟

په دې شپه خوب نه راتلو، سهار خپلې دندې ته لاړم. په دې فکر وم چې هغه په څلورو بجو راځي او ستا په جېب کې غيران نشته، له يوه مامور نه مې سل روپۍ پور کړې. ما وې نه ويل کېږي، چې د ضرورت په وخت کې ورته خجالت نه شم او په دې ورځ مې بايد نيمګړى داستان راډيو ته پوره کړى واى.

خو فکر او قلم مې ودرېدل، نور راکې د ليکلو توان نه و، په همدې ورځ په دا څو شېبو کې به زړه ته ډېر ډېر څه راغلل. کله به مې فکر ته راغله، چې کېداى شي دا جينۍ د کوم بل مطلب لپاره چا موظفه کړې وي، بيا به مې وويل سهاره ته نو څه کوم لوړ مقام لرې يا د حکومت ضد سړى يې ته څه شى يې؟ چې دا نه يې نو څه بدل فکرونه کوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېدای شي مینه درسره ولري. له ځان سره به مې وخندل. ما سره مینه؟

خو لنډه دا چې په همدې سوچونو او فکرونو کې ځلور بجې شوې، رخصتي شوه. زړه نازړه مې حاضري امضاء کړه، له نورو ماموارینو نه وروستی شوم، په کرار کرار له مطبعې نه ووتلم. د خپل لین بس سرویس چلوونکي ته مې وویل: ما وې زه نن چېرې کار لرم، نن تاسې سره نشم تلای. ټول ماموارین کورونو ته ولاړل. زه د مطبعې مخې ته یوازې پاتې شوم. په سړک ورانډې لاړم او د هغې د رتلو انتظار مې کاوه. لږه شېبه پس یو تور ښکلی موټر مې مخې ته ودرېد ، هغه له موټره راښکته شوه. په خندا یې وویل:

سهار صاحب لکه چې ډېر انتظار پاتې شوې. ښېنه غواړم له پوهنتون څخه په همدومره وخت کې سړی رارسېږي. هله راځه مهرباني وکړه. موټر ته به وخېږو.

زما په خوله کې لاړې وچې شوې وې، ځکه چې د پردې لور سره په داسې ګ موټر کې او بیا چېرته؟ زه لږ زړه نازړه وم، هغه وموسېده وې ویل:

تاسې مهرباني وکړئ په موټر کې به خبرې سره وکړو.

لومړی ځل مې و ، چې په دغسې موټر کې کښېناستم. له حیا نه په وروسته سیټ کې کښېناستم، ما وی چې څوک مې ونه ویني. هغې بیا له نازه یو اوخکی کوږ کړو موسکۍ شوه، وې ویل:

سهار صاحب مخکې به ناست وای، ما وې خیر دی همدلته به کښېنم. هغې راته مخ راواړاوه، وې ویل:

سهار صاحب ستا په زړه کې څه تېر نشي داسې ځای ته به لاړ شو ، چې دواړه سره ښه یو بل وپېژنو او نورې خبرې به هلته کوو. زړه دې مه ښکته پورته کوه. ما وې نه نه بې بې پروا نه لري ستا خوښه زما خوښه ده. هغې وویل:

ښه نو وایه، چې د کرغې ډنډ ته ولا شو او که کوم هوټل ته؟

په دویمه خبره مې نېغ ټوپ وکړو ، ځکه چې زما جیب کې یوازې یو سل ګون پروت و. هغې زر خبره ونیوله ویلې د کرغې ډنډ ته به لاړ شو. ما وې ښه ده. موټر ته یې حرکت ورکړو. په لاره یې رانه دا پوښتنه وکړه:

سهار صاحب څو کلن یې؟

ما وې 25 کلن یم.

هغې وې:

بیخي ځوان ښکارې، ما وې مننه بې بې څه ځواني ده ، خو بس تېرېږي.

د پولیتخنیک په مخه چې تېرېدلو وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

واده خو به دې کړې يې؟

ما وې: نه واده مې نه دی کړی. بې بې جان ما لا په سير کې پوښې. هم نه ده رېشلې. هغې په کړت کړت وخندل. ويلې هرڅه به خدای وکړي، دنيا په اميد خوړل کېږي. کرغې ته چې ورسګدو، ويلې د سپوږمۍ هوټل ته به ورشو، لومړی به يوه ناشته وکړو او بيا به د ډنډ په غاړه چکر ووهو. د سپوږمۍ د هوټل نوم مې له هغې د خولې نه واورېد. غرشی چې موټر يې د سپوږمۍ هوټل مخې ته ودرولو. موټر ودرېد او موږ دواړه هوټل ته ننوتلو.

هغه مخکې او زه ورپسې وم، د هوټل په ګوښه ځای کې په مېز سره کښېناستو. د رستورانټ کارګر راغی ويلې څه خورئ؟ هغې راته وويل:

سهار صاحب څه شی خورې؟ ما وې ته چې څه خورې هغه به زه هم وخورم. هغې لږ وخندل، وې ويل: ماهي به راوغواړو. د هوټل والا ته يې وويل: دوه خوراکه ماهي راړه. هغه ما ته مخامخ کښېناسته، نزدې دمه مې هېڅ تمه نه وه او نه پوهېدمه، چې دا به ما ته څه وايي او څه مطلب به لري؟ ما هېڅ هغې ته مخامخ نه ورکتل، ما وې چې په زړه کې يې څه ورونه ګرځي. ځان مې غلی نيولی و، د ماهي په خوند هم پوه نشوم. ولې چې جېب مې خالي و او د هغې د ښايست تر تاثير لاندې وم. هغه ډېره خوشاله ښکارېده، ډوډۍ يې خوړله او ما ته به يې کتل، خو ما ورته مخامخ نه کتل. د هغې بېرون ته پام شو، له وخت نه مې په استفاده سره زر وروکتل، توري غټې اوږدې سترګې، سپين مخ، سرې نرۍ شونډې، جګه غاړه، سپين غاښونه، د زنې د سر شين خال او تور کاکل خو يې نيمايي سپين مخ پټ کړی و.

هغې چې مخ راواړوه او سترګې يې را سره مخامخ وجنګولې، بس همدغه شېبه کې مې زړه بيخي بل ډول شو، ما وې ګنې زړه بې رانه بوټ ووېست. په ډوډۍ پسې يې سمدستي چای راوغوښت، بيا يې په يو خاص نزاکت سره وويل:

سهار صاحب! ته به حېران پاتې يې چې دې جينۍ تر دې ځای څنګه او د څه مطلب لپاره راوستی يم؟ ما وروکتل هغه په داسې حال کې، چې سترګې يې په يوه ډډه کړې را اړولې وې، زلفو يې نيمايي مخ نيولی و. ما ورته په ځواب کې وويل:

نه بې بې خو ته راپسې راغلې او په موټر کې دې راوستم، نو هغې داسې وويل:

سهار صاحب! زه به اوس درسره د مطلب خبرې وکړم.

زه په څوکۍ کې راټول شوم، ما وې الله خير کړې څه مطلب به لري؟

هغه په مېز دواړه څنګلې ولګولې وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل ځان په باب درته وايم، چې ته داسې فکر ونه کړې، چې ګنې دا جينۍ کومه بدکاره ده، د خپلې ساعت تېرۍ لپاره يې زه راوستی يم. ما درته ستا په دفتر کې وويل، چې زه هوسۍ نومېږم، د پلار نوم مې سورګل دی. د ظاهر په وخت کې رئيس و او د شاهي کورنۍ سره نږدې اړيکې لري. ددې داود خان په وخت کې يې تقاوت وکړو. مور مې هم تقريباً بوډۍ ده، ورونړه نه لرم، دوه خوېندې مې واده شوې دي. يو کور مو په وزير اکبر خان مېنه کې او بل کور مو په څلورمه کارته کې دی. پلار مې د ډېرو شتو او پيسو خاوند دی، يو تره مې د جرمنې تجارت کوي، د کاکا زامن مې په تحصيل بوخت دي، زه هم د ادبياتو د پوهنځي د څلورم ټولګي محصله يم.

سهار صيب ستا راډيويي داستانونه مې له پخوا نه تعقيب کړي او اورېدلي دي. زه ستا له راډيويي داستانونو سره سخته علاقه لرم. زموږ کورنۍ هم ستا له جمعې د شپې راډيويي داستانونو سره خاصه علاقه لري. په يوه مجله کې مې ستا يوه مقاله ولوستله، ډېره مې خوښه شوه او هم مې پکې ستا عکس وليد. په همغه ساعت مې زړه کې تېر شول، چې ما وی کله به دې له نزدې نه وګورم او دا دی اوس چې مې وليدې او له نزدې مې درسره ملاقات وشو، لا به دې ښه پسې نور هم وپېژنم. دا خو لومړۍ ورځ ده، که د دواړو سره ولګېده وروسته به بيا لا ښه پسې معرفي شو بيا به نورې خبرې کوو، څنګه خوښه دې ده؟ د هغې خبرو راته پوره جرأت راکړی و، ما وې ولې نه. په زړه کې مې تېره شوه، چې جينۍ دربانديې ګرمه راغلې ده، بل کومه خبره نشته دی. ځه توکل په خدای دی، چې وړاندې څه کېږي؟

وې ويل: مهرباني وکړه که ته هم راته ځان پوره پوره راوپېژنې؟

ما ځان په چوکۍ کې رانېغ کړو او داسې مې ورته وويل:

نوم مې هارون، سهار مې تخلص دی. د پلار نوم مې حيدر خان دی، په قوم مومند يم. کله چې د خوشال خان لېسې نه فارغ شوم، په کانکور کې ادبياتو پوهنځي ته کامياب شوم. د ژورنالېزم له څانګې نه فارغ شوم او بيا په مطبعه کې مقرر شوم. پلار مې مړ دی، يوه وړوکې خور او يوه بوډۍ مور مې په کلي کې اوسېږي. خالي يوه کوټه لرو، مځکه مو لږه ده، د اقتصادي ستونزو سره مخامخ يو. کله کله په رخصتيو او د اختر په ورځو کې کلي ته د مور ليدو ته ځمه، بس همدا مې پېژندګلوي ده بي بي!

هغې لومړۍ نرۍ موسکا وکړه او وې ويل:

سهار صاحب غريبي پروا نه لري، د افغانستان ډېر خلک غريب دي، خدای به دې ټولې ستونزې هوارې کړي، هيڅ فکر مه کوه، په مځکې دې ډېر اوږد ژوند پروت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې هو سمه ده، دنيا په اميد خوړل کېږي. هغې وويل: هو که نصيب دې ښه و، ډېر زر به دې ژوند جوړ شي. زړه کې وې په دې تنخوا به مې څه ژوند جوړ شي؟ توکل په خدای دی بي بي !

پرې پوه شوم، چې هغه درته ښه نيت لري او د راتلونکي ژوند په باب درسره مينه او يوځای کېدل غواړي. هغې وخندل وې ويل: سهار صاحب کوژدن خو به دې نه وي کړې؟

ما ورته وويل: نه بي بي ما خو لا په سير کې پونې هم نه ده ريشلې، تراوسه مې لا پنځه ويشتم کال روان دی.

هغې په خندا کې وويل: خدای دې ښکلې په نصيب کړه، په يوه ډډه يې راته د سترګو لاندې کتل ويل يې: راځه که دې خوښه وي په هوټل کې همدومره بس دي، بېرون به د اوبو د ډنډ په غاړه چکر ووهو. ما وې ښه ده. له مېزه راپاڅېدو او د پيسو دخل خوا ته روان شو. د پيسو د ورکولو ځای ته چې کله ورنږدې شو، زه مخکې شوم او د خوراک مصرف پيسې مې له جېبه راوايستلې. په دې وخت کې هغې راغږ کړو: پيسې به زه ورکوم ته به جېب ته لاس نه تېروې، ترڅو چې هغه تر دخل رارسېده، ما پيسې ورکړې وې. هغې راته يوازې دومره وويل: زه کله په تا پيسې ورکوم. له هوټله راووتلو، وړاندې د اوبو په غاړه د ګلونو او شنو منظرو په منځ کې دواړه روان شو.

په ټوله شاوخوا کې څوک نه ښکارېدل، هلته لېرې د اوبو په منځ کې په يوه وړوکې کښتۍ کې دوه کسان ناست وو، د اوبو غاړې ته د وتلو په حال کې و.

لمر په غړغړه و، د دوو ناجوګانو منځ کې په يوه شنه جلګه موږ دواړه سره کښېناستو، د هوسۍ دربېشي بيخې نوې او تنګه وه، ما خپله کورتۍ ووېستله او هيله مې ترې وکړه. ما وې بي بي مهرباني وکړه په دې کرتۍ کښېنه، چې دربېشي دې چټله نشي. هغې راته په يوه مهربانه او د مينې ډک نظر وکتل ويل يې: نه نه سهار صاحب داسې کارونه مه کوه، خپه کېږم.

د اوبو په غاړه په شين چمن کې کښېناستو، شاوخوا ته د ګلونو بېل بېل ډولونه ليدل کېدل. د ګلابو او نورو ګلونو خوشبويي په تېره بيا د سپنځلې د ونې نه ښکلې خوشبويي راتله. د لرې واټن په څنګ کې د يوه لوړ چينار په جګ ښاخ دوه ککوګان ناست وو، پورته مې چې ورپام کړ، کاکو کاکو نارې يې وهلې. هوسۍ ته وويل: بي بي جان ته ګوره پاس چينار ته. هغې چې چينار ته پورته ورپام کړ، بيا يې زر ما ته وويل: ولې موږ ګڼې تر دوی کم يو څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کټ کټ ویې خندل. بیا یې د وربل ویښتان له سترګو واړول وې ویل: دا ټول او هرڅه ښکلي دي، له دې خبره سره یې زما د کرتۍ په جېب کې لاس ښکته کړو، خو ما پرې ځان پوه نه کړو (زړه کې مې وګرځېد، چې والکه ته خو غریب سړی یې دا جینۍ او ستا ورسره په داسې ځایونو کې ګرځېدل په ژور فکر کې ډوب شوم). هغې لاس رااوږد کړو، په اوږه یې راته کېښود څنګه په چورت کې لاړې؟ مخ مې ورواړاوه، سترګې یې زما په سترګو کې ښخې شوې، همدغه شېبه زموږ د دواړو د زړونو ورکولو شېبې وې. زما خو له وچه وچه کېده، د هوسۍ سترګې له توروالي نه سرې واوښتې. دواړه سره پوه شو، خو د ویلو څه مو په توان کې نه و. زه خو کلیوال سړی وم، ښځو ته مې سم نشو کتلای او هوسۍ هم څومره چې ښارۍ وه، خو په دغه شېبه یې څه نشو ویلې، غلې وه.

یوه شېبه وروسته مې ورته وویل: هوسۍ جانې یوه خبره درته کوم، چې زموږ جامعه وروسته پاتې ده، مطلب ته په موټر کې ماته مه راځه، زما مشوره دا ده چې په ټیلفون کې به یوځای وعده کوو او سره ګورو به څنګه خوښه دې نه ده؟ ولې نه ته چې څنګه وایې همغسې به کوو. هغې خپل ساعت ته وکتل ویلې راځه سهار صیب چې ځو، ناوخته دی. موټر ته وختو او د ښار په لوري مو حرکت وکړ. پل باغ عمومي ته چې ورسېدو، هغې وویل زما او ستا د وعدې ځای همدلته شو. سبا ته به همدې ځای کې ستا انتظار کوم. ما وې، سمه ده.

هغه لاړه، زه هم په سرویس کې خپل کور ته لاړم. د شپې مې نیمګړی مضمون پوره کړ، ما وې چې حق الزحمه مې حواله شي.

د مضمون لیکلو نه چې فارغ شوم، ماښام تېر و، خبرونو ته مې غوږ ونیو. په ښار کې د هغې وخت په خلاف مظاهره شوې وه. ټول د کابل پوهنتون مظاهرې ته وتلي وو. د شپې خبرو نه مې واورېدل، بیا مې د چا یلپاره چای جوش په منقل کېښود. زه د خپلې کوټې په منځ کې د یوه وړوکي مېز تر څنګه کښېناستم، راډیو لا لګیا وه سندرې یې غږولې. د هوسۍ په چرت کې لاړم (د ورځې کوم حالت چې زموږ ترمنځ تېر شوی و، هر یو مې سترګو ته کېده او هغه مې په زړه کې اوښته راوښته، په زړه کې به مې خپله غریبي او د هغې مستي لره بره کېده) ناڅاپه مې د کورتۍ جېب ته لاس تېر کړو، چې څه ډېرو پیسو باندې مې لاس ولګېده. زر مې له جېبه راوایستې حېران شومه، چې دا دومره پیسې له کومه شوې؟

د ستي په د ستي (سمد ستي) مې وشمېرلې پوره لس زره افغانۍ وې. ما وې خدایه دومره روپۍ مې کله خو شمارلي نه دي دا د کومه شوې؟ لږه شېبه غلی پاتې شوم، خیال مې چې وواهه او ښه فکر مې له ځان سره وکړو، پوه شوم چې دا پیسې هوسۍ په هغه وخت کې زما جېب کې ایښې دي، کله چې یې د قرغې ډنډ په غاړه لاس زما د کورتۍ په جېب کې ومانده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه وخت کې یې دا پیسې راته په جیب کې ایښې دي. ددې پیسو سره بیا په سوچ کې ډوب شومه.

لږه شیبه پس په کوټه کې سوی بوی او لوگی پیدا شو، دومره دا بوی او لوگی زیات شو، چې ګنې ما وې ساه مې ووته. له کوټې نه چې ووتلم، په اشپز خانه کې لمبه پورته شوه. پوه شوم، چې چای جوش وسوځېد. د اوبو ډک سطل مې پرې ورواړاوه، منقل مې مړ کړو، د کور کړکۍ مې خلاصې کړې، ترڅو لوگی راووځي. له لږې شیبې لپاره بیرون ته ووتلم. د کور شاوخوا ګاونډیان مې له لوگي نه پتنګ شوي وو. هغوی هم بهر ته راووتل، ما ورته د لوگي جریان ووایه، ټولو راپورې خندل. ویلې ته خو ډېر احتیاط کوې ولې دا سې وشول؟ ما به ورته څه ویلي وای؟ یو ساعت وروسته دوباره کور ته ننوتلم، پیسې مې جیب کې کېښودې، له ځان سره مې وویل سبا به دا پیسې واپس هوسۍ ته ورکوم اخر ما ته شرم دی، چې د هغې په پیسو ځان سړی کړم. همدا سې به کوم، هو همدا سې...

سبا ته چې کار ته لاړم، څه مې لیکل چې په دې کې ټیلفون راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ویلې هسې احوال مې دې واخیستلو، چې څنګه یې؟ د شپې د چای جوش کیسه مې په ټیلفون کې ورته وکړه، ویې خندل ښه ډېر یې وخندل ویلې خدای دې خیر درپېښ کړي دا خو لا اول دمنی سر دی. په پای کې یې وویل چې رخصت شوې، همغه ځای ته راځه.

دغه ورځ اوږده شوه، اوږده څله وه خو په ما اوږده شوه. ما وې چې کله به رخصتي کېږي، چې دا پیسې یې بېرته ورکړم.

څلور بجې چې رخصتي شوه، ټول مامورین په سرویسونو کې خپلو کورونو ته ولاړل. زه په دغه ورځ په هغه سرویس کې پورته شوم، کم چې مامورین یې په جادهء میوند تر سینمای پامیره وړل. له سینمایي پامیره په پښو تر پل باغ عمومي ولاړم. کله چې ټاکلي ځای ته ورورسېدم، هغه راته ولاړه وه او زما انتظار یې کاوه. په دې ورځ یې ډېره ښکلې درېشي په ځان کې وه، تر موټره موږ دواړه پیاده روان شو. باور وکړئ، چې زه شرمېدمه، چې د دومره ښکلې او لوکسې جینۍ سره زه روان وم، چې هر چا به هغې ته ورکتل او له ځانه سره بنګېده. موټر ته چې ورسېدو، هغې راته د موټر دروازه خلاصه کړه، ویلې مهرباني وکړه سهار صیب! دلته په مخکې سیټ کې کښېنه. د موټر په مخکې سیټ کې د هوسۍ ترڅنګه کښېناستم، زړه کې مې وګرځېدل (سهاره بچو لکه چې ورځ دې روانه شوه) هغه موټر روان کړو، له ما یې پوښتنه وکړه ویلې څنګه یې څه تکلیف خو به نه لرې؟ ما وې تشکر بې بې ښه یم تاسې څنګه یئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل په دوعا دې یم. په دې کې تر د همزنګ ورسېدو ، هوسۍ لږ مخ راواړاوه او په خندا کې یې وویل: زما ساده باده سهاره له ځانه خبر نه یې چې چېرې دې وړم؟ تښتوم دې. خټ خټ ویې خندل. زما له خولې نه ورته ووتل: ما خپل ځان دربښلی دی، هر چېرې مې چې وړې اختیار لرې. موږ لا په دې خبرو کې و ، چې د دارالامان بڼ ته ورسېدو. موټر یې پارک کړو ، ویلې راځه چې دې بڼ ته ننوزو (زړه کې مې وویل چې نن یې دې بڼ ته راوستې لکه چې دربانډې ښه ګرمه ده، همدا دې وخت دی د کونډې زویه) په بڼ کې پورته وختو ، د ګلونو په منځ کې د ګلاب د ګل ونه سمه غوړېدلې ولاړه وه. هوسۍ د ګلاب د ګل څانګه راونیوه ، ماته یې کړه: سهار صیب ګوره هغې د ګلونو په منځ کې ځان پټ کړو زه ورته اغېږ ودرېدم.

د ګلونو منځ کې یې ګل ګلاب او شنې څانګې راټیټې کړې، خپل مخ یې پکې راښکاره کړو ، ما چې وروکتل، سرو شونډې یې د ګلاب د ګل پاڼې شرمولې. ما چې دا دویمه ورځ نوکې جرأت پیدا کړی و ، ورغږ مې کړو هوسۍ قسم په خدای چې د ګل ګلاب نه دې هم شونډې ښاېسته دي. ما وې راځه دغې د ګلونو په تل کې به دواړه کښېنو. دا ښه د ناستې ځای دی. هغې بیا وربل پورته په یوه خوا وارتاوه او موسکېده ویلې په سترګو هغه راسره ځنګ په ځنګ کښېناسته، شاوخوا هېڅوک نه وو. د هوسۍ دا عادت و ، چې همیشه به ماته مخامخ کښېناستله.

ما لومړی جېب ته لاس کړو ، پیسې مې ورته راوایستلې ورته مې وویلې: له تانه ډېره مننه هغه دا پیسې دې واخله. خیر دی مینه غریبي نه غواړي. یوه هیله درنه لرم او هغه دا چې که چېرته مګې له دې غریبۍ سره قبلوې، خوښه ده او که نه نو زه ستا وخت نه نیسم. په دې خبره هغه سره واوښته، پاڅېده او ماته مخامخ کښېناسته وې ویل: سهار صاحب زه کومه ناپوهه او بې سواده کوځه ګشته جینۍ نه یم. په ما پسې د دنګو ماڼیو ځښتنان پوښتنې ته راځي، ډېر ځوانان لا زما په تمه ناست دي. ډېر راته د موټرو او قصرونو لاپې وهي، خو زه حسن او مینه پېژنم، انسانیت ته سخت احترام لرم. ظاهري شان او شوکت نه مې بدې راځي. که درته ووایم، چې د شاهي کورنۍ ځوانان راپسې دي له پلاره مې غواړي، باور به دې رانشي. ډېر شتمن زلمیان په دې هڅه کې دي، چې له ما سره صرف خبرې وکړي. زه پوهنتون کې ډېره په عذاب یم، تل د خپلو همصنفیانو سره په ډله کې ګرځم او ته پوهېږې، چې له ډاره تمانچه ګرځوم، وایم چې څوک مې ونه تښتوي. تراوسه پورې پرما د چا لاس هم لګېدلی نه دی. سهار صاحب خو همدا سبب دی، چې ډېره پیاده او یا په نورو موټرو کې نه ګرځم، تل په خپل موټر کې ګرځم، پلار مې همدا ټینګښت کوي. خو زه ستا په غیاب کې ستا په ژوند او په تا مېنه شوې یم، ټوکې به راسره نه کوې، دغه پیسې جېب ته کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان يې لړ مرور غونډي ونيو، ما بيا ورته کړه: هوسۍ هيله د رخخه کوم دا پيسې واخله، ولې خجالت راکوې. هغې راته په تنده لهجه وويل: سهار صاحب مسخري مه کوه، زه دې لا نه يم پېژندلې، زما او ستا د ليدلو او کتلو خو څه د ېر وخت په مخ کې پروت دی، د يوې ورځې کار به نه سره کوو.

زما لاس يې ټيل واهه بيا يې وويل: دا څه پيسې دي، د پيسو خبره دومره ارزښت نه لري. خبرې د زړونو دي، د ژوند او مينې خبرې ماته ارزښت لري، نوره ستا خوښه چې ته څه فکر کوې؟

زه پوه شوم، چې هوسۍ را سره وړاندې راتلونکې شپې ورځې يو ځای تېرول غواړي. ما هم نور چرت پکې ونه واهه، پيسې مې جېب ته ښکته کړې، د لړې شېبې لپاره هغه چوپ پاتې شوه، زر مې مخ ورواړاوه ما وې هوسۍ زما په خبرو خو به نه يې خپه شوې؟

نه نه.... هسې سوچ واخيستم، چې ته به زما په هکله څه فکر کوې؟

په دې ځای کې مې د ګرانې کليمه ياده کړه، ما وې ګرانې پام چې زړه کې دې څه ونه ګرځي، ماته دې هره ادا او انساني کرکتر يوه دنيا ده. ستا د سترګو هر رپ مې اوبه کوي، حسن او مينې دې رانه جرأت وړی دی، ما به خالي کالبوت نه پرېږدې، زه درسره مينه لرم. دا بڼ او دا ښکلې منظره به زما او ستا د مينې شاهدي کوي. لاس دې راکړه، چې يو ځل بيا د مينې ټينګه وعده سره وکړو. هغې لومړی لاس او بيا رغاړې وته، ټوله مې په غېږ کې ټينګه ونيوله، هېڅ نه پوهېدم ټول ځان مې خولې خولې شوی وی. يوه لنډه شېبه د مينې په خوږو کې سره ډوب شو. بيا مو چې يو بل ته سره وکتل، مخ يې لکه د سره ګلاب غونډې اوښتی و. سترګې يې مړاوې راواړولې، د وربل ټيل يې نيمايي مخ رانه پټ کړو، بل ډول شوې وه، په موږ دواړو د مينې فساد شوی و، يو د بل په کتو نه مړېدو، تر ډېره پورې په همدغه حالت کې سره پاتې وو، زما خو بيخي ژبه په خوله کې وچه شوې وه. مونږ هېڅ پوه شوي نه وو، چې د ماښام خړه رابانده لګېدلې وه. هوسۍ ته مې وويل: ناوخته دی نور به ځو. هغې چې بيا خپل وربل ته ټک ورکړو، په چپه خوا يې تورې زلفې خورې ورې واوښتې، تورې سترګې يې سرې اوښتې وې، د اننګو په سر يې د خولو څاڅکې لکه د زمرودو غمي ځلېدل. په غلي غږ يې وويل: وخت لاډېر دی، يوه شېبه به نور هم کېنو. هو رښتيا سهار صاحب! سبا به پنځه بجې د نوي ښار مغازو ته ورځو، دواړه به نوي درېشۍ ګانتنه واخلو. څنګه خوښه دې ده؟

ما وې ولې نه! ته چې څنګه وايې، هغسې به کوو. لږه شېبه مو د زړه خواله نوره هم وکړه او بيا له هغې ځايه د کور په لور راروان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په موټر کې چې کښېناستو، تقریباً خړه لګېده. هغې موټر ته لته ورکړه تر دهمزنګه یې موټر بیخي الوځاوه. په پل ارتن ورتېر شو، په جاده میوند کې ووتلو، زموږ تر کوره په لږ وخت کې ورسېدو. ما وې راځه هوسۍ جانې موږ کره به لاړ شو، موټر درسره دی ناوخته به ځې. هغه په خندا شوه وې ویل ډېره به ښه وای خو.... !لاس یې رااوږد کړو، مخه ښه مې ورسره وکړه او هغه لاړه. زه کور ته لاړم کتل مې چې هرڅه مې ګډ وډ پراته و. لومړی مې له نل نه سطل راډک کړو، بیا مې ځانته ډوډۍ تیاره کړه، له چای او ډوډۍ نه وروسته مې غوښتل، چې نیمګړی داستان راډیو ته تیار کړم. په مېز چې کښېناستم، قلم مې لاس کې کاغذ مې مخې ته پروت کرار ورته ګورم لکه څنګه به چې مخکې په مېز د لیکلو لپاره کښېناستم، سمدستي به مې چې لیکل، خو اوس مې قلم ټکنی شوی و. زړه مې بل چېرې حېران پاتې شوم. سوچ واخیستم (دا جینۍ به ګنې ما سره تر اخره پاتې شي؟) سهاره د ژوند غریبي دې په قلم چلېدله، لکه چې د ژوند څرخ دې په بله تاو شو، هر څومره مې چې خواري وکړه، باور وکړه چې په دغه شپه مې هېڅ هم ونشوای لیکلای، بیخي لکه چې هرڅه رانه چا اخیستي وي، بې حسه غونډې ناست وم. ما باید د هېواد ورځپاڼې ته هم ټاکلی مضمون لیکلی وای، تر نیمې شپې پورې مې چې هر څو خواري وکړه، څه ګټه یې نه درلوده. کله به مې چې خپل کور او خپلې بوډۍ مور ته او هم د ژوند نورې ستونزې به چې رایادې شوې، یو دم به مې له ځان سره وویل: والکه دا پېښې پرېږده، تاته ګوره او ددغې معتبرې جینۍ سره ژوند کول. دا زما د کلي خلک به څه وایي؟ تر نیمې شپې مې دا سوچونه کول، تر چرګ بانګه مې سترګې ورنغلې. سبایي چې مې مخ و مینځلو په آئینه کې مې وکتل، رنګ مې زېړ تښتېدلی و.

سهار چې کار ته لاړم، رئیس وروغوښتلم ویلې سهاره اخبار ته دې مضمون نه دی لیکلی. د خپل مضمون ځای دې تش پرېښی دی.

ما ورته بهانه وکړه، ما وې رئیس صاحب لږ ناروغه وم.

هغه ویل خیر دی، په دغه برخه کې یو بل څه ورواچاوه.

له نورو ورځو نه مې له کاره سره علاقه کمېده له یوې ورځې نه بلې ته بې علاقې کېدم. په ټوله ورځ به مې د هوسۍ د راتلو شېبې شمارلې، په دې ورځ مې لا وختي ځان د وعدې ځای ته وررسولی و. هغه مازدیګر په پېنځه بجو ټاکلي ځای ته راغله او د نوي ښار پر لوري یې ګاډی روان کړو. په ډېرو مغازو کې وګرځېدو، په یوه کې مو درېشي واخیستلې وروسته بیا یوه رستورانت ته وختلو. له دمې او چای څګګښلو نه وروسته د باغ بالا چکر ته لاړو. هلته ښه ډېر وګرځېدو د ناجوګانو د لاندې کښېناستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدغه ترتیب سره زموږ د دواړو مینه له یوې ورځې نه بلې ته زیاتېدله. شپې ورځې تېرېدلې، زه نور هغه سهار نه وم، چې به هره ورځ د مطبعې په بېلابېلو څانګو به ګرځېدمه، په مجلو او اخبارونو کې مې لیکنې کمې شوې. راډیو داستانونه مې هم په ټپه ودرېدل، له هرې فرهنګي څانګې نه به راته ټیلفون کېدلو، ویلې به یې: سهار صاحب لیکنې دې ولې کمې کړې دي؟

ما ورته بله بهانه نشوه کولای، په غېر له دې چې ویلې به مې: ناروغي راپېښه شوې ده، ځکه مې لیکنې کمې شوي دي.

زه خو به هره مشاعره او ادبي باندار کې کوربه وم، مګر ټوله ذهني قوه او مطالعه مې یوازې د هوسۍ په مینه پورې غوټه شوه، نور ژوند راته خوند نه راکاوه.

کـه دي خندلي راته نه وای
غریب سړی وم خپل روزګار به مې کاونه

کله کله به راته هوسۍ ویلې: دربانـدې پوه یمه چې د لیکنو او مطالعې نه دې لاس اخیستی دی، زه خو بې له هغې ستا یمه، خپل پخوانی روزګار او ژوند دې په عادي توګه پرمخ روان کړه. زه هم درسره دا نشم منلای، ژوند په مینه پورې تړلی دی، ژوند او مینه بېل نه دي، ته باید دوباره خپلې لیکنې تازه کړې. خدای شاهد دی، ډېر یې تشویقولم، تل په یې ویلې سهاره د لیکوالۍ نه لاس وانخلې، زه ستا لیکوالۍ له تا سره ملګرې کړې یم، پام کوه چې ځان دې له خپله مسلکه وروسته پاتې نه کړې. بیا به وروسته ارمان کوې او وخت به درنه تېر وي. هغې هم پخپلو درسونو کې کوښښ کاوه، ټولو استادانو ورته ویلي وو، چې له فارغېدو وروسته به خامخا د اسیستانت په توګه په پوهنتون کې پاتې کېدې شې، خو هوسۍ د نورو تحصیلاتو خیال کاوه او ماته به یې دا ویلې، چې کله به وې چې دواړه د لوړو زده کړو لپاره خارج ته لاړ شو. دا یې ارمان او هیله وه، زه ځان ته متوجې شوم، ما د هغې خبرو ته غوږ ونیو او دوباره خپلې دندې ته متوجې شوم. له خپلې لیکوالۍ او وظیفې سره مې ځان عیار او برابر کړو، له پخوا نه به مې لا ښه مضامین، داستانونه او ادبي ټوټې لیکلې. کله ناکله به مې ښه تکړه مقاله یوې نیمې مجلې کې چاپېدله. ډېرو راته ویل: ته لکه د کونړ دریاب دا سې ګ یې په اوړي موج نه وهې، په ژمي کې دې چړونه فریادونه کوې. مور ته به مې ښې ډېرې پیسې لېږلې. کله به د څو ورځو لپاره په رخصتۍ د مور لیدو ته کلي ته ورتلم. دا ځلي پس له اوږدې مودې نه وروسته کلي ته ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې راته ډېر وژړل او پوره اوښکې یې تویې کړې او دا یې هم راته وویل: بچې زه بوډۍ شوې یم، خپه کېږم زر زر مې لیدو ته راځه. ته خو زما یوه رڼه اوښکه یې، زړه مې درپسې وران دی، بچي بې له تانه رابانديږ ژوند ګران تېرېږي. هغه خپل عادي حالت ته راغله، خوا ته مې رانږدې شوه ویلې: هو رښتیا زویه په دې ورځو کې مې زړه دی، چې په کلي کې درته کوژدن وکړم. په دې خبره یې زر په خولې کې ورولوېدم.

مورې پام چې په دې هکله چاته ونه وایې، زه چې له خیره بل ځل په رخصتۍ راغلم، بیا به درته ووایم. تر هغې به خیر دی نور هم تکلیف تېر کړه، بل ځل په خیر زر راځم. خامخا به دي په خیر سره ستا نږور پیدا شي، په مخکې به دې ګرځي، له کارونو او ځینو تکلیفونو نه په خلاصه شې. ما خو هېڅ فکر نه کاوه، چې ګنې مونږ ته به ځوک خور او لور راکړي، ځکه چې د خدای په دا ارته دنیا کې ایکې دا یوه کوټه لرو، نور هېڅ نه لرو، خلک خو په مال او دولت پسې ګرځي. په دې وطن کې لیاقت او اهلیت نه پکار ېږي، یوازې پیسې چلېږي. خو توکل زموږه په خدای دی، هرڅه به سم شي. تا دې راته الله ژوندۍ لري. مور مې په دې خبره خوشاله شوه، په زوره زوره یې وخندلې، ما یې لاسونه ورمچې کړل. په دې وخت کې د کلي ځینې کسان زما همزولي زما سترې مشي ته راغلل، زموږ کوټه یوه وه، خو لویه وه. مخې ته یې غولی (منډاو) او انګړ ودان شوي وو، څو کټونه پکې پراته وو. په دا ځل د کلي ټول خلک زما سترې مشي ته راغلل. پخوا به چې کلي ته لاړم، کور ته به ځوک نه راتلل. یوازې په جومات کې به خلکو راته سترې مشي ویلې. ځینو کسانو راته ویلې ستا راډیویي داستانونه اورو، ټول خلک یې خوښوي. ځانته به مې تمه پیدا شوه. هلته په کلي کې پوه شوم، چې دا خلک که سواد نه لري، د پېښو او ژوند په ټولو کیسو خبر دي. رښتیا چې هر چا راسره ښه سلوک کاوه، زما له وړوکتوبه عادت و، چې سبایي او ماز دیګر به جومات ته تلم، چې لا تر اوسه مې همغه عادت درلود ا د خدای عبادت مې کاوه. په دې هم د خلکو خوښېدم. په دې رخصتۍ کې مې دوه هفتې تېرې کړې. حال دا چې هوسۍ راته د پنځه و ورځو اجازت راکړی و. مخکې به مې پوره یوه میاشت تېروله، کله مې چې دوه اونۍ ووتلې، له موره مې اجازت را واخیستلو نور خپلوان مې هم مونږه کره راغلي وو، زمونږ نږدې خپلوانو به زما له مور سره مرسته کوله. خپلوان مونږ سره په چم ګاونډ کې ډېره وو. د مور ټول مشکلات مې حل و، ماما به مې تل مور خپل کور ته بیوله. له ټولو څخه مې رخصت را واخیست او بېرته ښار ته راغلم. ماښام تېر و، چې خپل کور ته ورسېدم. شپه تېره شوه او سبا یې خپلې دندې ته لاړم. په کار بوخت وم، د څو ورځو کار مې راته پروت و. لګیا وم لیکنې مې کولې چې د ټیلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه، ما ویې بلې. ویل هوسۍ یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار صاحب راغلی یې؟ ما وې هو. څنګه یې کور ته خیریت دی، هغې په ټلیفون راسره ګړه بره وکړه. وې ویل: ته پوهېږې، چې زه بلکل ناروغه شوې یم، رنګ مې زېړ اوښتی دی، د ازموینې ورځې مې دي، هېڅ تیاري مې نه ده نیولې.

ما وې هوسۍ د کور او کلي کارونه وو، له بل پلوه مې مور را پسې خپه شوې وه. که زر ترې راتلای نوره هم لا پسې خپه کېدله. ښښنه غواړم شپې مې لږې ډېرې تېرې شوې. دا دی اوس درته راغلی یم. ویلې زړه مې چوي، څنګه وکړم نن هم پوهنځي ته نه ومه تللې. ټوله ورځ په کور کې راته موسیقي غږېدله. نن به زه په پوره څلور بجې مطبعې ته درشم. ډېره ښه ده خو موټر دې مطبعې ته وړاندې ودروه. د خدا یپه امان.

د ټیلفون غوږۍ مې چې کېښوده، رئیس وروغوښتم ویلې پاتې کارونه درسره کور ته یوسه، چې سبا ته یې خلاص کړې. ما وې ښه ده رئیس صاحب ته ورته تشویش مه کوه، سبا ته به انشاء الله ټول کارونه سم وي.

نیمګړې لیکنې مې له ځان سره په څلورو بجو راواخیستې او په یوه دوسیه کې مې کېښودې، ما وې چې د شپې له خوا به پرې کار وکړم.

په څلورو بجو مې دوسیه له ځان سره واخیستله او له مطبعې نه ووتلم. وړاندې مې چې پام وکړو، د هوسۍ موټر ولاړ و. په چټکو ګامونو ورروان شوم، ما وې هغه به راته ډېره منتظره پاتې شوې وي، چې ورنږدې شوم هغه له موټره راکوزه شوه، ښکلې دربشي یې په ځان کې وه. په پنځو سوو ګامونو کې چې کله ورنږدې شوم، هغه زما په لور راروانه شوه. غږ مې پرې وکړو: هوسۍ زه درځمه ته ځان مه په عذابوه. زه نور هم ورګړندی شوم، کله چې سره نږدې ورغلو، پام چې مې ورته وکړو، د هغې له سترګو اوښکو دارې وهلې، ما وې آخ دا ولې ژاړې؟

له خولې نه یې غږ نه خوت یوازې دواړه لاسونه یې رانه تاو کړل او په سلګو سلګو یې وژړل. ما وې هوسۍ څه شوي؟ ولې دومره ژاړې؟ د ژړا په حالت کې موټر ته وررپورته شوه، زه هم موټر کې ورسره کښېناستم، موټر یې د مطبعې اړخ ته ودرولی و، په ژړغوني اواز یې وویل: ما خو درته پنځه شپې ویلې وې آ، زه خو دې له ژونده ویستلې یم، ناسته ولاړه هېڅ خوند نه راکوي.

ما وې ښه نو دا خبره ده !

هغه لږه شېبه غلې ناسته وه، موټر یې نه چالاوه. یوه شوم چې رانه خوابدې ده، خوا ته یې ورنږدې شوم، د زنې نه مې ونیوله: هوسۍ بخښنه غواړم، زه مجبور وم، چې څو شپې مې ځنډ کړی وای. خیر دې مړې رانه مه خپه کېږه. مخ یې راواړاوه، موسکۍ شوه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره چېرې به درنه خپه نه شم، خو حېرانه پاتې يم، چې په ما څه شوي دي؟ مور مې راته څو ځلې په کور کې وويل: څه درباندې شوي هوسۍ لورې، چې دا رنګ دې الوتی ښکاري. په دې ورځو کې دې بل شان وينمه؟ زه ورته څه ووايم، چې ولې؟

هوسۍ جانې! په مينه کې دا خبرې شته دي، دومره يې اسانه مه ګڼه.

مينه خو د انسان سترګې پټوي او غوږونه يې کڼوي.

څه چې کومه خوا لاړ شو، دلته د مطبعې مخه ده، هسې نه چې څوک مو ووينې. هغې په عادي ډول د ناز خندا وکړه، ويلې د تورۍ زويه راځه، چې نن پغمان ته لاړ شو. ما وې ډېره ښه ده، ځو به. هغې موټر روان کړو او د موټر ټيپ کې يې د وحيد صابري (لاليه ګاډي وانه) سندره چالان کړه. په لږه شېبه کې يې موټر کوټه سنګي ته ورساوه. د ميرويس ميدان له دوکانونو نه مو خوراکي شيان له ځان سره راواخيستل او بيا پغمان ته روان شو. راسأ د تپې بڼ ته لاړو، د تپې بڼ د ګلونو ښکلاګانو ته ورغلو.

هر رنګ ګلان غوړېدلي وو، په يو ښکلي ځای کې د ګلانو په منځ کې کښېناستو، په بڼ کې خلک ګرځېدل، موږه چا نه ليدو. کله چې موږه کېناستو، سمدستي هوسۍ راته وويل: سهاره د خپل سفر او کور کلي کيسه راته وکړه. لومړی دا ووايه چې مور دې څنګه وه؟ روغتيا يې ښه وه؟ او رښتيا د خپل کور او خپلوانو په باب راته پوره پوره ووايه.

ما ورته د کور او کلي، د خپلې مور د حال احوال په باب خبرې وکړې، څه چې په کلي کې تېر شوي وو، ټوله کيسه مې ورته وکړه. دې راته وويل: مور دې ښار ته نه راولې؟ ما وې نه مور مې بوډۍ ده، پخپل کور او کلي کې خوشاله ده. ورور يې او نور خپلوان يې پوره خيال ساتي. هو رښتيا هوسۍ دا ځلې مې مور راته د کوژدنې خبره وکړه، ويلې کلي کې درته چېرې لاس پورته کوم.

اخ نو تا څه ورته وويل؟

هغه راته متوجې شوه ويلې ووايه سهاره رښتيا رښتيا وايه، دا چې ډېر وځنډېدې، لکه چې همدا خبره وه.

نه نه! په دغه باب هېڅ نه دي شوي. ما ورته وويل: مورې بل ځل چې راغلم بيا به خبرې سره وکړو، تر هغې به زما د کوژدنې خبره هېچا سره نه کوې. هغه دوباره خپل عادي حالت ته راغله، لاس يې کڅوړې ته ورتېر کړو، خوراکي شيان يې راواخيستل او زما په مخکې يې کېښنودل.

لومړی مېوه وخوړه. هوسۍ راته وويل: سهار صاحب د راتلونکي په باب څه فکر کوې؟ ما ورته په ځواب کې وويل: زه اوس هېڅ فکر نشم کولی، ځکه چې... !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنګه دې ځکه چې وويل؟

زه لږ غلی پاتې شوم، هغې همدغه خبره بيا راغبرګه کړه، ما بيا په نيولي غږ ورته وويل: حېران يم هېڅ نشم ويلی.

هغې رانه خبره ونيوله وې ويل: سهار صاحب زه پوهېږم، چې ته څه وايې؟ نن درسره څو بربنډې او غوځې خبرې کول غواړم، ځنګه دې خوښه ده؟

ما وې ښه ده مهرباني وکړه ! (په زړه کې مې تېر شول، لکه چې نن دې هرڅه په ډاګه کېږي) ويلې ما درسره په لومړۍ ليدنه کې دا ويلي وو، چې زه يوازې ستا د ليکنو سره مينه نه لرم، بلکې له تا سره هم مينه کول غواړم. تا باندې پوهېدمه، چې خپله غريبي دې راته مخې مخې ته کوله. ما درته ويلي و، چې مينه غريبي نه غواړي. اوس نو زه او ته يو پر بل پوهېدلي يو، زموږ ټول رازونه يو بل ته ښکاره دي، خو يو راز او هغه دا چې تا زما مور و پلار او کورنۍ نه ده ليدلې، يو ځل به درباندې خپله کورنۍ وينم، په داسې حال کې چې هغوی درباندې هېڅ پوه هم نشي. په زړه کې خوشاله شوم، ما وې سهاره لکه چې هوسۍ سره دې واده کېږي، خو ولې بيا هم خپلې بې وسۍ په چرت کې لاړم. الکه نه دې کور شته، نه دې پيسې، دا خو د معتبر سړي لور ده راتلونکې ګوزاره به دې ځنګه شي؟ هوسۍ په ځنګل ووهلم، ويلې بيا ځنګه پخپلو چرتونو کې ډوب شوې؟ ما وې نه نه... هسې... !

زه به داسې زمينه برابره کړم، چې زما مور او پلار وپېژنې، خو که چېرې هغوی په مونږه پوه شي ما به سخته تهديد کړي. پلار مې د زاړه کولتور سړی دی، هغه دا خبرې کله مني. مور مې هم دغسې دراخله، خو يوه خبره ده، چې هغوی په ما پوره باور لري. زه وربانديې ډېره زياته ګرانه يم، چې هر څومره پيسې وغواړم، راکوي يې. دا موټر يې راته اخيستی دی. همدا راته وايي، چې يو ښکلی کور درته جوړوم. د پيسو او شتو کمی نه لري، خدای شته چې ډېرې پيسې ترې زه مصرفوم. خدای دې راته ژوندي لري، نو ځکه مې درته دا خبره ياده کړه، چې دواړه په راتلونکې څه فکر وکړو.

هوسۍ زه څه ويلی شم، يوازې دومره ويلی شم چې مينه درسره لرم او دا مينه به مې له تا سره تر اخره پاتې وي، نور نو په تا پورې اړه لري. زه خو نه پيسې لرم او نه داسې څه، چې دا د نن درانه رواجونه په ځای کړای شم، يوازې همدا سهار يم او بس.

هغه موسکۍ شوه، خرپ شو په ولې يې ووهلم، ويلې همدومره مې درنه غوښتل، نور به کېږي. تر مازديګر ناوخته پورې په تپې بڼ کې وګرځېدو، کور ته ناوخته ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیمگړي کارونه مې د شپې سرته ورسول. هوسۍ چې کور ته روانېده، ولې زه او ته به دوه ورځې نور نشو لیدلی. زه ازموینه لرم، په ټیلفون به سره خبر اخلو، ما وې سمه ده یو له بله مو سره مخه ښه وکړه.

ما خپل پاتې کارونه په دغو دوه ورځو سم کړل. په دریمه ورځ چې له کاره رخصت شوم، د مطبعې مخې ته ښکته شوم. وړاندې مې ولید، چې د هوسۍ ګاډی ولاړ دی. د ګاډي خوا ته ور روان شوم. کله چې ښه ورنږدې شوم، هغه له موټره راښکته نشوه، خالي د موټر دروازه یې راته خلاصه کړه، ویلې راځه سهار صاحب! په موټر کې چې ورسره کښېناستم، سمدستي یې راته وویل: خپه نشې له موټره ځکه ښکته نشوم، چې څوک مې ونه ویني. بل هغه دوه ځوانان راته ولاړ دي، څه خو یې راته نه دي ویلي، خو ځانونه راته بوخ کوي.

ما ورته وخندل او بیا مې ورته داسې وویل:

ستا حسن ته هېڅوک د ټینګې نه دی، چې رښتیا راباندې وایې، ډېرې ځوانۍ درته او به کېږي. په دې خبره یې موټر په تراټ سره روان کړو. هغه دوه ځوانان همغسې د بواله ته حېران پاتې شول. تر ډېره مونږ خندل او موټر روان و. موټر چې د میوند واټ خولې ته ورسېده، په دې وخت کې یې راته وویل: کومې خوا ته ځو؟ ما وې ستا خوښه! هغې سمدستي وویل: راځه نن به د چهلستون بڼ ته لاړ شو. ما وې سمه ده ځو به.

په جاده کې یې موټر لږ څه ګړندی کړ، ما وې هوسۍ جانې خیال ساته د خلکو ګڼه ګوڼه زیاته ده، خدای مه کړه کومه پېښه ونه شي. ویلې ستا خبره پرځای ده.

د کابل په ښار کې یوازې دا د میوند واټ سړک لږ څه پراخه دی، موټر پکې ګړندی تېرېدی شي، نور د ښار سړکونه بیخي تنګ دي.

د هوسۍ دا عادت و، چې تل به یې په ډکه خوله خندا کوله. زه به یې په خبرو راوستلم. زه یې نه پرېښودم، چې غلی او چوپ پاتې شم. زما عادت و، چې ډېر نه ګړېدم، چې چا به راګړولی نه وم، له خولې مې غږ نه خوت، خو هوسۍ په خبرو راوستم. په دې ورځ کله چې د کابل ګذرګاه ته ورسېدو، د بابر د بڼ په دروازه مو سترګې ولګېدې. ما وې یوه ورځ به د بابر بڼ ته هم راځو. هغې ویل که غواړې چې اوس ورتاو شو. ما وې نه نه نن چهلستون ته ځو. په همدې خبرو خبرو کې د چهلستون د بڼ دروازې ته ورسېدو. له موټره ښکته شو او دننه مو غوښتل، چې ننوځو. بڼ ته د ورننتلو په وخت کې ډېر خلک د بڼ دننه روان وو، هر چا به هوسۍ ته ورکتل. ډېر ځوانان به هوسۍ خوا ته ځنګ و څټ کېدل، خو هغې به پرې خیال هم نه راوړو. ډېرو به د هوسۍ ښایست او ښکلا ته پرزې ویلې، ما به ځان تېراوه، هغې هم چرت نه خراباوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوازې به یې ما سره خبرې کولې، چې ډېره به په عذاب شوه، دومره به یې وویل: بې تربیه از خود خوار و مادر ندارید؟ نوره یې په قیصه کې نه وه.

ځینو به ماته وویل نوش جانت. زه به حېران ورته پاتې وم، په همدې حالت کې مونږ د چهلستون بڼ دروازې ته ورننوتلو او دننه مو د ورتلو قصد درلود، چې ان لومړی د چهلستون قصر (ودانۍ) وګورو او بیا وړاندې د ګلانو خوا ته لاړ شو.

د خلکو بیرو بار زیات و، خو کله چې مونږه د چهلستون په دروازه وردننه شو، د دغې بڼ جګ جګ چنارونه، رنګارنګ ګلان، د ګیلاسونو میوې، د چهلستون د ماڼۍ ښکلا ته به څومره سیلانیان راتلل. باور وکړئ د خلکو بیروبار به دومره زیات و، چې د تېرېدو شان پکې نه و. مونږ د خلکو له تېل نه ځان ووېست، شاته راپسې دوه تنه زلمیان وو او هوسۍ ته یې ازار ورکاوه. موږ په کرار کرار تلو، هغه یوه تن حیا او شرم غورزولی و، له انسانیت نه نور ووت، په ما له ډېره قهره نه خوله راماته وه. ناڅاپي مې پرې ورودانګل، له پښو نه مې ونیو او سرته مې پورته کړو، په ځمکه مې راختا کړو. چپ لاس یې په ځمکه ونښتو ځوان یوازې وویل: الله مردم دستم شکست. نور نو هغه له ځایه ونه خوځېد، هغه بل راباندې له پاسه پروت و، زه یې په سر باندې په بوکس ووهلم، سر مې ګنګس شو. هوسۍ هغه په سترګو کې په سوک وواهه، زه یې پرېښودم، او پاڅېد. خلک راغونډ شو، یو پولیس راغی، ما ټول جریان هغوی ته وواېه. ټولو پرې لعنت وایه. پولیس هغوی له ځانه سره بوتلل. لاس چې یې مات و، هغه لاپې کولې ویلې: نمی مانم اش دست مرا شکستانده است. پولیس، چې د هلک لاس ولید، رښتیا چې غوټ مات شوی و. د هلک بدن لړزه کوله، پولیس ماته مخ راواړاوه، ویلې دده خو لاس مات دی. په دې وخت کې هوسۍ پولیس ته وویل: هن دا کاغذ د پولیسو مامور ته ورکړه.

هوسۍ په سپین کاغذ کې پیسې ایښې وې، د پولیس په جېب کې یې کاغذ کېښود، پولیس نور څه ونه ویل، هغه دواړه یې له ځان سره بوتلل.

خدایږو هغه یو عجیبه وخت و، له یوه پولیس نه به ټول کلی ډارېده. په دغسې پېښو کې به د پولیس غوا لنګه وه. مونږه چې د پېښې له ځایه روان شو، په چټکۍ سره مو ترموټره ځان ورساوه. زما کمیس څیرې شوی و، سر مې هم درد کاوه. هوسۍ هم زېړه تښتېدلې وه، موټر یې روان کړو، له قهره یې وویل: دا ټولنه د ژوند کولو نه ده، خو څه وکړو زمونږ ناکام دی، نو. بیا به یې ماته راوکاته ویل به یې څنګه په تکلیف خو نه یې؟ ما به ورته په خندا کې وویل: هوسۍ هیڅ خبره نشته، ته موټر په احتیاط چلوه، ستا خبره په ځای ده، دلته ګوزاره ګرانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خو لا ښار دی، د افغانستان پایتخت دی، په اطراف او کلیو کې خو هډو مینه کول ګناه ده. مینه هلته د مرګ سره لوبې دي. هو یو شی چې په کلیو کې شته دی، هغه دا دی چې د اسې بې حیایي او بد اخلاقي لکه چې دلته ده، هلته نه شته. هوسۍ موټر د یوه رستورانټ مخې ته ودرولو، ویلې راځه چې دغه رستورانټ کې چای وڅښو.

موټر یې پارک کړو، موږ دواړه یوه رستورانټ ته پورته شو. ساه نیولی په مېز کښېناستو. په رستورانټ کې دومره ګڼه ګوڼه نه وه، څو تنه د پاخه عمر سړي او څو ځوانان جلا جلا سره ناست وو. درې تنه انجونې هم د خپل فامیل سره په یوه مېز ناستې وې. هوسۍ رانزدې شوه، سر یې راټیټ کړو ویلې سر دې درد کوي؟ نه دومره نه خو لومړی یې درد کاوه، مګر اوس درد نه کوي. هوسۍ چې رنګ یې زېړ اوښتی و، خپه او ستړې ښکارېده. په ورو او ټیټ غږ یې وویل: ددې ټولنې هرڅه ویجاړ دي، دلته ژوند ډېر ګران دی. هوسۍ خیر دی مه خپه کېږه. بلا پسې که، هرڅه چې و تېر شو. په ډېرو شیانو باید سترګې پټې شي، هېر یې کړه. د رستورانټ شاګرد چای راوړو، چای مو څښلې چې هوسۍ په خندا کې وویل: هغه یو خو مې په دا خوله لګاو کړ، یو سوک مې په سترګو وواهه اخ تا که هغه په سترګو وهلې نه وای، خدا یزده چې څه به پېښېدل. رښتیا چې ټولو خلکو په هغو لعنتونه او بد ل ویل.

او هی چې د دوی ژوند وي بیا به د چا تورسرو ته په سپکه ونه ګوري. د یوه لاس مات شو، خو پولیس هم ونه نیولم. هوسۍ په تونده لهجه وویل: ته پوهېږې، چې پولیس ته ما په کاغذ کې پیسې تاو کړې او جېب کې مې ورته کېښودې، ځکه یې پرېښودې. هوسۍ بس نور دا خبرې پرېږده، هرڅه چې و تېر شول. د هوسۍ په رنګ کې بېرته سوروالی پیدا شو، د چای ګوټ یې وکړو او پیاله یې په مېز کېښوده وې ویل:

سبا نه بل سبا ته زما د تره د زوی واده دی، په کابل هوټل کې. زه به درته سبا ته د واده کارت درکړم. واده ته به راشې،

ما وې زه خو نو څوک نه پېژنم، ستاسو له خلکو سره بلد نه یم، واده ته به څنګه درشم.؟

خو زه همدا غواړم، چې ته لومړی زما مور او پلار ووینې، زه به یې له وړاندې تا ته وښایم، زما کورنۍ به و پېژنې. سبا ته به زه درته نېکټایي او کمېس راوړم، هغه توره نوې دریشي به دې واغوندې. ما وې ښه ده.

زړه مې رالوی کړو او ورته و مې ویل: او ته به کومه دریشي واغوندې؟ خبرې مو د مینې خوا ته لاړې. د هغې رنګ په عادي حال شو، ویلې زه دریشي نه اغوندم، زه به په داسې جامه کې یم، چې ته به مې هېڅ ونه پېژنې. ما وې دا څه وایې؟ هغې ویلې هو. د واده جامې خو نورې دي. ما پخپل عمر کې چېرې د ښار واده نه و لیدلی. فکر واخیستم، دا به څنګه واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي. زه بـه د کابـل د ښـار واده وویـنم او هغـې بـه داسـې جـامې اغوسـتې وي، چـې زه یـې هـېڅ ونـه پېژنم.

ښـه ډېـر پـه چـرت کـې تللـی وم، چـې هوسـۍ راتـه کـړه: څنګـه سـوچ کـې لاړې، پـام دې وي چـې هـېڅ فکـر ونـه کـړې، زه بـه مـور او پـلار تـه تـا سـم وروپېـژنم، ورتـه بـه ووایـم، چـې دا زمـا ټـولګي وال دی، نور څه وایې.

مـا وی هـو هـو همدغـسې وکـړه، دا خبـره مـې زړه واخیـسته، ویـې خنـدل او ویلـې: سـهار صاحب زړور او خوشاله ځان ونیسه، داسې وګڼه چې ستا د تره د زوی واده دی.

ښـه ښـه هوسـۍ پـروا مـه کـوه. ماښـام خـړه لګېـده، چـې لـه رسـتورانه راووتلـو او د کـور پـه لـور روان شو. زه یې د کور خوا کې ښکته کړم او هغه رانه لاړه.

کلـه چـې د واده ورځ راورسـېده، سـهار وختـي حمـام تـه لاړم، ځـان مـې ښـه پـاک کـړ. یـوه ورځ راتـه مخکـې هوسـۍ ښـکلې نبکټـایي، نـوی کمـیس او نـوي بوټـان راوي وو. پـه دغـه ورځ چـې لـه وظیفـې نـه رخـصت شـوم، د مـامورینو پـه ګـاډي کـې کـور تـه لاړم. نـوي دربـشي مـې واغوسـتله، پـه ځـان مـې پـوره ګـوتې ووهلـې. واده د مـازدیګر پـه شـپږو بجـو پیـل کېـده. لـه کـوره راووتلـم، غوښـتل مـې چـې یـو ټیکـسي کـې تـر کابـل هوټـل پـورې ځـان ورسـوم. کتـل مـې چـې زمـا یـو دوسـت د یـوه دوکـان مخـې تـه ولاړ دی، مـخ یـې راواړاوه او سمدسـتي پـه خنـدا شـو لاس یـې لـه ورایـه خـواره کـړل. مـا هـم کلکـه غېـږه ورکـړه، ډېـره مـوده مـو سـره نـه و لیـدلي، خـوږه سـتړي مـشي مـو وکـړه. ملنـډې مـو لـه پخـوا نـه درلـودلې، ویلـې د کونـډې زویـه لکـه چـې کـوم هـاتي دې پـه سـوپره کې وهلی دی، څنګه غوړ شوی یې؟. ته او دا د مود فېشن دې؟

مـا وې ولـې زه دې دومـره پـه سـترګو کـې کـم راغلـی وم، دنیـا خـو د ارټ منګـوټـی دی، یـو پـر بل پسې اوړي رااوړي. بدبختي به تل زموږ د خوارو په برخه وي؟

هغـه ویـل: هـو سـهار صـاحب هرڅـه بـدلېږي، خـو زه حېـران دې تـه یـم، چـې تـه خـو ډېـر زر بـل شان شوې ویلې لکه چې چېرې روان یې؟

هـو انډیوالـه کابـل هوټـل کـې واده تـه غوښـتل شـوی یـم. ویلـې راځـه چـې زه دې ورسـوم. خپـل مـوټر تـه یـې پورتـه کـړم، هغـه لـه پخـوا نـه مـوټر کـې ګرځېـده. د لـوی تجـار زوی و، مـا سـره پـه پوهنتون کې یو ځای په یوه ټولګي کې و.

تـر کابـل هوټـل پـورې مـو سـره ښـه د زړه خوالـه وکـړه او دا یـې هـم راتـه وویـل: سـهاره داسـتانونه دې پرلـه پـسې اورم او مـضامین دې لـولم. هیلـه مـن یـم، چـې نـور بـه هـم پـه لیکنـو کـې وړانـدې لاړ شـې. زمـوږ افتخـار یـې یـار. مـوټر یـې د کابـل هوټـل مخـې تـه ودراوه. مـا ورتـه وویـل راځـه مـا او تـا پکـې څـوک څـه پېژني، تـه هـم راسـره ولاړ شـه. هغـه لـږ موسـکی شـو ویلـې ورځـه بچـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه چې کار دې پوخ دی. زه درسره نه ځم. خدای په اماني مو سره وکړه او ولاړ. زه په کرار زړه نازړه د هوټل دروازې پلو روان شوم. لیدل مې، چې ډېر کسان په نویو جامو کې او په نویو دربشیو کې ولاړ دي، ځوک ننوځي او ځوک لا ولاړ دي. دروازې دواړو غاړو ته ځو تنه ځوانان په ښکلیو دربشیو کې د خلکو استقبال او هرکلي ته ولاړ وو. ما خپل ګامونه کلک او مضبوط اخیستل، په دروازه کې راته ښه هرکلي وشو. له دروازې نه چې لږ ورننوتلم، مخامخ وړاندې د پېغلو انجونو ټولګی هرکلي ته ولاړ وو، ټولو ښکلې جامې اغوستې وې، ماته خو ټولې نابلده وې، کتل مې چې د هوټل تالار او زال له خلکو ډک ښکارېده. ما ځان په غټو کې وهلی و، په تمکین او ارام ګامونو مې قدمونه اخستل، مخې ته مې درې ځلور جنکۍ راغلې، هرې یوې په خپل انداز کې ښکلې جامې اغوستې وې، هسې ډول یې کړی و، چې یوه له بلې نه پېژندل کېده. ماته لومړی یوې لاس رااوږد کړو، سترې مشي یې راکړه، درې نورې یې راته راوپېژندل. ما هېڅ نه ورکتل، همداسې ترې روان شوم. هغوی ټولو وخندل، زه ځان پوې حېران شوم زه لږ څه ځان پورې خجالت شوم، په زړه کې مې وې لکه چې کوم څه دې برابر نه دي، ځکه خو انجونو درپورې وخندل. څو ګامه وړاندې تللی نه وم، چې همغه جینۍ بیا راغله، شاته یې راپسې غږ کړو، خندل یې سهار صاحب سهار صاحب مخ مې ورواړاوه، چې همغه ړومبنۍ جنۍ ده، چې بیا یې وویل: سهار صاحب لږ ودرېږه، چې ودرېدم او ورته زیر شوم، چې له مزله مې له وړاندې وپېژندله، هغه په چابکو ګامونو خوا ته راغله. درته نه مې و ویلي چې په واده کې به ما ونه پېژنې؟ ما وې دا تاسې په ځان څه کړي دي؟ دا ډول جامې او دا دومره سینګار. په والله چې غږ دې رابانده نه وای کړی، که تر اخره مې پېژندلی وای. هوسۍ زما ګناه نه ده، دا مې لومړی ځل دی، چې داسې واده او داسې جامې او فېشنونه ګورم.

هغې چې راته مخامخ راوکتل، غلی شان مې ورته کړه: بېخي ښاپېرۍ درنه جوړه شوې ده. موسکۍ شوه ویل یې: تا ځانته کتلي دي، دې ټولو جینکو راته وویل دا زلمی څنګه قندولک او ښکلی دی. راځه دا خبرې پرېږده، راځه چې مور او پلار مې درو پېژنم. هغه رانه مخکې شوه او زه ورپسې. د هوټل په منځ کې د تلو راتلو په لاره وړاندې د هوټل په اخر کې په یوه مېز د هوسۍ کورنۍ ناسته وه، پلار او مور ته چې ورغلو، سلام مې ورواچاوه زه یې ورمعرفي کړم. لومړی یې هغوی ته په ډېر احترام او درناوي سره وویل دا زلمی زما همصنفي دی واده ته راغلی دی، تاسې ته مې درو پېژانده. مور او پلار یې ښه سترې مشي راسره وکړه. هوسۍ خپل مور او پلار ته زما ډېره ستاینه وکړه، خو دا یې ورته ونه ویل، چې ګنې دا هغه څوک دی، چې تاسې تل دا ستانونه لولي او غوږ ورته ږدئ. زما نور کړه وړه یې ترې له ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره وساتل. له پېژندګلو نه وروسته هوسۍ ماته په يوه خاص ادب کې وويل: تاسې راځئ، چې هلته نور ملګري هم ناست دي، هغوی سره به يو ځای کښېنئ. د مور او پلار له مخه يې هسې وويل. زه ورسره روان شوم، په هوټل کې چې کوم ښه مېز او ځای موجود و، هلته يې بوتلم، په مېز دوه درې سړي او ښځې هم ناست وو، د مېز په کونج کې زه کښېناستم، هغې راته وويل: زه د ستي بېرته راځم.

يوه شېبه وروسته مې کتل، چې هغه راغله، دوه جينکۍ نوري او يو زلموټی هلک، چې هوسۍ د اکا زوی و، راغلل، زما سره کښېناستل. هوسۍ دومره خوشاله ښکارېده، چې هېڅ اندازه يې نه وه. دومره ښکلې وه، چې په هوټل کې ټولو ورته خامخا ورکتل. ما ځان په ارام نيولی و، ځکه چې له يوې خوا نابلده وم او له بلې خوا ما وې، چې څوک دربانـد پوه نشي. مګر هوسۍ د هېچا په قيصه کې نه وه، له ما سره يې همغسې په مينه خبرې کولې. د هغې خو د کاکا د زوی واده و، په ګرد هوټل کې ګړندۍ ګړندۍ ګرځېده راګرځېده. هر چا داسې فکر کاوه، چې ټول اختيار د واده د همدې په لاس کې دی، چې زما له خوا نه به لاړه د هوټل په وړاندې ځای کې په مصروفه وه. د مصروفيت په وخت کې په يې زما پلو هره شېبه راکتل، خو چې کله به د واده په ښکلو جامو کې زما خوا ته راروانه وه، له ځان سره به له خندا شنه وه. زه به يې په سترګو کې د مينې په راز پوه کړم، راسره ناستو کسانو ته به يې وويل: دا مسافر درنه خپه نه شي. هغوی به ټولو ماته راوکتل او وبه يې ويل: ولې به خپه کېږي. په دې وخت کې هنرمندانو موسيقي په غږولو پيل وکړو.

ټولو وويل دا ښه هنرمندان دي، ښې سندرې وايي. رښتيا هم چې رخشانې او هماهنګ وار په وار خوږې سندرې ويلې. هوټل له خلکو ښځو او نرو ډک شو.

هوسۍ ښه اوږده شېبه تېرې تم شوې وه، هرڅو به مې چې سترګې واړولې راواړولې، د هغې څه پته نه لګېده. پخپلو خولو کې ډوبه وه. د واده مراسم تاوده روان و، په هوټل کې ګڼه ګونه زياته وه، څو کسان مې د پېژندګلو وليدل. نورې انجونې هم زما د مېز خوا ته راغلې. کله ناکله يې په ما پرزې ويلې، خو ما ورته وخت نه ورکاوه، چې ګپ شپ راسره ولګوي. کله به چې هوسۍ موسکۍ موسکۍ زما خوا ته راغله، ناستو جينکو ته يې زور ورکاوه. هغوی ټولې د هوسۍ ښايست ته حېرانې پاتې وې. ماښام شو تياره شوه، د ډوډۍ خوړلو اعلان وشو، ټول خلک له خپلو ځايونو نه پاڅېدل او د ډوډۍ خولو خونې ته روان شول. زه لا ناست وم، چې لږه شېبه وروسته هغه راغله او ويلې راځه، چې ځو، موږ دواړه يو ځای د ډوډۍ خونې ته روان شو. د خلکو ټېل زيات و، هوسۍ زما لاس ونيو راته وې ويل: ټېل دی، چې رانه ورک نشې. د ډوډۍ خونې ته لاس نيولی لاړو. هلته هر ډول خواړه تيار شوي وو، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلو نه وروسته ناوې او شاه راغلل، هوسۍ د شاه تر څنګه روانه وه، په سټېج کې يوه لنډه شېبه ودرېدل، د ښادۍ والا کورنۍ د ناوې او شاه سره ولاړ وو. عکاسي وشوه، موسيقي ښه په غرب سره روانه وه. نڅاوې کېدلې، څو ځلې هوسۍ د نڅا وار تېر کړو. واده ان د شپې تر دوو بجو پورې روان وُ. پوره په دوه بجو واده پای ته ورسېده. له هوټل نه خلک په وتلو شول. زه چې کله دروازې ته راووتلم، هوسۍ ولاړه وه. يوه ځوان چې هغه د هوسۍ د کاکا زوی و، وويل وروره دا مېلمه به خپل کور ته ورسوې او ته به ترې بېرته هوټل ته راشې، چې بيا موږ کور ته ولاړ شو. زه د هغې موټر کې کور ته راغلم او د هغې د کاکا زوی رانه بېرته ولاړ.

ډېر ستومانه شوی وم، په دغه شپه مې پوره خوب وکړو، ځکه چې سبا ته د جمعګې ورځ وه ستړتيا مې ورکه شوه. د جمعې ورځ مې په کور کې دمه وکړه، چېرې ولاړ نه شومه. په سبا ته لکه د نورو ورځو نورمال خپلې دندې ته لاړم. هره ورځ به د مازديګر په وخت موږه چکر واهه، د شپې به مې يو نيم داستان او ځينې طنزيه ليکنې کولې. زما داستان به په راډيو کې خامخا نشرېده، ممثلينو به په خورا ښه ډول تمثيلاوه، نو ځکه د خلکو به خوښېده. په مجلو او ورځپاڼو کې به چې زما مقالې او نورې ليکنې نشرېدلې، پوره حق الزحمه به يې راکوله. د مياشتنۍ تنخواه نه مې حق الزحمه زياتېدله. ژوند مې په نورمال ډول ښه تېرېده، يو څه روپۍ مې زخيره کړې وې، هوسۍ ته مې وويل: وطن ته ځمه خپله زړه خونه رنګوم او نوی کور پکې جوړوم، ډېر ځنډ نه کوم يوازې چاته به يې په اجاره ورکړم، ستا څنګه خوښه ده؟

هغه لږه غلې شوه، بيا يې وويل: ډېره ښه ده، زه به هم درسره مرسته وکړم. ما وې که وشوه دوه ورځې وروسته به کلي ته لاړ شم. سبا مازديګر، چې کله مونږه په موټر کې کښېناستو او د ښار په لور رهي شو، هغې خپل بکس ته لاس کړو، پيسې يې راوايستې، ويلې دا لس زره افغانۍ به زما له خوا درسره مرسته وي، بيا به وروسته ګورو، ته يو ځل په کور پيل وکړه، دا دې ښه پلان جوړ کړی دی. ويې خندل وې ويل کېدا ای شي کوم وخت درسره په چکر کلي ته لاړه شم.

ما وې کوم به هغه ساعت وي.

هغې موټر په کرار کړو، مخ يې راواړاوه، وې ويل: ته پوهېږې، چې په دې ورځو کې زموږ قومي خلک زما د غوښتنې لپاره زموږ کور ته څو ځلې راغلي دي، د پلار مګې خوښه ده، چې هغوی ته مې ورکړي، مګر ما په کور کې ويلي دي، چې ګورئ پام زما په غياب کې به زما ژوند په چا پورې نه تړئ. له مانه به خامخا پوښتنه کوئ. دغسې خبرې شته دي. فکر دې وي، چې دا ځل کلي ته ولاړې مور ته به دې زما په باب خبرې کوې. ښه ده هوسۍ زما هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ستا خبره په زړه کې ده. زه به مې مور سره هرومرو ستا خبره کوم. ته ډاډمنه اوسه، خو ستا د پلار سره به څه کېږي، ځکه چې زه....

پام چې دا سې فکر ونکړې، ترڅو چې ته له کلي نه بېرته راګرځې، په دې هکله به مې يو څه کار کړی وي.

دوه ورځې وروسته کلي ته لاړم، مور مې ډېره زياته خوشاله شوه، يوه ورځ مې د زوړ کور د ورانولو ورته وويل، هغې راته اخ وکړو، وې کور ولې ورانوې؟

مورې نوی کور درته جوړوم.

پيسې به له کومه شي؟

مورې خدای مهربانه دی، يو څه پيسې مې له ځانه سره راوړې دي، د کور د جوړېدو چاره به پرې وشي. هو مورجانې ربښتيا ، چې هغه جمعه خان د ختې پسخګر په کلي کې دی او که چېرته تللی دی؟

شته دی زويه، د خلکو کلاګانې جوړوي، هغه ډېر ښه کورونه جوړوي، د کور کار په هغه وکړه. هو مورجانې سبا ته به ورپسې ورشم، خبرې به ورسره له نږدې نه وکړم. مور مې زما په دې کار زياته خوشاله شوه، لاس يې پاس ته په دوعا پورته کړل. ډېره دوعا يې راته وکړه، په دې وخت کې زما ټو کليوال ملګري موږ کره راننوتل. زما سترې مشي ته راغلل. تر ناوخته پورې راسره ناست وو ، سبايي وختي په جمعه خان پسې لاړم. لا کار ته نه و تللی. د خپل کور د جوړېدو په باب مې ورسره خبرې وکړې، هغه ښه د تبې سړی و ، لومړی راته حېران پاتې شو ، ويلې وراره شاه باش لکه چې پيسې دې پيدا کړې دي؟ ما وې هو جمعه خان اکا يو څه خو مې کړې دي. اوس راغلی يم، چې زما د کور د جوړېدو خبره راسره وکړې. هغه وويل: وراره زه دوه ډوله کار کوم، يو دا چې په اجاره نيول او دويم دا چې په ورځنۍ مزدورۍ. اوس ستا خوښه چې کومه يوه درته اسانه ښکاري. ما وې جمعه خان اکا زه وخت نه لرم، چې پاتې شم، خو د کور ورانول او د نوي جوړېدو خبره راسره وکړه.

هغه ډېره شېبه سوچ وواهه، بيا يې وويل: زه به سبا ته وختي درشم، د نوي کور اندازه به واخلم، چې څو متره اوږده لري او څومره لنډوالی لري، څو پکې کوټې جوړوې، دا ټول به سره وسنجوو. د زوړ کور د ورانېدو خبره به هم وکړو. نيمايي پيسې به پيشکي (مخکې) راکړې، چې زه پرې کار پيل کړم. ما وې ډېره ښه ده، سبا ته چې راغلې نورې خبرې به هلته وکړو. اوس نو درنه ځمه. د جمعه خان نه مې رخصت راواخيست او کور ته راغلم. زوړ کور مې چې په مترونو کړو ، څلوېښت متره اوږد او دېرش متره په لنډو جوړ شوی و.

د نوي کلا اندازه مې چې ولګوله په منځ کې يې درې کوټې کور، يوه اشپزخانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(پخلنځی) او یو د لمبا کوټه او په یوه کونج بیرون ته یوه ټټی جوړېدله.

سهار وختي جمعه خان اکا چای مور کړه راوړ، ما ورته په کاغذ کې د خپل فکر سره سم د نوي کور د جوړېدو نقشه وښودله. هغه چای څښو او فکر یې کاوه. پس له ډېر وخت نه وروسته هغه ویل: وراره جانه د زوړ کور ورانېدل او د نوي کور جوړېدل به دې ټول تال پنځوس زره افغانۍ لګېږي. ما وې جمعه خان اکا ته او خپل انصاف دې زه خو په دې باب څه معلومات نه لرم. هغه ویل که مې درته زیاته ویلي و، ددې کلي د خلکو نه هم پوښتنه کولی شې. د چای څښلو نه وروسته مې ورته وویل: سبا سهار به له خیره راشې، چې د کلي څو تنه مشران او د کلي امام په ګډون به سره دوعا وکړو. ته به خپل کار پیل کړې، ویلې ښه ده زه به اوس لاړ شم، چې پسخه وهم. غرمه توده شوه، خټګر به راغلی وي. هغه یوه لویه کلا په اجاره نیولې وه، په منډه یې خپلې څپلې پښو کړې او لاړ.

په دغه ورځ مې د کلي له ځینو خلکو نه د خټګرو د مزدورۍ او زما د کور د جوړېدو ټول خصوصیات وپوښتل. هغوی وویل دومره ګرانه سودا نه ده، نن سبا مزدوري ګرانه شوې ده، پیسې زیاتې شوي دي. خلک نوې ابادي ګانې کوي، مزدوري ګرانه ده. جمعه خان خټګر درسره مناسبه فیصله کړې ده. بېګاه ته مې دا ټولې خبرې له مور سره او له ماماګانو سره شریکې کړې، هغوی په دې کار ډېر خوشاله شول. مشر ماما مې وویل: خوریه! ډېر زیات خوشاله شوم، چې ته د خپله انده شوې او دا زوړ کور دې نوی جوړوې. دا زموږ د ټولو لپاره د خوښۍ ځای دی، خدای دې بری درکړي. مور مې په دغه شپه خوشاله وه، شکر یې وویست، ویلې شکر دی الله، چې زما زوی دې، دې ورځې ته راورساوه. موږ خو د خدای غریبانان وو. ټولو راسره په دې دوعا وکړه، چې زوړ کور به ورانوو او نوی کور به جوړوو.

سبا ته وختي جمعه خان خټګر مور کړه راغی، ملا امام او څو تنه د کلي مشران مو راوغوښتل، چای مای چې وڅښل شو، ملا امام یو سورت قرآت کړ وروسته بیا دوعا وشوه، هر چا بیا خپل نظر ورکاوه. چا ویل: څنګه نقشه پکې اچوئ؟ چا به ویل یو ځل دا زوړ کور هوار شي، بیا به پرې تناب واچول شي، وبه کتل شي چې څو کوټې پکې جوړېدی شي. جمعه خان ته مې مخکې له مخکې نه نیمایي پیسې ورکړې، هغه وویل سر له سبا نه موږ د کور په ورانولو پیل کوو، تاسې په کالي تري همدا نن وباسئ، سبا ته په خیر سره زه مزدوران راولم.

ما وې ښه ده. ټوله ورځ مو له کوره سامان د ماما کور ته وچلاوه، خپلوانو راسره مرسته وکړه، کالي یې راسره وچلول، کور مو ماز دیګر ته خالي کړو، سبا وختي یې د کوره ورانولو پیل وکړو، په ځلورو ورځو کې یې ټول کور سم هوار کړو. جمعه خان خټګر وویل: د ختې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای او د کور د جوړېدو د څلور دیوالۍ کچه به سبا ته معلوموو. ما وې ښه ده جمعه خان اکا یو ځل به بیا د تهدابونو ایښودلو لپاره ملا صاحب او همغه مشران راولو. هغه وې سمه ده، خو دا کار به لږ وختې کوو.

په سبا ته مو همغه کسان راغوښتل، د کلي نقشه ګر خیرو جان مو هم راوغوښت، زموږ د زاړه کور شاوخوا څلور خوا او ته زموږ شاړه ځمکه پرته وه، په اوږدوالي او لنډوالي مو خبرې اترې پرې ډېرې سره وکړې. بیا دوعا وشوه، ملا امام د قرآن مجید سورت ووی. بیا ورپسې دوعا وشوه او شیریني (خوږه) ووېشل شوه. خیرو جان نقشه ګر تناب راواخیست، په هوار شوي کور او شاړه ځمکه یې په اوږدو خور کړو، چې پوره پنځوس متره اوږدوالی او پنځه دېرش متره یې سور وشو. ټولو وویل دا خو لویه کلا پکې جوړېدی شي. خیرو جان وویل: راځئ، چې د کلا په منځ کې اوس د کور نقشه واچاوو. په لږه شېبه کې یې د څلورو کوټو، یوې اشپزخانې (پخلنځي) او ټټۍ نقشه جوړه کړه. خټګر ته یې وویل: دا دې د کور نقشه، نور په تا اړه لري. جمعه خان خټګر په خټو پیل وکړو، ما نورې څو شپې تېرې ګکړې، له موره مې رخصت واخیست او دوباره خپلې دندې ته لاړم.

سهار چې د خپل کار ځای ته ولاړم، دا مې هیله وه، چې هوسۍ په څه ترتیب سره د خپل راتګ نه خبر کړم. د ورځې دوولس بجې د ټیلفون زنګ راغی. د ټیلفون غوږۍ مې چې پورته کړه، هوسۍ وه. ویلې آخ شکر خدایه ته راغلی یې؟

ما وې هو بېګاه ماښام راورسېدم، ته څنګه یې؟

ښه یم ته څنګه یې؟

زه هم ښه یم، مور دې ښه وه؟

هو د خدای فضل او مهرباني ده، هوسۍ مور او پلار دې جوړ دي.

شکر جوړ دي، مننه. سهار صاحب نن به په پوره څلورو بجو درشم.

ما وې ښه ده، هر کله راشې.

زما ډېر کارونه ډپ پاتې و، بې له کومې دمې مې ضروري کارونه ترسره کړل. په څلورو بجو مې د کار یوه دوسیه هم له ځان سره واخیستله، ما وې چې پاتې کار به په کور کې ترسره کړم. له مطبعې څخه ووتم، بیرون ورانـدې لاړم، ځکه چې پخوا مې لا هوسۍ ته ویلي و، چې کله راتلې مطبعې ته نزدې مه درېږه، ګاډی وړاندې دروه. زه په چابکو ګامونو روان وم، هغې موټر په ټاکلي سړک ودرولی و، زما په لیدو هوسۍ له موټره راښکته شوه، د موټر تر څنګه ودرېده. زه چې ورورسېدم، د هغې زړه و چې راغاړې وځي، ما وې نه خپل لاس مې ورمخې ته کړ ستړې مشې مې ورسره وکړه. ویلې دا سې ستړې مشي درسره نه کوم. موټر ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وختـو راغـاړې وتـه، مـا هـم د هغـې پـه زلفـو سـر کېښود، ښـه شـېبه همدا سـې پـاتې شـو. بیـا مـو یـو بـل تـه پـه مینـه مینـه سـره وکتـل. د هوسـۍ پـه سـترګو کـې اوښـکې وګرځېـدې، زه هـم وچ کلـک پـاتې وم، بـدن مـې غـوني غـوني شـو. لـه مـونږ دواړو نـه خبـرې هېـرې شـوې، اخـر دومـره مـې ورتـه وویل:

څه چې ځو. هوسۍ اسویلی ویوست یوازې دومره یې وویل: درسره ګورم به!

مـوټر یـې چـالان کـړو، دوه کیلـومتره لاره یـې، چـې ووهلـه ماتـه یـې راوکاتـه ویلـې چېـرې ځـو؟ مـا وې هوسـۍ راځـه نـن بـه دارالمـان تـه لاړ شـو، هلتـه پـه رسـمي ورځـو کـې څـوک نـه وي. هغـې نـور څـه ونـه ویـل مخـامخ یـې کتـل مـا ورتـه پـه یـوه سـترګه ورکتـل، هوسـۍ خپلـه لانـدینۍ شـونډه وچیچلـه، لـږ وروسـته یـې وویـل: تـه چـې هـر چېـري غـواړې، هلتـه بـه ځـو. لـه ځـان سـره موسـکۍ شـوه، ورو یـې لـه ځـان سـره وویـل د کـافر زویـه درپـسې ژبـۍ شـوې مـې ده، هـو د کـافر زویـه درپـسې ژبـۍ شـوې مې ده. دا سې فکـر یـې کـاوه، چـې مـا نـه دي اورېـدل، ماتـه خنـدا راغلـه، پـه کـټ کـټ مـې وخنـدل، ویلـې څنګـه دې وخنـدل؟ هـسې خنـدا راغلـه نـو. ویلـې هلـه زر شـه راتـه ووایه څنګه دې وخندل؟

ما وې هسې مړې تا پورې خو مې نه دي خندلي.

پوهېږمـه چـې مـا پـورې دې نـه دي خنـدلي، خـو ووایـه کـه نـه چـې څنګـه دې پـه زوره زوره وخنـدل؟. د لـومړي ځـل لپـاره مـې سـتا پـه قهقهـه خنـدا واورېـده. ومـې خنـدل پـه دې چـې مـا وې زما مینه به ستا د مینې په اندول زیاته وي، خو چې ته مې ولیدې، له مانه ډېره وارخطا یې.

همدې پورې دې وخندل؟ ښه نو کله چې ورسېدو، هلته به درسره ګورم!.

هو ولې نه، پوهېږم چې رابانديې په قهر یې.

نو په قهر به نه یم، په ما څه تېرېدل؟ ستا زړه خو سندان دی.

مـا چـې ځـان خبـرې تـه جـوړاوه، دارالمـان د بـڼ پـه دروازه کـې ودرېـدو. لـه ګـاډي نـه ښـکته شـو او دننـه بـڼ تـه ورننوتلـو. نېـغ د فـوارې ترڅنـګ د ګلونـو ټـل تـه مـو ځـان ورسـاوه، څـو ځایـه د څـو ډولـه ګلونـو وړوکـی پټـې و. شـاوخوا تـه یـې د ناجوګـانو ونـې ولاړې وې، پـه دغـه وخـت شـاوخوا تـه هـېڅ څـوک نـه لیـدل کېـدل، پـه شـنه جولګـه بانـدې مـونږ دواړه سـره کـښېناستو، هوسـۍ د خپـل عـادت سـره سـم راتـه مخـامخ کـښېناستله. لـومړی یـې یـوه نازکـه موسـکا وکـړه، بیـا یـې وویل: اوس ووایه چې په کلي کې دې څه وکړل؟

مـا ورتـه د خپلـې مـور د روغتیـا ډاډ ورکـړ او بیـا مـې ورتـه د کـور د جوړېـدو پـه هکلـه ټـولې خبـرې وکـړې. د راتـګ تـر وختـه پـورې مـې ورتـه کیسـه تېـره کـړه. هغـې راتـه پـه داسـې حـال کـې غـوږ نیـولی و، چـې خپلـې تـورې غټـې غټـې اوږدې سـترګې یـې لـه مانـه نـه وېـستلې. وربـل یـې نیمـایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ نیولی و ، په کینې پلو مخ یې خدایي تور داغ بیخي بل شان ښه ښکارېده. په پوزه او شونډو کې یې خو هېڅ "خو " نه وه. په دغه ورځ یې نور سینګار پسې کړی و ، د چا خبره ګلونو تړې د ښا پست له شرمه خپل مخونه په پاڼو پټول. زه هم عجیبه سړی یم، دومره سخت زړی وم، چې هېڅ نه اوبه کېدمه.

ما چې ورته د کلي کیسه تېره کړه، هغې وویل: رښتیا چې تا ډېر کارونه سرته رسولي دي. هو رښتیا هغه زما ځواب.

کوم ځواب؟

واخ لکه چې هېر شوی دې و که څنګه؟

زه لږ غلی شوم، کوم سوال ځواب؟

ته چې کلي ته لا تللی نه وې، یوه ورځ د تلو نه دې مخکې ما چې درته وویل: مور سره به دې زما په هکله..... !

هو اوس را یاد شول، هوسۍ په خدای چې په دې باب له موره زښت شرمېږمه، ته هېڅ فکر مه کوه، دا به هرومرو کېږي، خو په دا څو ورځو کې ستا وخت ښه تېرېده؟

ولې نه؟ هره ورځ رابانډې لکه د کال اوږدېده، څو ځلي رانه مور مې پوښتنه وکړه، ویلې لورې په دې ورځو کې ډېر سوچ کوې. ما ورته ویلې: مورې د ازموینې په باب فکر وړې یم، چې پاتې نشم. درې ورځې مخکې راته نتیجه اعلان شوه، په صنف (ټولګي) کې لوړې نمرې زما وې.

افرین، تبریک، تبریک هوسۍ! بلادې کړې ده او زما شیریني؟

په سترګو نور مې هېڅ تکلیف نه درلود، خو یوازې....

ـ یوازې څنګه؟

په دې وخت کې یې لاس رااوږد کړو، کلک یې وسکونډلم. ما هم په غېږ کې راکلکه کړه.

ویلې پرېږده څوک به راشي. خوشې مې کړه، ویل یې: سهاره دا څه کوې؟ لکه چې د مینې تږکې دې نه دې زده؟

په داسې حال کې، چې خپل لاسونه مې سست کړل، هغه مې په غېږ کې لکه د ګل په شان وغوړېده. په تندي یې خوله راماته شوې وه، په کراره یې خپل ځای کښېناسته. زر زر یې شاوخوا له سترګو نه تېر کړل، یوه شوه چې څوک نه ښکاري، بیا یې سترګې را واړولې، ما وې ګنې تباه یې کړم. زړه مې په سینه کې ټوپونه وهل، لږه شېبه دواړه چوپ پاتې شو، د مینې په خواله کې او د خبرو اترو په لړ کې ورو ورو لمر په غرغره کېده، هغې له خپل بکس نه وړوکې کمره راوویستله، لومړی یې زما څو عکسونه وېستل. ما د هغې عکسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وېستل، بیا یې کمره په یوه جګ ځای عیاره کړه، ماته یې کړه راشه، چې یو ځای عکسونه واخلو. د ګلونو په منځ کې مو څو ډوله عکسونه واخیستل. نږدې د ماښام خړنی لګېدله، کورته د تلو په نیت له بڼ نه د راوتلو لاره مو ونیوله. لاس تر لاسه راروان وو، په لاره کې به یو بل ته سره جوخت شولو، بیا به روان شو ترڅو تر موټره ورسېدو. کله چې په ګاډي کې کښېناستو، د سړک په سر او نور نږدې هېڅوک نه ښکارېدل. خپلې چوکۍ نه مې ځان په هغې پسې وراوړد کړو، د مخ نه مې ورنه ښه مضبوطه موچکه واخیستله. هغې وش وش وکړو، څوکۍ ته یې تکیه ووهله، توري زلفې یې په مخ راخورې وې، په تورو سترګو کې یې سرخي هم ځلېده. ما وې موټر دې چلوه، ناوخته دی. لږه چوپ پاتې شوه، وګ ویل زه حېرانه دې ته یم، چې شپه به راباندې څنګه وځي؟ خو راځه د زړه که زما کورته راسره ولاړه شه. زړه خو مې کېږي ولې مور او پلار مې څه بل شانته خلک دي، په خدای که راباندې پوه شي، بې مرګه مې نه پرېږدي.

هوسۍ آخر به څه کېږي؟ صبر ښه شی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر کوه صبر خو ښه دی
په بې صبرۍ معشوقې چا میندلي دینه؟

هوسۍ زموږ ټول عمر په صبر تېر شو، صبر او بیا هم صبر!

غـر شـو ګـاډی یـې روان کـړو، لـږه لاره چـې ولاړو، هغـې مخـامخ وړانـدې سـړک تـه کاتـه وې ویل: سهاره زما د پوهتون اخرنی سمستر دی، فارغېږم.

نـو لا شـپږ میاشـتې خـو درتـه پـاتې دي. شـپږ میاشـتې خـو پـاتې دي، مګـر د سـترګو پـه رپ کـې تېرېـږي. زه تاتـه یـو وړانـدیز کـوم او هغـه دا دی، چـې همـدا نـن شـپه بـه دواړه د خپـل راتلونکي په هکلـه سـم فکـر وکـړو، سبا تـه بـه بیـا سـره خپـل نظرونـه شـریک کـړو. څنګـه خوښـه دې ده؟ ما وې هو ولې نه، له دې نه هم بله ښه خبره !.

پـه همـدې خبـرو کـې وو، چـې زمـوږ د کـور مخـې تـه ګـاډی ودرېـد، زه چـې لـه مـوټره ښـکته شوم، هغـې تـه مـې پـه کړکـۍ کـې سر وردننـه کـړو، مـا وې راځـه زړه وکـړه، زمـا کـور بـه لـه نـږدې نـه وګـورې، والله کـه هېڅـوک وي، کـه نـه پـاتې کېـدې، لـږه دمـه بـه وکـړې بیـا بـه کـور تـه لاړه شـې. موټر درسره دی، څه تکلیف درته نشته دی.

هغه بیا غلې شوه، ما یې لاس ونیو، مال (ما وې) راځه راځه مړې داسې مه کوه.

وې ویل: په یو شرط؟

په کوم شرط

چې نور څه راته ونه وایې، دویم دا چې یوازې نیم ساعت به درسره کېنم، بیا به درنه ځم.

ما وې بیخي سمه ده، ته چې څنګه وای همغسې وکړه اوس نو راځه.

لـه مـوټر نـه راښـکته شـوه، زړه نـازړه راسـره روانـه شـوه، د ماښـام خـړه لګېـدلې وه، لـه یـوه دوکـان نـه مـې تـازه مېـوه او هوټـل نـه مـې ډوډۍ راسـره واخیـستل. کـور تـه مـوږ دواړه وختـو، د خپـل کـور پـه دروازه کـې مـې ورتـه هرکلـی ووایـه. مننـه یـې راځنـې وکـړه، زمـا خـو د مجـردۍ کـور و، هرڅـه سـره ګـډ وډ پراتـه و، هغـه پـه چـوکۍ کـښېناسته، وې ویـل: خـدای دې سـتا د کـور دا وضعه برابره کړي، موږ دواړو سره په دې خبره وخندل.

راډیـو مـې ورتـه چـالان کـړه، هغـې وخت کې ټلویزیـون نـه و، پـه ټېـپ کـې مـې ورتـه د قمـر ګـل یـوه سـندره کېـښوده. مـا زر زر پـه مېـز ډوډۍ تیـاره کـړه، داسـې هیلـه مـې تـرې وکـړه: هوسـۍ بخـښنه غـواړم، څـه چـې تیـار وي، هغـه د یـار وي. د یـوه درونـد مېلمـه پالنـه او هرکلـی راپـه غـاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

و، د میني خبرې د میني په ځای پاتې شوې، ما له هغې سره د یوه درونډ مېلمه په توګه چلند کاوه، ځکه چې هغه زما کور ته راغلې وه او زه هم د کلي سړی وم.

هغه زما حالت ته حېرانه پاتې وه، خو کله چې یې وخت پوره شو او روانېدله، په دروازه کې یې راته وویل: سهاره څنګه چې مې فکر کاوه، همغسې وختې...

زه وارخطا غوندې شوم، ما وې ولې؟ کومه غلطي خو رانه، نه ده شوې؟

نه نه ته خو غلطي وای، مګر د پښتونولۍ او ښه سړیتوب دربانديې تمامه ده. په دې خپل کور کې دې هېڅو راته مخامخ هم ونه کاته.

هوسۍ جانې د پښتون لوظ او ژبه کول د پښتني کولتور غوره ښېګڼه ده. ته پخپله په دې شیانو له ما نه ښه پوهېږې. له کوره راووتلو، تر موټره ورسره ولاړم، د مخه ښې په وخت کې مې بیا هم څنګه چې قدرمن مېلمه د چا له کوره رخصتېږي، هسې چلند مې ورسره وکړو، هغه لاړه.

زه زړه وتلی کور ته راوګرځېدم، د چای پیاله مې ځانته ډکه کړه او کرار په څوکۍ کښېناستم، په دې سوچ کې ډوب شوم، چې هوسۍ سره خپل راتلونکی ژوند څنګه وتړم؟ هېڅ چل یې نه راتلو، ځکه چې هغه د ماړه سړي لور وه، پلار یې د دربار سړی و او زه تش یو لیکوال د کلي سړی.

په دې شپه مې ډېر فکر کاوه، له ډېره سوچه وروسته دغه نتیجه لاس ته راغله، زه په ښار کې خپل کور نه لرم، هغه به راسره کلي ته ولاړه شي او که نه؟ د ولور پیسې هم نه لرم. ما وې راځه سهاره داسې به وکړم، چې سبا ته به همدغه څو شیان هغې ته په مخکې کېدم، چې هغه پکې څه وایي؟

تر نیمې شپې پورې مې چرت او خیال د هغې سره و، پخوا به مې د مجلو او اخبارونو ورځپاڼو لپاره یو نیم مضمون او څه لیکنې کولې، ولې اوس د هغو شیانو نه ووتلم. زموږ په کلي کې متل دی وایي "غریب سړی او برګ یې سپی" هغه رابانديې ښه پوهېده، چې سهار مې له ژونده وېستلی دی.

شپه تېره شوه، سهار بیا د مامورینو سروېس تم ځای کې ودرېدم. لږه شېبه لا نه وه تېره شوې، چې زموږ د لېن سروېس ګاډی راغی. ورپورته شوم او خپلې دندې ته ولاړم. په ګاډي کې راته څو تنو غږ وکړو، ویلې سهار صاحب نه یوازې دا چې په ورځپاڼو او مجلو کې دې لیکنې نشته، بلکې ته هم دا ډېره موده کېږي، چې نه ښکارېږې. د ټولو د پوښتنې لاندې راغلی وم، هغوی ته مې یوه بهانه او بله بهانه کوله. په دغه ورځ مې هم ډېر زیات کارر درلود، ټوله ورځ مې لیکنه وکړه، ضروري کارونه مې لږ راسپک کړل ان تر څلورو بجو مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه مېـز سـر ټيـټ کـړی وی. د هوسـۍ ټيلفـون هـم راتــه رانغــی، د رخـصـتۍ شـېبې راورسـېدې، مـاموريـن لـه مطبعـې نـه وتـل اخـري تـن زه وم، چـې لـه دفتـر نـه ووتلم. د مـاموريـنو ګـاډی روانېـده، تـر دغـه وختـه هغـه راغلـې نـه وه. زه پـه دې فکـر کـې وم، چـې د مـاموريـنو مـوټر روان شـو، زه بـه ددغـې ونـې لانـدې ودرېږم. نـيم سـاعت تېـر شـو، سـاعت تـه مـې پـام شـو چـې پـه دې کـې د هوسـۍ مـوټر پـه مـخ کـې راتـه ودرېـد. پـه چټکـۍ لـه مـوټره راښـکته شـوه، زمـا خـوا تـه راروانـه شـوه. کتـل مـې ورتـه چـې رنـګ يـې سـپين اوښـتی و، لـه نـورو ورځـو نـه بـل ډول ښـکارېده. سـترګې مـشې مـو سره وکړل، دستي مي ترې وپوښتل: هوسۍ خيريت خو دی؟ رنګ دې لږ الوتی غوندې دی؟

پـه ډېـره وارخطـايۍ راغلـم، ناوختــه شـوی و، تـا سـره مـې سـودا وه. مـا وې چـې انتظـار بـه باسـې. د تـرور کـره تللـې وم، بېګـاه شـپه مـې هلتـه وه. د هغـوی لـه کـوره ناوختـه راغلـم، خـالي پـه کـور کـې مـې ورتـه وويـل، چـې لـه همـصنفانو سره د پوهنتـون کتابخـانې تـه ځـم، کېـدای شـي کـور تـه ناوختـه راشـم. زه پـه کـور کـې هـم وارخطـا وم، مـور مـې رانـه دوه ځلـې پوښـتنه وکـړه، ويلـې هوسۍ څنګه داسې وارخطا ښکارې؟ ما وې ټولګي وال راته انتظار دي، چې زر ورشم.

ويلـې څـه ورځـه لـورې انتظـار بـد شـی دی. اجـازه مـې تـرې راواخيـسته، پـه بيـړه مـې مـوټر راوست، ما وې سهار به مې انتظار کوي.

ډېره مننه هوسۍ درځه چې ځو.

دواړه ګـاډي تـه ورپورتـه شـو، پـه مـوټر کـې يـې راتـه وويـل: بېګـاه شـپه دربانـدې ښـه تېـره شوه؟

هو ښه وه، خو....؟

خو ولې؟

ولې ځکه چې ټوله شپه مې زمونږ د راتلونکي په باب فکر کاوه.

سهاره که دې خوښه وي راځه دا خبرې به هلته کوو. هو رښتيا چېرې ځو؟

کوم ځای چې ستا خوښ وي.

راځه چې نن د بابر بڼ ته ولاړ شو.

ډېره ښه، ښه ځای دې نن وټاکه، درځه چې ځو ښه ساعت به مو تېر شي.

پل ارتن ته چې ورسېدو، داسې يې راته وويل:

زه به تاته د نن نه وروسته خامخا موټر درزده کوم، يوازې به ستا ډرېوره يم؟

مـا ورتـه وخنـدل، ډېـره ښـه ده مـا د ځـان مـوټروان کـړه، څـومره بـه خوشـاله شـم. د بـابر بـڼ تـه ورسـېدو، نـور ډېـر خلـک ورتـه هـم ورروان وو، هـر څـوک بـه چـې مخـې تـه راتلـل، مـوږ تـه بـه يـې ښـکته پورتـه کتـل. د بـڼ پـه ښـکته پورتـه ټولـو ځـايونو کـې مـو چکـر وواهـه، د بـابر پـه بـڼ کـې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمبا ډنډ دی. هوسۍ ته مې وویل: که ستا اجازت وي، زه به په دې ډنډ کې ولامبم.

هغې وې ولې نه مهرباني وکړه.

هغه راته کېښناسته او ما په ډنډ کې لمبا پیل کړه، ښه ډېر مې ولمبل. تر لمبا وروسته د بڼ لوړې برخې ته لاړو او هلته په یوه ځانته ځای کې کېناستو. هغې راته کړه: اوس نو کولی شې چې خپل بېګانی حالت او خبري راته وکړې.

بېګانۍ شپه مې ډېر سوچونه او فکرونه ووهل، دا څو شیان مې مخې ته خنډ جوړوي.

کوم شیان دي؟

هوسۍ ما درته په لومړي ځل هم ویلي و، چې زه یو دربه دره بنیادم یم، نه مال او دولت لرم، نه ستا د شان سره برابر کور او نه کوم موټر. یو بې وسې لیکوال یم، له بلې خوا زموږ رسم و رواج او کولتور لا هماغه شان کلیوالي دي او ستاسې د ژوند سطحه لوړه ده. که مینه او محبت یوې خوا ته او دا زما ستونزمن ژوند بلې خوا ته، ستا راتلونکی ژوند به ګنې تهدید نه کړي؟ اوس ستا نظر او رایه څه ده؟

هغې راته په ځواب کې داسې وویل:

سهار صاحب! په یاد خو دې دي، چې په لومړي وار په پوښتنه پوښتنه ستا دفتر ته درغلم او د خپلې مینې اظهار مې درته وکړو او تا هم لکه همدا اوس چې دې وویل، همدا دې وویل، خو ما درته په ځواب کې څه وویل؟

هو تا وویل دا هرڅه مې قبول دي، زه یوازې مینه غواړم. ما او تا دواړو په همدغه خبره د مینې لوظ وکړو. دا خبرې دې بیا ولې زما مخې ته کېښودې؟ زه خو چېرې نالوستې نه یم، ژوند، مینه، ښکلا پېژنم. زما د پلار دنیا او ثروت زړه ته مه نیسه، موږ هم پښتانه یو، اخر ژبه او کولتور مو سره شریک دی او بیا خو مینه او محبت دا شیان نه غواړي. هیله منه یم سهار صاحب! دا ځیني شیان له مغزه اوباسه.

پوه شوم ستا د زړه اواز مې واورېد، خو څنګه به وکولای شو چې سره ګډ ژوند پیل کړو؟

زه به په همدې باب فکر وکړم، چې له کومې لارې مې مور او پلار وپوهوم او هغوی راضي شي؟ ته هم یوازې په دې باب فکر وکړه.

ښه ده موږ دواړه باید ښه فکر وکړو او د خپل راتلونکي لپاره غوره لاره وسنجوو.

موږ دواړه لږه شېبه چوپ پاتې شو. څه دروغ درته وواېم، هغه رابانده په مینه کولو کې زړوره وه، وې ویل:

راځه سهاره دا خبرې پرېږده، نورې خبرې کوه. موسکۍ شوه، د بکس نه یې وړوکې شیشه (ائینه) راواخیسته او خپل ځان یې پکې ولید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې دغه آئینه (شیشه) پر ېږده، زما د زړه په شیشه کې خپل ځان ووینه.

هغې مخ راواړاوه او یوه خوږه خندا یې راته وکړه، ویل لکه چې ډېره درباندې ګرانه یم؟

ما وې: د ګرانښت نه خبره وتلې ده، له ژونده دې ویستلی یم.

واخ له ژونده مې څنګه وېستلی یې؟

ژوند خو به وشي، مګر دا شېبې به بیا نه وي.

هو دا خبره مې زړه کې وه، چې ته باید لکه څنګه چې دې مخکې لیکنې کولې، لا پسې ښه ادامه ورکړې. زما درته خیال دی دا ډېره موده کېږي، چې کوم راډیویي داستان مې دې نه دی اوریدلی، دا ولې؟

دا ولې؟ دا پوښتنه دې له ځانه وکړه.

زه خو د دې پوښتنې ځواب نه لرم، ولې خپل زړه او مینه دې وخت درکړی.

له مانه هم نور ژوند پاتې دی، د پوهنتون اخري ازموینه ده، استاد راته د مونوګراف دنده راکړې ده، والله که مې ټک پکې کړی وي، همدارنګه درسونه مې نه دي ویلي. ازموینې ته تیاری نه لرم، ظالمه کله چې کتاب راواخلم او درس ویلو اراده وکړم، نېغ مې مخې ته ودرېږې.

ته د خپل ځان وایې او زما نه؟ هوسۍ موږ دواړه ملامته نه یو، مینه خو دا کانې لري. وروسته له دې به دواړه وعده سره وکړو، چې نورمال ژوند او جانداري به ورسره هم کوو. زه به دا نن شپه هغه نیمګړی د مینې داستان پوره کړم، په راتلونکې جمعې شپه به یې واورې او ته به هم سبا ته د پوهنتون کتابخانې ته ورځې. ته په ما پسې سبا ته مه راځه. د ملاقات وخت به بلې ورځې ته واړاوو.

هوسۍ غلې پاتې شوه، بیا یې وویل: ټیلفون کې به خامخا خبرې کوو.

ولې نه ټیلفون کې به سره احوال اخلو.

په دغه مازیګر مو سره پوره د زړه خواله وکړه، په ګرځېدو او چکر وهلو ستړي شو، نږدې خړه لګېدله، چې په موټر کې سواره شو. د نوي ښار هوټل ته د کباب خوړلو لپاره ولاړو. تر ناوختـه پورې په هوټل کې کېناستو، ماخستن تېر یې زه کور ته ورسولم او هغه رانه لاړه. په دغه شپه مې د نیمګړي داستان لیکنه پوره کړه. سبا ته مې راډیو ته داستان وسپاره او د جمعې شپې ته یې د نشرولو امر ورکړو.

د ورځې مې خپل عادي دنده سرته رسوله، لس کم ځلور بجې راته هوسۍ ټیلفون وکړو، ویلې زه د پوهنتون له کتابخانې نه غږېږم، د مونوګراف ځینې مواد او ماخذونه ګوتو ته راغلل، زړه مې دی چې مونوګراف پیل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: ډېره ښه ده، کوښښ وکړه چې ښه مونوګراف ولیکې، تر جمعې به خپل خپل کارونه سرته ورسوو، خو ګوره هوسۍ د جمعې په په راډیویي داستان ته غوږ کېده.

زه یوازې نه، بلکې زما ټوله کورنۍ ورته په ځیر سره غوږ نیسي او راډیویي داستان اورو. ښه ده او به ګورم چې څنګه دې لیکلی دی. رښتیا ستا یوه راډیویي داستان ته ما او مور مې دواړو ژړل او س همدومره، د خدای په امان.

ښاده اوسې، په مخه دې ګلونه.

د رخصتۍ وخت راورسېد، ځان مې په چالاکۍ سره د مامورینو موټر ځای ته ورساوه. د خپل لین موټر ته ورجګ شوم، زیاتو مامورینو راته کتل. ویلې سهار صاحب دا ډېره موده په سروېس کې نه ځې؟ لکه چې موټر دې اخیستی دی که څنګه؟

آخ په دې تنخوا کې موټر اخیستل؟ دا څنګه کېدی شي؟ دا تنخواګانې خو یوازې د یوه تن ګوزاره پرې نه کېږي، پاتې لا موټر؟

یو مامور راته کلک شو، ویلې ښه نو ته په څه شي کې کور ته ځې؟

ما وې له یوه ملګري سره په موټر کې ځم، په همدغې ترتیب سره څو ورځې مونږه له نزدې نه ملاقات او لیدنه ونه کړه. هوسۍ خپل کارونه سم کړل او ما هم خپل. د جمعې شپه راورسېده، پوهېدمه چې په دې شپه به ډېری خلک راډیویي داستان آوري. ماسپښن دوه بجې راته هوسۍ ټیلفون وکړ، ویلې نن خو د جمعې شپه ده، ستاسې راډیویي داستان ته مې خپلې درې تنه ملګرې، چې زما ټولګي والې دي، راغوښتي دي، ښه په غور به یې واورو.

ما وې ښه ده د داستان نیمګړتیاوې به راته بیا وروسته په ګوته کړې.

ویلې: دا خبرې به وروسته کوو، خو دا ووایه چې د نزدې لیدو ملاقات به څه وخت سره کوو؟

ستا چې څنګه خوښه وي.

ویلې د جمعې ورځ به لیدو ته وباسو.

ما وې ښه ده. د رخصتۍ وخت راورسېد. له معمول سره سم بیا د لېن په ګاډي کې کور ته لاړم، د جمعې په شپه مې دوه تنه مېلمانه راغلي وو. په مېلمنو کې یو تن فرهنګي زلمی و او بل یې د کلي نه راغلی یو د پاخه عمر سړی و، په لیک لوست نه پوهېده، خو زیرک سړی و.

د شپې په لسو بجو راډیویي داستان پیل شو، ما ورته کړه: نن شپه زما راډیوي داستان خپرېږي. هغوی دواړه چای څښل او داستان ته یې غوږ نیولی و. کله چې په راډیو کې داستان تراژیدي خوا ته نزدې کېده، د دواړو مېلمنو حالت بدلېدلو، ډېر په غور سره ورته ناست وو. د چای پیالې ترې لا پخوا سړې شوې وې، بعضې وخت به د کلي مېلمه سوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسویلی له خولې وو یست او له ځان سره به یې وویل: های های ځوق، ځوق هغه بل زلمي مېلمه به زر زر ماته کاته. کوم وخت چې د داستان په پای کې د داستان اتله وژل کېږي، د مېلمنو له سترګو نه اوښکې روانې شوې. رښتیا هم د داستان ممثلین خدای دي وبښي یوه زلېخا فخري او پایا صاحب چې دواړه بلا کوله. د راډیویي داستان په پای کې مېلمانه دواړه غلي او خپه کېناستل، ما وې راځئ، چې اوس چای وڅښو، داستان ما ستان خو تېر شو. هغوی مې دوباره عادي حالت ته راوستل، هر څو به مې چې هغوی ته یوه موضوع راواخیسته، هغوی به له داستان نه لیرې نه تلل. د شپې تر ډېره ناست وو. سهار هغوی له چای نه وروسته رخصت شول، تقریباً لس بجې کېدې، چې هوسۍ لاندې په سړک کې ماته انتظار باسي. له د کړکۍ نه مې لاندې وکتل، چې هغه ولاړه ده. موټر یې د سړک په غاړه درولی و. په چالاکۍ سره ورښکته شوم، ګړه بړه مو سره وکړه، زارۍ مې ورته وکړې، چې کور ته راسره وخېژي، خو هغې همدا ویل: راځه چې ځو، نه راځه چې ځو.

په موټر کې سواره شو او د ښار په لوري روان شو. ما وې چېرې به ځو؟

ویلې نن جمعه ده، په هر ځای کې عسکر او طلابان ګرځي، د ښار خلک هم هرې خوا ته ځي راځي، نن به که زما اورې کاریز میر ته ولاړ شو.

ما وې دا خو به ډېره ښه وي، چې ما هېڅ نه دي لیدلي، نوي ښار کې مو خوراکي شیان راونیول او د کاریز میر په لور مو ګاډی خوشې کړو.

په لاره مې هوسۍ ته وویل، ما خو کاریز میر نه دی لیدلی، تا خو به لیدلی وي؟

ویلې هو، زه خو څو ځلې له خپلې کورنۍ سره هلته تللې یم، د لیدو وړ ځای دی، ښکلې بڼ، یخې د کاریزه اوبه، دا انګور او مڼې، څه تازه هوا والله چې د سړي زړه پکې تازه کېږي.

څه کم دوولس بجې کېدې، چې هلته ورسېدو. ډېر خلک د ښار نه ورته ورغلي وو، هره خوا ډله ډله خلک ناست وو، ځوک ګرځګېدل. ځینې ځایونو کې د موزیک او موسیقۍ پروګرامونه و، چا کبابونه پخول او ځینې خپلو کې سره مصروف وو. ماته ډېر په زړه پورې ځکه وه، چې د لومړي ځل لپاره مې هسې باغونه او ظاهر شاهي بڼ او ښکلي ځایونه تر سترګو کېدل. زه او هوسۍ د یوې لوړې غونډۍ سرته وختو، چې هلته د ارغوان ونې او ناجوګان ولاړ وو. شاوخوا ته روانې یخې ړنې اوبه بهېدلې، اوړی و خو باور وکړئ، چې په دغو اوبو کې چا لاس نشوای نیولی، ځکه چې ډېرې یخې وې. موږ د ګلونو او یخو اوبو په غاړه واړول، لومړی خو مو ښه ډېره عکاسي وکړه او بیا مو یو څه خواړه وخوړل، مونږ غونډې ډېر خلک راغلي وو او یو تر بله ځاربدل.

تر ډوډۍ خوړلو لږه شېبه وروسته اوازه ګډه شوه، چې اعلحضرت کاریز میر ته راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک اخوا د بخوا نه ګړندي ګړندي سره ګرځېدل، پولیسان راورسېدل، ځای پر ځای په ګرځېدو بندیز ولګېد. هلته وړاندې د ظاهر شاه د اوسېدلو ښکلې ماڼۍ تر سترګو کېدله، د هغه په شخصي استوګن ځای کې ماشي هم نشو ګرځېدلې، خلکو وړاندې سړک ته کتل، ترڅو عمر دې ډېر شه باچا راشي. له مونږه وړاندې څو تنه ځوانان او ښځې ناستې وې، هغه یوه وویل:

ـ از ظاهر کل درینجا هم خلاص نمی شویم.

موږ چې دا خبره واورېده، دواړو پرې ښه ډېر وخندل. بیا مې هوسۍ ته وویل:

دا خلک رښتیا وایي، اوږده موده تېره شوه، چې دا باچاهي کوي، په ملک کې یې هېڅ خدمت نه دی کړی. ژوند یې په تېپه درولی دی، دنیا څومره وړاندې ولاړه، خو افغانستان ورځ په ورځ لاندې وځي. هوسۍ اوس خو خبره راغله، غوږ کېده چې څه درته وایم:

دا زه چې څه لیکم او که ما غوندې نور یې لیکي، دا ټولې ناخوالې او ددې وخت ناروا ګانې پکې په ببلا بېلو ډولونو رانغښتل کېږي، موږ ددې د پاچاهۍ نه ژاړو. خدای ښابسته او له هرڅه نه ډک وطن راکړی دی، خو ددغسې پاچاهانو له لاسه شاړ پروت دی. زه لا په دې خبرو کې وم، چې منډې شوې، هر چا غوښتل چې باچا ووینې او د دوزخ اور پرې حرام شي. موږ هم پخپل ځای ودرېدو، باچا د کارېز میر بڼ ته تشریف راوړو، تقریباً اویا ګامه ترې لیرې ولاړ و. هوسۍ وویل کښېه کښېنه سهاره ما خو اعلحضرت ډېر لیدلی دی، څو ځلې د خپل پار سره ارګ ته ورسره ورغلې یم، لا وړه وم چې پلار مې له ځان سره بیولې وم. ما یې آن ټول خاندان لیدلی دی، هر یو یې ځانته د ورځې د مود په موټر کې ګرځي، څه بل شانه ژوند لري.

نو زه خو همدا وایم کنه! دوی دغسې ژوند لري ولې ملت پرېږده، چې په بې وزلۍ او غریبۍ کې شپې ورځې تېروي، نه خلکو ته کار شته او نه روزګار، نه سړکونه جوړوي او نه ښارونه، نه دوا درمل شته او نه درمل ځي. سواد خو هډو درک نه لري، په سلو کې اته نوي خلک ښځې او نر بې سواده دي، نو ته او خدای د سړي زړه درد ونه کړي؟

سهاره په دې خبرو پسې مه ګرځه.

هوسۍ د بې دردو خبرې مه کوه، ته خو هم په دې ښه پوهېږې، سترګې به نه پټوې.

نو څه کولی شو سهاره! ووایه نو ته ووایه کنه!

زه یوازې دا وایم، چې ددې خوار ملت ستوني راډک شوي دي، هر کله چې وي په دوی به ورانیږي. هغې راته خپل اوښکې کوږ کړو، پرې پوه شوم، چې له دې شیانو سره دلچسپي نه لري، ما هم خپلې خبرې بندې کړې او هغې ته مې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ده نو راځه چې زه او ته اخوا ته چکر ووهو، ځکه چې دا سيمه ما هېڅ نه ده ليدلې. له دغه ځايه ولاړو، وړاندې د ګيلاسونو ونې توري ښنتې وې، خوا ته يې د زردالانو ځو ونې هم ډکې ولاړې وې، توتان خو تک سره ښتي وو. د توتو ونو لاندې د کاريزه يخې پاکې رڼې اوبه بهېدلې. د توت ځانګه مې په لاس راوځنډله، دلې. توتان ترې لاندې په يخو اوبو کې راتوى شول. موږ دواړو پرې تالان جوړ کړو، ښه د مزې توت مو وخوړل. په ګيلاسونو مو هم خوله خوږه کړه. له يوې بوډۍ ښځې نه مو شړومبې وغوښتې، هغې د نرلور ډک جام شړومبې راوړې، هوسۍ ونه ځښلې خو ما په يوه ساه د شړومبو جام تش کړو. هغې راپورې ډېر وخندل، ولې ما خپل د کلي عادت کړى و. بيا وروسته د يوې ناجو ترڅنګه په يوه جولګه کښيناستو، په داسې حال کې چې ما خپل سر د هغې په غېږ کې ايښى و، څه خو د مينې جذبه وه او څه د توتو او شړومبو نشه وه، چې هوسۍ په غېږ کې يې په خواږه خوب ويده کړم. يو وخت مې په مخ هوسۍ غاښونه ښخ کړ، ما ويل ګنې د مخ غوښې يې رانه يوړې. سترګې مې چې وغړولې، شنه د خندا اوښتې وه. سپينو غاښونو يې برېښ کاوه، زر مې له کاکل نه راونيوه، وش وش يې پيل کړو، ځانته مې راکړه کړه، خړپ له نريو سرو شونډو نه مې ورنه مچو واخسته، ويلې مه کوه څوک به مو ووينې.

ما وې والله که دې پرېږدم، زه چې دې چيچلم، خو دا خبره نه وه او اوس به... ! تر مازيګره مو د مينې ساعت تېرى وکړ، په زړه پورې ورځ مو تېره کړه.

د راتلو نه مخکې هوسۍ وويل: په دې کار نه کېږي په پلار مې جرګه وکړه، ترڅو به.... راباندې تېرېږي.

ما وې هوسۍ زه خو دا کار نشم کولى، څنګه او څوک په څه ترتيب ستا په پلار جرګه کړم؟ دا خو څه کلى نه دى، دلته خو زه هېڅوک نه پېژنم، ته څه نظر لرې؟

هغې د ناز اوښکى کوږ کړ، وې ويل: ليکنې او مقالې خو نه دي، چې ويې ليکې. کله دې جرګې مرګې نه دي ليدلي، ته خو کليوال هلک يې، څنګه نه پوهېږې؟

پوهېږمه خو څوک اخر ستا په پلار جرګه کړم؟

هغه لږه شېبه غلې وه، بيا يې وويل: د خپلې شعبې مدير او رئيس درسره راوله، وروسته مې پلار له ما نه په دې باب حتمي پوښتنه کوي، زه به ورته بيا خپل نظر ووايم. ته لومړى همدا کار وکړه.

زما زړه ته ولوېده، سمدستي مې ورته وويل: هوسۍ کله به دا کار وکړو؟

سبا يې کولى شې، هوښياران وايي په ښو تلوار، په بدو تأمل. کولى شې سبا ماښام ته زموږ کورته جرګه راولېږې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیخي مې خوښه ده، سر له سبا به دا کار که خدای کول وکړم، خو یوه خبره ده چې که ستا پلار به سبا ته په کور وي او که څنګه؟

د ورځې له خوا دې ستاسې رئیس ورته ټیلفون وکړي، ورته ودې وایي چې مور ماښام ستا لیدو ته درځو. هغه به کور کې وي او تاسې به راشئ.

هوسۍ قسم دی، چې په هرڅه کې ماهره یې، د ماهر توب څه خبره ده، دا زموږ کلتور دی په همدې باب موږه دواړه لږه شیبه غلي او چوپ پاتې شو.

یوه شیبه غلی وم بیا مې له خپل زړه سره صلاح وکړه، په کور او کلي کې مې له خپل مور نه هم پوښتنه وکړه، مور مې هم راته مشوره راکړه. له ډېرې خوښۍ نه مې ناڅاپه له خولې ووتل: زما او ستا به ګنې واده وشي؟ هوسۍ په کړت کړت په خندا شوه، ویلې د کونډې زویه څه چل درباندې وشو؟ د لېونو پېښې دې پیل کړې که څنګه؟

هوسۍ دا خو پکې شته دی، پوهېږم چې د مینې د ازمېښت نه به موږه دواړه بریالي راوځو. هغه دا ځل په دې ښه خوشاله شوه، ویل یې:

هو خامخا به موږه دا لوبه ګټو.

ښه نو زه به له خیره په دا بله اونۍ کې په دې باب د خپل رئیس سره خبرې وکړم. که چېرې راسره موافقه یې وکړه، د درتلو او مرکې وخت او نېټه به بیا وټاکو. دواړه به په همغه ورځ پرې غږېږو. دواړه همدا خبره سره غوټه کړه، هغې وویل:

راځه چې په همدې خبره له دې ځایه ووځو او راساً د ګلبهار د فابریکې ترڅنګه د پنجشیر سیند غاړې ته ځانونه ورسوو. ساعت ته مو وکتل د ورځې یوه بجه وه، د اوړي توده ورځ وه، په موټر کې کښېناستو او د پروان ولایت په لوري مو کش ورکړ، هوسۍ هم خپله موټروانی راښودله، آن په اتیا کې یې موټر چلاوه. له مټکه تر پروانه په سیمه کې د سړک پر دواړو خواوو کې د انګورو او نورو مېوو شنه او غوړېدلي باغونه تر سترګو کېدل. د سړک په غاړه ځای ځای ځینو خلکو او ماشومانو سره توتان او بادرنګ د خرڅولو لپاره ایښي وو، یو نیم ګاډی به ورته ودرېده او سورلۍ به ترې دغه موسمي مېوې رانیولې. زه دغې سمسورې سیمې په تماشه وم، چې هوسۍ غر شی موټر ودرواوه. ویل یې دا د پروان د ولایت بازار دی. له موټره ښکته شو او په بازار کې مو په دوکانونو کې ښکته پورته چکر وواهه. یو څه خوراکي شیان مو هم راونیول او د نساجي ګلبهار خوا ته وخوځېدو. له مټکه ورتېر شو، په ښي لاس د غره په اړخ کې دا سړک نساجي ګلبهار ته تللی و. په څو دقیقو کې تر ګلبهاره ورسېدو. تر فابریکې ورتېر شو، وړاندې مو سترګې د پنجشیر په سین ولګېدې. ورنږدې شو او د دریاب په غاړه مو ګاډی ودراوه. بې واره مو غوښتل، چې د سیند غاړې ته نږدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانونه ور ورسوو، خوراکي شيان مو له ځانه سره واخيستل او په توندو ګامونو سره هلته ورانديږ د سيند د مستو څپو په غاړه په لويو او هوارو تيږو باندې ورته کښيناستو. سيند سم په مستۍ او شور سره مخ ښکته روان و. وړاندې په يوه چړ کې يوه جالګر جال ارتاوه او ماهي يې رانيول، باور وکړئ، هر جال کې به يې راکښاوه. سپين غټ غټ ماهيان به يې راوابستل. مونږ يو بل سره خبرې لا نه وې پيل کړې، يوازې د جالګر جال ته مو ورکتل. خواري په مو وکړه، خو ماهيان به مو سم شمار نه کړای شول، ځکه چې هر ماهي به پخپل قوت سره په جال کې ټوپونه وهل. يو نيم ماهي به ځان په سخته خواری سره له جال نه ازاد کړ او سيند ته به يې ځان ورغوپه کړو. د سيند شور او د ماهيانو د نيولو تماشې تر ډيره پورې مونږ دواړه هک پک کړي وو، ما وې هوسۍ نن دې ډير ښه ځای ته راوستلم.

هغه په خندا شوه، وې ويل: هو زړه دې دی چې څه پکې وليکې.

هو ولې نه، ليکم خو به وروسته، خو ته دا ښکلا وګوره، دا غرونه، دا سيند، دا جالګر او دا ماهيان.

تا ته ښنګه ښکاري؟

ماته ډير ښکلی ښکاري، خدای دغسې جنتي وطن راکړی دی، خو.... !

خو دې پکې څنګه وويل؟

سهاره ته پرې له مانه لا ښه پوهيږې.

آها، هو، هو ستا په مطلب ورسيدم، کاشکې چې....؟

دا هرڅه چې سمېږي، په مونږ به خاورې اوښتې وي.

هغې وې راځه راځه دا خبرې اوس پريږده، لومړی به دا ميوه وخورو او بيا به تر هغو ونو پورې د سيند په غاړه ورو ورو ولاړ شو. کولای شو تر مازيګره پورې د سيند په غاړه چکر ووهو. زردالو مو د پنجشير په اوبو کې يخ کړل او بيا مو په مزه مزه وخوړل. په لپو لپو اوبه مو وڅښلې، بيا مو د سيند څپو ته ورنږدې په زړه پورې ځايونو کې عکاسي هم وکړه.

د يوې ونې لاندې يخ سيوري ته د سيند په غاړه په داسې حال کې کښيناستو، چې د چا خبره د اوبو دارې په موږه دواړه لګيدلې. د سنځلې نه داسې خوشبويي رالوېدله، چې سرې يې خمار کاوه. د تېږو لوړ ديواله نه د ګلابو د ګلو ډکې څانګې راځوړندې شوې وې، لږ څو ګامه اخوا ته د يوه چنار په ونه کې ککو په ککو ککو نارو لګيا و. ناڅاپه به يوه ماهي د سيند نه رابهر پورته ټوپ کړل او بېرته په سين کې غوپه شو. موږ دواړو څه دروغ به درته وايم، يو د بل په غېږ کې د مينې خوب وړي وو. سترګې مې وغړولې، چې د هوسۍ د وربل ويښتان مې په سترګو کې راپرېوتل، هغه په نازک خوب ويده وه، په تندي او شونډو يې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خولـو ځـاځکي ښـکارېدل، راپورتـه شـوم، هغـه هـم رابيـداره شـوه، د مـازيګر لمـر پـه غرغـره و ، مـا وې هله هوسۍ وېښه شه، چې ناوخته نه شي.

پريـږده سـهاره لـږه شـېبه خـو بـه دې پرېښې واى، د خـوارې خوبـه دې راويـښه كـړم. د خپـل وربـل ويـښتان يـې پـه يـوه لاس پورتـه واړول، سـترګې يـې سرې راواړولـې، پـه يـوه خـاص نـاز يـې وويـل: لکه چې ستا په سترګو كې خوب نشته دى؟

هوسـۍ د مينـې پـه خـوب ګنـې څـوک مړېـږي؟ كـه مـې پرېـښې واى، پـه خـداى چـې شـپه بـه راباندې همدلته راغلې واى.

څه پروا يې كوله، څه خطره خو نشته دى؟

هو خطره نشته دى، دا غر او دا بيديا ، كوم لېوه چې رانه خوړلې واى، په تش لاس يو څه به مې كول؟

زما پام پاس غره ته و ، چې هغه راباندې نابېره د سيند اوبه راوشيندلې، دومره يخې وې، چې سلګۍ مې وكړې، ما هم لاس ښكته كړو هغې ته مې څو دارې وكړې، لارې لارې يې په مخ اوبه راتوى شوې، درېشيانې خو د دواړو لمدې قيشتې شوې، يو پر بل مو ښه ډېر وخندل، هغې خپل مخ وچاوه، چې ناڅاپه مې په غېږ كې اوچته كړه، اوبو كې دې غوپه كوم، ځان رانه نشې خلاصولى. هغې لاس پښې وهلې. د سيند په غاړه اوبو كې مې ودروله، بوټان يې لامده شول، له لاسه مې ونيوه، هغې اوچت غېږې ته راودانګل، ما هم ښه كلكه په غېږ كې ټينګه ونيوله. په خندا خندا كې يې راته په غوږ خوله ولګوله، په غاښونو يې پوره زور راباندې وكړو ، ځان مې ترې په يوه چل كې خلاص كړو او غوښت يې چې وړاندې رانه د ګلونو په بوټو كې پټه شي. هغه په منډه كې وه، وروسته مې راونيوه او په زنه مې ورته خوله ښه ښخه كړه او چيغې يې پيل كړې. كټل مې چې وړاندې دوه تنه لاروي په لاره ګړندي راروان وو ، موږ يو بل سره پرېښودل، ما وې هوسۍ اوس به ولاړ شو ، ناوخته كېږي.

هغـې ويلـې ښـه ده، هـن لاس راكـړه، چـې لـه دې تېـرو نـه درپورتـه شـم. لاس مـې وراوږد كـړو ، پـه يـو ټـک مـې راپورتـه كـړه. مننـه يـې راځنـې وكـړه، پورتـه د سـړک پـه لـور روان شـو. لاره نېغـه وه، هوسـۍ سـتړې شـوه، پوهېـدم پـرې چې سـينه يـې ځـي راځـي. مـا وې: څنګـه سـا وتيګـاه يـې؟ كـه ستړې يې چې په شا دې كړم.

ملنډې راباندې مه وهه، كله هم په داسې كړپو كې نه يم تللې، ولې ډېر خوند راكوي.

پـه كـرار كـرار خبـرو خبـرو كـې تـر مـوټره ورسـېدو ، لمـر پرېـوت. مـوږ هـم پـه مـوټر كـې كښېناستو. لږه دمه مو وكړه. هوسۍ راته كړه:

سر له سبا نه به درته ډرېوري درزده كوم، يوازې به دا زه درته موټرواني كوم؟

دا خو به ډېره ښه وي، چې موټر راته رازده كړې، بيا نو زه پوه شه او ستا موټرواني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا تـه بـه پـس لـه رخصتی پـه خیـر سـره چمـن ببـرک پلـو تـه سـتا د مـوټروانی د تمـرین لپـاره ولاړ شـو، خـو ربښـتیا چـې سـبا تـه دې د رئـیس او نـورو ملگـرو سـره د مرکـې وو ایـې. زه بـه درتـه پـه یو ه بجه ټلیفون دروکړم.

ما وې سمه ده، سر له سبا نه به دا کار کوم.

مـوټر تـه یـې پـښه ټینگـه کـړه او پـه لـږ وخت کـې د گلبهـار نـساجی نـه تېـر شـو او پـل متـک تـه ورسـېدو، د ماښـام خـړه لا نـه وه لگېـدلې، چـې پـه پـروان واوښـتو، میـر بچـه کـوټ تـه چـې ورسېدو لـږ لـږ تـورتم ولگېـد. لـږه شـېبه وروسـته لـه دښـتې چمتلـې نـه واوښـتو او پـه کوتـل بانـدې سـرای شـمالي تـه ورښـکته شـو. پـه هغـې وخـت کـې خیرخانـه مېنـه کـې یـوازې څـو کورونـه جـوړ شـوي وو، نـوره ټولـه خیرخانـه شـاړه پرتـه وه. د غـره پـه بېـخ کـې همـدا یـو سـړک تـر ښـاره تللـی و، ماخـستن کېـده، چـې ښـار تـه ورسـېدو. پـه خبـرو خبـرو کـې زمـوږ تـر کـوره ورسـېدو، هوسـی مـوټر ودراوه. له موټره هغه هم راښکته شوه، وې ویل:

ځه ورځه، نور د خدای په امان.

ما وې راځه نن خو زړه رالوی که راسره پاتې شه.

موسکی شوه، هو درسره پاتې شم، چې.....

ما وې: زه خو درمعلوم یم.

ولـې نـه ښـه راتـه معلـوم یـې، خـو پـه کـور کـې مـې څـه نـه دي ویلـي، تـه پـه درخواست عجلـه او تندي وکړه، بیا زما پاتې کېدل درسره اسانه دي.

لاس یـې رااوږد کـړ، مـا هـم لاس ورکـړوو خـدای پـه امـاني مـو سـره وکـړه او هغـه لاړه. زه زړه نـازړه کـور تـه پورتـه شـوم. د شـپې تـر ډېـره مـې سـوچ وواهـه، اخـر لـه ځـان سـره مـې پرېکـړه وکـړه، چې سبا ته به خپل رئیس او عمومي مدیر ته دا خبره کوم، چې مرکې ته راسره ولاړ شي.

سـهار چـې کـار تـه ولاړم، تـر لـسو بجـو پـورې مـې د خپلـې شـعبې (څـانگې) ضـروري کارونـه ترسـره کـړل، خـو پـه زړه کـې مـې ددې خبـرې اړخونـه تلـل راتلـل، بـې کـسي هـم بـد شـی ده، د کلـي سـړی وم پـه ښـار کـې مـې څـوک نـه و، چـې مخکـې لـه مخکـې یـې د مرکـې زمینـه راتـه برابـره کـړې وای، خـو د ورځـې لـس بجـې شـوې، زړه مـې رالـوی کـړ، د رئـیس خبـر مـې لـه سـکتره واخیـست، چـې ځانتـه دې پـه چـایو مـصروف دی. اجـازت مـې واخیـست او ورننـوتلم. ورسـره کېنـېناستم، دا خبره مې ورسره یاده کړه، لومړی یې وخندل او بیا یې راته کړه:

سهار صاحب نو دا خبره ده، چې په دې ورځو کې دې په نشراتو کې کم وینم؟

مـا وې نـه نـه رئـیس صـاحب! ښـښنه غـواړم دومـره سـپین سـترگی نـه یـم، خـو څـه وکـړم نـور څـوک مـې نـشته دی، د خپلـې مجبـوری لـه املـه مـې یـوازې تاسـې تـه سـترگې غړېـږي. تاسـې زمـا هـر څـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاست.

په دې خبره رئیس خوښ شو ، وې ویل: ډېره ښه ده، دغه خلک لږ و ډېر پېژنم، پښتانه دي مګر له دربار سره تل پاتې شوي دي، زموږ به واوري او که نه؟

له خپلې چای پیالې نه یې ګوټ وکړو بیا یې وویل:

نور درسره څوک بیا یې؟

ما ویل: تاسې او زموږ د شعبې مدیر صاحب. ستاسې په نظر څنګه؟

هغې ویل: بیخي سمه ده، هغه هم د تجربې خاوند دی، سپین ږیری دی، په دې شیانو ښه پوهېږي. کله دې نیت دی چې ورشو ؟

ما ویل: مازیګر ته به ورشو ، پنځه بجې به د هغوی کور ته ولاړ شو.

هغې ویل: خبر دې ورکړی دی، په کور کې دی که څنګه؟

هو نن هغه په کور کې دی، له کاره چې رخصت شو ، د هغوی کور ته به راساً ولاړ شو.

ویل یې: سمه ده زه دې په مخ کې یم، په دواړو سترګو ولې نه، خو ته هغوی ته لومړی خبر ورکړه، هسې نه چې جاله مو په کاړ وخېژي.

ما ویل: ښه رئیس صاحب، زه به ورته خبر ورکړم.

رئیس ویل: ښه ده، په پنځه بجو به ولاړ شو.

زه تېرې راووتلم، خپل د کار مېز ته چې کښېناستم، شرنګ ټیلفون راغی، غوږۍ مې چې پورته کړه هوسۍ وه، ویل یې: سهار صاحب ورځ دې ښه، څه دې وکړل؟

ما ویل: نن په پنځه بجو درځو.

ښه نو داسې وکړه، چې زموږ کور ته ټیلفون وکړه، مور ته مې ووایه. زه به شل دقیقې وروسته کور ته ورسګېږم، ته هم شل دقیقې وروسته زنګ ووهه.

ما وې ښه ده، د ټیلفون غوږۍ مې چې کېښوده، حېران شوم ما وې خدایه اوس یې مور ته څنګه یاده کړم؟ ساعت ته مې کتل نیم ساعت وروسته مې ورته زنګ وواهه، برابر هوسۍ د ټیلفون غوږۍ پورته کړه، ما وې زه یم. هغې ځان په ټیلفون کې نابلده وینو ، ویلې بخښنه غواړم تاسې څوک یاست؟ مور مې هو شته دی. دا زموږ خبري ګمور یې اوربدلې، یانې مور یې د لور خبرې اوریدلې.

موري ای موري ! چا ټیلفون کړی خبرې درسره کوي. مور یې د ټیلفون غوږۍ واخیسته، ویل یې: بلې، بلې څوک یې؟

السلام علیکم زه یم سهار لیکوال ! مور جانې نن په پېنځه بجو زموږ د مطبعې رئیس او زه تاسې کره درځو ، خان کاکا ته ووایه، چې په کور کې اوسي، له هغه سره یې څه کار دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: ښه ده وروره ! زه به یې ورته ووایم.

ښه شوه مننه تر لیدو پورې د خدای په امان، خدای په امان.

زړه مې درزا پیل کړه، ما وې دا به څنګه شي؟ کار به مې وشي او که نه؟ یو ساعت په سوچ کې ډوب لاړم، ما وې بې کسي دې ورکه شي که مشر ورور مې وای، پلار مې ژوندی وای ماته به د دې کارونو څه ضرورت و.

هو رښتیا نه پوهېږم، چې زه ورسره ولاړ شم او که نه؟ زموږ په کلي کې خو هلک د کوژدن والا نه ځي، چې دلته به څه ډول رواج وي. دا سې به وکړم، چې د رئیس سره به ولاړ شم، ځان به ورو پژنم، د مرکې او خبرو اترو په وخت کې به ترې زه راووځم، دوی به سره خبرې وکړي.

رخصتي شوه، مامورین رخصت شول، څو دقیقې وروسته رئیس صاحب او زموږ لوی مدیر درې واړه د رییس په ګاډي کې د هغوی کور ته روان شو. په لار کې راته رئیس او لوی مدیر ویل:

سهار صاحب ! خدای دې وکړي، چې دا خلک زموږ مرکه ومني او ستا کار په خیر سره وشي.

ما ورته خالي خندل او دوه مره مې ورته وویل:

رئیس صاحب ستاسې برکت او لحاظ ډېر دی، هیله ده چې خالي لاس به نه راځو.

د هوسۍ دوی کور ته ورسېدو، د دروازې زنګ مو وواهه، یو هلک دروازه خلاصه کړه، ما ترې د ستي وپوښتل:

وروره ! خان کاکا په کور دې دی؟

هغه وویل: هو راځئ.

رئیس صاحب خپل ډرېور ته وویل:

هلکه همدلته اوسه، موږ ننوتلو.

دننه د کور په حویلۍ کې باغچه وه، چې ډول ډول ګلونه پکې و، د حویلۍ منځ کې په یوه نرۍ د سمټو په پخه لاره مخامخ یوې ښکلې ودانۍ ته ورروان وو.

خان کاکا له دروازې نه راووت او زمونږ مخې ته راروان شو، له ورایه په خندا شو، ویل یې: راځئ صاحب. موږ نږدې ورغلو، هغه لومړی له رئیس سره د غېږې روغبړ وکړو او بیا یې له موږ سره. د کور لوی سالون ته یې لارښوونه وکړه، هغه مخکې او موږ ورپسې سالون ته ننوتلو او په کوچنو کې کښېناستلو. ما لومړی اجازت وغوښت او بیا مې رئیس ورمعرفي کړو او ورپسې مې لوی مدیر او بیا مې ځان وروپېژاند. هغه راته ښکته پورته وکتل، وار دواره یې وویل: ته کوم سهار هغه چې راډیو یې داستانونه لیکي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کې رئيس له مانه مخکې شو ، ويل يې:

همغه دی، دا ډېر لايقه او د ملک پياوړی ليکوال دی، د ښه سړيتوب هم پرې تمامه ده.

لوی مدير زما په هکله دا سې وويل:

خان کاکا ! دده په شان ليکوالان ډېر کم لرو. دی د ننګرهار د سيمې دی، د يوې ډېرې ښې کورنۍ په غېږ کې رالوی شوی دی، د کابل پوهنتون د ژورنالېزم څانګې نه فارغ شوی دی، زموږ تکړه همکار دی.

په دې وخت کې خان کاکا وويل:

تاسې باور په خدای وکړئ، چې موږ د جمعې شپې ته ورځې شمارو ، وايو چې کله به د جمعې شپه راځي، چې دده راډيويي داستان واورو.

رئيس وويل: زه فکر کوم د ټول افغانستان خلک دده راډيويي داستانونه په شوق او غور سره اوري. خان کاکا ! خدای دې لا بری ورکړي، زموږ د سر تاج دی، افرين دې په ده وي.

يوه هلک چای راوړو ، ورپسې يې کلچې او ډول ډول ميوې راوړې، يوه پياله چای مو ، چې وڅښل، ما رئيس ته وروکتل، ورته مې وويل:

رئيس صاحب زه به ستاسې ډېر سره په هغه بل کار پسې ولاړ شم، په اوه بجې به دلته راوګرځم.

هغه پوه شو او راته وې ويل:

سمه ده، بيرته به همدلته راشې.

زه ترې راروان شوم، د هوسۍ پلار راته وويل:

بچې بيرته خو راځې.

ما ويل هو خان کاکا ، يو کار پسې ګځم، بيرته راځم. له سالون نه چې راووتلم، هوسۍ د سالون څنګ ته د ګلونو په منځ کې په يوه څوکۍ ناسته وه، کتاب يې لوست، ما چې وروکتل موسکۍ شوه او په دې وپوهېده، چې د مرکې د خبرو په وخت کې دی ووت.

موږ دواړه سره پوه شو ، خو زه ډېر زر بهر ووتلم، د رئيس ډرېور په موټر کې ناست و ، ما وې راځه اندېوالـه يو چکر چېرې څو. په موټر کې ان تر نوي ښاره ولاړو ، چرت اخيستی وم، ما ويل چې دا به څه کېږي؟ مخې ته يو سکانداز ټيلفون راغی، ما وې چې يو ځل هوسۍ سره وغږېږم، چې څه نظر لري.

ټيليفون ته ورغلم، زنګ مې چې ورته وواهه، پخپله هوسۍ وه، ما ويل: همدا اوس ستا د پلار سره د مرکې خبرې روانې دي او زه ترې راووتلم، ځکه چې ته خو پوهېږې، د پښتنو په کولتور کې هلک په جرګه او درخواستۍ کې نه کښېنې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وویل:
هو همدغسې ده، ته خو ښېرته راځې؟
هو راځمه.
زه به د سالون ترڅنګه په کړکۍ کې غوږ ورته ونیسم، ښه شوه په مخه دې ښه.
له ډرایور سره مې په موټر کې چکر وواهه، په دې وخت کې مې یو سګرټ ګل کاوه او بل به مې لګاوه، تقریباً یو نیم ساعت موږه ځنډ وکاوه او بیا دوباره ولاړو. د هوسۍ د کور مخې ته مو ګاډی ودراوه، ما د دروازې زنګ وواهه، همغه هلکی بیا راغی، دروازه یې راخلاصه کړه، ویلې راځه مهرباني وکړه. زه په چرت کې ورننوتلم. کتل مې چې هوسۍ هلته وړاندې د خپلې کوټې په کلکین کې سر راوېستلی دی، لاس یې راته وخوځاوه او خولې ته یې لاس ونیو، پوه شوم، چې هغه په خندا شوه. ما زړه کې وې لکه چې کار دې شوی دی، د سالون په دروازه ورننوتلم، سلام مې واچاوه، رئیس راته وویل:
سهار صاحب راغلې؟
ما وې هو راغلم.
هغه خان کاکا ته مخ واړاوه ورته وې ویل:
خان کاکا اوس به درنه رخصت شو، بیا به که ژوند باقي به سره خبر شو. هغه ویل: سمه ده، خو دستي یې وویل:
رئیس صاحب شپې ته راسره پاتې شئ، ډېر به خوشاله شم.
رئیس وویل:
مننه خان کاکا خدای دې تل ژوندی لره، زموږ دې قدر وکړو، خدای دې روغ او ښاد لره، اوس نو اجازت راکړه.
له خان کاکا نه مو رخصت راواخیست او ترې نه راووتلو. کله چې په موټر کې سره کښېناستوو لومړی راته رئیس داسې وویل:
سهار صاحب! موږ ورسره ستاسې د خپلوۍ په باب خبرې وکړې، هغې زموږ ټولو خبرو ته غوږ نیولی و، کله چې زموږ خبرې پای ته ورسېدې، هغه لږ شیبه غلی و، بیا یې وویل:
تاسې زما سر سترګې یاست، دا خو زموږ او ستاسو رواج دی، د خور او لور پوښتنه کېږي، خو دومره درته ویلی شم چې زما د لور په باب راته دوه درې کسانو ویلي دي، ما لا تر اوسه له خپلې ښځې سره او لور سره په دې باب څه نه دي ویلي، لومړی خو به زه له هغوی سره د خپل کاله مشوره وکړم او په خاصه توګه د لور سره به ګړېږم، چې هغه څه غواړي، هغسې به کېږي، ځکه چې زه همدا ایکې یوه لور لرم، هغه هم پوهنتون کې ده، زه پخوانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرې یم سپین ږیرې یم، خو هغه ډېر پخوانی فکر راسره نشته دی، څنګه چې زما لور غواړي، همغسې به وکړو. تاسې به بیا خبر شئ، اوس درته هېڅ نشم ویلی، تاسې رانه خپه نشئ.

مونږ چې یې نظر واورېد، بد نه و، اوس نو په تا پورې اړه لري.

لوی مدیر راته کړه: سهاره رښتیا ووایه دا خلک او ستا د خپلوۍ رېشته به څنګه شي.؟ که راته روښانه یې کړې !

ما هغوی ته د هوسۍ ټوله کیسه وکړه او دا مې هم ورته وویل: زما په خیال کې د ښځې او واده کول خیال هډو په سر کې نه و.

هغوی دواړه په کړت کړت وخندل، رئیس وویل: ښه نو چې دا خبره ده، لوبه تا وړې ده. مور ټولو په ګډه سره وخندل. هغوی دواړو راته وویل: لړه موده وروسته ورپسې څوک ورولېږه، هرومرو به دستمال درکړي. زه یې تر کوره ورسولم، له هغوی نه مې مننه وکړه او خپل کورته ولاړل. ماښام نزدې و، کورته ننوتلم، لومړی مې د ډوډۍ غم ځانته وخوړ او بیا مې تر نیمې شپې همدا چرتونه وهل، هوسۍ رانه نور د دنیا کارونه شاته کړي و، سبا یې چې کارته لاړم، هېڅ ډېر مې کار ته نه لګېده، اخوا دېخوا لر بر کېدم، په دې تمه وم، چې هوسۍ به راته ټیلفون کې څه پیغام لري. یوه بجه شوه، نور مامورین د غرمې ډوډۍ ته تللي وو، چې زنګ راغی، زه خپله شعبه کې ناست وم، زر مې غوږۍ پورته کړه، چې د هوسۍ غږ راغی، بې له کومې بلې خبرې یې وویل:

سهار صاحب لکه چې کار دې ونشو.

ما وې: مړې زړه به مې ودرېږي، دا خبره مه کوهٔ، بېګاه راهیسې مې والله که خوب کړی وي، په سودا او چرتونو مې رنګ زېړ زعفران شو.

ویل یې: اخ دا څه وایې؟ سهاره ته خو پوه سړی یې لکه چې زه دې تراوسه سمه نه یم پېژندلې، ته خو په دې هم پوهېږې، چې پښتنې انجونې د پردو هلکانو سره ګرځېدی نه شي، څو سره یې به یې چې ښکاره دې مینه وکړي. په لومړۍ ورځ مې درته څه ویلي و؟ هېر کړې دې دي؟

نه نه هېر مې نه دي، خو....

خو یې لا څه وي؟ د مینې تار مو غښتلی دی، مه وارخطا کېږه، خو دا زموږ د ټولنې دستور دی ستا غوږ دی؟

هو هو ولې نه، غوږ مې دی.

بېګاه تر نیمې شپې پورې مې مور او پلار په همدې خبره سره لګیا وو، زه له کتابخانې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوخته راغلم، د ماښام له ډوډۍ نه وروسته پخپله کوټه کې په کتاب ویلو مصروفه وم، چې مور مې راغله، ویلې هوسې لورې ته راشه پلار دې غواړي. زه د واره پوه شوم، ما وې ښه مورجانې درځمه. لږه شیبه مې ځنډ وکړو، له ځان سره مې ښه سنجش وکړو، بیا ورغلم. هغوی دواړه په سالون کې ناست وو، لومړی مې سلام واچاوه، پلار مې راته وویل:

لورکۍ راځه دلته زما ترڅنګه کېنه.

ما وې: ښه پلاره.

پلار مې راته لومړی ډېرې خبرې وکړې، زما د راتلونکي ژوند په باب یې ډېرې خبرې وکړې. بیا یې راته وویل:

لورې ډېر خلک رانه ستا په باب پوښتنه کوي. دا یې هم وویل چې پلانکی فرقه مشر دې زوی ته غواړي، زما وراره، تحصیل یافته دی ښه ځواني خدای ورکړې ده، یو بل سردار یې راته وښود، چې موټرې او ماڼۍ لري او په پای کې یې ستا د مرکې هم راته وویل، خو دا یې هم زیاته کړه، چې سهار لیکوال دی، مګر غریب سړی دی، کورنۍ یې معلومه نه ده، چې څوک دي؟

ما ورته په ادب وویل: پلاره زه پخپل سرنوشت فکر کولی شم، شرم او حیا راځي، چې دا خبرې کوم، خو آخر رابانډګ کېږي. زما کوټې او موټرې نه دي په کار، یوازې به هغه څوک راسره راتلونکی ژوند شرکوي، چې زما راتلونکی ژوند ورسره ښه تېر شي او هغه به همدغه لیکوال وي، چې مې درته د لالا په واده کې پېژندلی و.

پلار او مور مې دواړو وویل: هو همغه لیکوال، چې پرون یې مرکه رالېږلې وه.

په لومړي سر کې دواړه چندان رضا نه وو، خو تر نیمې شپې یې وغږنجوله په پای کې یې وویل:

لورې ستا رضا به وکړو، خو اینده دې نشو تضمینولی. ما وې: خپله رایه او نظر مې درته وړاندې کړو، نوره ستاسې خوښه.

زه ترې خپلې کوټې ته ولاړم، هغوی دواړه نتیجې ته رسېدلي وو. سهار چې پوهنتون ته تلمه، مور مې راته وویل:

لورې ستا خبره مو ومنله. له خوشالۍ نه پوه نه شوم، چې پوهنتون ته څنګه ورسېدم، له ډېرې خوشالۍ نه مې د موټر دروازه برسېره پرېښې وه. سهاره مبارک دې شه.

ما وې اخ دا څه وایې؟

څه وایم همدغه وایم، نورې خبرې به پس له رخصتۍ کوو، زه به په څلور نیمو بجو درشم.

ما وې سمه ده، د خدای په امان، د ټېلفون غوږۍ یې کېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې له خوښۍ نه ټوپونه وهل، حېران وم، چې په چا زېرى وکړم، بوډۍ مور خو مې په خپل کلي کې وه، په منډه منډه د مطبعې په ډېر وخانگو کې خوشې وگرځېدم، راوگرځېدم، څوک به چې مخې ته راتلل، همدا به يې ويل: سهار صاحب نن هسې تازه ښکاري. په دغه ورځ مې له ډېرې خوشالۍ نه آن تر پېنځه بجو پورې ډوډۍ ونه خوړه، څلور نيمو بجو ته انتظار وم، چې هوسۍ راشي او ټولې خبرې راته وکړي. د رخصتۍ په وخت کې له ټولو ماموربنو نه مخکې له شعبې نه ووتلم، د مطبعې مخامخ سړک باندې روان شوم، چې د هوسۍ د راتلو لاره وه. په سړک تر ډېره لاړم، وړاندې د هغې موټر راروان و، زما خوا ته چې راورسېده غر شي موټر يې راته تېر کړو، زه حېران شوم، چې دا ولې؟ کتل مې چې هغه دوباره شا ته راغله، خوا ته يې راته بريک ونيو، دروازه يې خلاصه کړه، شنه د خندا پاتې وه، ما وې څنگه رانه تېره شوې؟

باور وکړه، چې ستا په سوچ کې وم، خداى درباندې ړنده کړم.

ما وې: کوه کوه دا نزاکتونه کوه، څه دې کمې دى، د سهار هم خداى شته دى.

ويل يې: راوړاندې شه د ظالم زويه گيلې پرېږده، مخ يې راته کلک وسکونډو، وش وش مې وکړو دواړه موټر ته وختو.

ويل يې: راوړاندې شه اوس نو ټوله ټوله ستا يمه، خرپ شو موږ دواړو سره موچې کړل. له ډاره مو شاوخوا ته وکتل، ما وې: هوسۍ چېرې ځو؟

هغې ويل نن به يو ځانته ځاى ته ځو، ترڅو ښه په زړه پورې د زړه خواله وکړو. ما وې پغمان ته به لاړ شو، موټر مو د پغمان په لور خوشې کړ. په ميرويس ميدان کې مې هوسۍ ته وويل: دلته بريک شه يو څه خوراکي شيان به رااخلو، ماله ډېرې خوشالۍ نه د غرمې ډوډۍ نه ده خوړلې.

ويل يې: د کونډې زويه څه شى درته واخلم، ته په موټر کې کښېنه، زه به درته کباب راواخلم.

ما وې: نه ته کښېنه زه به گړندى لاړ شم. موږ دواړه په موټر کې د کباب پخلنځي ځاى ته ولاړو، کباب او تازه مېوه مو راونيوه او موټر مو پغمان ته خوشې کړو. په لږ وخت کې د پغمان په دو سړکي وراوښتو او نېغ د تپې بڼ ته روان شو. شېبه پس د تپې بڼ ته ورسېدو، همغه ځاى ته لاړو، چې پخوا يو ځل ورغلي وو. لومړى مو څه خواړه وخوړل او بيا د گلونو گڼ ټېل ته ورغلو. په بڼ کې نور خلک ښځې او نر گرځېدل، خو د جمعې د ورځې په شان پکې دومره ډېر څوک نه وو. موږ هغه ځاى ته لاړو، چې بيخي ځانته و، هېڅوک هلته نه و، يوازې د بڼ مرغيو شور رااخيستى و. موږ دواړه د ريدي گلونو په منځ کې کښېناستو، شاوخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـو د ناجوګـانو او ګلابـو بـوټـي ولاړ وو، مـوږ چـا نـه لیـدلو، خـو مـوږ لـه دغـه ځایـه هـر څـوک لیدلی شول.

معمـولاً مـو لـومړی یـو د بـل عکاسـي وکـړه او بیـا دواړه نـږدې څنـګ پـه څنـګ سـره کېناسـتو. هوسـۍ راتـه د تېـرې شـپې د مـور او پـلار ټـولې خبـرې یـو ځـل بیـا وکـړې، خـو د خبـرو پـه پـای کـې یې وویل:

اوس درتـه یـوه مـشوره درکـوم او هغـه دا ده، چـې پـه همـدې ورځـو کـې بـه خپـل کلـي تـه لاړ شـې، کاکـا دې او نـور دوه درې کـسان نـږدې خپلـوان دې او دوه درې تـور سـرې درسـره راولـه، چې د مور او پلار سره مې خبرې وکړي او د خپلوۍ د ستمال درکړي. ته پکې څه وایې؟

مـا وې: هوسـۍ تـه ماتـه داسې پخـې مـشورې راکـوې لکـه چـې دا ټـول کارونـه تـا کـړي وي، د یـوه مـشر ورور او مـور او پـلار غونـدې مـشورې راکـوې. لـه مـا نـه دې پـه دې مـسایلو زیـات سرخلاص دی.

هغـه موسـکۍ شـوه، وې ویـل: سـهاره دا زمـوږه ټولنـه ده، د خپلـې ټـولنې روایتونـه، رواجونـه او کولتـور پېژنـو. مینـه بـه کـوو، خـو لـه خپـل کولتـور سـره سـمه، اګـر چـې دلتـه ګرانـه ده، پـه پښتنو کې برالا مینه کول جرم دي او یو خو ته یې چې...

هوسـۍ پـوهېږم، چـې راتلـونکی ژونـد بـه دې راسـره ډېـر ښـه تېـر شـي، مـا او تـا دواړه د خپلـې ټـولنې پـه غېـږ کـې رالـوی شـوي یـو، هـر دسـتور یـې زمـوږ پـه لېمـو، نـو کـه سـتا خوښـه وي د پنجشنبې پـه ورځ بـه یـانې سبا نـه بـل سبا تـه زه کلـي تـه لاړ شـم، چـې د کـور د جوړېـدو پـه حـال ځـان پوه کړم او هم مې خپلې مور او کاکا سره ددې خبرې په باب تصمیم ونیسم.

هغې وویل: ډېره ښه ده، سبا به درته یو څه پیسې هم له ځانه سره راوړم.

ما وې: هوسۍ یوه پوښتنه درنه کولی شم؟

هغې ویل: ولې نه سهاره، مهرباني وکړه.

ما وې: دا پیسې چې ته ماته راکوې د کور نه یې راوړې او که خپلې ځانګړې پیسې لرې؟

هغـې ویـل: لـه پخـوا نـه چـې پـلار او مـور مـې پیـسې راکـړې دي، ټـولې مـې پـه بانـک کـې ذخیـره کـړې دي، مـور او پـلار نـه یـې نـه غـواړم او کـه تـرې وې غـواړم، هغـوی هـم راکـوي. پـه بانـک کـې لا پـوره پیـسې لـرم، زړه مـه ښـکته پورتـه کـوه، د زړه ارمـان بـه دې د ژونـد پـه ټولـو چـارو کـې پـوره کړم، څه ښه وایې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې وارخطا نشې لالیه
په وارخطا مورچل دې زه ولاړه یمه

د سترګو توره سهاره ! یوازې تا غواړم، پیسې او دنیا مې نه ده په کار، پرېږده، چې دواړه راتلونکی ژوند په مینه تېر کړو. اوس دا خبرې پرېږده. د پغمان تپې په بڼ کې د دا شنه اسمان د لاندې د ګلونو په منځ کې ددې شېبو نه خوند واخله، نورې چارې پخپل وخت.

ما وې: هره خبره دې راته د کانې کرښه ده هوسۍ ! زما ختلی ژوند به وغوړوې، ستا په مینه ایمان لرم، حسن دې راته سم د خوږې مینې سبق راکړو، د مینې ځینې رښتیانۍ کیسې مې اورېدلي وې، خپله مې لیکلي هم دي، خو زه ایله اوس د مینې او محبت په راز پوه شوم، که ټولې مینې وتلل شي، خداېږو چې زمونږه د دواړه کنډه به پرې درنه وخېژي.

هوسۍ وویل: هو لکه ته چې له ما سره په دې کنډه برابر یې.

په همدې خبره یې راته زړه راوداغه، بې واره مې ورنه غېږ واخیسته او خړپ شو، چپه مې ترې واخیسته. د هغې په تندي هم نرۍ خوله راغله، دا یې د تودې مینې نښه وه، وربل یې په مخ رامات شو، اننګي یې یاقوتي شول، سترګې یې تورې تورې شوې، په بدن یې د محبت ثپه راغله، وجود یې غنې غنې شو، خپلې شونډې مې د هغې شونډو ته ورنږدې کړې، د مینې تودې تودې علامې مو په بدن راخورې شوې، په یو بل کې سره ورک شو، خدایږده چې څومره وخت به سره ورک و، یو وخت د خلکو خبرې مو تر غوږ شوې، چیغې وې، ناري وې چې رابیدا شو، د بڼ کیڼ خوا ته وړاندې د دوو کسانو جګړه وه، نور څو کسان ورته راټول شوي وو، شور او غالمغال یې تر مونږه راتلو. موږ راپاڅېدو او د قرغې په سړک مو کاله ته د راتلو نیت وکړ، موټر کې کېناستو او د قرغې د ډنډ پلو سړک مو ونیو. په لاره کې څو کورونه مخې ته راغلل، ونې او باغونه وو، په لږ وخت کې قرغې ډنډ ته ورسېدو. د ډنډ په اړخ کې جګه تپه وه، چې د ناجوګانو ونې پکې ولاړې وې، سړک یې لاندې له اړخ سره تېر شوی و، هوسۍ په کرار کرار موټر چلاوه، ویل یې:

سیلونه کوه او زه به موټرواني کوم.

ما وې: خو ماته موټر رازده کړه، بیا به ته سېلونه کوې.

ویل یې: دا کار حتمي کوم، کله چې له کلي نه راوګرځېدې، موټر به زده کوې.

موټر یې ودراوه، پخپلو پښو چکر ته روان شو، بنې بشر نه و. یوه ټوټه چې لاړه، د ډنډ په

(c) ketabton.com: The Digital Library

غاړه وړوکې کښتۍ ولاړه وه، په خوا کې يې يو تن ناست و، ما ترې پوښتنه وکړه:

انډيوالـه پـه دې کـښتۍ کـې تـلای شـو؟ ويـل يـې: ولـې نـه، شـل افغـانۍ بـه راکـړې، کـولای شـئ چې بيا په کې يو ساعت سفر وکړئ.

سمد سـتي مـې شـلګون پـه لاس کـې ورتـه کېـښود، هغـه د کـښتۍ چـل راوښـود، مـونږ دواړه کـښتۍ تـه پورتـه شـو، کـښتۍ مـو د ډنـډ مـنځ تـه خوشـې کـړه، د لاس پـه چپـو مـو کـښتۍ ښـه تونـده روانـه کـړې وه، ترڅـو چـې د ډنـډ مـنځ تـه ورغلـو. د ډنـډ مـنځ لـه وچـې نـه ډېـر لیـرې و، پـوره واټـن يـې لاره. مـونږ دواړو د ډنـډ پـه مـنځ کـې يـو پـر بـل کـې سـترګې ښـخې کـړې وې، تـر ډېـره مـو د سـترګو جنـګ وکـړو، بيـا مـو شـاوخوا سـيمه، چـې ډېـره ښـکلې ښـکارېده، لیدلـه. اوبـو کـې ماهيـان لیـدل کېـدل، پـوره يـو سـاعت مـو پـه کـښتۍ کـې چکـر وواهـه. دوبـاره وچـې تـه د ډنـډ غـاړې تـه راووتلـو، کـښتۍ مـو ورتـسليم کـړه او مـونږ د مـوټر خـوا تـه روان شـو. لمـر هـم پـه غـړغـړه و، مـوټر کـې کېناسـتو او مـخ پـه ښـار روان شـو. د هوسـۍ دا عـادت و، چـې کـور تـه بـه راتلـو، مـوټر بـه يـې پـه کـرار کـرار چـلاوه، زمـونږ کـور تـه چـې ورسـېدو، هغـې تـه مـې د پـاتې کېـدو ست وکړو، ويل يې:

وخت لا شته دی، خو سبا ته به ستا د کار شعبې ته په لسو بجو درشم.

ما وې: ډېر ښه. هغه لاړه او زه کور ته لاړم.

سبا تـه پـه لـسو بجـو هغـه راغلـه، زمـا سـر پـه کـار ټيـټ و، چـې غلـې مـې پـه سـر ولاړه وه، تـر روغبړ وروسته مې ورته وويل: څه ته ميل لرې؟ چای، مېوه او که شربت؟

هغې د نرلور سمدستي راته کړه: هر څه ستا په سترګو کې دي، نور څه ته مېل نه لرم.

مـا وې ښـه نـو زه بـه دا څـو جملې پـوره کـړم، بيا بـه وځـو. مـا پـاتې جملې لیکلـې او هغـې پـه مـا کـې سـترګې ښـخې کـړې وې. کلـه مـې چـې لیکنـه سـرته ورسـوله، ورتـه مـې وويـل: مـړې دا سـترګې خو لږې رپوه، چې ستړې نه شي.

ويـل يـې: رښـتيا لیکـوال يـې نـو، زه نـه پـوهېږم چـې دا تـه څـومره مينـې او لـه هنـره ډکـې لیکنـې څنګه کوې؟

لیکنـه چـې مـې پـوره کـړه، لـه مطبعـې نـه راووتلـو او د نـوي ښـار يـوه رسـټورانټ تـه لاړو، چـای مـو وڅـښلې، زمـا کلـې تـه د تلـو خبـرې مـې پيـل کـړې. د راتلـونکي ژونـد او پـه تېـره مـو لـومړۍ د دويمـې مرکـې پـه هکلـه خبـرې وکـړې. زه پـه دې وخـت کـې تـشناب تـه لاړم، هوسـۍ لا د چـايو پياله څښله. بېرته چې راغلم، هغې وويل:

سـهار صـاحب! يـو څـه روپـۍ مـې درتـه پـه دې پاکـټ کـې راوړي، درسره وايـې خلـه چـې هلتـه پرې ماته ګوډه سمه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه مې تري وکړه، پاکټ مې جېب ته کړو، خو کله مې چې بيا په کور کې وشمېرلې، د برش زره افغانۍ وې، په هغې وخت کې په د برشو زرو پوره کار کېده، لا د هوټل نه، نه وو وتلي، چې ما هوسۍ ته وويل:

زه فکر کوم، چې دا ځل به دوه اوونۍ په کلي کې پاتې شو، ګرچې کارونه مې ډېر دي، خو دلته دا کار له ټولو نه مهم دی.

موسکۍ شوه او وې ويل: زه وايم، چې په يوه اوونۍ کې به هرڅه سم شي، دا کار چې وشو، نور کارونه به څنګه نه کېږي؟

ته چې راته هرڅه وايې، هغسې به وکړم، ته په کلي کې خپل ضروري کارونه ترسره کړه، چې ستونزې دې حل شوي، نو واپس به په خير سره راځې.

له هوټله راووتلو، په ښار کې مې د ځينو شيانو د رانيولو هغې ته وويل، هوسۍ ويل: راځه چې بازار ته لاړ شو. په بازا کې مو سودا وکړه او د کور مخې ته مو راورسوله. هغه لا تر هغې پورې په موټر کې ناسته وه، چې ترڅو ما سودا کور ته پورته کړه، بيا د هوسۍ خوا ته ورغلم. راته وې ويل:

سبا ته چې دې حرکت کاوه، ما ته به ټليفون وکړې، هو که دې راته په اتو بجو زنګ وواهه نو...

ماوې: سمه ده په اتو بجو به درته زنګ ووهم. کله چې مو مخه ښه سره کوله، د هوسۍ سترګې له اوښکو ډکې شوې، ورپورې ومې خندل: دومره دې زړه نرۍ دی؟ مه خپه کېږه، ډېر زر به که خير وې درته راوګرځم.

په دې خبره يې غبرګې اوښکې په اننګو ښکته راولوېدې، ويلې راځه، چې څو دقيقې به دواړه موټر کې کېنو. ما وې په سترګو. دواړه موټر ته پورته شو، شاوخوا مې پام وکړو نږدې هېڅوک نه و، په غېږ کې مې راونيوه، خړپ خړپ په دواړو مې ښکل کړه. هغه هم راته يوه لږه شېبه په غاړه راپرېوته. موږه دواړه د مينې خواږه سره وڅکل بيا يې وويل:

بس دی ملګرې به مې راته انتظار کوي. په اخر ځل مو سره بيا شونډې نږدې کړې، توده د مينې ډکه مخه ښه مو سره وکړه، خو کله چې يې موټر چالان کړو، ما ورته لاس خوځاوه، د هغې لاندنۍ شونډه ورپېده، نور يې په سوړ اسويلي مخ راځينې واړاوه او لاړه.

زه مړژوانډی غونډې مطبعې ته ستون شومه، نېغ د رئيس صاحب دفتر ته لاړم، رئيس راته کړه:

سهار ه څنګه ساه نيولی راغلې؟

ما وې: رئيس صاحب د ځنې بنده دې دا ډېر مشکلات ورک شي، څه وکړو، ستونزې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: څنګه؟

ما ورته ټوله کیسه تېره کړه، هغه ته زما د ژوند هرڅه ورمعلوم و، څه مې ترې پټ نه و، ځکه خو پې پې ګران وم. ویل یې: رخصت خو به نه اخلې.

مکرۍ خندا مې له خولې وخته، هغه هم موسکۍ شو، ویل یې: سهار صاحب پروا نه لري، هرڅه راته زړور وایه، د مشر ورور په شان مې وګڼه.

له لنډې زړه خوالې نه وروسته مې ترې رخصت راواخیست، د پېسو لاپه شاپه یې هم راته وکړه. ما وې مننه رئیس صاحب کور دې ودان، ټولې ستونزې مې فعلاً حل دي، ترې نه راووتلم. ښار ته ولاړم او ځینې نور شیان چې له هوسۍ نه مې له شرمه پټ کړي و، راونیول او بیا په یوه ټیکسي موټر کې کور ته مازدیګر ولاړم. شپه مې تېره کړه او سهار وختي له کوره ووتلم او په ټیکسي کې زموږ د سیمې د موټرو هډې ته لاړم. اته بجې کېدې، چې هوسۍ راته ټیلفون وکړو، همدا یې ویل، چې له یوې هفتې نه وروسته به راځې. ما وې سمه ده. زه همدا اوس په نهو بجو په یوه سروبس کې حرکت کوم، له تا سره خدای په اماني کوم، د بیا لیدو پورې. هغې هم وویل: د بیا لیدو پورې.

په هډه کې ګاډی تیار ولاړو، سامان مې ورته زر زر ورپورته کړو، د ګاډي کلینر لا د لښن د تلو ناري وهلې، چې د ګاډي چلوونکی راغی او موټر یې چالان کړ. د سترګو په رپ کې ګاډی ډک شو او حرکت یې وکړ. په هغې وخت کې سړک پوخ و، په دریو ساعتونو کې ورسېدو، لا د غرمې ډوډۍ مو هم په لار کې خوړلې وه، د کلي په یوه بل ګاډي کې مې مازیګر ځان کلي ته ورساوه. سامان راسره زیات و، ځینو کلیوالو راسره تر کوره شیان او سامان ورساوه. زموږ په پخوانۍ کوټه باندې لویه کلا جوړه شوې وه، په یوه ګوټ کې یې ورته ان درې پوړه جګ بورج هم خېژولی و. په لومړي ځل مې ونه پېژانده، خو چې ښه ورته ځیر شوم، رښتیا هم زما پخوانی کور همدلته و. په لاره کې راته کلیوالو وویل: سهار صاحب دا ستا کلا ده، د خپلې کلا دروازې په مخکې راسره کلیوالو سامان کېښود.

په دې کې زما د تره زوی راغی، غېږ یې راکړ، ګړه بړه مو سره وکړه، کلا ته مو سامان ورننوېست. زموږ هغه یوه پخوانۍ کوټه کلا شوې وه، ښکلې ښکلې د شیشو کوټې یانې د لویو (کړکیو) لرونکې او شیشه یې کوټې پکې ودانې شوې وې، کتل مې چې مور مې او د کاکا لونه مې مخې ته راغلې، سترې مشي یې راسره وکړه، زه د کور په جوړېدو ډېر خوشاله شوم، په کلا کې ګرندۍ ګرندۍ وګرځېدم، بورج ته وروختلم، د بورج له وړوکو کړکیو مې تقریباً ټول کلی ولید. زما له بورج نه په کلي کې بل هسې بورج نه و، هره کوټه، تشنابونه، پخلنځی او نور ټول ځایونه مې له سترګو تېر کړل، دومره خوشاله شوم، چې په جامو کې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځایېدمه.

د کلا په منځ کې یوه وړوکې تپه ګۍ باندې چایو ته کښېناستو، موږ لا چای نه و پیل کړی، چې کاکا او د کاکا مېرمن مې راغلل. ښه توده ستړي شمي یې راسره وکړه. په پخوا وختونو کې به چې کله کلي ته ورغلم، خپلوانو به راسره د خولې د سر ستړي مشي کوله، خو دا ځل مې بیخي ځانته تمه وشوه، دا دنیا خو په ظاهري توګه خوړل کېږي. کاکا مې، د کاکا اولادونه، نور خپلوان، ماماګان مې، نورو د کلي خلکو برخورد راسره بل ډول شو.

پخوا خو مې یوه کوټه وه، غریبي رانه هم تاوه، وه چا څه کولم، خو اوس چې حجره شوه، چای چلم شو، باور وکړئ د نورو کلیو نه به راته خلک راتلل. په دې ځل تګ سره د ټول کلي خلک ستړي مشي ته راغلل، خلکو دا ګومان کاوه، چې سهار حتمي په کومه خزانه کې لاس منډلی دی.

پخوا به زه او مور مې دوه په دوه ډوډۍ ته کښېناستو، خو اوس به د هر وخت په ډوډۍ ښاېسته دلۍ کسان ناست وو، زه به هم رښتیا چې هره شېبه خوشاله وم. په سبا ته مې کتل، چې ختګر ځان راورساوه، هغه لا څه نه و ویلي، ما ورته پاتې پیسې په یو ټک وروشمېرلې. نجار ته مې هم پیسې ورکړې، مور او کاکا مې ډېر رانه راضي ښکارېدل. بلې شپې ته د ماښام ډوډۍ نه وروسته مور مې راته وویل:

بچې اوس دې د ښځې کولو وار رارسېدلی دی، کلي کې راته څو کسانو ویلي دي، څو جینکۍ مې هم لیدلي دي. زما خو هره یوه خوښه ده، خو ستا رضا او خوښې هم پکار ده.

ما ورته وویل: موري په کلي کې به د چا سره په دې باب سر نه خوځوې، یوه اونۍ وروسته به موږ او تاسې کابل ته ځو، له یوه چا سره مې د خپلوۍ ویلي دي، هغوی هم راته لوظ راکړی دی، خو ستاسې په ورتلو به د خپلوۍ تار غښتلی کېږي.

مور مې په تعجب شوه: اخ بچې لکه چې رانه د کابل شوې، خپله سپین سرې مور دې چاته پرېږدې؟ کابلۍ نجونې ګنې موږ غوندې خلکو سره ژوند تېروي؟

مورجانې کوم چا سره، چې زه خپلوي کوم، هغوی پښتانه دي، په اصل کې د پکتیا دي، خو پخوا راهیسې په کابل کې اوسېږي، کاروبار یې د شاهي کورنۍ سره دی، کوم ستر ستړی و، غټه څوکۍ یې درلودله، په کابل کې کورونه او موټرې لري. هغه هرڅه یې خپل دي، خو ماته معلوم شوي دي، ښه پښتون سړی دی، لور یې په پوهنتون کې ده، ژوند یې په ښار کې تېر شوی دی، مګر پخپله د ښه پښتون خوی او خصلت لرونکې ده. پوهېږم موري ډېر قدر او عزت به دې کوي. بله دا چې ته څه پوهېږې، ددې کلا د جوړېدو پیسې ما له کومه کړې، دا د هغې جنۍ پیسې دي، چې ماته یې راکړي دي. مور مې را دانګ کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

بچی بېرته یې درنه اخلي؟

ما ویل: نه نه مورجانې هغه به ستا ننګور شي.

ویې ویل: چې دومره ښه جنۍ ده زویه، بیخي مې درسره رضا ده، پښتنه خو ده که نه؟

ما ویل: هو مورجانې پښتنه ده، که له نزدې نه دې ولیده، خوښه به دې شي. مورې یوه خبره درته کوم، چې بېګاه ته به ته یوازې د کاکا سره دا خبره شریکه کړې، زه ترې شرمېږم، ورته ویلی نشم دا کار به ته کوې.

ویل یې: ښه بچی زه به ماخستن د هغوی کره لاړه شم، ورسره وبه ګړېږم، ته بې غمه اوسه. مورې دا مې چې درته څه وویل، دا ټولې خبرې ورسره وکړه او همدا هم ورته ووایه، چې د راتلونکې جمعې په ورځ به کابل ته ځو.

ښه ښه زویه فکر مې دی دا ستا ټولې خبرې به ورته وکړم.

مورجانې نوې جامې ځانته کړې کړه، دا کوم کسان چې راسره ځي پاکې جامې دې له ځانه سره واخلي. زه به په دې څو ورځو کې دا ځینې کارونه سم کړم، ددې نوي کور ځینې شیان نیمګړي دي دا به ورپوره کړم. د حجرې په څنګ کې تشناب جوړول، نوي کټونه، دوه جوړې ګلیمان او د کور او مېلمنو لپاره نوې بسترې او نور ډېر شیان اخیستل او جوړېدل غواړي. د ځینو شیانو به د کاکا زوی شېرو ته ووایم، پیسې به ورته پرېږدم، هغه به یې سنبال کړي. همدا اوس به جلال آباد ته لاړ شم، ځینې سامان او شیان به واخلم، شیرو به هم له ځانه سره بوځم، ته به پخپل کار پسې بېګاه ته ورشې. اوس زه لاړم مورې، د خدای په امان.

له شېرو سره یوځای جلال آباد ته لاړم، کوم ضروري شیان چې و، په بازار کې مو واخیستل او بېګا ته بېرته کور ته راغلو. په څلورو پینځه ورځو کې کوم ضروري کارونه نیمګړي پاتې وو، ترسره مو کړل. وخت مې کم او کارونه مې زیات وو، هر ماخستن به حجرې ته د کلي زلمیان راتله راتلل، ښه باندار مو جوړ و. هر چا به راته ویلې: سهار صاحب دغې جمعې شپې دې کوم راډیویي داستان جوړ کړی دی؟ همدا پوښتنه به یې کوله، چې زمونږ د خلکو څومره ذوق او علاقه وه، د جمعې د شپې راډیویي داستانونو سره.

رښتیا چې ماته ثابته شوه، چې د افغانستان خلک له خپل کولتور او فرهنګ سره څومره علاقه لري، خو بدبختانه زیات خلک بې سواده او نالوستي دي. پر ما دا یوه اونۍ لکه د باد په شان تېره شوه، د پنجشنبې په ورځ مې د ولسوالۍ نه هوسۍ ته ټیلیفون وکړ، او سبا ته مې د ورتګ ورته وویل. هغه خوشاله شوه، ویلې: خدای مو په خیر سره راوله. په مور دې سلام کوه. ما وې مور ته مې، چې ستا خبري وکړې څه مالګه مساله مې ورزیاته کړه، سمدستي یې وویل: بچی دا صفتونه چې لري خامخا یې پوښتنه په کار ده. ویلې پوهېږمه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پخپله به دې څه مداري توب ورته کړی وي، خوشې ما بهانه کوم. په خندا شوه او مخه ښه یې راسره وکړه.

په دې شپه مې کاکا دوی او ماما مې کور ته راوستل، د ماښام له ډوډۍ نه وروسته مې کاکا ته وویل:

کاکا جانه! سهار به تندار مې او ته مور مې او ماما جان مې په اته بجو د سهار له کوره وځو او کابل ته به په خیر سره حرکت کوو. خپل سامان، جامې او ضروري شیان مو ورسره راواخلئ.

ټولو وویل: سمه ده. هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، ماما مې وې: خوریه چې د ښځې مسئله دې ده، څنګه تند تند اوړې رااوړې.

ټولو په دې خبره وخندل، ما سر ټیټ اچولی و، حیا راتله، د شپې تر ناوخته پورې زموږ کورنی باندار تود و، بیا مې کاکا وویل:

اوس ویده شئ، سبایي به وختي له خوبه جګېږئ. دوعا وشوه او هر څوک د ویده کېدو لپاره خپلو ځایونو ته ولاړل.

شپه تېره شوه، سبایي وختي ادې مې له خوبه راجګ کړم، له تشناب کولو نه وروسته مې خپل سامان سنبال کړو. مور مې وریجې ساتلې وې، خدا بزده د څو کالو زړې وریجې وې، په بوجۍ کې مې وتړلې، بکسونه مې برابر کړل، کتل مې چې کاکا او ماما دوی راغلل. موږ پنځه تنه وو، چې کابل ته تللو. د کلي یوه موټروان ته مې لا مخکې د مخکې نه ویلي و، چې موږ به ان تر کابله رسوي. هغه هم موټر راوست او کالي مو پکې کېښودل. برابر اته بجې وې، چې حرکت مو وکړو. موټر خو هسې زوړ واګون غوندې و، په خامه سړک یې خوشې اوازونه کول، په لاره چې ګاډي روان و، دوړې او خاورې یې بادولې او په موږ پرېوتلې. د ګاډي کړکیو شیشې ماتې وې، د سړک ټولې خاورې به دننه موټر ته راننوتلې. سترګې او مخ مو په دوړو کې نه ښکاریده. کله چې د جلال آباد ښار کې له موټره ښکته شو، له ځانونه مو دوړې وڅنډلې، مخ او لاسونه مو هم پریمینځل. دمه مو وکړه، چای وڅښل شوې، بیا د کابل په لور روان شو، د جلال اباد او کابل ترمنځ سړک پوخ و، دوړې او خاورې نه بادېدلې. د لغمان په کڅ وروا وختو، په لاره مو د الفت صاحب زیارت ته لاسونه پورته کړل. سروبي ته چې ورسېدو، کاکا مې غږ کړ:

دلته لمونځونه کوو.

ګاډی د سروبي د ډنډ په غاړه ودرېد، یوه هوټل ته ورننوتلو، هغوی لمونځونه وکړل، په بازار کې وګرځېدو ښا بسته ډېر دوکانونه وو، په هوټلونو کې هندیي او افغاني رکاټونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرېدل. پوره دمه مو وکړه، له دمې نه وروسته بیا د کابل په لور روان شو. د سروبي نه بره خوا په لویه چړایي کې زموږ ګاډی په خوارو خوارو پورته ور روان و، په اولیانو اولیانو د چړای سرته پورته شو. لږه شېبه وروسته د مومن خان او شیریني په کلي مو سترګې ونښتې. سیند غاړې ته ګاډي په سړک وربښکته شو، د انارو باغ کې سره انار راځړېدلي وو، له دغه ځایه ورتېر شو د ماهیپر جګ غرونه رانږدې شول. کله چې د ماهیپر د جګې تری لاندې موټر ورو ورو روان و، کاکا مې موټر چلونکي ته وویل:

وروره کله په دې سړک تېر شوی یې؟

هغه وویل: هو کاکا څو ځلې راغلی یم، تاسې مه وارخطا کیږئ، په کرا کرار به پرې ورخېژو. د ماهیپر په چینه کې مو لږه شېبه دمه وکړه، هر چا څو لپې اوبه وڅښلې، په ماهیپر راواوښتو، ایله مو لاړې تېرې شوې، ځکه چې له یوې خوا موټر ډېر زوړ و او له بلې خوا سړک ګران او پېچومي یې درلودل. مور او تندار مې دواړه ډارېدل، په ټوله لاره یې زیارتونه یادول، تنګي ته راورسېدو، وړاندې مخامخ مو په عسکري چوڼۍ ګانو سترګې ولګېدې. هغوی ته هرڅه نا اشنا وو. په پلچرخي ورتاو شو او د حربي پوهنتون په مخه تېر شو. هغوی صنعتي پارک او شاوخوا شنې سیمې تماشا کولې، د یکه توت برجوره کلا مخې ته راغله، ورپسې په یوه رپ کې پل محمود خان ته ورسېدو. موررمې او تندار مې رانه پوښتنه وکړه، ویل یې:

بچی دا کابل دی.

ما ویل هو دا کابل دی. دې ځای ته پل محمود خان وایي. مخامخ په چمن حضوري ورغلو، ما به هغوی ته هرځای ببېل ببېل ورپېژانده. په جاده کې ووتلو، په ښي اړخ سینمای پامیر باندې شاه دو شمشیره ته وګرځېدو. د ښار په منځ کې ووتلو او خپل کور ته لاړو. مازدیګر نږدې و، چې کور ته ورسېدو. مېلمنو ته مې چای دمې کړې، هغوی په چایو کښېناستل او زه سمدستي بازار ته ووتلم، غوښه او تازه مېوه مګې راونیوله. دوی لا په چایو ناست وو، چې په اشپزخانه کې مې دیګ بار کړ. هغوی د مازیګر لمانځه ته سره پورته شول، زه په منډه د تلیفون غرفې ته ورغلم. هوسۍ ته مې زنګ وواهه، مور یې غوږی پورته کړه، خالي دومره مې ورته وویل، چې هوسۍ ته ووایه هغه ستا مېلمانه رارسېدلي دي. هغې ویلې تاسې څوک یاست؟

ما ویل: زه یې د صنف (ټولګي) اول نمره یم. یوازې دومره ورته ووایه، چې خبره شي او دا هم ورته ووایه، چې سبا ته وختي پوهنتون ته راشه، چې مېلمانه به دیې درته انتظار باسي، مطلب د هغې ټولګي والې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل يې: ښه وروره په سترګو.

زه دوباره په منډه کور ته راغلم، ما وې چې د ېګ نه وي سوی. په اشپز خانه ورننوتلم، دېګ بخارر او ازونه پیل کړي وو، مېلمنو ته ورغلم، هغوی لمونځونه کړي وو، خپلو کې سره مشغول وو. ما وې تاسې خپه نشئ، زما کور تنګ دی. د ښار ژوند دغسې وي، په تنګو کوټو کې خلک او سېږي، ما ویل چې قید نشئ.

هغوی راته کړه: څنګه تند تند ګرځې.

ما وې څه خبره نشته دی، خالي دیګ مې باندې کاوه. مور او تندار مې غبرګ راته وویل:

نه نه بچی دا څه کوې، دا خو زمونږه کار دی.

ما وې تاسې نوي او تازه ما کره د لومړي ځل لپاره راغلي یاست، لومړۍ مېلمستیا به زه درته برابره کړم، نور به بیا ګورو.

په دې شپه مې ورته ښه شوروا برابره کړه، د ډوډۍ په وخت کې په ټولو ښه ولګېده، هر یوه به راته ویلې: والله چې د ښځو نه دې ښه پخلی یاد دی. ویل یې: سهاره ته خو سم اشپز یې.

ما وې: ولې به نه یم ټول عمر مې مسافرۍ کې تېر شو، اخر یوه ښوروا پخول خو به یادوو.

هغوی ته مې تازه مېوه په مېز کېښوده او د کابل د ښار په باب مې ورسره خبرې کولې، هغوی هر یوه به ویل: سهاره زویه! دا کابل خو ډېر لوی ښار دی.

ما وې هو دا خو لا د ښار منځ دیو شاوخوا نور هم پراخه دی، بیا به له خیره پکې وګرځئ، سیلونه به پکې وکړئ.

کاکا او ماما مې دواړو وویل: مور به تا سره یوازې درې ورځې تېروو، دا کار دې خدای سم کړي، چې کور ته په خوشاله زړه وروګرځو.

ما وې ډېره ښه ده، هرڅه به وشي، چې را سره خپه نشئ. د موټر چلوونکي مې هم ښه خیال ساتلو، ما ویل د کلي سړی دی، چې قدر یې وشي. سبایي وختي رانه رخصت شو، له خپلې کرایې نه مې ورته نوره خرچه هم ورکړه، ښه خوشاله لاړ.

دا نور مېلمانه مې کور کې پرېښودل او زه خپلې دندې ته ولاړم. لومړی د رئیس دفتر ته لاړم، خو هغه لا نه و راغلی، په نورو همکارانو او ملګرو وروګرځېدم، بیا خپل دفتر ته راغلم، چې د رئیس ملازم راغی، ویل یې: رئیس صاحب دې غواړي.

رئیس ته ورغلم، د مېلمنو مې ورته وویل، خوشاله شو، د واره یې وویل:

بېګاه ته به زما مېلمانه شئ.

ما وې مننه رئیس صاحب، هغوی لا دلته دي، بیا به ګورو، خو زه د دې لپاره راغلی وم، ما وې چې ستا څه نظر دی، دوی بېګاه ته ورولږم. هغه ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې نه، ډېر به ښه شي، بېګاه ته يې ورواستاوه. که د موټر خبره وه، زما موټر کې دې ولاړ شي.

ما وې: ډېره مننه يو ټکيسي کې به ولاړ شي.

ويل يې: سهاره په ښو تلوار او په بدو تامل، ټولې خبرې ورته وښايه، تر کوره ورسره ته ولاړ شه، چې هغوی خو نابلد دي.

ما وې: هو صاحب همدغسې به کوم. همدومره رئيس صاحب زه به اوس خپل کار ته ولاړ شم.

ويل يې: مهرباني، په مخه دې ښه شه.

دوباره خپل د کار کوټې ته راغلم، په څوکۍ کې لا ناست نه وم، چې شرنګ شو د ټيلفون زنګ راغی، غوږۍ مې چې غوږ ته ونيوه، بلې يې وکړل، پوه شوم، چې هوسۍ ده. ما ورته اواز بدل کړو، وې نه پېژندم، ويل يې: څوک يې؟

ما وې: تاسې څوک يئ؟

ويل يې: سهار صاحب شته دی؟

خپل غږ مې نور مال کړو: هو هو شته دی، له غږه يې وپېژندم.

ويل يې: راغلې يې، ستړې مشې، په خير راغلې.

ما هم ترې د مور او پلار د احوال پوښتنه وکړه، ويل يې: اوس همدومره، زه سمد ستي درځمه له کوټې نه مه وځه.

ما ويل: ښه ده راځه، هر کله راشې.

يوه اونۍ مو سره نه و ليدلي، موږ دواړه لېوالـه وو، چې سره ووينو. د ټيلفون غوږۍ مې کېښوده، د دفتر ضروري کارونه مې ترسره کړل، لا په کار بوخت وم، چې هغه راورسېده. روغبړ مو سره وکړو، بيا يې له خوښۍ نه اوښکې په سترګو کې لړې بړې شوې، څوک نه و، يوه ښه شېبه راغاړې وتې وه، سمد ستي يې ويل:

خلک دې څه کړل؟

ما وې: په کور کې دي.

له ځان سره يې: دا به څنګه زه ووينم؟

ما وې ته اوس دا خبرې پرېږده، دا خو شعبه ده دلته خبرې نه کېږي، کوم هوټل ته به ولاړ شو. سمد ستي ووتلو او د هغې په موټر کې هوټل ته ولاړو، په هوټل کې مو د ستي په د ستي د دويمې مرکې خبرې پيل کړې، هوسۍ وويل:

کله زموږ کور ته راځئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: نن شپه خو نه کېږي، سبا شپې ته به مونږه درشو.

هغې وویل: زه به په کور کې مور او پلار ته ووایم، پلار ته خو له شرمه نشم ویلی، خو یوازې به مور خبره کړم، هغه به یې پلار ته ووایي.

ما وې سمه ده.

هوسۍ وویل: چې مېوه (شیریني، نقل) درسره راوړې. زما کورنۍ به تاسې ته ګل درکړي. زمونږ په کور کې هم مېوه شته دی، خو دا په ګوړه ماتې کې رواج دی.

ما ویل: هوسۍ داسې خبرې کوې لکه چې هرڅه ستا په واک کې دي.

ویل یې: همدغسې یې بوله نو، د کونډې زویه مزې دې دي.

ما ویل: ولې ستا نه دي څه؟

سر یې له شرمه ښکته کړو، لږه غلې وه، بیا یې وویل:

سهاره ته به ورسره راشې.

ما ویل: زه خو شرمېږم.

ویل یې: د کلي خبرې دې په کلي کې پرېږده.

ما ویل: ولې د کلي نه مې اوباسې.

ساده سهاره پښتانه وایي له کلي وځه، خو د نرخه مه وځه.

هوسۍ زما او ستا مینه خو رښتیا شوه، د مینې له ناکامۍ دې الله ساته. ګرانه خبره ده، چای مو وڅښنګلې ما وې زه به کار ته هم نه ځم، کور ته به لاړ شم، چې مېلمانه به قید شوي وي، چې بېرون ته یې رااوباسم. مړه ستا موټر نه دی زده، چې هغوی دې په موټر کې ګرځولی وای. ښه ده راځه، چې ځو. زموږ تر کوره راغلو، هغې خپل بکس ته لاس کړ، ویلې هن دا پیسې درسره واخله، له کلي راغلی یې، بې خرڅه شوی به یې، مېلمانه دې دي، سم قدر یې کوه.

هر څو مې چې ورته وویل: روپۍ راسره شته دی، هغې نه باوروله، یو بنډل پیسې یې راته په زوره په جېب کې کېښودې، او دا یې هم وویل: څومره اطرافي خوی لرې، تراوسه لا نه یې قانع شوی سم د مدعي په څېر یې راته وویل، ما نور څه ونه ویل. هغه لاړه او زه هم کور ته ننوتلم، په دروازه کې مې زر تر زره د پېسو بنډل وشماره، پوره لس زره افغانۍ وې، چې په هغه وخت کې ډېرې پیسې وې. کور ته خوشاله ننوتلم، هغوی بانډار پیل کړی و، د غرمې ډوډۍ یې خوړلې وه، چای ورته ایښی و. مور او تندار مې په کور کې داسې ګرځېدلې لکه پخوا چې یې پکې شپې ورځې تېرې کړې وي، هرڅه یې تیار کړي وو، ما وې: ښښنه کوئ، د شعبې کار مې پاتې و، هغه مې ترسره کړو. اوس هم له خپل وخت نه مخکې راغلم. ما وې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسې خپه شوي نه یاست؟ ټولو ویلې: زویه سرلوړی اوسې، ولې به خپه کېږو، دا خو ستا برکت دی، چې کابل وینو، مونږ چېرته او کابل چېرته؟ اوس دې الله دا زموږ کار وکړي، ورسره سودا مو ده.

ما وې توکل په خدای هرڅه به وشي، ښه خوشاله به کلي ته ستانه شئ، خو داسې به وکړو، چې خدای به یې کوي، سبا ماښام ته به په درخواست ورځو، له ځان سره به څه شیریني وړو، نور د هغوی کار دی. ټولو په دې خبره لاس پورته کړل، ویلې: خدای دې فضل وکړي.

ما وې: اوس به ښار ته ووځو، چې لږ سیل خو وکړئ. هغوی ویلې: ډېره ښه ده.

له کوره ووتلو او په یوه ټیکسي موټر کې پل خشتي جومات پوري ورغلو، هغوی چې جومات ولید، حېران ورته پاتې وو، ویل یې: اوربدلي مو وو، خو اوس مو پخپلو سترګو ولید. دوی راته وویل:

نن به د ماسپښین لمونځ په دې پل خشتي جومات کې کوو. ما ویل ښه ده. یو ځل به په میوند واټ کې وګرځو، دا شاوخوا ځایونه به ان تر ارګ پورې وګورئ، د ماسپښین جمعې ته به ځانونه راورسوو. دوی مې ښه ډېر وګرځول، سم ستړي شول، د پل باغ عمومي نه پل خشتي جومات ته ووتلو. کاکا او ماما دوی دواړه جومات ته ننوتل، مونږ درې واړه هوټل ته وختلو. ډوډۍ مو راوغوښتله، ډوډۍ چې مو وخوړه، مور او تندار مې په هوټل کې پرېښودلې او زه په هغوی پسې جومات ته لاړم. زه چې د جومات دروازې ته ورسېدم، خلک له جومات نه راخواره شول، په منډه جومات ته دننه ورغلم. هغوی دواړه د جومات په حویلۍ کې ولاړ وو او پورته پورته یې د جومات لوړ منار او شنې ګنبدې ته کتل. غږ مې پرې وکړو، خوا ته یې ورغلم ما وې راځئ، چې هوټل کې ادې دوی ځانته ناستې دي، چې ورشو. هوټل ته چې لاړو، ډوډۍ مې ورته راوغوښته، ماما مې ویل:

خوریه جانه، چې زه خدای پیدا کړی یم، دومره غټه جمه مې نه وه لیدلې. دا ښایسته جومات، دا مسلماني، د ډوډۍ په سر یې لاس پورته کړو، ویلې خدای دې دا د اسلام باچا تل تر تله برقرار لري. کاکا مې هم ورسره امین وویل. ما ورته څه ونه ویل، ځکه چې د هغیو دواړو خپل نظر او فکر وو. په هوټل کې مو ډېره دمه وکړه، چای مو وڅښلې ما ورته بیا د ارګ شاهي او د پل خشتي جومات په هکله رڼا واچوله. هغوی هم راځنې پوښتنې کولې، ما به ورته بېلې بېلې ځوابولې. له مور او تندار نه مې پوښتنه وکړه، ما وې ادې کابل دې خوښ شو تندار ته څه وائې؟

لومړی مې مور وویل: بچی ښایسته ښار دی، خو دا ښځې پکې بیخي لوڅې ګرځي، دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د کفر کار دی. تندار هم د ادې خبره تائید کړه، ویلې: ورک دې شي دا خوشین کفر دی. ماما مې لړ تېوکي غوندې و، وې ویل: تاسې په غرونو او درو کې ژوند کړی دی، دا هرڅه درته سرچپه ښکاري. مور مې پرې رادانګ کړو: چوپ شه چوپ شه تاته یې هم لکه چې خوند درکړو، دا د پښتو او غیرت کار دی

ماما مې ویل: دلته پښتو او غیرت څه کوي، دا د پښتنو خبرې دي.

کاکا مې وویل: خوشې کړس مه کوئ، دا دنیا یوازې د دوی ده، پرې چې هرڅه کوي، د دوی کار دی، خدای دې پښتانه له داسې کارونو نه وساتي.

ما وې که دمه شوي یاست، نو اوس به په بازار کې سودا وکړو او بیا به کور ته ځو. له هوټله راووتلو، وچې میوې، نقل او نور ضروري شیان مو راونیول او بیا په یوه ټیکسي کې کور ته لاړو. تندار مې د ماښام ډوډۍ تیاره کړه، له ډوډۍ وروسته هغوی او ما د ماخستن مونځ وکړو او چای ته کېناستو. هر یوه رانه د کابل ښار په باب پوښتنې کولې، ما ورته په ادب سره ځینې معلوماتونه ورکول. ماما مې رانه وپوښتل، ویل یې:

خوریه ته په کابل کې څه کار کوې؟

ما ویل: ماما جانه زه مطبعه کې کار کوم، مامور یم.

کاکا مې ورته وویل: دا د جمعې په شپه چې راډیو یي داستانونه اورې، خو دا یې لیکي کنه.

ویل یې: ښه هغه ته لیکې؟

ما ویل: هو ماما جانه! زه یې لیکم.

ویل یې: والکه خوریه ما خو له تا نه دومره تمه نه لرله، ته خو زورور سړی راوختی، افرین شه په تا! په دې عمر کې ته داسې پخوانۍ کیسې لیکې، چې عقل ورته کار نه کوي. شکر دی ربه، چې زما خوری دومره پوه سړی دی، ټول لاس پورته کړئ، چې الله یې له دې نه هم جګ کړي.

ما ویل: ماما جانه ما کوم مهم کار نه دی کړی، نن وخت کې خلک ډېر لوی او ستر کارونه کوي، خلک ان اسمان ته وختل.

ماما مې ویل: رښتیا، چې په دې کابل کې دا کارونه شوي دي، تعجب دی. هغه ویل هو دا خبره خو ده، دا نن چې مونږ په دې ښار کې دا کوم شیان ولیدل، دا هم د تعجب خبره ده. خدا پرو خوریه جانه! یوازې دا مونږ پښتانه بې ماله پاتې یو، نور خلک مخکې تللي دي. ما ته هغوی د وخت او حالاتو د لا څه ویلو زمینه برابره کړه، ما وې تاسې ته د کابل دا عادي شیان تعجب ښکاري، ولې د نورو ملکونو د ژوند سطحه ډېره لوړه ده، هر ملک کې خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو يې کار کړی دی، حکومتونه يې ښه دي، علم او معرفت پکې شته دی، نر او ښځې يې لېک او لوست باندې پوهېږي، ځکه يې خو ژوند ښه دی. زموږ او ستاسې نر او ښځې بې سواده دي، چېرې په کلي کې يو نيم مېرزا پيدا شي، چې په لېک لوست پوهېږي، دا څو کاله کېږي، چې دا ښوونځي جوړ شوي دي، يو شمېر نوي ځوانان د خپلې ټولنې خدمت ته راوتلي دي، که پخوا ښوونځي او مکتبونه وای، خو تاسې به هم سبقونه ويلي وای، نالوستي به نه وای پاتې. دا د ژوند پرمختګ او ترقي ټوله په علم او پوهې پورې اړه لري او د ښوونځيو له لارې منځ ته راتلای شي. زموږ او ستاسې د ژوند بدبختي بې علمي ده، مونږ په دې باب ډېرې خبرې وکړې، وروسته ماما وويل:

خدای دې هغه چاره پېښه کړي، چې زمونږ په کې خير وي. الله دې زموږ ايمان نه خطا کوي. مور مې په دې وخت کې له اشپزخانې نه راغله، دا سې يې وويل:

د سبا خبره وکړئ، چې څنګه به کوو؟

ما وې: سبا ته به له خيره مازديګر او د ماښام ترمنځ هغوی کره ورځو، تاسې خپلې نوې جامې تيارې کړئ، زه به درته جامې اوتو کړم. هو رښتيا ! مخکې به هغوی ته زه خبر بايد ورکړم، خو سبا ته چې وظيفې ته لاړم، ټيليفون به ورته وکړم. کوښښ به وکړم، چې کور ته په يوه بجه بېرته راشم.

دغه شپه تېره شوه، سبائي معمولاً خپلې دندې ته لاړم، په لسو بجو بيا د رئيس صاحب دفتر ته ورغلم، هغه مې له جريانه خبر کړ، ويلې که ډېر ضروري کار درته په مخکې نه وي، ځه کور ته لاړ شه، خپل کارونه دې بېګاه ته سم کړه. ما وې تر دولسو بجو يمه، ترڅو ځينې ضروري کارونه مې ترسره کړم. خپلې شعبې ته راغلم، چې د ټيلفون زنګ راغی، هوسی ويل يې:

دوه ځلي مې درته زنګ وواهه لکه چې په شعبه کې نه وې.

ما وې: هو رئيس صاحب ته ورغلی وم. ما ورته وويل: نن مازديګر د شپږو بجو په شاوخوا مونږ درځو، خان کاکا دوی خبره کړه، مور دې هم زمونږ د مېلمنو نه خبره کړه، ما سره پر دي څوک نه درځي.

هغې وې: ښه ده، زه به هغوی وپوهوم. سهاره ! مونږ به مېلمنو ته ډوډۍ تياره کړو، ته چې راتلې هغه نوې توره دربشي به واغوندې، نېکتايي وتړه، مېلمانه به هم خپل پاک کالي واغوندي، خپه نشې، زما خبره او ستا يوه خبره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې ښه ده او ته به؟

هغـــــــې ويــــــل: زه بــــــه دې لـــــــه ليـــــــرې ليـــــــرې تماشـــــــې كـــــــوم، لكه هنګامه چې وايي:

جاله لاهو کړه جاله وانه

چې مازديګر شي مرغۍ شنو ونو له ځينه

ما ويل: هوسۍ، مور او پلار خو به دې......

ويــــــل يــــــې: نــــــه نــــــه ســــــهار صــــــاحب، هغــــــه خبــــــرې حــــــل شــــــوې دي، يــــــوازې د خپلــــــوۍ تــــــار بــــــه غوټــــــه كېــــــږي، مــــــور او پلار به مې حتمي دستمال درکوي.

ما ويل: په خوله دې برکت شه، زما خو زړه درزېږي.

ويل يې: زړه چې ښکته پورته نکړې، هوسۍ درسره ده.

ما ويل: مننه زه همدا اوس کور ته ځم.

ويل ورځه په مخه دې ګلونه.

زه سمدســتي لــه شــعبې نــه ووتلــم او نېــغ حمــام تــه لاړم، تــر حمــام كولــو وروســته شــل كــم دوه بجــې كــور تــه ورســېدم. لــومړۍ مــې د هغــوی جــامې اوتــو كــړې او بيــا مــې خپلــه درېشي. هغـوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ خوړلې وه، ما زر زر ډوډۍ وخوړه او بیا مې هغوی ته د هوسۍ دوی کره د ورتګ په باب ځینې خبرې وکړې. د ناستې پاستې، د خبرې کولو طریقه او ځینې نورې خبرې مې ورته وکړې. ما وې ستاسې د خپلې سیمې د کولتور خبرې ښې زده دي، مګر ددې ځای کولتور لږ توپیر لري. تر پنځو بجو پورې مونږ له هغوی سره د مرکې او د خپلوۍ کولو خبرې اترې پخپلو کې سره وکړې. له کوره راښکته شوم او ټکیسي پسې ګرځېدمه، څو دقیقې وروسته ټکیسي راغی او مونږ پکې کېناستو او د هوسۍ دوی کره لاړو. د هغوی د کور زنګ مو چې وواهه، وړوکی هلک دروازه خلاصه کړه، ورته مې وویل:

ورشه خان کاکا دوکره وو ایه، چې سهار دوی راغلي دي.

لږه شېبه وروسته د هوسۍ مور دروازې ته راغله، مونږ ته یې وویل: راځئ راځئ، دننه راځئ. ورننوتلو، هغې ته مې بېل بېل ورو پېژندل او هغې ښه توده ستړي مشي له هر یوه سره وکړه. ماته یې هم لاس رااوږد کړو او په مینه یې روغبړ راسره وکړو. دننه یې سالون ته بوتلو، په کوچونو کې کښېناستو، د هوسۍ مور وویل:

د هوسۍ پلار چېرته تللی دی اوس دستي راځي.

یو بل زلموټی هلک او یوه وړوکې جینۍ، چې د هوسۍ د ترور اولادونه وو، په کور کې ګرځېدل راګرځېدل. هغه له سالون نه ووتله، ویلې چې زه چای درته راوړم.

کاکا مې غلي شانته وویل: دا خو لکه چې ډېر ماړه خلک دي؟

ماما مې وویل: خوربه دا کور یې خپل دی.؟

ما وې هو ماما جانه، دا کور څه کوې، نور سرایونه لري، دا خو د شاهي کورنۍ سره نږدې پاتې شوی سړی دی، پخوا یې غټه څوکۍ درلوده، په اصل کې د جنوبي دي، خو پخوا کابل ته راغلي دي، اوس ددې ځای شوي دي. مور او تندار مې غلي غلي په کوچونو ناستې وې، د هوسۍ دوی مزدورې چای راوړو او په مېز یې ټولو ته چای واچولې. لږه شېبه وروسته د هوسۍ مور راغله. په خورا ورین تندي یې بیا له هر یوه نه پوښتنه وکړه، هره خبره یې په غور پېدلې ټنډه کوله، زما مور تري د کورنۍ د حال احوال پوښتنه په لوړ جرئت سره وکړه، هغې ورته په خندا او مهربانۍ ځواب وایه. مونږ لا یوه پیاله چای نه و څښلې، چې خان کاکا راغی. روغبړ مو سره وکړو، ما ورته خپله مور، کاکا، ماما او تندار ورو پېژندل. هغه هم خپل ځان پوره معرفي کړو، سمدستي یې ښځې ته وویل:

دوی درنه خپه شوي نه یې.

هغې ویل: دوی هم لږه شېبه کېږي، چې راغلل.

خان کاکا لومړی په ټیلفون کې چاته وویل، چې زه نن شپه نشم درتلای، مېلمانه لرم. په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سالون کې په ځانګړې څوکۍ کې کښېناست، له هر يوه سره يې دوباره ستړې مشي او احوال پرسي وکړه، بيا يې وويل د لمانځه وخت دی، لمونځ به وکړو. ټول پاڅېدل د لمانځه په تکل، څوک تشناب ته لاړل، ځينې په لمانځه ودريدل، زه له سالون نه بهر حويلۍ کې د ګلونو باغچه کې ګرځېدمه، د هوسۍ د اکا زوی او دوه ماشومان نور هم زما خوا ته راغلل. د حويلۍ په بره خوا کې دوه منزله ودانۍ وه، چې ديوالونه يې د سنګ مرمرو وو. د کور سالون د هغې ودانۍ نه رابېل جوړ شوی و، وړاندې دوه درې پياده خانې وې، د ودانۍ دوهم پوړ په يوه کوټه کې کړکۍ خلاصه وه، چې ښه ورته ځير شوم، ومې ليده چې هوسۍ په کړکۍ کې ناسته ده. ماته يې لاس وخوځاوه، ما وې چې څوک مې ونه ويني، خالي خپل سر مې ورته وښوراوه. هغه له هغه ځای نه راښکته شوه او لاندې چېرې مصروفه شوه. زه د حويلۍ په ډول ډول ګلونو کې ګرځېدم، د هوسۍ د تره زوی نه مې پوښتنه وکړه، ما وې وروركه دا کور د دوی خپل دی. هغه وې هو دا يې خپل کور دی. ددې نه يې يو بل ښه کور په وزير آباد کې دی، هغه يې په کرايې ورکړی دی. دا هلک ايله د پنځلسو کالو به و، د پلار پوښتنه مې ترې وکړه، ويلې پلار مې رئيس دی، خو هغه نه پوهېده، چې پلار يې د څه شي رئيس و. له خبرو نه يې معلومېدل، چې د شتو خاوندان دي. يو سګرټ مې وڅښاوه او بيا د سالون و خوا ته روان شوم. مخامخ د يوې بلې کوټې په کړکۍ کې هوسۍ بيا ولاړه وه، نيمايي ځان يې له کړکۍ نه راوبستلی و، خپل دواړه لاسونه يې سره ومښل او له معمول سره سم يې خپل اوربل چپ خوا ته تاواوه. زمونږ په منځ کې واټن دومره زيات نه و، زه د سالون په لور وګرځېدم او هغه لا ولاړه وه. خړنې لګېده، سالون ته ورننوتلم، هغوی لمونځ خلاص کړی و.خان کاکا د کاکا دوی سره پخوانۍ خبرې پيل کړې وې، نورو ورته غوږ ايښی و. خان کاکا د انګرېزانو د وخت کيسې راواخيستې، کاکا مې ورته ښه کول، مور او تندار مې د هوسۍ له مور سره په بله کوټه کې ناستې وې. د خان کاکا خبرې اوږدې شوې، مزدور يې د سالون په دروازه کې راننوت، ويلې خان کاکا ډوډۍ تياره ده. خان کاکا خبرې بندې کړې، ويلې مهرباني وکړئ، درځئ، چې ډوډۍ وخورو. د سالون نه مخامخ بله کوټه وه، اوږد مېز پکې پروت و، ډوډۍ پرې تياره شوې وه، په مېز چې کېناستو، هر ډول خواړه په مېز ايښې وو.

ډوډۍ مو وخوړه او بيا دوباره همغه سالون ته راغلو. ورپسې د ماخستن لمونځ هم وشو، نوکر (مزدور) چای راوړو او بيا يې ورپسې تازه مېوه راوړه. د مېوې له خوړلو نه وروسته کاکا مې لومړی له خان کاکا نه اجازت واخيست او بيا يې خپلې خبرې د اسې پيل کړې:

خان کاکا مو د ننګرهار د سيمې او سپدونکي او مومند يو، سهار صاحب مې ورار دی، دلته په کابل کې مطبوعاتو کې کار کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان کاکا وویل: هو هو پېژنم یې، یو ډېر تکړه لیکوال دی، ډېر ښه زلمی دی، تېرو ورځو کې له یوه رئیس سره دلته راغلی و، په غیر له هغې دده ډرامې هره جمعې په شپه اورو.

ما له شرمه ځان راټول کړو او بهر ته ووتلم. کاکا مې ورته د خپلوی کولو وړاندیز کړی و، ماما مې هم د نوې خپلوی په هکله هراړخیزې خبرې کړې وې، زه بهر حویلی ته وروتلم، سګرټ مې ولګاوه، د سالون نه وړاندې د ناجو د ونې ترڅنګه ودرېدم، کتل مې چې هوسی بیرته راووتله، پخپلو کورنی جامو کې وه راتله راتله کله چې زما خوا ته راغله، ویل یې: څوک یې؟

ما وې زه یم راځه.

هغه رانږدې شوه، لومړی یې کور پلو پام وکړو او بیا یې په ما رامنده کړه، لاس یې رااوږد کړو، سترې مشې یې راکړه، زه ښه ورنږدې شوم، لاس مې ورله کلک نیولی و. ویل یې: څنګه خبرې خو روانې دي؟

ما وې هو زه ترې راووتلم.

ویل یې: ما خو له کړکی نه ولیدې، چې سګرټ دې ولګاوه، زه به دوعا درته کوم، چې پلار مې درکړي، زه درنه لاړم چې مور مې پوه نه شي.

ما وې ځه ورځه.

هغه لاړه او زه هم د سالون کوټې ته نږدې ورغلم، په دروازه کې ور روان وم چې د خان کاکا له خولې مې واورېدل: ستاسې خپلوي مې په سر او سترګو قبوله ده، زما پښتانه وروڼه یاست، تاسې نه شم خپه کولی، زما د کورنی درسره رضا ده.

کاکا او ماما دواړو غبرګ وویل: کور دې ودان صیب. په دې وخت کې زه لږ پښه نیولی شوم، وړوکی زوی او مزدور یې راووتل، خان کاکا غږ وکړو:

والکه ورشه مور ته دې ووایه، چې دستمال راوړي.

کاکا مې ماته راغږ کړ: سهاره، سهاره زویه! زه په دروازه کې ورننوتلم، ومې ویل: دا دی کاکا راغلم.

ویل یې: هله څه مېوه شیریني...

ماما ته مې د شیریني پتنوس ورکړو او په ناستو کسانو یې نقل سره ووېشل. د نقلو پتنوس یې دننه ښځو ته هم یووړو، لږه شېبه پس یې دستمال په یوه بل پتنوس کې ایښی و، ښځې ورسره ټولې سالون ته راغلې. ټولو مبارکي وویله، وروسته زما کاکا یو د قرآن شریف سورت ولوست او دوعا وشوه. بیا نو زما مور ته ټولو مبارکي ورکړه، زه غلی په څوکی کې ناست وم، خندا وه، خوشالي وه. د ماخستین تېره پورې ورسره ناست وو، بیا مو ترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجازت واخیست او کور ته تري راغلو. کاکا او ماما دواړه په خپلوی خوښي ښکاره کوله، ویلې ښه شو چې دا کار وشو، خالي لاسونه کلي ته ستانه نه شو. مور مې هغوی ته وویل:

درې ورځې وروسته به مونږه خوړه کونډۍ وروړو، بیا به کلي ته ځو. ټولو وویل: ډېره ښه خبره ده.

په سبا ته چې کار ته لاړم، رئیس صاحب ته مې کیسه تېره کړه، هغه خوشاله شو او مبارکي یې راکړه، ویل یې ښه شوه، چې ستا د زړه کار وشو. ستا خوشالي زما خوشالي ده. مننه مې تري وکړه او بیا خپل دفتر ته لاړم. له ډېري خوشالی نه مې وروسته پاتې کارونه په چالاکی سره اجرا کړل، یوولس بجې وې ټیلفون راغی، غوږی مې چې پورته کړه، هوسی وه، ویل یې:

مبارک دې شه.

ما وې: ستا دې مبارک شي، چېرې یې؟

ویل یې: زه په پوهنتون کې یم، تر درې بجو پورې درس لرم، په څلورو بجو به درشم.

ما ویل: ښه زه به دې انتظار کوم، د خدای په امان. د ټیلفون غوږی مې کېښوده او بیا مې پخپل کار په ډاډه زړه پیل وکړو، تر دوولسو بجو مې کار وکړو او بیا په تفریح کې تر کوره لاړم، ما وې چې مېلمنو به څه پاخه کړي وي که نه؟

په لار کې مې ترکاري او تودې ډوډۍ واخیستې، کور ته چې ورننوتلم، مور او تندار مې دواړه په اشپزخانه کې ناستې وې او دیګ یې باندې کړی و. ویلې زویه ستړی مشې، کاکا او ماما دې بهر ته په چکر وتلي دي.

ما وې مور جانې زه به ورپسې ورووځمه، هسې نه چېرې په بله نه وي تللي !

په منډه له کوره راووتلم، په کوڅه کې مې وړاندې پام وکړو، هېڅ په نظر رانغلل، ما وې ته راځه هغې وړاندې ونو پورې به ورشم، که چېرې سیورې ته ناست وي؟

ونو ته چې ورنږدې شوم ومې لیدل، چې دواړه د اوبو په یوه ویاله کې اودسونه کوي، خوا ته ورنږدې شوم، سلام مې پرې واچاوه، ویل یې: سهاره بچی ته راغلې؟

ما ویل: هو کاکا جانه له کوره درپسې راووتلم، ما وې چې چیرې لادرکه نشئ. دواړو وخندل وې ویل: دومره خو نابلده نه یو، دربیمه ورځ مو ده. په دې شاوخوا کې بلد شوي یو. مور ته لاره معلومه ده، ته څه مونږه پخپله درځو، دلته به لمونځ وکړو بیا به کور ته درشو. زه تري بېرته کور ته ولاړم، مونږ چې ترڅو ډوډۍ تیاروله، هغوی هم راغلل. ډوډۍ مو سره وخوړه په چایو ناست وو، د هوسی د پلارګنی خبرې مو راواچولې، کاکا مې وویل:

ماته چې پته ولګېدله، ډېره ښه کورنۍ او پخپله پښتو او اسلام ولاړ خلک راته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري.

ما وويل: ماته هم خانداني او د پوره شتو خاوندان ښکاره شول. دا خپلوي دې ورسره زمونږ خدای ټینګه او بختوره کړي. کاکا مې د مور او تندار نه پوښتنه وکړه، ويلې: تاسو ته دا خلک څنګه ښکاره شو؟

هغوی دواړو وويل: ډېره ښه ښځه یې وه، مونږه پخپل عمر داسې ښه ښځه نه وه ليدلې، څومره نيت په خيره او مهربانه ښځه وه. همدا یې ويل: سهار صاحب طالع مند او خوش بخته دی، چې هوسۍ یې په نصيب شوه او له داسې ښه ټبر سره يې خپلوي وشوه. دوی دواړه به ښکمرغه ژوند ولري. په دې خبرو کې درې بجې شوې، ما هغوی ته وويل: تاسو که په کور کې قيد شوئ، بيرون ته ووځئ، زه کېدای شي کور ته لږ ناوخته راشم، زه مطبعې ته راغلم او خپل پاتې کارونه مې ترسره کړل.

په څلورو بجو مې چې حاضري امضاء کړه، له مطبوعاتو نه ښکته شوم او په سړک باندې په چرت کې روان شوم، تر ډېره ولاړم، پام مې کاوه چې د هوسۍ موټر راواوخت، موټر يې ودراوه او راښکته شوه، په هغه اندازه خاندي او شرمېږي، چې هېڅ حد نشته دی، زه حېران پاتې وم، چې دا ولې نن بل ډول ده؟ هسې يې ځان جوړ کړی و، لکه د چين ماچين ښاپېرۍ، په موټر کې کېناستو، ما وې دا ولې داسې ښکته ښکته ګورې؟

ويل يې: د کونډې زويه ښکته به نه ګورم.

پام کوه هوسۍ تل به له ما سره په يوه طبيعي حال اوسې، زه او ته له نن نه په ابسته دوه ملګري يو. د مېړه او ښځې خو څه خبره نه ده، زما او ستا د بري راز په همدې حقيقي مينه کې دی، نور ژوند دی کېږي به. خپل ښي لاس يې را اوږد کړو، ژما په اوږه يې کېښود او وې ويل:

ما خو درته ويلي و، چې مينه درسره لرم، اوس نو زه ستا او ته زما يې، راځه چې اوس کوم د ساعت تېرۍ ځای ته لاړ شو. موټر ته يې حرکت ورکړو، ما وې: چېرې ځو؟

نن به سهاره راسأ که دې خوښه وي شپوه کيو ته لاړ شو، هلته به د درياب په غاړه يوه شېبه سره کېنو.

ما وې: بلکل مې خوښه ده، خو نن به لږ په وخت راوګرځو، ولې چې ګ مېلمانه په کور کې دي.

هغې موټر ګړندی چلاوه، په لاره چې تلو راته وې ويل:

په بله اونۍ کې به درته موټر چلول زده کړم، ببرک چمن ته به دې بوځم.

ما ويل دا به څومره ښه شي، چې زه ډرېوري وکړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: پروا ونه کړې، اوس به ټول هرڅه سم شي.

ما وې: رښتیا هوسۍ ته خوږه کونډۍ پېژنې؟

ویل یې: ولې نو نه یې پېژنم، سهاره په نظر کې دې پښتنه نه راځم که څنګه؟

ما ویل: نه نه ولې نه، خو ما وې چې تاسې په کابل کې ډېر وخت تېر کړی دی، ځینې دودونه مو هېر کړي نه وي.

نه نه کابل هم خپل رواج لري، هر چېرې دا دود شته دی.

ما ویل: مونږ که کومه پښنبه نه وه په خیر، سبا نه او بل سبا ته خوږه کونډۍ دروړو. مور ته دې وو ایه، چې په هغې ورځې خان کاکا هم باید کور کې وي. ویل یې سمه ده.

په دې خبرو کې مونږه شیوه کیو ته ورسېدو، د جمیعت لېسې نه ورتېر شو، مخې ته سیند راغی، موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او مونږه پیاده شو. د سین په غاړه وړاندې ولاړو، د توت ونې سره نښتې وې، په یوه ځای مو د توت څانګې نه توتان وخوړل، ښه چې وړاندې تېر شو، د سین په غاړه جولګه وه، شاوخوا یې ګڼې ونې او د ګلابو ګلونه سره ښکارېدل، مونږ یو بل ته سره وکتل، ما وې راځه هوسۍ یو ساعت به دلته کېنو.

هغې ویلې راځه چې کېنو.

د ګلابو بوټو کې ورننوتلو ان د سیند غاړې ته مو ځانونه ورورسول، په یوه شنه کبله ورته کېناستو، د سین اوبه خړې غونډې وې او په مستۍ سره سیند روان و، شاوخوا ځمکه یې له ځان سره وړې وه، د سیند نه پورې هم ګڼې ونې د سیند په غاړه ولاړې وې، هېڅوک نه ښکارېدل. یو نیم بزګر به په خپل پټي کې لګیا و، ما هوسۍ ته کړه:

دا خو بیخي ځانته ځای دی، بني بشر نه ښکاري.

ویل یې: مونږ ته همداسې ځای ښه دی. وې خندل او لاس یې د سین اوبو ته ښکته کړو، داړې یې راتـه وکړې، ما هم د اوبو داړې وروشـېندلې. په ټوکو ټوکو کې مو ځانونه لامده خېشته کړل، وروسته مو اوبه له ځانونو نه وڅنډلې او د ګلابو ګلونو په منځ کې په یوه شنه درب کې کېناستو. زما کمیس لوند شوی و، له ځانه مې وو یست او په بوټو مې لمر ته وغوړاوه. د هغې هم کمیس لوند و، ما وې هوسۍ څوک نشته دی، کمیس دې اوباسه او په دې بوټو یې خور کړه. ویلې نه دا کار دلته نه کېږي، که څوک مو وګوري، نو څه به وایي؟ ته خو نارینه یې پروا نه کوي، مګر زه خو دا کار کله کولی شم، خیر دی وچېږي. هوسۍ د لومړي ځل لپاره زما د سینې بېر وینښتان ولیدل، وې ویل:

سهاره دا څومره بېر یې؟

ما ویل: ولې نه دې خوښېږي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: د خوښېدو خبره خو بېله ده، مګر دومره ډېر ګڼ وېښتان!

ما یې زلفو ته لاس وروړو، او ومې ویل:

او دا ستا د زلفو قودي! ځانته مې راوړاندې کړه، ما وی چې د مینې تنده ماته کړم، خو هوسۍ رانه ځان راښکدو، ویل یې: نه، زیاتې به نه کوو.

ما وې هغه فکر مه کوه هر شی په خپل وخت کې.

ویل یې: هو همداسې ده، بې هوښه کېږه مه، خدای دې د زړه صبر درکړي.

هوسۍ رانه وړاندې کېناسته، ماته یې ورو غوندې وویل:

سهاره دا ځای بیخي ځانته دی، ځوک به شک رابانـدې وکړي، کمیس دې واغونده، د سیند غاړې ته به ورشو، چې د چا شک رابانـدې رانه شي.

ویل مې: هوسۍ نن راته بې زړه ښکاره کېږې.

ویل یې: بې زړه خود یم آن تر واده پورې به داسې بې زړه اوسم.

د سیند غاړې ته ښکته شو، کتل مو چې پاس د توت ځانګې سرې له توتانو نښتې دي، په اوبو کې مې یوه ځانګه راوځنډله، سره پاخه توت په اوبو کې پرېواته. مونږ دواړه د سیند په اوبو کې په مزه مزه او ټوکو ټوکو کې ډېر توتان وخوړل، ښه شېبه د سیند په غاړه کېناستو، بیا مې هوسۍ ته وویل: راځه چې زیاتي ځو، په کور کې مېلمانه دي، جې ځان وروررسوم، خپه نه شي.

هوسۍ چې بوټ یې له پښو وېستلي و، بوټ یې پښو کړل د موټر خوا ته رارواڼ شو، له شېوه کیو نه د ښار په لور روان شو، په موټر کې مې هوسۍ ته وویل:

سبا ته به مونږ د خوړې کونډۍ لپاره په بازار کې ځینې سودا رانیسو.

هغې وې: څه به رانیسئ؟

ما وې: مور مې راته ټول شیان راښودلي دي، لکه وچه او تازه مېوه، ماهیان، شیر برینج، سابه او داسې نور... بېګاه ته به بیا له هغوی نه پوښتنه وکړم.

ویل یې: سهاره د ټولو شیانو پوښتنه وکړه، سبا ته هغوی ته تکلیف مه ورکوه، په لسو بجو به زه مطبعې ته درشم، دواړه به بازار ته لاړ شو، وابه یې خلو.

ما وې: هوسۍ ته به راسره په تکلیف شې.

هغې ویل: نو دا خو یوازې ستا کار نه دی زمونږ د دواړو ګډ کار دی.

ما وې: سمه ده زه به سبا ته ستا انتظار کوم. زمونږ ګاډی په قلاچه راتېر شو، لږه شېبه کې حضوري چمن ته راورسېدو، لمر په غرغړه و، چې د کور مخې ته یې موټر ودراوه. زه ترې راښکته شوم او هوسۍ په چالاکۍ سره موټر روان کړو او لاړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړانـدې کاکـا او مامـا دواړه راروان وو، هغـوی خـو ولیـده، مګـر څـه یـې پېژندلـه، چـې څـوک ده؟ زه ورته پښه نیولی شوم، خوا ته مې رانژدې شول، ویلې: سهاره راغلې؟

ما وې هو راغلم.

ویل یې: دا موټر د چا و؟

مـا وې دا خـو زمـوږ د ریاست مـوټر و. کـور تـه ننوتلـو، مـور او تنـدار مـې راتـه سـتړې مـشي وویـل، مـا وې مورجـانې بېګـاه تـه مـو څـه پاخـه کـړي دي؟ ویـل یـې: زویـه تراوسـه خـو مـو څـه شـی نه دي باندې کړي.

زه پـوه وم چـې د پخولـو څـه نـشته، مـا وې زه بـازار تـه وځـم چـې غوښـه راوړم. پـه منـډه راووتلم، لـه قـصابه مـې غوښـه کـور تـه یـووړه، مـا یخچـال نـه درلـود، چـې غوښـه او نـور خـواړه مـې پکـې ذخیـره کـولی. هـره ورځ بـه مـې نـوې سـودا کـور تـه اخیـستله. د شـپې لـه ډوډۍ خوړلـو نـه وروسته مور او تندار تـه مې وویـل: مـوږ او تاسې بـه سبا تـه مـازیګر هغـوی کـره ورځـو، خـو کـوم کـوم شـیان واخلـو. هغـوی راتـه بیـا همغـه شـیان یـانې شـیدې، سـابه، تـازه ماهیـان، شـیر بـرینج او تازه میوې راته په ګوته کړې. هغوی ته مې وویل:

سبا تـه بـه زه همـدا شـیان کـور تـه راوړم او پـه ځلـورو بجـو بـه ځـو. سبا تـه چـې کـار تـه لاړم، تـر لسو بجـو مـې پخپـل دفتـر کـې کـار وکـړ، بیـا لـه مطبعـې نـه ووتلم او د هوسـۍ انتظـار مـې کـاوه. هغـه پـه خپـل ټـاکلي وخـت راورسـېده، مـوټر کـې کېناسـتو او نـوي ښـار تـه لاړو. د خـوږې کونـډۍ ټـول شـیان مـو واخیـست، هوسـۍ پیـسې راوبـستلې، مـا وې هوسـۍ دا پیـسې پـه زه ځکـه ورکـوم، چـې بیـا راتـه پـه راتلـونکې کـې چېرتـه پېغـور ونـه کـړې. پـه ټوکـه کـې مـې ورتـه وویـل. هغې راته په موسکۍ توګه وویل:

ددې پخوانیـو د اطرافـي خبـرو نـه وانـه وختـې، سـمه ده تـه پیـسې ورکـړه، ماتـه یـوه خبـره ښکاري خو ته....

په کړ، کړت مې ورته وخندل، هوسۍ زه خو د کلي سړی یم.

ویـل یـې: کلـی اوس پرېـږده. پـه ټوکـو، ټوکـو کـې مـو سـودا پـوره کـړه او پـه مـوټر کـې مـو واچولـه. دولـس بجـې کېـدې، چـې کـور تـه مـو راورسـوله. هغـې راسـره لـه مـوټره راښـکته کـړه او بیـا مـو مخـه ښـه ورسـره وکـړه. کـور تـه روانـه شـوه. مـا پـه چـالاکۍ سـره ټـول شـیان کـور تـه ننوېستل، مـور او تنـدار مـې څـه ماهیـان پاخـه کـړل او څـه یـې اومـه سنبال کـړل. د خـوږې کونـډۍ هرڅـه یـې تـر ځلـورو بجـو پـورې برابـر کـړل. څلـور بجـې شـوې، ټولـو ځانونـه تـګ تـه برابـر کـړ، سـامانونه مـو راواخیـستل او پـه یـوه ټیکـسي مـوټر کـې لاړو. هغـوی زمـوږ د ورتـګ نـه خبـر وو، ټـول پـه کـور کـې و، نـور د ورور کـورنۍ یـې هـم راغلـې وه، ښـځې، ماشـومان او سـړي ورکـره وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو راسره په ګرم جوشۍ او مينه سره ستړي مشي وکړه. يو بل ته سره ورمعرفي شو، نارينه په لوی سالون کې کېناستل او ښځې په يوه بله کوټه کې کېناستې. خان کاکا ټولو ته په ورين تندي خبرې کولې، د هغه بل وررور چې له ده نه کشرو، درونډ سړی او د ښه خوی او پوهې څښتن و. هغه هم د پښتنو د تاريخ او بيا خصوصاً د جنوبي او مشرقي د پښتنو د تېرو حالاتو په باب ځينې يادونې وکړې او وروسته زمونږ په دې خپلوۍ خپله پوره رضايت او خوښي وښودله. دوه درې زلميان، چې دوه تنه د همدغه زما د کاکا خسرزامن وو او يو يې د ترور زوی و، په مجلس کې ناست وو. ناستو کسانو په غېب کې زه پوره پېژندلم، خو ليدلی يې نه وم، هر يوه به دا ويل: سهار صاحب ته يې؟

دا ځکه چې هغوی ټولو ښځو او نرو زما داستانونه په راډيو کې اورېدلي وو. زه پوهېدمه، چې زما او هوسۍ په کوژدنه هغوی خوشاله دي.

کله چې د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، زما خواښې يو ګيلاس شربت راوړو او ماته يې ونيو، ما هم شربت وڅښو او لس زره روپۍ مې ورسره ورکړې. ټولو خلکو ماته کتل، چې دا به اوس څه کوي؟ ما چې پيسې د ګيلاس سره ورکړې، ټول خوشاله شول. په دې وخت کې خان کاکا وويل: سهاره بچی خالي يو سل ګون نوټ پکې کېږده، کفايت کوي، نورې پيسې بېرته واخله. هر څومره چې يې يادونه وکړه، ما پيسې دوباره وانه خيستلې. هوسۍ يې زما مور او تندار ته راوستې وه، ورپېژندلې يې وه. تر ماخستن تېره پورې د خپلوۍ او خوښۍ مجلس وشو، مونږ ترې د شپې په دولسو بجو کور ته د تللو اجازت وغوښت، هغوی ويل خامخا به شپه کوئ، هر څو چې ټينګ شول، اجازه مو ترې واخيستله او ترې راروان شو.

د راوتلو په وخت کې يو بکس يې مزدور له کوره راووېست او په موټر کې يې واچاوه. ټولو راسره ښه په مينه مخه ښه وکړه او د هغوی په يوه موټر کې يې وراره تر کوره راورسولو. کله چې مو بکس خلاص کړو، د ټولو لپاره پکې جامې ايښې وې، زما لپاره يې نوې توره دربېشي ايښي وه. کاکا او ماما دواړه خوشاله شول، ويلې دا خلک په ټولو رواجونو پوره پوهېږي. ماته يې مخ راواړاوه، ويل يې:

بچی پام کوه، چې دوی درنه خپه نشي، مونږ خو ترې ليرې يو، مګر ته به يې ډېر خيال ساتې.

ما وې د خپلې بندګۍ ووسه به کوم، ستاسې دوعا دې راسره وي، انشاء الله زمونږ خپلوي او دوستي به تر اخره ښه پاتې شي. هغوی خپلو کې سره مصلحت وکړو، ويلې مونږ به په خير سره سهار وختي کلي ته ځو. ويل يې ښه شوه، چې دا کار په خير سرته ورسېد او خالي لاسو نه لاړ نه شو. ما ورته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یوه ورځ راسره بله هم تېره کړئ، زه به ډېر خوښ شم. هغوی هېڅکله له خپل کور او کلي نه بهر سفر نه و کړی، په دا یوه اونۍ کې پخپل کور پسې خپه شوي وو، ما وی ښه ده، سهار چې پاڅېدو، هر څه به وشي.

شپه تېره شوه، سبایي وختي ټول لمانځه ته پاڅېدل، زه هم وختي له کوره ووتلم، دوی ته مې په بازار کې چای، بوره او نورې وچې میوې راونیوې، ترڅو چې کور ته راستنېدمه، چای تیار و. له چای وروسته مې هر یوه ته خپله برخه تحفه ورکړه او په یوه ټیکسي موټر کې پل محمود خان ته د موټرو هډې ته لاړو. د یوه سروېس ګاډي کلینر ناري وهلې "جلال اباد والا جلال اباد والا" سمدستي مو سامان ورپورته کړو او مور دوی مې ټول په سروېس کې کېناستل. لږه شېبه کې ګاډی ډک شو، ما ترې اجازت واخیست او له هغوی سره مې مخه ښه وکړه. ګاډی روان شو.

زه په دغه ورځ لږ ناوخته کار ته لاړم، زموږ رئیس ته مې ټول جریان ووایه، هغه ډېر خوشاله شو، ویل یې: سهاره واده به دې ښه په ډنګ ډونګ وکړو. څو ټوکې یې راسره وکړې، زه ترې خپل دفتر ته لاړم او په کار مې پیل وکړو.

ډېرې ورځې شوې وې، چې ځینې کارونه راته ډېر ډېرې پراته وو، تر دولسو بجو پورې کوم نیمګړي کارونه چې پاتې وو، سرته مې ورسول. د غرمې ډوډۍ مې چې وخوړه، بیا مې په کار پیل وکړو. د جمعې د شپې راډیویي داستان مې تر نیمې ورساوه، خو له ځانه سره مې فیصله وکړه، چې راډیوي داستان به د شپې له خوا په کور کې تکمیل کړم. د اخبار او مجلو ځینې ضروري شیان مې ولیکل، دوه بجې وې، چې د هوسۍ د ټیلفون زنګ راغی، راته وې ویل: نن به ببرک چمن ته ځو، چې هلته درته موټر چلول درزده کړم.

ما وې: ښه زه به انتظار کوم. په څلورو بجو چې هغه راغله، ببرک چمن ته ولاړو. هغې وخت کې د ببرک چمن لا څه، چې په خبرخانه کې دومره ډېره ابادي نه وه شوې. د ببرک چمن په زیاته برخه کې اوبه ولاړې وې او لوخې پکې شنه ولاړ وو، موږ یوې وچې برخې ته لاړو، ځای پرځای پکې موټرې چلېدلې وې. د لومړي ځل لپاره د موټر په جلو کېناستم، هوسۍ راته د موټر توله، ګیرونه، بریک، ګاز، کلچ، اشاري او نور د موټر بېلابېلې برخې راوښودلې. څو ځلې یې راباندې تکرار کړې، بیا یې د موټر کلي راکړه او د چالانولو چل یې رازده کړو. په لومړي ځل مې چې موټر چالان کړو او ګاز مې ورکړ، موټر روان شو، خو رانه ګډ وډ شو، زړه مې درزېده، د موټر توله (شټرینګ) مې کلک نیولی و، ټول بدن مې ورته کلک او شخ نیولی و، څو متره چې به موټر مخکې لاړ، رانه ګل به شو. هغې راته بیا تشریح وکړه، وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مه ډارېږه، بدن سست او عادي ونيسه، شترينګ هم کلک مه نيسه، مخامخ وړاندې ګوره، لاندې پښو ته مه ګوره، ځه زړور ځه. هن چالان کړه.

بيا مې موټر چالان کړو، دا ځل لږ وړاندې موټر روان شو، په همدغه ترتيب سره تقريباً درې ساعته مې په دغه ورځ تمرين وکړو. کله کله به راباندې په غوسه شوه، کله به يې ټوکې راپورې وکړې، ويلې به يې: دا خو ليکل نه دي، چې وې کړې.

په همدغې ترتيب سره يوه اونۍ مې د موټر چلول تمرين وکړو، له يوګي ورځي نه بلې ته ښه کېدمه، په دوو اونيو کې مې موټر چلول سم زده کړل. په وړو او شاړو سړکونو کې به مې موټر ځغلاوه، هوسۍ به راسره ناسته وه. لنډه دا چې موټر مې ښه سم زده کړو او په لويو سړکونو کې به زړور تلمه.

د هوسۍ موټر مې بيخي له کاره ايستلی و، کله چې مې موټر زده کړ، هوسۍ موټر ورکشاپ ته ودراوه او درې ورځې وروسته يې موټر جوړ کړو، بيا به چې هوسۍ ما پسګې راغله، موټر به ما چلاوه. هغه به راته څنګ کې ناسته وه، هغه زما په موټروانۍ پوره خوشاله وه. وروسته به بيا زيات وخت موټر ما سره و، هغه به چې کور مخې ته ښکته شوه، موټر به يې ماته راکړو، کور ته به پکې لاړم. کله ناکله به وظيفې ته پکې هم تلم. زما د کوژدنې نه د مطبعې مامورين خبر شول، ټولو راته تبريکي راکوله. په موټر کې به بې چې وليدم، ځينو به راپورې ملنډې وهلې، ويلې به يې: سهاره د موټر څښتن شوی يې. لکه چې......

ما به ورته ويلې، چې دا هرڅه مې د مېرمنې دي، زه خو همغه سهار يم، بدل شوی نه يم. هغوی راپورې ملنډې کولې، زه په ټولو مامورينو ګران وم، هر يوه به دا ويلې په دغه جمعې شپې دې راډيويي داستان ليکلی که نه؟ ما چې به دهو ځواب ورکړو، ټول به خوشاله شول او د جمعې شپې ته به خپلې راډيو ته د داستان ټاکلي وخت ته منتظر ناست وو. د جمعې شپې ته لا دوه شپې پاتې وې، ما هم ورته راډيويي داستان نيمې ته رسولی و، سبا ته چې کار ته لاړم، لومړۍ مې راډيويي داستان پاتې برخه تکميل کړه او نشر ته مې وسپاره. يوه بجه وه، چې هوسۍ ټيلفون وکړو، ويلې نن د پوهنتون کتابخانې ته په څلورو بجو راشه، بيا به له دې ځايه بل خوا ته په چکر ولاړ شو. ما وې ښه ده زه به څلور نيمو ته درورسېږم.

تر څلورو بجو مې خپل کارونه اجرا کړل او بيا د کابل پوهنتون په لوري روان شوم. د پوهنتون کتابخانې ته ورغلم، کتل مې چې هوسۍ د پنځه شپږو انجونو سره په کتابخانه کې ناسته ده. زه يې چې وليدم، سپکه راپاڅېده او له هغوی نه يې اجازه راواخيسته. هغوی ټولو زه وليدم، خو نږدې ورنغلم. د پوهنتون له دروازې نه راووتلو او د دارالمعلمين او ابن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینا د ښوونځیو په منځ کې مخامخ سړک باندې راساً دارالامان ته لاړو. موټر مو د سړک په غاړه ودراوه او موږه دننه باغ ته ننوتلو. لومړی مو په باغ کې ښه ډېر چکر وواهه او بیا همغه پخواني ځای ته ورغلو. د ګلابو په منځ کې کېناستو، د خبرو په لړ کې مې هوسۍ ته وویل:

د پوهنتون د فارغېدو شپې دې رالنډې شوې دي، ازموینې ته تیاری ونیسه، مونوګراف دې مخکې له مخکې نه استاد ته وسپاره. زما خو دا سې نظر دی، چې له پوهنتون نه خلاصه شوې، د واده بندوبس به کوو.

هغه په موسکېدو، موسکېدو وویل: ولې دا ازاد ژوند دې نه خوښېږي؟

ما ویل: ولې مې نه خوښېږي، خو ترڅو به یوه خوا او بله خوا ګرځو، اخر دواړه به په یوه کور کې د اوسېدلو مزه هم وګورو.

وې ویل: سهاره ګوره زما او ستا واده به ستا په دغه کرایي کور کې کېږي؟

زه لږ غلی شوم، بیا مې ورته وویل: هو نو چېرې به کېږي، زه خو خپل کور نه لرم، تا ته خو هرڅه معلوم دي.

هغه لږه شېبه غلې وه او زه هم چوپ پاتې وم. وروسته بیا هغې وویل:

زه به مې مور او پلار سره خبرې وکړم، ته د واده او نورو شیانو په باب هېڅ تشویش مه کوه، هرڅه چې جوړ او برابر شول، بیا به واده کوو.

ما ویل: زه پوه نه شوم، هرڅه چې جوړ شو یانې څه او څنګه؟

هغې ویل: مسلمانه خو ته یې څه کوې، پلار به مې را ته نوی کور راونیسي د واده ټول شیان به تکمیل شي بیا به درته ووایم، چې اوس واده کوو، نور څه وایې؟

ما ویل: ستاسې په ځای کې د واده ولور څو دی؟

هغې ویل: ولور څه کوې، چې پوښتنه یې کوې آ، له تا نه خو څوک ولور نه غواړي.

ما وې: نه خو ځان خبروم، چې ستاسې د خلکو د ولور رواج څنګه دی؟

ویل یې: زموږ د خلکو رواج ډېر خراب دی، پېنځه لکه، شپږ لکه افغانۍ ولور اخیستل کېږي. ډېرې پېغلې د پلار له کاله زړې شي او ډېر ځوانان د ولور د ګټلو او پوره کولو لپاره د عربو ګرمۍ پاخه کړل. ته یې څه غم کوې هوسۍ به بې ولوره درکره درځي. څومره ښه نصیب لرې.

ما ویل: زما نصیب پخوا دومره ښه نه و، خو له کله نه چې مې ستا سره لیده کاته شوي دي، ورځ مې روانه ده. لاس مې وراوږد کړو له غاړې مې راونیوله، خدای دې را ته ژوندۍ لره، په غېږ له مینې به دې په ژوند کې احسان وړم.

ویل یې: په دې کې سهار صاحب د احسان څه خبره ده؟ په مینه کې خو دا شیان نه ځایېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـه نـن ورځـې نـه پـه آخـوا دا شـيان لـه مغـزه وباسـه، پـه تېـرو بحثونـو کـې مـې هـم درتـه ويلـي دي. هـېڅ ډار پـه زړه کـې ونـه لـرې، هرڅـه چـې مخـې تـه راځـي، پـه دواړو بـه وي، د احـسان څـه خبـره نشته.

پـه دې وخـت کـې پـاس د يـوې ونـې پـه څنګـه دوه مرغـۍ ناسـتې وې، دواړو يـو پـر بـل غـړۍ اړولـې وه، زه ورتـه متـوجې شـوم، کلـه بـه يـوې مرغـۍ خپلـې سـترګې پټـې کـړې او هغـه بلـې بـه ځـان وڅانـډه او خپـل سـر بـه يـې د هغـې بلـې پـه څـانګونو کـې ومانـډه. مـا هوسـۍ تـه غلـي شـان اشـاره وکـړه، يـو لاس مـې ورلـه پخپـل لاس کـې ټينـګ ونيـو او پورتـه مـې خپلـه ګوتـه ونـې تـه ونيولـه. هغـې چـې مرغـۍ پـه ونـه کـې وليـدې، چـې دواړه يـو پـر بـل کـې سـره ورک دي، پـه خنـدا شـوه او وې ويـل: مـورې دواړه تـرې څـه کـم يـو. موسـکۍ، موسـکۍ يـې ځـان زمـا غېـږې تـه راوارتـاوه، مـا هـم خپـل سـر د هغګـي پـه زلفـو کـې پـټ کـړو، بيـا مـې پـه کـرار سـره خپلـې شـونډې د هغـې شـونډو تـه ورورړې، هغـې هـم خپلـې شـونډې د ګـلاب ګـل د پـاڼو غونـډې ورو بېرتـه کـړې او زمـا شـونډې يـې ښـې کلکـې وزبېښلې، ترښـه ډېـره شـېبه پـه همدغـه حـال کـې سـره پـاتې وو، وروسـته هغـه سـپکه پورتـه شـوله، ويلـې څـوک رانـشي. سـترګې يـې پـه زلفـو کـې نـه ښـکارېدې، مـخ يـې خـولې شـوی و، خپـل مـخ يـې پـاک کـړو، وې ويـل: سـهاره زه بـه درتـه ډېـره ګرانـه يـم او کـه تـه به ماته؟

مـا ويـل: دا بـه نـو خـدای تـه معلومـه وي. يـره هوسـۍ زه خـو وايـم، چـې دواړه يـو بـل سـره مساوي مينه لرو. لکه ته چې راباندې څومره ګرانه يې، زه هم په تا هومګره ګران يم.

هغـې ويـل: هـو همدا سـې ده، خـدای دې مـورږ نـه د نظـره کـوي. سـهاره ! مينـې رانـه هرڅـه هېـر کړي دي، ازموينه رانژدې شوه، هېڅ تياری نه لرم.

مـا وې: تيـاری بايـد ولـرې، لـه سبا نـه پـه اخـوا بـه خپـل درسونه پيـل کـړې، اخرنـی امتحـان دې دی، چې په ښه درجه کاميابه شې.

هغې ويل: ته خو وايې، مګر کله چې کتاب ته ګېنم، بس همدا سودا مې راواخلي.

ما وې: کومه سودا ؟

هغې ويل: ولې خو همدا يوه سودا او سوچ دی نو !

ما وې: مړې پرېږده، چې چېرته درنه په اوږده سفر تللی نه يم.

هغـې ويـل: واخ ده تـه ګـوره ! تـه وا دا ګنـې اوږد سـفر نـه دی چـې کلـه خپـل کلـي تـه لاړ شـې، بيـا مې هېره کړې، دوه درې اونۍ په کلي کې پاتې شې.

مـا ويـل: هوسـۍ روزګـار خـو هـم کـول غـواړي، هلتـه مـور کـور او کلـی دی، نـوی کـور مـې جـوړ کړی دی، لا ټول شيان يې نه دي پوره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ویل: هو رښتیا سهار صاحب، کور دې ښه جوړ کړی دی که نه؟

ما وې: د کلي په نورو کورونو کې زما کور ښکلی دی، که قسمت دې شوی و، وبه یې ګورې.

ویې خندل، ولې نه خامخا به کلي ته دواړو ځو. ما وې: هغه به هم ساعت وي، چې ما او تا دواړه کلي ته یوځای لاړ شو؟

ویل یې: سهاره بس بس دا دومره ارمان نه دی، واده مو چې وکړو خامخا به ځو. راځه چې حرکت وکړو وخت ناوخته دی، مازیګر په تېرېدو و، چې دارالمان نه راروان شو او موټر ته زه کېناستم، زموږ تر کوره مې موټر وچلاوه.

له موټره چې ښکته شو، ما وې راځه هوسۍ نن را سره پاتې شه، مور و پلار ته به دې څه بهانه وکړې.

ویل یې: اوس نشم پاتې کېدی، کور مې څه نه دي ویلي، بیا به یوه شپه درسره پاتې شم، اوس لا اول د مني سر دی.

ډېره زاري مې ورته وکړه، خو هغې خپل تصمیم ونه ګرځاوه، په موټر کې کېناسته او لاړه.

زموږ د دواړو ژوند همدغسې پسې تېرېده، هوسۍ له پوهنتون نه فارغه شوه، پنځه شپږ میاشتې تېرې شوې، زه بیا هم کلي ته لاړم، د کور نیمګړې چارې مې سنبال کړې، د واده په باب مې له مور او کاکا دوی سره خبرې اترې وکړې، کاکا مې وویل:

څومره پیسې به پکار شي؟ واده خو په ډېرو پیسو کېدی شي، سهاره څه درسره شته او که نه؟

ما وې کاکا جانه لږ و ډېر څه خو به را سره وي، ولې کوژدنه مې راته وایي یوه روپۍ به دې مصرف نه شي، هرڅه به زه پخپله کوم.

هغه وویل: دا خو څه بل شان ښه خلک دي، خو یو ځل بیا هم ځان ورسره د واده په کولو او مصرف هرڅه ورسره په ډاګه کړه، بیا به موږ ته خبر راکړې، چې ځان ورته برابر کړو. که ډېرې پیسې یې غوښتې چې څه چاره ولټوو.

ما وې ښه کاکا جانه، چې زه دا ځل لاړم، د واده خبرې به ورسره وکړم، تاسې ته به احوال راولېږم، خاطر جمع اوسئ، مورجانې زړه چې دومره ښکته پورته نه کړې، ولور رانه، نه اخلي، زه فکر کوم چې په کابل کې به راته کور هم واخلي. په مور او پلار یې ډېر ګران یم، په هفته کې یو ځل ورځمه ډېر قدر مې کوي. زه د مور او کاکا دوی نه په دوعا نفا ښار ته راغلم.

زړه مې دی چې همدا نن سبا لومړی هوسۍ سره د واده خبرې مطرح کړم او بیا مې د خسر او

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوابښـې سره سبا تـه، چې کـار تـه لاړم، د هوسـۍ دوی کـره مـې ټیلفـون وکـړو، مـور سـره مـې پـې خبـرې وکـړې، حـال احـوال مـې تـرې واخیـست، د خپـل راتـګ مـې ورتـه وویـل، مـا وې لـه کلـي نـه راغلی یم، زما د مور او ټولو خپلوانو پوښتنه یې راځینې وکړه. سمدستي یې وویل:

ښېګـاه تـه کـور تـه راشـه، چې لـه نـزدې نـه دې ووینـم. مـا وې کـه وشـوه سبا شـپې تـه بـه درشـم. ویلې ښـه مـونږ بـه درتـه سبا شـپې تـه پـه تمـه یـو. هوسـۍ لـه انجونـو سره چېـرې وتلـې وه، مـا وې پـه خـان کاکـا سـلام کـوه. د مېـز پـه سر مـې ځینـې کارونـه راتـه پراتـه وو، پـه هغـې مـصروف شـوم ان تـر یـوې بجـې مـې سـم ضـربتي کـار وکـړو. د غرمـې تـر ډوډۍ وروسـته دوه بجـې وې، چـې د هوسـۍ د ټیلفون زنګ راغی. له سلام او روغبړ نه پس یې وویل:

زه بـه څلـور بجـې درشـم، منتظـر اوسـه. تـر څلـورو بجـو مـې کـار وکـړ، نـوې راډیـو یـې داسـتان مـې د جمعـې شـپې نـشر تـه ورکـړ، پـه څلـورو بجـو لـه مطبعـې نـه راښـکته شـوم او د هوسـۍ مخـې تـه روان شـوم، کتـل مـې چـې هغـه هـم راورسـېده، مـوټر یـې ماتـه پـه اختیـار کـې راکـړ او ویلـې: نـن به بګرامیو ته ځو.

مـا خـو بګرامـي نـه و لیـدلي، هغـې راتـه لاره ښـودله. تـر سـیاه سـنګه پخپلـه لاړم، آخـوا تـه هغـې رهنمـايي کـولم ترڅو بګرامیـو تـه ورسـېدو. هلتـه مـو مـوټر د سـړک پـه غـاړه پـارک کـړو او مـونږ د حنیفـه ښـونځي ترڅنـګ یـوه بـاغ تـه ورتېـر شـو. د یـوې ویـالې پـه سـر د ولـو پـه بېـخ کـې سـیوري تـه کېناسـتو، دا داسـې ځـای و چـې هېڅـوک پکـې نـه و، یـو نـیم سړی بـه وړانـدې د پټـو پـه مـنځ نـرۍ لاره روان وه، پـه دې ورځ مـې سمدسـتي د واده خبـرې هوسـۍ تـه پـه مخکـې کـړې، هغـه لـومړۍ لږه غلی شوه، بیا یې وویل:

لکه چې د ټینګې نه یې؟

مـا ویـل: نـه نـه دا خبـره نـه ده هوسـۍ پرېـږده چـې مـونږ دواړه د خپـل ژونـد د خـوړو نـه هـم لـږه څکـه خـو وکـړو او رښـتیا خبـره خـو دا ده، چـې زمـا او سـتا همـدا وخـت د واده کولـو دی، څنګـه تـه پکې څه وایې؟

هغـې ویـل: تـه چـې څنګـه وایـې، درسره خوښـه مـې ده. هـو رښـتیا ابلـه ورځ د شـپې لـه خـوا مـوږ پـه خپـل سـالون کـې سره ناسـت وو، پـلار او مـور مـې دواړو زمـا او سـتا د کـور پـه بـاب خبـرې کولې. پلار مې مور ته وویل:

دوی تـه د هوسـۍ پـه نـوم یـو کـور پـه دې نـزدې شـاوخوا کـې واخلـم، چې لـه مـونږه لیـرې نـه وي. یـو کـور مـې پیـدا کـړی دی، یـو ځلـې بـه یـې پـه ګډه سره ووینـو، بیا بـه ورسره خبرې وکـړو. پـه هغـه سـاعت کـې خـو مـا لـه شرمه هغـوی تـه څـه ونـه ویـل، خـو پـه سبا تـه مـې بیـا مـور تـه وویـل، چـې پـه دغـه کـور پـسې زر تـر زره وګرځئ، داسـې نـه چـې بـل څـوک یـې واخلـي. همغـه و، چـې مـور مـې ابـا

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـه ویلـي وو. زه فکـر کـوم چـې پـلار مـې کـور لیـدلی دی، خـو اوس یـوازې زمـوږ لیـدو تـه پـاتې دی. بیګـاه تـه بـه مـې مـور تـه دا خبـره وریـاده کـړم، کلـه چـې کـور معلـوم شـي بیـا بـه د واده پـه بـاب خبـرې کـوو. سبا تـه بـه درتـه د کـورر معلومـات درکـړم. ربښـتیا پـه کلـي کـې نـورې څـه خبـرې وې، کـراري وه، مور مې، کاکا دوی او نور ټول خپلوان مې په کوژدنې خوشاله شوي دي؟

مـا ویـل: سـتا د پـلار او ټـولې کـورنۍ صـفتونه مـې مـور پـه ټـول کلـي کـې خلکـو تـه کـړي دي، دوعاګـانې یـې تاسـې تـه کـولې، ټولـو سـلامونه ویلـې. نـن سـهار مـې لـه ادې سـره خبـرې وکـړې (ستا د مور) سره، خوشاله شوه، ویلې نن بېګاه ته کور ته راشه.

هغـې ویـل: سـهاره زمـا پـه مـور خـو دې څـه کـوډې نـه دي کـړي، هـر وخـت هـره شـپه دې یـادوي او همـدا وایـي، چـې دا هلـک خـو بیخـي اطرافـي خـوی لـري، خپلـه پـښتو یـې ټینګـه نیـولې ده، مـوږ کره نه راځي.

او ای تـه خـو پـه ربښـتیا چـې بلکـل لـه هغـو درو نـه بیخـي راوتلـی نـه یـې. کلـه ناکلـه خـو مـوږ کـره راځې، همدا نن شپه به راسره لاړ شې.

ما ویل: خدا بږو هوسۍ شرمېږم.

هغـې ویـل: هـو دا خبـرې مـې پـلار کـړي دي وایـي سـهار ښـه هلـک دی، د ښـه خـوی او پـوهې خاوند دی، مصروفیتونه یې زیات دي، ځکه ډېر نه راځي.

ما ویل: ما خو ستا له مور سره بېګا ته وعده ایښې ده، چې درکره درځمه.

ـ دا څه وایې؟ ربښتیا وایې که څنګه؟

ـ کله مې درته دروغ ګڼې ویلي دي؟

هغه له خوشالۍ نه پاڅېده په خندا یې وویل:

څومره ښه چې واورې دې ماتې کړې او موږ کره راځې.

ـ چې داسې ده، نو پس له دې به هره ورځ درځمه.

ـ سهاره لږ ساعت به دلته کېنو بیا به راساً مونږ کره ځو، همدا سې به وي که څنګه؟

ـ هـو همدغـسې بـه وکـړو. ساسـې کـور تـه بـه نـږدې مـا لـه مـوټره ښـکته کـړې، یـوه شـېبه وروسته ب زه کور ته درشم، سمه ده.

ویل یې: بیخي سمه ده.

یـوه شـېبه وروسـته د بګرامیـو پـه بـازارګي کـې وګرځېـدو او بیـا مـو ګـاډۍ د هوسـۍ د کـور پـه لـوري خوشـې کـړو. پـه لـږ سـاعت کـې وزیـر اکبـر خـان مېنـې تـه ورسـېدو، د هغـوی د کـور خـوا تـه مـې ګـاډ ودراوه، کلـي مـې هوسـۍ تـه ورکـړه، هغـه لاړه او زه لـږ وروسـته ورپسـې لاړم. د دروازې زنـګ مـې چـې وواهـه، هوسـۍ دروازې تـه قـصداً راغلـه، زه یـې چـې ولیـدم سـمه وغوړېـده، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور کالي يې په غاړه وو، ما وې ګنې د سبر تانده ده. ددې لپاره چې خپل جوګ يې په مور پوخ کړی اوسي، له مانه په يوه منډه يې تر موره ځان ورساوه، مور يې هوښياره ښځه وه، په کړت کړت خندا يې وکړه او زما مخې ته راغله، په دواړه طرف يې ښکل کړم، لکه د خپلې مور غوندې مينه يې راکړه، ما يې هم لاسونه ښکل کړل، کور ته ننوتلو. په هوسۍ يې داسې غږ وکړ:

لورې تا خو فاکولته ويلې ده، داسې منډه دې د خپل سهاره وکړه لکه پخپل کلي کې چې وې.

کله چې په سالون ورننوتلو ادې مې له ځانه مخکې کړه او زه ترې وروسته شوم. ما وې چې احترام او درناوی يې وشي. وروسته مې د ځنګ کوټې ته ورپام شو، چې هوسۍ په خپله خوله لاس ايښی دی او خندا شنه کړې ده. ماته يې په څو ډولو نازونو او اشارو هرکلي وايه.

خواښې او خسر مې دواړه راته خوشاله وو او زما په ورتګ سره يې خوښي کوله. د ماښام له ډوډۍ نه وروسته د چايو په سر دواړو راسره داسې د زړه خواله کوله، لکه مور او پلار يې چې خپلو بچيانو سره کوي. د راتلونکي ژوند د پېرزو خبرې يې کولې، زموږ د واده په باب يې وويل:

سهاره بچې! پام کوه چې زړه کې دې څه در ونه ګرځي، ته مې زوی يې او هغه مې لور ده، ستاسې واده به په ښه شان سره درته وکړم. لومړی درته کور واخلم، نو بيا به له خيره د واده بندوبس کوو. زما خو داسې نظر دی، چې د خپلې لور واده لکه د نورو پښتنو او افغانانو پر خلاف په خپل مصرف وکړم. زه لور لکه د نورو په شان نه خرڅوم.

د هغه هره خبره رابانده ډېره ښه لګېده، ځکه چې زما د فايدې خبرې يې کولې. تېر ماخوستن پورې مو همدا د واده خبرې کولې، ما خو هېڅ نه ويل، خالي غوږ مې ورته ايښی و. د واده نه په غير نورو خبرو کې به مې يوه نيمه ورسره ويلې. د هغوی په نيت او عمل پوه شوم، چې زما په ګټه او فايده پوره نيت لري. دا يې هم راته وويل چې:

دوه ورځې په اوونۍ کې دلته راځه، چې سره ګورو. نيمه شپه وه، چې بيده شو. سهار وختې وظيفې ته د هوسۍ په موټر کې لاړم، خسر مې هم چېرې پخپل موټر کې ولاړ. له مانه هغه مخکې له کوره ووت، ماته يې يوازې دومره وويل:

بچې وظيفې ته د هوسۍ په موټر کې ولاړ شه. خدای په اماني يې راسره وکړه او لاړ. کله چې زه له سالون نه راووتلم، خواښې مې راسره روانه وه. هوسۍ ته يې ورغږ کړ: هوسۍ وه هوسۍ هغې له دننه بلې کوټې نه وويل: آه ادې جانې څه وايې؟

ــ لورې د موټر کلي دې راوړه ته د زړو خلکو نه بدتره يې، شرميندوکه جنۍ يې ته خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشه.

هغه له کوټې راووتله او راروانه شوه، له ځان سره یې خندل، د کوټې په ګوټ چې راوختـه ماته یې پخپلو خاصو اشارو سره ډېر څه وویل. کلي یې راته له لیرې نه، چې له موره شرمېدله، په ډډه یې په یوه لاس کلي راکړه او چوپه خوله بیرته روانه شوه. مور یې وخندل، وې ویل:

دې لا پوهنتون ویلی دی، دومره شرمېندوکه ده.

ما پټ له ځان سره وویل: هو شرمیندوکه ده ! ډېره زیاته شرمېندوکه ده. له خوابنې نه مې اجازه راواخیسته او خپلې دندې ته لاړم. د ورځې دوه بجې وې، هوسۍ ټیلفون راوکړو. ویلې په څلورو بجو د حقوقو پوهنځي مخې ته راشه، زه به دې انتظار کوم. ما وې ښه ده. پوره په څلورو به ځان دررسوم. کله چې څلور بجې شوې، له کاره رخصت شوم، په چالاکۍ سره مې حاضري امضا کړه او بیا د کابل پوهنتون په لور مې ګاډی روان کړ. دهمزنګ سره په یوه ترافیکي پېښه کې په سړک موټرې ولاړې وې، نیم ساعت ځنډ پکې راغی، ترڅو چې پوهنتون ته ورسېدم، پېنځه بجې کېدلې.

هوسۍ د څو تنو نجونو سره ولاړه وه، زه یې چې ولیدم، له هغوی نه یې اجازه واخیسته او راروانه شوه. له ورایه په خندا شوه، ویلې زړه مې بې واره و، ما وې چې خدای مه کړه څه پېښه ورته نه وي پیدا شوي. دا څنګه دې ناوخته کړ؟

ــ په دهمزنګ کې لاره بنده وه، کومه ترافیکي پېښه شوې وه.

موټر ته وختلو او باغ بالا ته مو حرکت وکړو. هوسۍ وویل:

نن به په باغ بالا کې چکر ووهو. د باغ بالا په سړک د موټرو بیروبار زیات و، د خلکو ګڼه ګونه وه، مونږ موټر ودراوه او وړاندې په بوټو کې په چکر شو. د انګورو په بوټو کې ښه وړاندې لاړو، هلته د یوې جګې بارې په سر کېناستو. د پروان کارتې او خیرخانې سیمې ټوله ساحه مو لیدله، د خیرخانې په کوتل تونده تونده موټرې اوښتې رااوښتې، مونږ دواړو بېګانۍ خبرې راواچولې. هغې راته وویل:

بېګاه مې ټولې خبرې اوربدلې دي، تاسې چې څه ویل. ما ورته غوږ ایښی و، د مور و پلار ټولې خبرې مې واوربدلې. ما خو درته ویلي و، چې پلار مې لومړی کور اخلي، بیا به واده کېږي.

ــ بلکل هوسۍ ! چې تا څه ویلي وو، همغه خان کاکا بېګاه وکړې، لکه چې زمونږ د واده شپې رانزدې شوې دي. ای جینۍ چې زه به تاته په واده کې څه اخلم؟

ــ ستا چې څه خوښېږي، هغه به واخلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ يو خو به درته د سرو هار جوړوم او بل به درته د سرو چار ګل.

ـ بس همدا ؟

ـ نه نو نور خو به ته فرمايش کوې.

ـ زه درته ووايم؟

ـ هو ووايه کنه.

ـ سهاره ! که زما منې د سرو مرو نه تېرېږه، زما دومره علاقه ورسره نشته دی.

ـ نه نه هوسی، دا زما خوښه ده، ناوې خو له سرو سره ښه ښکاري. اګر چې ستا هېڅ ته حاجت نشته دی، ولې اسره او طلاګاني، ډول ډول ګانې په واده کې خوند کوي. د ناوې لپاره چې کومه ګانه په کار ده، ټوله به برابره کړم. آن لا د اوس نه به زرګر ته فرمايش ورکړو، خوښه دې نه ده؟

ـ چې ستا خوښه وي، زه په کې څه ويلی شم؟

ـ زه خو وايم، چې سر له سبا نه به دواړه يو ځل د زرګرانو په کوڅه ورچکر شو. هغې وويل:

سمه ده.

ما وويل: هو رښتيا يو ځل چې ولور او د واده نېټه معلومه شي، بيا به دا شيان کوو. که څنګه؟

ـ سهاره بيا دې د ولور خبره ياده کړې.

ـ ګوره هوسی، پوهېږم، چې له ما سره ستا مور او پلار لکه د خپل اولاد په شان چلند کوي، ولې هغوی او زما مور کاکا او کورنۍ مې ټول سره کېني او په ګډه سره د واده د کولو خبرې خو وشي کنه.

ـ ستا نظر سم دی، خو دا ټول کارونه پخپل وخت کې کېږي. لومړی کور او د کور سامان او بيا د واده کول. لنډه دا چې کله مو کور واخيست، يوه اونۍ وروسته به ته د واده کولو لپاره زما پلار او مور سره ستاسې مشران خبرې وکړي. له هغې نه به وروسته چې هر څه معلوم شول، بيا به دواړه په ګډه سره نور کارونه او سامان برابروو. ته هېڅ فکر مه کوه، په دا ټولو شيانو به بيا په همغې وخت کې دواړه ګړېږو. کېدی شي سبا ته مونږه د کور ليدو ته لاړ شو، که خوښ مو شو، سمدستي يې اخلو. کوم ځنډ پکې نشته دی. زموږ د سيمې خوا ته دی، څلور کوټې کور دی، پوخ، باغچه هم لري. ډېر شيان په کې موجود دي. په دوه لکه يې ويلی دی، که فيصله ورسره وشوه، بيا به دې ورته بوځم، چې ويې ګورې.

د کور په باب ما هېڅ نشوی کولی، ځکه چې د کور اخيستل زما له ارادې نه بهر وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ وويل:

سهاره په دې شيانو کې نور هېڅ فکر ونکړې، ما درته پخوا ويلي دي، چې هر څه به سم شي.

زه لږ غلی شوم، ناڅاپه مې فکر ته راغله، چې نن به هوسۍ له ځان سره کور ته بيايم، که بيا يې نه کوله، ماخستن به يې بوځم تر کوره به يې ورسوم.

ـ هوسۍ راځه نن به کور ته لاړ شو.

ـ سهاره ته خو ښه پوهېږې، چې شپه درسره نشم کولی، زه چې د شپې له خوا کور ته لاړه نه شم، مور و پلار ته به څه بهانه کوم؟

ـ ماخستن به دې کور ته ورسوم، کور کې ووايه کوم د پوهنتون سيمينار ته له نورو ملګرو سره تللې وم.

ـ ښه ده درسره لاړه به شم، خو لس بجې به مې کور ته رسوې.

د باغ بالا نه په موټر کې روان شو او کور ته لاړو. مازيګر نږدې و، چې کور ته ورسېدو. لومړی مو چای دم کړ او بيا مې له قصابه غوښه يووړه. مونږ دواړو په اشپزخانه کې د ماښام لپاره مزې داره ديګ پوخ کړ. له ډوډۍ نه وروسته راته هغې وکړه، ويلې:

سهاره افرين شه په تا چې څنګه ځانته ژوند تېروې؟ دا پخلی کول، د کور پاکوالی، د لوښو وينځل او ورسره په څنګ کې نور کارونه....

ما وې: پرېږده زما له ژونده خو خبره شې کنه.

هوسۍ راسره لوښي پرېمينځل، کور يې پاک کړو، هرڅه يې سنبال کړل، بيا موږه دواړه په ټوکو او خندا سره کېناستو او يو له بله سره مو داسې مشغولتيا راواخيسته لکه څو کاله مو چې سره ګډ تېر کړې وي.

زه حېران دې ته يم، چې هوسۍ سره په بېرون ګرځېدو او چکر کې داسې مينه راتله، ما وې چې ټوله يې په يوه ځل وخورمه، خو زما په کور کې به مې له هغې سره د يوه درونډ مېلمه په شان چلند کاوه، نه پوهېږم چې دا ولې؟ او هغه زما په روحيه او مزاج پوهېده، چې په کور کې تري مينه هېرېږي. هغې په داسې حال کې زما په دواړو سترګو باندې لاس کېښودل، چې زه په مېز ناست وم او څه مې لوتل. ويلې دا لوستل او ليکل پرېږده درنه روانه يم. خپل دواړه لاسونه مې د هغې له غاړې نه ورتاو کړل، موږ دواړو ګوتې لګول پيل کړل. يو له بله مو غېږه واخيسته، خوله په خوله شو، تر ډېره پورې د مينې په نشه کې غرق پراته پاتې شوي وو. زه به چې کله له سد او خوده ووتم، هغې به کنټرولولم، ترڅو چې د شپې تر لسو بجو پورې مونږ د مينې خواله وکړه. بيا مې هغه کور ته ورسوله او زه دوباره د هغې په موټر کې خپل کور ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغلم.

سبا ته چې وظیفې ته لاړم، تر ځلورو بجو پورې پخپله شعبه کې مصروف وم، پوره ځلور بجې وې ټیلفون یې راغی، ویلې سهاره هغه کور مو ولید، ډېر ښه کور دی. پلار مې ورسره د اخیستلو فیصله وکړه، په په دوه لکه روپۍ یې ترې واخیست. ویلې ته ځان راورسوه، چې کور ووینې.

زه خوشاله شوم او سمد ستي مې ځان ورورساوه. هغه راته د خپل کور په مخکې ولاړه وه.

دوه کوځې اخوا ته د غه کور یې له لیرې راته راوښود. نـزدې ورغلو، دروازه مو وروټکوله، یو چا دروازه راته خلاصه کړه، ورننوتلو. ښکلی پوخ سپین کور و، پراخه حویلۍ یې درلوده، ریښتنې ونې او ګلان پکې وو. په باغچه کې هر راز ګلونه ولاړ وو، په ټول کور کې وګرځېدو رښتیا چې ډېر ښکلی کور و، هرڅه یې تکمیل و.

زمونږ د دواړو پوره خوښ شو، دوه ورځې وروسته د هوسۍ پلار هماغه کور د خپلې لور هوسۍ په نوم کړو. په یوه میاشت کې د ننه کور ته سامانونه راوړل شول، ټول سامانونه هغوی واخیستل، د کور هرڅه یې پوره کړل، زما ورسره خالي منډه تړه وه. په یوه میاشت کې کور او بدلو ته سنبال شو.

یوه شپه د هوسۍ پلار کور ته وروغوښتم، ماخستن کې یې راته وویل:

سهاره بچی! زه ستا او د هوسۍ فرق نه کوم، هغه مې لور ده او ته مې زوی یې، کور مې درته واخیست، سامان مې هم ورته پوره کړو، اوس ته کولی شې چې د واده بندوبس ونیسې. پام دې وي، چې هېڅکله د جینۍ پلار زوم ته داسې نه وایي، کولای شې چې خپل کاکا او مور سره دې د واده کولو خبره غوټه کړې. زمونږ له خوا کوم ممانعت نشته دی. هوسۍ هم له پوهنتون نه فارغه شوې ده، پوهېږم چې داسې کوم خنډ لا مونږ او ستاسو په مخکې نشته دی، په همدې وجه مې نن راغوښتی وې، چې زړه کې دې نور څه تېر نه شي، ځکه مې درته ځانته دا خبره وکړه، خو زمونږ موقف او ستا حالت د هغسې شرایطو نه دی او زه پخپله د هغه زاړه دود پلوی نه یم. زه به د خپلې لور واده پخپل مصرف کوم، ته د هېڅ شي پروا مه کوه.

ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، خوابښې مې هم راته وویل:

زویه! هېڅ فکر مه کوه، هرڅه به سم شي. ما له خسر او خوابښې نه هیله وکړه او ورته مې وویل:

که ستاسې خوښه وي سبا ته به زه خپل کلي ته لاړ شم، چې خپل مور او کاکا دوی سره د واده خبره شریکه کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی دوا ړو وویل: ولې نه، دا خو ستا خپله خوښه ده، ستا سره زموږ همدا مشوره ده.

ـ خان کاکا ستا سې سیوری دې خدای زما له سره نه کموي. د ماخستن ډوډۍ نه وروسته مې ترې اجازت واخیست، کور ته لاړم سبا ته مې له کاره رخصت واخیست، هوسۍ تر پل محمود خان پورې پخپل موټر کې ورسولم. د جلال آباد ته د ګاډو په هډه کې په یوه سروېس موټر کې کېناستم. هوسۍ راته ولاړه وه، چې زموږ سروېس حرکت وکړو. هغې خپل لاس خوځاوه او له سترګو مې پناه شوه. کله چې د ماهیپر په تړۍ کې سرویس ښکته کوځېده، زه د واده په چرت کې تللی وم (په کوم هوټل کې مې واده کېږي، هوسۍ به د واده جامې اغوستې وي، موږ به دواړه به هوټل کې په ستېج دروي او خلک به راته ګوري) په همدې سوچ کې جلال آباد ته ورسېدو. هلته زموږ د کلي ګاډي د ستي په دستي تیار و. په چالاکۍ وروختم او ګاډی د کلي په لور روان شو. زموږ د کلي د لېن سرویس په لاره کې خراب شو، ښه شېبه ګاډی ځنډ شو، لاره خو دومره نه وه، خو سروېس په کراره روان و. ایله بېله د ماښام خړه لګېده، چې کلي ته ورسېدم. بکس مې له جېب نه راښکته کړو او د کور په لور روان شوم. د خپل نوي کور دروازه نیم کښو وه، په دروازه ورننوتم، د تره د زو مېرمن مې مخې ته راغله، هغوی هم زما له مور سره په نوي کور کې یوځای اوسېدل. مور مې له وړاندې برنډې نه ولیدم، خپله سینه یې په خپلې منګل ووهله، ویلې: آخ شکر خدایه د سترګو تور سهار مې راغی. هغه په ګړندي ګامونو رامخې ته شوه، زه هم په منډه ورنږدې شوم، هغې راته لاسونه خواره کړل، په غېږ کې یې ونیوم، ما یې دواړه لاسونه ښکل کړل. د کاکا زوی مې او بچیان یې راغلل، له ټولو سره مې روغبړ وکړو، کاکا دوی یې هم راخبر کړل، ټول سره راغونډ شول او د شپې مو ښه بانډار جوړ کړو. هغوی ټولو رانه زما د خسر او خواښې پوښتنه وکړه، ما د هغوی سلام وروړساوه. له چای او ډوډۍ نه وروسته مې هغوی ته مې د خسر او د کور اخیستل او نور ټول څه چې تېر شوي وو، کیسه وکړه. ټول خوشاله شول او په ګډه یې هغوی ته دوعاوې وکړې، بیا ورته د واده کولو خبرې رایادې کړې. کاکا مې وویل:

ـ هغوی چې له موږ سره دومره مرسته کوي، ټول د واده مصرف او تکلیف په غاړه اخلي. موږ به غیر له واده د کاروبار نه یو څه خاصه ډالۍ د خپل کلي او سیمې نه هغوی ته له ځان سره یوسو. یو خروار نرۍ وریجې، چې د کونړ پشدۍ وریجې نوم لري واخلو، څو ټیمه شات او څو ټیمه سوچه غوړي به له ځان سره یوسو. د واده جامه او ګاڼه به کابل کې واخلو.

د کاکا دغه خبره مې زړه ته ولوېده، ما وی سمه ده همد غسې به وکړو.

سر له سبا نه مې پیسې کاکا ته ورکړې، هغه دوه هلکان ولېږل، یو خروار پشدۍ وریجې، پېنځه ټیمان د غوړیو او پنځه ټیمان یې د شاتو اخیستلي وو او کور ته یې دوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځې وروسته راورسول. خپله ټکه ټوکه مو برابره کړه، د جمعې په ورځ مې کاکا، ماما ا د ماما زامن مور او تندار مې او د کاکا زوی او لونې یې ټولو په ګډه سره یو سر خلاص ګاز موټرونیو او ان تر کابله مو دربس کړو. ماښام کابل ته ورسېدو، شپه مو تېره کړه، سهار وختي مو همغه موټر کې په اته و بجو حرکت وکړو او د هوسۍ دوی کره ورغلو. وریجې، غوړي او شات مو له موټره ښکته کړل او د هغوی کره مو ننویستل، خسر او خواښې مې راووتل او زموږ سره یې چې دا شیان ولیدل، حېران پاتې شول، ویلې دا څه دي؟

کاکا مې ورته وویل: خان کاکا دا زموږ د وطن یوه مېوه ده، چې تاسو ته مو ډالۍ راوړې ده. "برګ سبز، تحفهء درویش".

ویلې دا خو تاسو دومره ډېر تکلیف وېستلی دی، دې ته څه ضرورت و؟

کاکا مې وویل: خان کاکا! زموږ وطن هسې غر وطن دی، څه پکې نه پېدا کېږي، چې مونږه له ځان سره راوړي شیان د ننه د هغوی کره ننویستل. ځای پر ځای مو کړل. په سالون کې کېناستو، سمدستي هغوی د غرمې ډوډۍ تیاره کړه او زموږ یې ډېر قدر وکړو. مازدیګر تري خپل کور ته راغلو، د واده په باب مو هېڅ ونه ویل. دوه ورځې وروسته مې خسر ته په ټلیفون کې وویل، چې کاکا مې وایې خبرې درسره کوم. ویلې د ټیلفون غوږۍ ورکړه. کاکا مې ورته وویل:

خان کاکا که ستا اجازت وي او وخت ولرې، بېګاه شپې ته مونږه درځو. هغه وویل: ولې نه په سترګو، هر کله راشئ.

مونږ چې د ماښام ډوډۍ وخوړه، په یوه ټکسي موټر کې د هغوی کره لاړو. د هوسۍ کاکا او د کاکا زامن یې هم راغلي وو، د شپې تر ناوخته پورې په بېلو بېلو موضوعاتو باندې خبرې کېدلې. بیا مې کاکا د واده وړاندیز وکړو، زه د سالون په اخر کونج دروازې ته څېرمه ناست وم، خالي غوږ مې ایښی و. د هوسۍ پلار په ډېره مهربانۍ او کراره لهجه وویل:

اوس ددې وخت رارسېدلی دی، چې سهار صاحب خپل واده وکړي. زه له تاسې نه کوم ولور نه غواړم، د واده لپاره چې څه ته ضرورت دی، ټول ما پخپله غاړه اخیستې دی. هو تاسې له خپله انده کومه جوړۍ جامه یا ګانه کوئ کولای شئ او که وس مو نه کېږي، هغه هم مه کوئ، هرڅه ورته زه کوم. کور مې ورته اخیستی دی، د ګانې فرمایش یې شوی دی، د جامو او د نورو شیانو بندوبس یې پوره پوره شوي دی. اوس به صرف یوازې د واده په نېټه، د خلکو خبرول، هوټل او رسټورانټ نیول په دغه شیانو خبرې وکړئ. زه د ټولو شیانو نه پرته، یو نوی موټر هم هوسۍ ته اخلم.

کاکا خسر مې وویل: واده به د کابل هوټل کې وکړو، زه به ورسره نېټه او د ډوډۍ پخولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبره وکړم. د هوټل مصارف يې زما په غاړه، رخشانه او هماهنګ به هم راوغواړم.

د کاکا خسر زوی مې وويل: د واده بلن ليکونه به زه ترتيب کړم، د زرو تنو په شاوخوا کې به کارتونه برابر کړم.

کاکا مې ويل: د واده نېټه به کله شي؟ ددې مياشتې په اخره جمعې شپه ټولو وويل سمه نېټه ده. کاکا مې وويل:

ـ لاس پورته کړئ، دوعا وکړئ، چې په خير او کاميابۍ سره دا واده وشي. دوعا شوه، شپه تېره وه، تقريباً د شپې يوه نيمه بجه وه، چې له هغوی نه مو اجازت راواخيست او کور ته راغلو. سهار ته زه وظيفې ته لاړم او نور لا ويده وو. په څلورو بجو هوسۍ ځان راورساوه، له رخصتۍ نه وروسته په موټر کې د نوي ښار يو هوټل ته لاړو، په هوټل کې کيناستو او د واده خبرې مو پيل کړې. کومو شيانو ته چې ضرورت و، هغه مو ټول په کاغذ کې نوټ کړل، بيا له هوټل نه ووتلو او د ښار په ځينو مغازو کې وګرځېدو. زه په دغه ورځ ډېر خپه په دې وم، چې پيسې راسره نه وې، ما وې شرم دی چې د واده شيان ټول دوی واخلي، نو زما ونډه څه شی شوه؟ مونږه سره په کور کې ټولې شل زره افغانۍ وې، حال دا چې واده او برابرول يې د يو لک او څو زرو خبره وه. هوسۍ زما په حال پوه شوه، ويلې څنګه داسې غړند ښکارې، خيريت خو دی؟

ما وې هسې.

ـ نه نه رښتيا خبره کوه، هسې څنګه؟

زه چوپ پاتې شوم، هغه راته په داسې حال کې، چې د نوي ښار د يوې مغازې تر څنګه ولاړو، راته راوګرځېده سره سپينه واوښته، وې ويل:

سهاره سمه سپينه راته ووايه، څه چل شوی دی؟

ـ هوسۍ! خدای راستي، چې هېڅ نشته دی، يوازې په دې ډېر دلګير يم، چې دا دومره د واده لګښت مې ستاسو په غاړه پروت دی. زه هېڅ نشم کولی، يوازې شل زره افغانۍ لرم.

هغې وويل: دا ځای ددې خبرو نه دی، ته راځه چې په موټر کې دواړه کېنو.

موټر کې کېناستو، هغه چې د نور وخت په شان خوشاله نه ښکارېده، په ما ډېره غوسه شوې وه، رنګ يې سپين تښتېدلی و، وې ويل:

سهاره زه خو به درته اوس ازمېښت شوې يم، زما پلار او مور له ما نه هم زيات په تا لورينه لري، هغوی ته زه او ته يو شی يو. د واده ګاڼه وانه ټول هغوی په خپل مصرف تياروي، زه او ته ترې خلاص يو. دا خبرې زما پلار او مور پخپلو کې سره کړې دي، په تا باندې د يوې روپۍ مصرف هم نه کوي. ته ددې خبرو نه بې غمه اوسه، ولې تشويش کوې، دغه بې ځايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غېرت اېسته کړه. ما په دې ډول حالت مه ځوروه، اوس خو نو زما او ستا ژوند، پیسې او هرڅه سره شریک دي، ولې پکې دا بریدونه جوړوې؟

سهاره هیله درنه لرم، چې نور دا خوی دې پرېږده. شل زره روپۍ په کور کې کېږده، چې د ضروري کارونو لپاره دې په کار شي. سبا ته به زه درته نورې پیسې ستا شعبې ته راوړم، ته فکر مه کوه، پس له دې به د پیسو په باب هېڅ فکر نه کوئ. درځه چې ما ورسوې او بیا خپل کور ته لاړ شه، چې په کور کې دې مېلمانه دي.

په بېړه موټر کې کېناستو او هغه مې تر کوره ورسوله. بیا مې په بازار کې غوښه، مېوه او اخیستله او کور ته لاړم. کاکا دوی بېرون ته وتلي وو، یوازې مور مې او تندار په کور کې ناستې وې. مازیګر و، چې د دیګ کولو نیت مې وکړو. هغوی راپاڅېدې، ویلې بچې ته کېنه مونږ به پخلی وکړو. مور خو مې بوډۍ وه، خو تندار لا څه نا څه ځوانه وه. هغې په پخلنځي کې په دیګ پخولو پیل وکړو. زه او مور مې په کوټه کې ناست وو، نور واړه بیرون وو. مور مګې راته وویل:

زویه یوه پوښتنه درنه کوم، ته چې دا واده کوې، څه پیسې میسې لرې که نه؟

ما وې موري زه صرف شل زره افغانۍ لرم، چې په دې پیسو دا واده نه کېږي. موري د واده مصرف هرڅه زما خسر په غاړه اخیستی دی، کور یې نوی اخیستی دی، د کور سامان لور ته یې نوی موټر هم اخیستی دی. د هوټل او هنرمندانو مصرف یې هم پخپله دوی یانې د هوسۍ کاکا په غاړه اخیستی دی. ما تراوسه یوه روپۍ هم نه ده لګولې. دومره ښه خلک دي، موري ته پکې څه وایې؟

ـ بچې خدای دې دوی ژوندي لري، دا څومره ښه خلک دي، چې مونږ سره یې دومره مرسته او نیکي وکړه. زویه واده په کومه ورځ دی؟

ـ مورجانې راتلونکې جمعه چې درې ورځې ورته پاتې دي.

په دې وخت کې کاکا دوی راننوتل ویلې سهاره زویه له وظیفې نه راغلې؟

ما وې هو کاکا جانه یو ساعت مخکې راغلم، تاسې خو به قید شوي نه یاست؟

ـ نه نه مونږ خو په بازار کې ښه چکر وواهه، دلته څوک نه قید کېږي. دا خو د سیل صفا ښار دی، یره خو چې د سړي پکې خپل کور وي، ایله به ښه ژوند وکړي. دلته بې تنخوا او بې له کوره ژوند ګران دی.

ما وې هو کاکا جانه دلته په پېسو ژوند کېږي، زمونږ وطن کې خو ډېر شیان یې پیسو دي. ولې دلته چې ګام اخلې، مصرف دی. هغوی د ماښام په لمانځه ودرېدل. زه په اوبو پیسې ووتلم، په سطل کې مې له نل نه یخې اوبه راوړې. د ماخستن د ډوډۍ وخت شو، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترخوان سره ټول ګډ کېناستو، ماما مې راته وویل:

خوريې جانه! واده دې دی، دا دومره مصرف مه کوه، ساز کوه، په واده کې ډېر مصرف کېږي.

ما وې: ماما جانه! زما د واده مصارف ټول زما خسر کوي.

ماما مې وویل: دا څه وايې خوريه؟ هو ماما همدغسې ده، چې زه خدای پیدا کړی يم داسې ښه خلک خو ما هيڅ نه دي ليدلي، چې لور هم ورکړې او دغسې لوړ مصرف هم وکړي. داسې معلومېږي، چې دا ډېر شتمن او له حده زيات ښه خلک دي. خدای دې سرلوړي لري.

ماخستن راته بيا مور مې وويل: د واده جامه،ګ بستره به کله جوړوې؟

ـ مور جانې ما خو درته ويلي دي، چې هرڅه هغوی کوي؟ ماته يې ويلي دي چې ته له هرڅه نه خلاص يې. سبا ته به تاسې ټول ښار ته بوځم، چې نوې جامې د واده لپاره درته واخلم. کاکا او ماما مې وويل:

دا کار مه کوه، مور له ځان سره جامې راوړي دي، يوازې دې مېندو ته که کوم شی رانيسې، اختيار لري.

ما وې دوی ته به جامې واخلم، سبا ته به زه له وظيفې نه په وخت راشم، بيا به ښار ته لاړ شو.

سبا ته چې وظيفې ته لاړم، په لسو بجو هوسۍ زنګ وواهه، ويلې څه پلان لرې؟

ما وې نن په وخت کور ته ځمه، چې مېلمانه ښار ته راوباسم، چې سودا موده وکړي.

هغې ويلې: ښه ده، موږ هم ځينو شيانو پسې ځو، نن ليدلی نه شو.

ما وې ډېر ښه په مخه دې ګلونه د بيا ليدو پوري.

په يوه بجه کور ته لاړم او هغوی مې په موټر کې ښار ته بوتلل. په ښار کې مو سودا وکړه، ډېر وګرځېدو، مازيګر ناوخته کور ته راستانه شو. سبا ته چې کار ته لاړم، د ورځې يوه بجه وه، چې هوسۍ ناڅاپه زما شعبې ته راننوتله، زه په خپله شعبه کې يوازې ناست وم، سترې مشي مې ورسره وکړه، ما وې هوسۍ څنګه ناڅاپې راغلې؟ ټيليفون به دې کړې وای، زه به درپسې درغلی وی.

ـ نه ما وې چې له کاره ونه وځې، زه په ټکسي کې راغلم.

چای مې ورته راوغوښت، زه په ليکلو مصروف وم، ما وې دا لږ کار راته پاتې دی، چې دا خلاص کړم، بيا به ځو. هغې يوه پياله چای وڅښو، بيا يې خپل بکس ته لاس ورتېر کړ، يو بنډل پيسې يې ترې راوويستلې ماته يې ونيوې. ويلې هن سهار صاحب دا درسره واخله.

ما وې دا د څه شي پيسې دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې وویل: پرون نه اَبله ورځ مې چې درسره وعده کړې وه.

زه پخپله ځوکۍ چوپ پاتې شوم، هغې پیسې همغسې په لاس کې راته نیولې وې. ویلې ته خو دا واخله. ما ترې پیسې واخیستې، بیا مې په کرار ورته وویل:

هوسۍ ګوره خان کاکا باندې ټول د واده مصارف راغلي دي، دا پیسې زما له طرفه هغه ته ورکړه. د خندا په حالت کې یې وویل:

سهاره ته خبر نه یې مګر زما پلار بې شمېره پیسې لري، خوشې په هغه دغه خلکو یې مصرف کړي. پرېږده چې زما او ستا په واده کې یې ولګوي. دا پنځوس زره مې هم له هغه نه اخیستي دي. ته دا خبرې پرېږده راځه چې ښار ته لاړ شو، ستا د درېشۍ فرمایش ورکړو، زما هم څه ناڅه په کار دي.

مونږ دواړه ښار ته لاړو، لومړي مو زما د درېشۍ تیکه واخیستله او خیاط ته مو د ګنډلو لپاره ورکړه، بیا بوټ، نېکټایي، کمیس او جرابې مو واخیستې. بیا د هوسۍ ځینې شیان په کار و، هغه مو په نوي ښار کې واخیستل، تر ماښامه مونږ په دې ورځ خپله ضروري سودا پوره کړه.

ماښام ناوخته مې هغه تر کوره ورسوله، زه خپل کور ته راستون شوم، سبا یې په نهو بجو د هوسۍ کره ورغلم، ما وې چې د واده بلنلیکونه راواخلم او خلکو ته یې ولېږم. د خسر په کور کې مې یو شمېر بلنلیکونه رواخیستل او هغه ځوک چې زما له خوا باید خبر شوي وای، نومونه مې پکې ولیکل او بیا مې خلکو ته ولېږل. نور بلنلیکونه زما د خسر کاکا زوی خلکو ته ورواستول. د واده تر ورځې پورې مونږ ټول پوره لالهانده او سرګردانه وو. زما کاکا او ماما، مور مې، تندار مې او نور نزدې خپلوان هم راورسېدل. زما کور هم له مېلمنو نه ډک و، د واده ورځ راورسېده، هوسۍ یې ارایشګاه ته د سینګارولو لپاره بوتله. ما ته یې هم نوې درېشي راواغوستله، واده په پنځه و بجو پیل کېده. رابلل شوي مېلمانه د کابل هوټل ته راروان وو. زما له کوره ټول مېلمانه هوټل ته لاړل، یوازې زما د کاکا زوی او ځینې نور نزدې همزولي مې راسره په موټر کې روان شول. یو ښکلی موټر یې ګل پوش کړی و، زه او هوسۍ یې په ګلپوش کې کېنولو، شاته راپسې خدا بزده څو موټرې راروانې وې. د باغ بالا بڼ ته یې په چکر بوتلو، له هغه ځایه بیا په کوټه سنګي راتاو شول، په پل ارتن راتېر شو، په جاده کې ان حضوري چمن ته یې وبستلو. په پل محمود خان باندې راتاو شو، له ارګ مخې نه راتېر شو، هوسۍ راته ورو وویل:

د شاهي کورنۍ هم واده ته راځي.

ما په زړه کې پټ له ځان سره وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهاره د بل چا په وزرو الوځي، خبره دې ان تر شاهي کورنۍ ورسېده.

ماښام خړه لګېده، چې کابل هوټل ته ورسګېدو، په دروازه کې ځینې خپلوان د مېلمنو هرکلي ته ولاړ وو، عکاسي ګانې مو کېږي. موږ له موټره پیاده شو او په کرار کرار د ننه هوټل ته روان وو. د هوټل له دروازې، چې ورد ننه شو د (اهسته برو اهسته برو) غږ مو د هماهنګ په اواز واورېد. هوټل له ښځو نرو ډک و، موږ یې په کرار کرار بوتلو، ترڅو چې د شاه او ناوې سټېج ته ورسېدو. هلته ودرېدو، ښځو او نرو نڅاوې کولې، کټل به مې چې زما د کاکا زوی هم پکې ښکارېده.

مونږ یې بیا کېنولو، زموږ د ناستې ځای لوړ و، په هوټل کې ناست خلک مو ښه لیدلی شول. هماهنګ استاد خوږې سندرې ویلې، دا سې ګډا ګانې کېدلې، چې په خپل عمر مې نه وې لیدلې. کاکا او ماما مې سره د زما د مور زما ترڅنګه ولاړ وو. د هوسۍ ترڅنګه یې مور او د کاکا لور ګانې ولاړې وې، ساعت په ساعت به خلک راتلل او موږ سره به یې عکاسي کوله. د واده مبارکي به یې ویله، د شپې تر یوې بجې پورې د واده مراسم روان و. په یوه بجه د واده د ختم او پای سندره هماهنګ وویله. وروسته بیا له هوټل نه خلکو په وتلو پیل وکړ. په پای کې موږ هم له هوتله راووتلو او په ګل کړې موټر کې یې نوي کور ته یوووړو. موږ سره یوازې زما خپله کورنۍ کور ته راغله، چې بیا وروسته کاکا، ماما او نور خپلوان زما پخواني کور ته په موټر کې د خوب لپاره ولاړل. یوازې زما مور، تندار او د هوسۍ د کاکا لوڼه زموږ سره په نوي کور کې پاتې شوې، ټول بې خوبه وو، ویده شول. زه په کور کې په هره کوټه کې وګرځېدم راوګرځېدم، په هره کوټه کې د ضرورت وړ شیان پخپل خپل ځای پراته او ځای پر ځای شوي وو. په هره کوټه کې فرش غوړېدلی و، په سالون او دهلېزونو کې ښکلې قالینې غوړېدلې وې، ټول ویده شول هوسۍ یې مخکې خپلې د خوب کوټې ته بیولې وه. زه په سالون کې یوه شېبه کېناستم، بیا راپسې تندار راغله ویلې څه سهاره خپلې کوټه ته! ناوخته دی، له بې خوبۍ نه دې سترګې سرې شوي دي. ما وې ښه ځمه. هغه چې ولاړه، زه هم د خوب کوټې ته ور روان شوم، دروازه چې مې بېرته کړه، په کوټه کې د ښکلي ګروپ سره، سپینه او شنه رڼا وه، له کوټې نه په زړه پورې خوشبویي ختله. ټوله کوټه په ګلونو ډکه وه، د کوټې په منځ کې تخت ایښی و، چې ما د لومړي ځل لپاره د غسې تخت ولید. مخامخ دیواله ته الماری ولاړه وه، چې پلې یې شیشه یې وې. د تخت سر ته هم شیشه وه او پښو ته هم شیشه ولاړه وه. ټوله کوټه شیشه شیشه وه، ورو ورو مې د تخت خوا ته ګامونه ور واخیستل، هسې احساس مې کاوه، چې ګنې هوسۍ مې په عمر کې نه وه لیدلې، هغه په تخت کې لا ناسته وه. همغسې هغې هم داسې احساسوله، چې زه یې کله په داسې نیت نه وم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلی. په تخت کې ورسره کېناستم، هغه ومسکېده، د واده په شالونو کې یې سر ټیټ نیولی و. ما یې ورو د شال پلو له مخه ایسته کړ، هغې چې راوکاته دومره ښکلې شوې وه، چې سترګو ته مې ورله کتی نشوای. خپلې غټې تورې اوږدې سترګې یې مرې راواړولې، په خندا شوه، غلې شانته یې وویل:

سهاره نن بل ډول ښکلی شوی یې.

ما وې او ته؟ زه داسې فکر کوم، چې په ټوله نړۍ کې به ستا غوندې ښکلې بله نه وي. ما یې له زنې نه لاس لاندې ویست او ورته ومې ویل:

هوسۍ نن به زه او ته د مینې تنده سره ماتوو. هغه وشرمېده او ځان یې په تخت کې واچاوه، لومړی مو خپلو کې سره یو له بله چېچې واخیستې، دواړه سره خوله په خوله شولو، د مینې په خوږو کې سره تر سهاره ورک شوو، د خوږې مینې په خوږه نشه کې د ورځې تر یوولسو بجو پورې ویده پاتې وو. کله چې په یوولسو بجو راویښ شوم او تشناب ته لاړم، دغومره ښکلی تشناب او د ځان د مینځلو تپ مې هم په لومړي ځل ولید، له ځان سره مې وویل: سهاره ورځ دې روانه ده. له تشناب کولو نه وروسته سالون ته ورغلم، لا څوک نه و، بیرون حویلۍ ته ووتلم. په ګلونو کې یو ساعت وګرځېدم، چې دوباره سالون ته ننوتلم، چای تیار و. د هوسۍ د تره لورګانو او زما تندار چای تیار کړی و، هوسۍ یې هم راویو ګستله. ډېره شرمېدله، رنګ یې وهلی و، پخوانۍ هوسۍ نه وه. زما ترڅنګه یې کېنوله، چای مو وڅښلې، هغوی راپورې ټوکې ټکالې کولې، موږ دواړه شرمېدلو. بیا لږ ساعت وروسته کاکا دوی راغلل. هوسۍ ورپاڅېده، لاسونه یې ورمچې کړل، ستړې مشې یې ورکړه، ټول په ګډه سالون کې کېناستو. د غرمې له ډوډۍ نه وروسته کاکا دوی کلي ته د تللو نیت وکړو، ویلې شپې مو ډېرې شوې دي، ښه شوه دا واده خدای په خیر سره تېر کړو، مونږ به درنه ولاړ شو. څه موده پس به تاسې خامخا کلي ته راشئ.

ما وې ښه کاکا جانه، یوه میاشت وروسته به موږ کلي ته که خدای کول درشو. هغوی مو موټر کې پل محمود خان ته یوړل، ګاډی تیار ولاړ و، وروختل او د کلي په لور روان شول.

مور او د کاکا زوی مې راسره پاتې شول، ما وې کله چې مونږ کلي ته تللو، دا به هم راسره یوځای ولاړ شي. مور مې ډېره خوشاله وه، پېنځه وخته لمانځه کې به یې زما خسر او خواښې ته دوعا کوله. پخوانی کور مې پرېښود او په خاوند مې وسپاره. زموږ نوی ژوند په نوي کور کې پیل شو. د ژوند هره شېبه ډېره ښه تېرېده، هوسۍ زما د مور ډېر قدر او عزت کاوه، په هغې هم خپله نږور ګرانه وه. څو ورځې به د هوسۍ د پلار له کوره مونږ ته پخه ډوډۍ راتله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوې اوونۍ نه وروسته هوسۍ پلار کره د اومې لاړه. زه، د تره زوی او مور مې یوازې په کور کې پاتې شو. له معمول سره سم به خپلې دندې ته تلمه، د هوسۍ پخوانی موټر راسره و. نوی موټر د هوسۍ سره و، زموږ په دې نوي کور کې یخچال او مکمله اشپزخانه او نور ټول سامان او لوازم یې پوره و. د منی موسم رانږدې کېده، ګرمي ورځ په ورځ کمېده، شپه مخ په یخېدو وه. د هوسۍ له راتلو سره مې اقتصادي ستونزې حل شوې وې، کور مې ودان شو، دوستان او ملګري مې زیات شول. خپله دنده مې په ښه توګه سرته رسوله، کله ناکله مې ملګري او د څانګې رئیس او مدیران مېلمانه کول. په هغوی ټولو زه ګران وم. همدا وجه وه، چې څو ورځې وروسته یې د نشراتو د رئیس په توګه وټاکلم. په لږ وخت کې مې اړیکې تر وزیره ورسېدل. یوه شپه مې د اطلاعاتو او کولتور وزیر او ځینې رئیسان مېلمانه کړل. زما خسر یې پېژانده، په همدې ترتیب سره مې تماسونه زیات شول.له خسر سره د شاهي کورنۍ یوه دعوت او مېلمستیا ته ولاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم څپرکی

په مېلمستیا کې پخواني پاچا اعلحضرت محمد ظاهر شاه او د هغې مېرمن د شاهي کورنۍ نور غړي، عالیرتبه مامورین، جنرالان حاضر وو. زه او هوسۍ د خسر په شمول په دغه شانداره محفل کې په یوه مېز سره یوځای ناست وو. ما په دغه محفل کې د خپل خسر پېژندګلوي ولیده. دی یوازې ظاهر شاه ته ورغی، روغبړ یې ورسره وکړو او نور زیات راغلي مېلمانه زما خسر ته سترې مشي ته راغلل. پټ په زړه کې د خپل خسر په شخصیت پوره خوشاله شوم، د شپې تر اخره پورې مونږ په زړه پورې موسیقي واورېده. د هوسۍ ښه ساعت تېر شو، ورو ورو د هغې وخت ځینو لویانو د خپل خسر په سیوري کې او هم یې د خپلو لیکنو او راډیویي داستانونو په وجه پېژندلم. مونږ د کور کارونو لپاره مزدوره نیولې وه، هرڅه به یې راتیارول، د پخلي او خاصو کارونو لپاره مو یوه بله ښځه نیولې وه، چې په اشپزۍ پوره پوهېدله. له یوې ورځې نه مو بلې ته ژوند پرمخ روان و. هوسۍ د پلار له کوره ښې ډېرې پیسې راوړې وې، چې په بانک کې مو ذخیره کړې وې. زما په معاش روزمره ژوند تېرېده، څه موده وروسته مونږ خپل کلي ته د تللو نیت وکړو.

مور مې تل راته ویلې، چې کلي ته باید لاړ شو کور مو خوشې پرېښی دی، هوسۍ هم د کلي تګ ته لېواله وه. د شپې له خوا مو تصمیم ونیو او خسر ته مې د کلي د تګ وویل. هغوی وویل لاړ شئ، څو ورځې به مو ښې تېرې شي. سبا ته د پنجشنبې ورځ وه، د کور خدمتګارو ته مې وویل، په کور به پام کوئ، هغوی بې هغې زمونږ د کور په پیاده خانو کې اوسېدل، شپه او ورځ یې کور ساتلو.

سبا سهار وختي مونږ بازار ته لاړو، د کلي د کور لپاره مو سودا سودا وکړه. د هوسۍ نوی موټر مو د هغې د پلار په کور کې ودراوه. په پخواني ګاډۍ کې موږه کېناستو، له کابل نه مو د ننګرهار په لور حرکت وکړو. زما لومړی ځل و، چې د جلال آباد په سړک مې موټر چلول پیل کړل. پل محمود خان نه ورتېر شو، په صنعتي سیمه ورغلو، د سترګو په رپ کې د حربي پوهنتون له مخې نه تېر شو او تنګي ته ورسېدو. ماهیپر ته چې نږدې شو ادې مې خوب وړې وه. د کاکا زوی خو ان لا مخکې سترګې پټې پټې کېدې. هوسۍ پوره غره کې د اوبو ځړوبې ته کتل، د غره د جګو ګړنګونو په سیل بوخته وه. همدا یې راته وې: سهاره پورې د غره منظره څومره ښکلې ده. ما وې هو دا خو ددې غرونو ښکلاګانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، کـه د کـونړ د غرونـو منظـرې ووينـې، پـه تېـره بيـا تـر برګـې متالـه پـورې د غرونـو او درو ښاېست وګـورې، پـه ليـدو بـه يـې مړه نـه شـې. دا کابـل او نـور بـه دې بيخـي لـه يـاده ووځـي او يـا خـو چـې د سـوات پـه ښـکلاګانو ورچکـر شـې واپـس بـه تـرې راونـه ګرځـې. سـهاره خـداى تـه وګوره ورله بو مې ځه... !

ـ که ژوند باقي و او وخت مو پيدا کړ، خامخا به دې ورته بوځم.

هوسۍ وخندل ـ دا به کله وي؟

ـ مـا خـو درتـه وويـل کـه ژونـد يـاري وکـړه دا ټـول بـه وګـورو ! پـه همـدې خبـرو خبـرو کـې لـه مـاهيپره ښـکته شـو، مـوټر مـې پـه بېـړه چـلاوه، هوسـۍ د سـړک دواړو خـواو تـه کتـل، د نـور څـه پـه فکـر کـې نـه وه. سـروبي تـه ورسـېدو، مـوټر مـو ودراوه. د سـيند پـه غـاړه مـو دمـه کولـه. مـور مـې، هوسـۍ او د کاکـا زوى مـې لـه مـوټره راښـکته شـول. زه هوټـل تـه ورغلـم هـوټلي تـه مـې د ډوډۍ وويـل. د هوټـل شـاګرد راتـه ان د سـيند غـاړې تـه ډوډۍ راوړه. هوسـۍ دواړه پـښې اوبـو کـې اچـولې وې او سـيند تـه يـې کتـل. د ډوډۍ پـه چـرت کـې هـم نـه وه. لـه دمـې وروسـته بيـا د جـلال آبـاد پـه لـور روان شـو. هغـې وخـت کـې سـړک پـوخ و، مـوټر ګړنـدى روان و.

د لغمـان پـه کـڅ کـې رانـه هوسـى پوښـتنه وکـړه، ويلـې سـهاره دا پـورې کـوم ځـاى دى، چـې هوار معلومېږي؟

ما وې دغه لغمان دى.

هغـې ويـل: دا خـو ښـه پراخـه مځکـې لـري. هلتـه ليـرې جـګ جـګ غرونـه ولاړ دي. څـومره ښه.

ـ هوسۍ تا خو يوازې کابل ليدلى دى، زمونږ ټول افغانستان ښکلى دى.

پـه دې خبـرو کـې لا وو، چـې لـه درونټـې نـه تېـر شـو او پـه لـړه شـېبه کـې جـلال آبـاد تـه ورسـېدو. هوسـۍ تـه د جـلال آبـاد ښـار نـوى و، هـرې خـوا تـه يـې حېـران حېـران کتـل. د جـلال آبـاد ګرمـۍ يـې پـه مـخ خـولې راماتـې کـړې. پـه ټـول ښـار کـې مـې مـوټر وګرځـاوه، مـا وې چـې دوى ټـول ښـار ووينـي. بيـا مـې مـوټر ودرولـو، يـوه هوټـل تـه د چـاى څښـلو لپـاره وختـو. لـه دمـې وروسـته مـو تـازه ميـوې لـه ځانـه سـره واخيـستې او د کلـي پـه لـور مـو حرکـت وکـړ. مـازيګر کلـي تـه ورسـېدو، سـړک د کلـي لـه اړخـه تېـر شـوى و، پـه هغـې وخـت کـې بـه دغـه کلـي تـه پنځـه شـپږ مـوټرې ورځ کـې ورتلـې. مـوټر مـې ښـه د کلـي نـږدې ځنـګ تـه وروسـت، نـور نـو سـړک وړانـدې بـل کلـي تـه غځېـدلى و. مـوټر مـې د سـړک ترڅنګـه د يـوه کليـوال د کـور ديـوال پـورې ودراوه. د کـور والا تـه مـې وويـل چـې پـه مـوټر درسـره پـام کـوه. هغـه خـو پېژنـدلم، لـومړى يـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړي مشي وکړه، بيا يې پوره ست وکړو، خو موټر تري کور ته روان شو. خړنۍ لا نه وه لګېدلې، چې د خپلې کلا دروازې ته ورسېدو. له موټر نه مو سامانونه ورسره اخيستي و، د کلا په دروازه لا ننوتلي نه وو، چې شاوخوا د چم خلک ښځې او نر حېران پاتې وو، هر چا به موټر ته راکتلو چې ا سهار له مور، وراره او کومې ښځې سره له کومه راغلل؟ دننه چې ورننوتلو د کور لوی واړه مخې ته راغلل. کاکا مې هم راغی، مور مې ټولو ته وويل:

دا مې ننګور ده هوسۍ جانه. د ستړي مشي او روغبړ نه وروسته هوسۍ د کلا ديوالونو ته کتل، هغې ته هرڅه نوي و، حېرانه پاتې وه. د کاکا مېرمن او نورو اولادونو يې له هوسۍ نه ګرد ګرد تاوېدل. ما غلي شان هوسۍ ته وويل:

دا ټول ستا د قدر او عزت په خاطر درسره نزدې نزدې کېږي.

هغې وې هو زه پوهېږم. د ماما کور ته يې يو ماشوم ولېږه، وروسته مو کتل چې ماما سره د خپلې مېرمنې او زامنو راغلل. د کاکا نور زامن او لونه هم راغلل. زموږ کلا کې شور ماشور جوړ وو، چرګان حلال شول، د ماښام ډوډۍ تياره شوه. نارينه په سالون کوټه کې ډوډۍ ته کېناستل او ښځې په بله کوټه کې ډوډۍ وخوړه. په دغه شپه هغوی ټول زموږ په ورتګ او بيا په ځانګړې توګه د هوسۍ په ورتګ او ليدو بې حده خوښي کوله. د شپې له خوا په سالون کې ګېس لګېدلی و، ځکه چې په کلي کې برېښنا نه وه. تر نيمې شپې ټوکې ټکالې او ساعت تېري وه، د شپې هغوی خپلو کورونو ته لاړل او موږ په خپله کلا کې پاتې شو.

په پای کې زه او هوسۍ په کوټه کې پاتې شو. مور مې راغله ويلې زويه ستا د خوب کوټه تياره ده، خپلې کوټې ته لاړ شئ، کرار ويده شئ. موږ دواړه خپلې کوټې ته لاړو. کوټه يې داسې جوړه کړې وه، لکه د واده د شپې لپاره چې تياره شوې وي. کوټه د ګلونو او شالونو نه ډکه شوې وه، د کوټې په منځ کې دوه کسيز پالنګ يې کټ جوړ شوی و. تر سهاره پورې مو ښه خوب په کې وکړ. سبا ته د کلي ښځې او نر زموږ ستړي مشي او مبارکۍ ته راتلل. په کور کې مو واورېدل، چې د کلي خلک رانه د واده ډوډۍ غواړي. له ډېرو نه خو مې واورېدل، ويلې سهار صاحب موږ ته بايد د واده شيريني راکړي. په کور کې مې له کاکا دوی سره مشوره وکړه، چې د کلي خلکو ته د واده ناری ورکړو ټول وويل: يو غويی به حلال کړو او د کلي ټولو خلکو ته به ډوډۍ تياره کړو.

دوه ورځې وروسته مو يو غويی واخيست او وريجې مو هم په کلي کې واخيستې، وړه خو په کور کې تيار وو، خلکو ته مو استازي ولېږل، چې د جمعې شپې ته د واده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوډۍ تــه راشــي. يــوه ورځ مخکــې د چــم ګاونــډ خلــک او خپلــوان زمــوږ پــه حجــره کــې راټــول شــول. ســبا تــه د واده د ډوډۍ پروګــرام، د غــويي حلالــول، د وريجــو پخلــی، د غوښــې او نــورو اشــپزۍ کارونــه ســره وويــشل شــول. د شــپې لــه خــوا تــه خپلوانــو ښــځو او انجونــو زمــوږ پــه کــور کــې چمبــې وهلــې او ســندرې يــې ويلــې. پــه حجــره کــې هــم ځوانــان راټــول شــوي وو. يــوه ډلــه ســندرغاړي راغلــي وو، چــې د ماښــام ډوډۍ نــه وروســته يــې مجلــس پيــل کــړو. ډېــرې خــوږې ســندرې يــې ويلــې. د منګــي او ســيتار ســره د يکــه زار او ټپــې غږونــه پورتــه کېــدل. ان د ســهار تــر ازانــه پــورې ټنــګ ټکــور روان و. هوســۍ پــه خوښــيو کــې دومــره ډوبــه وه، چــې زه يــې لا هېــر کړی وم. زه يې بيخي له ياده وتلی وم.

پــه ســبا تــه ســهار وختــي د کــلا مخــې تــه خلــک راټــول شــوي وو. چــا غــويي حلالولــو، چــا ديګونــه بانــدې کــول او ځينــو لرګــي مــاتول. د کــلا د دروازې څنــګ تــه د حجــرې دوه غټــې کــوټې او دالان د کټونــو نــه ډک شــوي وو. د کلــي نــږدې خپلــوان او د چــم ګاونــډ خلــک او ځينــې مېلمانــه پــه کټونــو کــې ناســت وو، چــا کيتــې کــولې، چــا کــار کــاوه. ماشــومانو منــډې رامنــډې وهلــې. دننــه کــلا کــې هــم ډېــرې ښــځې راغونــډې شــوي وې، لــه ښــځو او ماشــومانو نــه کــلا ډکــه وه. هوســــۍ تــــه يــــې د واده جــــامې اغوســــتې وې، ماتــــه يــــې هــــم نــــوې جــــامې او تــــور واســــکټ راواغوست، تــورې نــوې څپلــۍ يــې راپــښو کــړې، نــوې ريــښمينه لــونګۍ يــې راپــه کــړه. راتــه وې ويــل، چــې لــه ډوډۍ نــه وروســته بــه لــه هوســۍ ســره يوځــای ودرېــږې، چــې عکاســي درتــه وکــړو. خپلــو همزولــو بــه راتــه ويلــې ســهاره ډېــر ښــکلې شــوې يــې؟ مــا بــه لــه هــر يــوه نــه مننــه کولــه، خــو ورته مې ويلې، چې عکاسي او ودربېدل د کلي رواج نه دی.

پــه حجــره او دېــره کــې پــه ټولــو مېلمنــو ګرځېــدلم، زمــونږ د کــلا مخــې تــه شــنه لــوګي پورتــه کېــدل، پــه حجــره او دېــره کــې ناســت خلــک خوشــاله معلومېــدل. لــه دولــسو بجــو نــه ايــسته د کلــي خلــک حجــرې تــه راغلــل، دېــره او حجــره لــه خلکــو نــه ډکــه شــوه. ډوډۍ ورکــول پيــل شــو. د کلــي خلکــو شــمېر تقريبــاً څلــورو ســوو تــه رســېده، ســره د ماشــومانو. د کلــي ځينــې ښــځې هــم دننــه کــلا تــه راغلــې وې، چــې هغــوی تــه دننــه ډوډۍ ورکــړل شــوه. تــر دوو بجــو پــورې ډوډۍ روانــه وه. هرڅــه پــوره او پرېمانــه وو، ټولــو ويلــې چــې د لــومړي ځــل لپــاره مــو داســې ډوډۍ وخــوړه. وروســته بيــا پــه کلــي کــې زمــونږ د واده ډوډۍ اوازه خــوره شــوې وه. خلکــو بــه چــې ډوډۍ وخــوړه، د تلــو پــه وخــت کــې مــې ورســره مخــه ښــه کولــه. تــر درې بجــو د ډوډۍ پروګــرام پــای تــه ورســېده. مــونږ هــم ډوډۍ وخــوړه، بيــا يــې زه دننــه بــوتلم کتــل مــې چــې هوســۍ يــې پــه پالنــګ کــې کېنــولې ده او ښــځې تــرې تــاوې دي. زه لــه شــرمه بېرتــه راســتون شــوم او حجــرې تــه ورغلــم. حجره خو لا د خلکو نه ډکه وه، د هر چا مخې ته چای ايښی و، د شپې له خوا د کلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همزولـي او نـور خلـک بيـا راټـول شـول، منګـي وتـړل شـول، د کلـي سـيتار چـې د منګـي والا سـره ناسـت و او پـه خپـل ځونـډي دار سـېتار يـې ګـوتې وهلـې، دربـم تـن خپلـې مخـې تـه باجـه ايښې وه. لږه شېبه وروسته د ساز او نغمې غرب جوړ شو، تر نيمې شپې مجلس و شو.

د واده مراسم پـه کلـي کـې ښـه سـرته ورسـېدل. دوه درې شـپې وروسـته خپلوانـو هـر يـوه پـه وار سـره مـونږ تـه مېلمسـتياوې کولـه. مېلمسـتياګانې چـې خلاصـې شـوې، بيـا بـه پـه مـوټر کـې ليـرې ځـايونو تـه د سـيل او سـاعت تېرې لپـاره تلـو. هوسـۍ راتـه څـو ځـل وويـل: سـهاره کابل ته زر نه ځو.

زمـا د رخصـتۍ لـه ورځـو نـه سـوا يـوه اونـۍ نـوره هـم تېـره شـوې وه، هوسـۍ تـه مـې د کابـل د تلو وويل.

د هغـې هـېڅ زړه نـه کېـده، مـا وې بـل ځـل بـه ډېـرو شـپو لـه راشـو، اوس همـدومره بـس دي. کاکـا سـره مـې د کـلا مخـې تـه پـه خپـل پټـي کـې د بـاغ د جوړولـو مـشوره وکـړه، هغـه وې پسرلي کې به بوټي واخلم او باغ به جوړ کړم. مونږ کابل ته د تلو نيت وکړو. مـور مـې ويلـې دا ځـل درسـره نـشم تـلای، ځکـه چـې دلتـه کـور کـې هـم څـوک نـشته دی، يـو د کاکـا زوی دې دلته راسره دی. دا خو اوس هغه پخواني کور نه دی چې څوک به ورانه غلا وکړي بچې.

ــ مورې! موږ نه به غله څه يوسي او بيا په دې کلا راختل خو ډېر ګران کار دی.

ــ زويـه دا خـو څـه کابـل نـه دی، چـې پـوليس دې پـه هرڅـه پـام کـوي، هلتـه خـو شـپه هـم لکـه د ورځـې پـه شـان رڼـا وي، څـوک بـه څـه غـلا وکـړي. دلتـه خـو کلـی دی اوس هـم د چـا سـترګې راتـه نـه غړېږي، رښـتيا چـې بېګـاه تـه درتـه سـپېلني لـوګی کـړم، چـې لـه نظـره نـشې. د خلکـو درپکې سترګې دي، سترګې نه دې چونه کوي.

ــ مورې که ستا رضا وي، نو سبا ته به په خير سره مونږه کابل ته لاړ شو.

هغـې وې ډېـره ښـه ده زويـه لاړ شـه، چـې غيـر حاضـر نـه شـې. بېګـاه تـه مـې خپلـوان راټـول کـړل، پـس لـه ډوډۍ نـه مـې لـه هغـوی نـه د تللـو اجـازت واخيـست، هغـوی ټولـو مـونږ تـه دوعـاوې کـولې. سبا يـې تـرې پـه دوعـا او سـپا رارخست شـو. مـور مـې اوښـکې تـويې کـړې، هوسـۍ يـې لاس او پـښې ښـکل کـړل، لـه خپلـې خوابـې سـره يـې اوښـکې تـويې کـړې، خـدای په اماني مو ترې راواخيسته او کابل ته مو حرکت وکړو.

د جـلال آبـاد پـه ښـار کـې مـو د خـان کاکـا دوی لپـاره مـالټې او سـنترې، ګنـډېرې ورسـره واخيـستې او بيـا د کابـل پـه لـوري روان شـو. پـه درونټـه کـې مـو د څـو دقيقـو لپـاره د ننګرهـار د پوهنتـون ودانـۍ او بـڼ لـه نـږدې نـه وليـد. درونټې لـه بنـده، چـې ورتېـر شـو د ډنـډ پـه غـاړه مـو د ماهيـانو پـروژه وليـده. پـه ډنـډ کـې دومـره هيلـۍ ناسـتې وې، چـې د اوبـو مـخ يـې پوښـلی و. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لغمان په کڅ ورغلو وړاندې دډاک په منځ کې پخوانۍ سپینه او خړ بخښنه تاڼه ښکاریده. له کڅ نه تیر شو د اروابناد الفت صیب زیارت ته مو دوعا وکړه. ځای په ځای هوټلونه وو، د لارې مسافرو پکې دمه کوله. د هوټلو مخې ته به ځو ګاډي ولاړ و. سروبي نه راښکته مخامخ د پورې غره د یوه ګرنګ لاندې د سیند په غاړه مو دمه وکړه. موټر مو د سړک پر څنګ کې ودرولو او مونږ سیند ته نژدې ورښکته شو. هلته د یوې هوارې تیږې په سر سیند ته ورځېرمه کېناستو. لومړی مو کباب کړی چرګ چې مور مې راته ایښی و، راواخیست، ډوډۍ مو وخوړه. د سیند شور د غره منظره او ښکلی طبیعت زړه راښکونکی و. هیڅ زړه مو نه کېده، چې له دغه ځایه راپاځېدلي وای. له ډېرې دمې وروسته مو بیا حرکت وکړو. په سروبي راتیر شو، د ماهیپر غرونو ته ورنږدې شو. د ماهیپر په تره کې هوسۍ بیا د پورې غره ښکلې منظرې ته متوجې وه. له ځان سره یې ویلې: څومره ښکلی غر دی؟ د اوبو خړوبې له یوه ګرنګ نه وبل ته د مرغانو الوتل دا څومره په زړه پورې دي. هغه لا د غرونو په تماشه وه، چې تنګي ته ورسېدو. په لږه شېبه کې د حربي پوهنتون نه تېر شو، پل محمود خان ته چې ورسېدو، مازیګر و، کور ته چې ورسېدو، هوسۍ سمدستي خپلې مور ته ټیلفون وکړ، حال احوال یې واخیست، ما هم ورسره خبرې وکړې. هغه ډېره ټینګه شوه، ویلې مونږ کره راشئ، خو هوسۍ ورته وویل:

موري! سبا شپې ته به درشو، اوس ډېر ستړي یو، چې استراحت وکړو. ما هم ورته وویل. خان کاکا په کور کې نه و، ما وې سبا ته درځو په خان کاکا سلام وایه.

مونږه رښتیا چې ستړي وو، د ماښام ډوډۍ نه وروسته په وخت ویده شو. خدمتګارو ته مو میوې او ځینې شیان ورکړل، هغوی له مونږه سره ډېر خوشاله وو. په ډېره ښه توګه یې زمونږ د کور ساتنه کوله، مونږه د تنخواه نه علاوه ډوډۍ هم ورکوله. زمونږه اشپزه ډېره صادقه او ښه ښځه وه. زمونږ په هر څه یې د خپل کور غوندې پام کاوه. هغې ایکې یوه لور درلودله، مېړه یې پخوا مړ شوی و. د پلار کور یې په شمالي کې و، کله ناکله به یې مور و پلار ورته راتلل. یوه بله خدمتګاره وه، چې هغې به د کور جارو کوله او کالي به یې پرېمینځل. د ماښام ډوډۍ نه به وروسته خپل کور ته تلله. د هغې کور زمونږ د کور ترڅنګه و. په دې شپه هغوی دواړه مونږه په وخت رخصت کړې، مونږه د شپې خبرونه واورېدل او بیا سمدستي مونږه دواړه ویده شو.

سبا ته پخپل وخت وظیفې ته لاړم، ځینې شیان لکه شات او یو لږ څه د غوا سوچه غوړي مې رئیس صاحب ته یوړل. د خپل سفر خبري مې ورته وکړې، چې څنګه په دروازه وننوتلم، رئیس صاحب رپاځېد، غېږ کې یې ونیوم. لومړی یې ستړي مشي وکړه او بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

یې راته مبارکي وویله. ما وې: د څه شي مبارکي دې راکړه رئیس صاحب؟

هغه وویل: د ریاست منظوري دې راغلې ده. په لومړي بست کې رئیس مقرر شوی یې. یو ساعت ورسره کېناستم، بیا یې راته وویل: سبا ته به دې پخپله نوې څوکۍ کېنوو، نن دې خپله پخوانۍ دنده مخې ته یوسه. خپلې شعبې ته لاړم او په کار مې پیل وکړو. لږ ساعت وروسته ډېر کسان راته شعبې ته راغلل او مبارکي یې راکړه. ما سره خو د ریاست د څوکۍ دومره خیال نه و، ولې نورو مامورینو ته دا لویه خبره وه. په څلورو بجو چې کور ته راغلم، هوسۍ ته مې کیسه تېره کړه، هغه هم خوشاله شوه، وې ویل: زما قدم درته نیک شو، دواړه رئیس شوې.

ما وې: هوسۍ نو دا څوکۍ به ماته څه راکړي، چې دومره.... !

ـ دا څوکۍ ستا شخصیت لوړوي، ایله به په پېنځه وکې یاد شې.

ـ څوکۍ او معراج موقتي شی دی، سړی باید خپل شخصیت او اهلیت ولري. په ټولنه کې د درانه سړیتوب وزن معلوم وي، ولې نه څوکۍ هم ښه شی دی، مګر زړه ورپورې تړل نه دي په کار. کله خو د نن شاه سبا ته ګدا کېږي هم.

ـ سهاره ستا سره یې څوک نه شي ویلې. په خندا شوه او وې ویل: زه به درته هم د ګلو ګېډۍ دروړم.

ـ چې رښتیا رابانديې وایې، ته چې راسره یې، زما هر څه دي. ماته په ژوند کې دا نور شیان نسبي دي، باور یې نه دی پکار. هغې راته له اشپزخانې نه یوه پیاله چای راوړو او بیا مې ترڅنګه په کوچ کې کېناسته. ما د کور د ټیلفون نه د هوسۍ مور ته ټیلفون وکړو، د خپل ریاست خبره مې ورته وکړه، هغه خوشاله شوه، بیا مې خسر سره هم خبرې وکړې. هغه هم ډېر زیات خوشاله شو. له هوسۍ سره یې هم خبرې وکړې. هوسۍ راته په ټوکو کې ویلې هلکه اوس به درته پس له دینه رئیس صاحب وایم.

ـ نه نه هوسۍ ! پام کوه زه خو ستا همغه سهار یم، دا شیان زما او ستا په منځ کې نه ځایېږي.

ـ ښه ده زما زړه هم په سهار خوشالېږي، تل به د سهار غږ درته کوم.

رښتیا هم زمونږه مینه له یوې ورځې نه بلې ته زیاتېدله، ترڅو به چې له وظیفې نه کور ته رسېدمه، هغه به له انتظاره ستړې ستړې وه. زه به چې کور ته ورغلم، لکه د ګل غوندې به وغوړېده، وبه یې خندل او ډېره شېبه به یې غېږ کې نیولی وم.

زموږ ژوند ښه تېرېده، یو څه پیسې مو په بانک کې ذخیره کړې هم وې، له هېڅ مشکل سره مخامخ نه وو سبا ته د جمعې ورځ وه، مونږ وختي د هوسۍ د پلار کره ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغـوی پغمـان تـه د تلـو نیـت کـړی و، زمـونږ پـه ورتـګ خوشـاله شـول، ویلـې ښـه شـوه چـې راغلـئ، پـه ګـډه بـه میلـې تـه لاړ شـو. سـامان او خـوراکي مـواد او د کبـاب نغـری او سـیخونه مـو هـم ورسـره واخیسـتل. پغمـان تـه لاړو. کتـل مـو چـې پـه دغـه ورځ پـه پغمـان کـې د خلکـو ګڼـه ګونـه دومـره زیاتـه وه، چـې پـه سـړک بانـدې د موټـرو د تېرېـدلو چـاره نـه کېـده. پـه ډېـر ځنـډ سـره پـه کـرار کـرار د درې خـولې تـه ورسـېدو. پـه خـوارۍ سـره مـو یوځـای پیـدا کـړو او پکـې کېناسـتو. دسـتي مـو ځـای مـای برابـر کـړوو د هوسـۍ د کاکـا زوی د کبـاب لـوګي پورتـه کـړل. نـورو خلکـو هـم چـا اتـڼ اچـولی و، ځینـو سـندرې ویلـې، چـا مـړزان جنګـول او چـا هـم کبابونـه پخـول. یـو شـور ماشـور او پـه زړه پـورې مېلـه وه. تـر مـازیګره مـو ښـه سـاعت سـره تېـر شـو، مـازیګر ناوختـه کورونـو تـه راستانه شو. سبا یـې چـې خپلـې دنـدې تـه لاړم، زمـونږ رئـیس راتـه وویل:

سـهاره! راځـه چـې د نـشراتو ریاسـت تـه ځـو، معـین صـیب راځـي، ستاسـې د معرفـۍ پـه هکلـه مـونږه د نـشراتو ریاسـت تـه ورغلـو. کتـل مـو چـې د بېلابېلـو څـانګو مـامورین هـم راټـول شـوي دي. پـه دې کـې معـین صـیب راغـی، لـه سـترې مـشي وروسـته یـې پـس لـه لـړې شـېبې نـه مـامورینو تـه زمـا معرفـي وکـړه او څـو خبـرې یـې وکـړې. مـا هـم پخپـل وار سـره څـو جملـې وویلـې. معـین زه پـه څـوکۍ کېنـولم او ټولـو چـک چـک وکـړو، چـای او شـیریني وخـوړل شـوه. زه له دغې ورځې نه وروسته د نشراتو رئیس شوم.

څـه مـوده وروسـته مـې اړیکـې لـه لـوړو چـارواکو سـره وغځېـدې، پـه ریاسـت کـې راتـه د مقـالو او راډیـویي داسـتانونو تـه زمینـه برابـره شـوه. هـم بـه مـې مطالعـه کولـه او هـم بـه مـې لیکنـې کـولې. کلـه بـه مـې چـې پـه کومـه مقالـه او کومـه لیکنـه کـې د وخـت نـاخوالو تـه پکـې کلکـه ګوتـه ونیولـه، لـه پاسـه بـه راتـه یـو نـیم ټیلفـون کېـده، ویلـې بـه یـې: پـام کـوه دغـه شـیانو تـه ګـوتې مـه وروړه، چـې لـه ریاسـته بـه دې ایسـته کـړي. مـا خپلـې لیکنـې همغسـې دوامـداره کـولې، د ریاسـت پـه کلونـو کـې دوه درې ځلـې مـې خـارجي هېوادونـو تـه سـفرونه وکـړل، لکـه روسـیه، هندوسـتان او ایـران تـه. د پاچـا لـه کـورنۍ سـره د خپـل خسـر د هوسـۍ د پـلار پـه پېژنـدګلوۍ بلـد او پـوره اشـنایي مـې ورسـره پیـدا کـړه. پـه ځینـو خاصـو محفلونـو او ناسـتې پاستې کې به مو لیدنه کېدله.

د پاچـاهۍ دورې پـه اخـرو وختونـو کـې پـه هېـواد کـې حـالات بـدل شـول، د کابـل پوهنتـون پـه محـصلینو او د ښـوونځیو پـه شـاګرانو او اسـتادانو کـې سیاسـي بېلابېلـې مفکـورې راپیـدا شـوې. د شـوروي اتحـاد نـه کمونېـستي مفکـوره، د سـعودي عـرب نـه اخوانیـت او لـه چـین نـه مائوېستي افکـار راخـواره شـول، ځینـې نېشنلـستي ډلـې هـم راوپارېـدې. دغـو ټولـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېلابېلو ډلو لـه يـوې ورځـې نـه بلې تـه چټـک ګامونـه اخيـستل. د کلـه نـه چې پـه افغانـستان کـې د لـومړي ځـل لپـاره اساسـي قـانون مـنځ تـه راغـی او د ديموکراسـۍ غـږ ځـه ناځـه پورتـه شـو. لـه همغـې ورځـې نـه بيـا سياسـي ډلـې ټپلـې او سـازمانونه پـسې لا ښـه رابېـداره شـول، مظـاهرې او اعتـصابونه پيـل شـول. پـه مظـاهرو کـې بـه محـصلينو او شـاګردانو ظـاهر شـاه تـه ردې بدې ويلې او د وخت د رژيم نه به يې سر ټکاوه.

ورځ پـه ورځ حـالاتو کـې تـوپير پيـدا کېـده، پـه ځينـو خپرونـو کـې انتقـادي ليکنـې او ګوتنيـونې پيـل شـوې، زمـا پـه خپـل فکـر کې ځـه کـوم نـوی بـدلون نـه و راغلـی، خپلـې ليکنـې مـې لکـه د پخـوا پـه شـان جـاري وسـاتلې. هـر ځـومره چـې مـې لـه لـوړو چـارواکو سـره تماسـونه زياتېدل، زما په فکر او خواصو کې کوم تغيير نه راتلو. ډېر راته وويل:

سهاره لکه د پخوا په شان چې څنګه وې، همغسې پاتې يې.

مـا هـم پخپـل طبيعـي ډول سـره لـه هـر چـا سـره چلنـد کـاوه، ډېـرو د بېلابېلـو مفکـورو خلکـو راباندې خپلـه وسـه وکـړه، چـې مفکـوره مـې بدلـه کـړي، مـا د هېچـا زړه نـه بـداوه، خـو راباندې پـوه بـه شـو، چـې سـهار دې خبـرو نـه دی. پـه نورمـال ډول مـې پـه دولتـي چـارو او هـم ولـسي خلکو سره څنګه چې وم، همغسې پاتې وم.

کلـه چـې پاچـاهي نـسکوره شـوه او د داود خـان جمهـوري دوره راغلـه، حـالات بـدل شـول. ځه ناځه تغييـرات مـنځ تـه راغلـل، د بـدلون او نـوي تـوب فکـر هـر چـا سـره پيـدا شـو. زمـونږ پـه وزارت کـې هـم يـو ډول تغييـرات پـېښ شـول. زه لا پخپلـه ځـوکۍ پـاتې وم، د نـوي دولـت د روحيـې پـه اسـاس بـه نـشرات کېـدل. مـا پخپلـو ليکنـو کـې هـېڅ ډول تغييـر رانـه وست. ورځ پـه ورځ د ګـړز او ګـروز شـېبې زياتېـدلې، د ټـول هېـواد د ولـس پـه مـنځ کـې ځينـې ګونګوسـې رااوچـت شـول. د داود خـان د ډلـې ټپلـې پـه څنـګ کـې نـورې بېلابېلـې سياسـي ډلـې ټپلـې راڅرګنـدې شـوې، هـر چـا بـه خپلـې هلـې ځلـې کـولې، ماتـه بـه مـې خـسر خـان کاکـا تـل ويلـې:

سـهاره بچـې ! کـه زمـا منـې پـه هـېڅ سياسـي ډلـه ټپلـه کـې مـه ځـه، دا څنګـه چـې يـې، همدغـسې اوسه.

مـا وې: خـان کاکـا زه نـه پـوهېږم پـه ړنـدو سـترګو يـانې پـه کـوم سياسـت نـه پوهېـدل او پـه ډلو کې تګ زما په فکر لويه ناپوهي ده. پرېږده هر ځوک او خپل کار يې.

د داود خـان پـه جمهوريـت کـې زمـوږه د مطبعـې ټـول پخـواني رئيـسان او نـور مـامورين پـه خپل ځای پاتې وو، زمونږ د ټولو ترمنځ نېک روابط پخوا غوندې ښه پاتې و.

هوسـۍ چـې پـه کـور کـې تـل بـې کـاره وه، ورځ پ ورځ يـې د بـدن وزن زياتېـده، مـا بـه ورسره ټوکې کولې ورته به مې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوسۍ راځه زما سره سکرتره شه، مصروفه به شې. هغې به راته په خواب کې وویل:
ولې اوس دې سکرتره نه یم څه؟ هغې غذايي رژیم ونیو، په کور کې به یې دننه سپورت هم کاوه، خو یوه خبره کوم، چې ښاپست یې له پخوا نه څو چنده شو. زموږ د دواړو مینه له یوې ورځې نه بلې ته زیاتېدله. کله به مې ورته ویلې: هوسۍ زوی یا لور پیدا کړه، چې ساعت دې ورسره تېر وي. هغه به د معمول سره سم په خندا شوه، ویل به یې: ته خو دا وایې ولې بیا به مو دا خوند نه وي. پرېږده چې څه موده ازاد پاتې شو.
په دې کې کرپ شي د داود خان حکومت چپه شو، خلقي دولت منځ ته راغی. سمدستي راته د هوسۍ پلار خان کاکا وویل: بچی اوس خرابه شوه، په وخت د ځان غم وخورئ، دا زموږ لپاره په ګټه نه ده.
رښتیا همغه و چې دوه میاشتې وروسته خان کاکا ونیول شو او پل چرخي زندان ته یوووړل شو. په ما هم وېره راغله، ما وې چې د خسر په جرم کې مې نیسي، لږه موده پس یې له ریاسته اېسته کړم او پخپله پخوانۍ شعبه کې مې کار کاوه.
هر څه یو دم بدل شول، ما هم راډیویي داستانونه او مقالې نه لیکلې، د مطبعې رئیسان تول بدل شول، په هر چا وېره او ډار پرېوت. زه په خسر پسې ډېر وځغلېدم، خو هېڅ خوند یې ونه کړ. هوسۍ به هره ورځ په سرو سترګو ناسته وه، مور یې هم خپه وه، څو ځلې پل چرخي زندان ته زه او هوسۍ له نورو پاېوازانو سره به په کتار کې ولاړ وو. تر پایه پورې به مو پښې وچې شوې، خو د خان کاکا نوم د بندیوانو په لست کې نه و. مازیګر به خپه ستومانه بېرته کور ته راغلو. څو ورځې مونږ د هوسۍ له مور سره تېرې کړې، زه به هم هره ورځ خپلې دندې ته تلمه.
څه موده پس مې له یوه تن نه واورېدل، ویلې:
سهاره په خسر پسې دې مه ګرځه، هغه یې وژلی دی. یو ځل په کورنی چارو وزارت کې د مړو کسانو لست ځړېدلی دی، په هغه لست کې به د هغه نوم وګورې.
زه په چالاکۍ سره د کورنیو چارو وزارت ته لاړم، لستونه مې چې له نظره تېر کړل، په یوه لست کې د هوسۍ د پلار نوم لیکل شوی و. کور ته ناوختته لاړم، هوسۍ رانه پوښتنه وکړه، ویلې:
سهاره نن خو دې زما د پلار په باب څه نه دي اورېدلي؟ زه ورته منکر شوم، ما وې نه والله نن زه ډېر وګرځېدمه، خو هېچا راته څه ونه ویل.
ډیرو راته دا هم وویل:
سهاره ته که دې په خسر پسې داسې لالهاند او سرګردانه ګرځې، داسې نه چې د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ټېل کې دې څوک ونه نیسي؟

ـ هوسۍ ددې حالاتو نه مې وېره غونډې کېږي. هغې راته وویل:

ـ سهاره نور بس دی ډېر مه ګرځه، خدای ناخواسته څه درپېښ نه شي. خوابښې مې هم راته ټینګتیا وکړه. زه هم بیا ډېر نه ګرځېدمه، خالي د وظیفې ځای ته به لاړم او مازیګر به خپل کور ته راتلم.

حالات داسې شول، چې روسان افغانستان ته راغلل، د هېواد ټولو خلکو جهاد ته ورودانګل، د روسانو او د هغوی د ګوډاګي دولت په خلاف یې د جهاد چیغه پورته کړه. ورځ په ورځ د افغانستان په هره خوا کې جګړه ونښته، دواړو خواو یو پر بل حملې کولې، د ملک حالات ورځ په ورځ خرابېدل ترڅو مجاهدینو د خپل ملک نه بهر په پاکستان کې څو ډوله تنظیمونه جوړ کړل، چې د ځینو بْرنیو هېوادونو له خوا به دغو تنظیمونو ته وسلې او هر ډول مرستې ورکول کېدې.

زه د حالاتو په ډېر سیاسي توب پسې په دې کتاب کې ډېر څه نه لیکم، خو د وخت ناخوالو ته خالي لږه اشاره خو پکار ده. د روسانو له راتګ نه درې میاشتې مخکې مې زوی شوی و، چې اوس مې زوی (بهادر) د درې کالو شوی و، خبره دې ته راورسېده، چې د کابل په ښار کې هم نورې شپې ګرانې شوې، یوه شپه مو د هوسۍ تره سره خبرې وکړې، هغه داسې فیصله وکړه او وې ویل:

سهاره! ته به له خپلې مېرمنې او زوی سره خپل کلي ته ځې، مور او د هوسۍ مور به خپل وطن جنوبي ته ځو، جواب مې لېږلی دی خلک به نن سبا ته راورسېږي او کډه به راته انتقال کړي. تاسې هم خپل کالي او سامانونه خرڅ کړئ، کور مو هم په چا وپلورئ، پیسې ترې نغدې کړئ او پښې وباسئ، په دې ملک کې نورې شپې نه کېږي.

بس همدا فیصله شوه. مونږ سامانونه خرڅ کړل کور مو هم خرڅ کړو او په پټه توګه سره خپل کلي ته ولاړو. مور مې زمونږ په ورتګ ډېره خوشاله شوه، په کلي کې چې ځینې خلک پاتې وو، هغوی هم خوشاله شول. زمونږه په کورنۍ کې یوازې زما کاکا او د هغې مېرمن پاتې وه، ډېر کم خلک په کلي کې پاتې وو، ځوانان او ماشومان خو بېخي پکې نه وو، ټول باجوړ او پېښور ته تللي وو. ځوانان او د پاخه عمر خلک د جهاد په لیکو کې په بېلابېلو تنظیمونو کې تنظیم شوي وو. ما چې حالات ولیدل، په کلي کې هم د شپو د تېرولو شان نه و. دوه میاشتې مو په کلي کې تېرې کړې، خو هره شپه یې مرګ و. یوه شپه مې کاکا ته وویل:

کاکا جانه! دلته خو ګوزاره ګرانه ده، دا هره ورځ مجاهدینو ته ډوډۍ پخول او دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حجره چلول خورا ګران ښکاري. زوی مې وړوکی دی، مېرمن مې په دې کارونو بلده نه ده، مور مې بوډۍ ده او مجاهد را باندې ناست دي، چاته ډوډۍ پخوو، چا سره د نغدو مرسته او له چا سره نورې منډې ترړې اخر به زموږ څه وي؟

کاکا مې یوه شېبه غلی و او بیا یې وویل:

بچې زه خو داسې نظر لرم، چې تاسې له کلي نه نور ځئ، ځان پېښور ته کړئ، دلته او سېدل ګران کار دی. مونږ به هم درپسې درځو، یو څوک به پیدا کړم، چې په دې کلا کې واوسېږي او په کور او سامان ورسره پام کوي. تاسې یوازې منډې له مخې د ضرورت وړ شیان له ځان سره واخلئ.

مونږه ټولو همدا مشوره وکړه، چې پاکستان ته کډه شو. له همدغې ورځې نه توده جګړه روانه وه، مجاهدو به د روسانو او حکومت په کتارونو حملې کولې او هغوی به بالمقابل توپونه او ټانکونه کلیو ته ونیول، هرڅه به یې لوټه لوټه کړل. دولتي الوتکو به هم بمباری کولې. هوسۍ له دغې وضعې سره سخته نارامه وه، خپه او ستومانه وخت پرې راغی. اخر خبره تر مرګ سرحده راورسېده. نوره نو مونږه د کلي نه د وتلو تیاری ونیوله. د شپې سره ټول یو ځل بیا په ګډه کېناستو، فیصله مو وکړه چې په لومړي ځل به زه او هوسۍ سره د خپل زوی بادر خان پېښور ته ځو، مور به مې وروسته له کاکا دوی سره یوځای راپسې راځي. د کلي نه تر پېښوره مو سړي پیدا کړل، چې زمونږه کډه ورسوي. سبا ته مو له کلي نه د تلو ورځ وه. په دغه شپه تر ناوخته پورې کېناستو، د تلو لارې چارې او نور تصمیمونه مو سره ونیول. فیصله وشوه، چې سهار به په جاله پورې وځو او ټاکل شوي کسان به مو اخوا ته وراړوي. د شپې د پربوتلو په وخت مې هوسۍ ته له خولې ووتل:

هوسۍ! حالات ډېر خراب دي، هره خوا جګړه ده، ډز او ډوز دی، نه ویل کېږي که مونږه دواړو کې خدای ناخوساته کوم یو نه و، هغه بل به یې د ژوند ټوله کیسه لیکي. دا به زما او ستا ترمنځ زمونږ د مینې او ژوند اصلي خبره وي. ما وې دا کتابچه درسره وساته تر او سه مې ساتلې او تر دې ځایه مې رارسولې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ربیم څپرکی

هوسۍ راته د سهار په باب خبرې کولې:

ـ سپین سرې بوډۍ، چې امسا یې په لاس کې نیولې وه، پیوندي ځړې او خیرنې جامې یې په غاړه وې، تور سوري وري ټیکری یې پخپلو سپینو ویښتو چولی و، له لیرې زما خوا ته راروانه وه. زه هم لکه د نورو مهاجرو غوندې پخوا راغلې وم او په دې کمپ کې مې شپې ورځې تېرولې. سپین ږیري او بې وسې وم کوم کار رانه نه کېده، خالي لارې او کوڅې به مې څارلې. سپین سرې بوډۍ راروانه وه زما خوا ته رانږدې شوه، زما د سترګو دید کم شوی و، څوک مې په اسانه، نه پېژندل. بوډۍ ته ښه متوجې شوم لکه د لېونۍ په شان په نرۍ لاره راتله. چپلکې یې پښو وې د څپلکو ونډنۍ یې شلېدلې و، په سختۍ سره یې ګامونه اخیستل. نرۍ ډنګر کې بوډۍ، چې سترګې یې خڅنې او په یوه سترګه کې یې اوښکه ډنډ ولاړه وه، د سر د ویښتانو سپینه څنه یې باد رپوله. د خپل خیرې ټیکري پېڅکه یې په یوه لاس ټینګه نیولې وه، په ښي لاس یې امسا نیولې وه، خپلې لارې ته یې کتل. ورو ورو یې قدمونه اخیستل، زه د هغې د لارې په سر په یوه نړېدلي دیوال ناست وم، هغه چې دوه درې ګامه رانږدې شوه، ما پرې غږ وکړو:

ـ ترور ستړې مشې.

ویل یې: خدای دې وبښه.

پښه یې ونیوه، ورو شوه ما پلو یې راوکاته، وې ویل:

وروره د ناصر باغ کمپ ته کومه لاره تللې ده؟

ما وې ترور همدا مخامخ لاره ورغلې ده. ترور یوه پوښتنه درنه کولی شم؟

هغې په داسې حال کې چې د مرۍ غوټه یې ښکته پورته تله، امسا یې ولګوله، ځان یې ټینګ کړو، وې ویل: ولې نه؟ وروره مهرباني وکړه.

یوه شومه چې بوډۍ سواد لري، ترور ته راشه دلته کېنه، لږه دمه برابره کړه، تر کمپه به دې زه ورسوم، هغې دوعا راته وکړه ویلې وروره الله دې ژوندی لره. هغه په ډېر زحمت سره کېناسته، سوړ اسویلی یې له خولې وخوت، ویې ویل:

چا راته زموږ یو کلیوال راښودلی دی، په همدې کمپ کې اوسېږي، ډګروال صابر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مېږي، د هغه کره ورځمه. نه پوهېږم چې څرنګه يې پيدا کړم.

د ډګروال صابر په اورېدو مې نبغ ټوپ وکړو، چوپ پاتې شوم، هغې راته کړه:

وروره! ته خو به دغه سړی نه پېژنې؟

ما ورته وويل: دا کوم صابر دی؟ په کمپ کې خو يو صابر دی، چې هغه.....

بوډۍ زما خبره ونيوله، وې ويل:

زموږ د کلي دی.

د کلي نوم يې واخيست (په زړه کې مې شک راغی، ما وې همدغه خو زه يم کنه. ما وې ښه به دا وي چې کور ته يې بوځم او سمه پوښتنه ترې وکړم).

ـ راځه ترور چې کمپ ته لاړ شو. زه ترې مخکې او هغه راپسې شوه، تر کمپ پورې په ژور سوچ کې لاړم، کمپ ته ورسېدو، ما وې ترور راځه يوه پياله چای به ما سره وڅښې، بيا به د هغه سړي پوښتنه کوو. کور ته لاړو، ما په کمپ کې دوه کوټې درلودې، يوې کوټې ته ورننوتلو. ښځه او واړه مې په بله کوټه کې وو، ښځه مې راغله، بوډۍ ته يې ستړي مشي وويله، ما وې هله دې ترور ته چای تياري کړه، بېچاره ستړې شوې ده. هغې د بوډۍ نه پوښتنې ته خوله سازوله، چې ما ورته وويل:

ورشه ته لومړی د چای غم وخوره بيا به ورسره خبرې وکړې.

مېرمن مې بلې کوټې ته لاړه، ترڅو چای تياري کړي. زه او بوډۍ په کوټه کې ځانته پاتې شو، هغې خپل سوری ټيکری په ځان راخور کړو، خوله يې وچه وه، ما وې ترور اوس به درته چای راوړي، خو اوس راته سم ځان راوښايه، د کوم ځای يې؟ نوم دې څه دی؟ کورنۍ دې مېړه دې څوک دی؟

د خپل کلي نوم يې واخيست، چې زه هم د هغه کلي يم، ويل د خاوند نوم مې سهار دی، په افغانستان کې په يې هره جمعې شپه راډيويي داستانونه خپرول.

ـ اخ دا څه وايې ته.... ته د سهار صيب مېرمن يې؟

ـ هو زه د سهار مېرمن هوسۍ يم.

ـ نو ته اوس په دې حال او دومره بوډۍ؟

ـ وروره زما کيسه مه اوره، په مرۍ کې يې لاړې ونښتې. په دې وخت کې زما لور د چای پياله هغې ته په مخکې کېښوده، ماته يې هم د چای پياله ونيوه. په زړه کې مې وويل پرېږده، چې د ډوډۍ نه وروسته ترې نورې پوښتنې وکړم.)

په زړه کې مې د سهار صيب په باب ډېرې خبرې راپيدا شوې، ښځې مې ډوډۍ ورته راوړه، زه ترې بيرون ووتلم، ما وې ترور ته ډوډۍ وخوره وروسته به نورې خبرې کوو. بهر د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور مخې ته ووتلم، نسوار مې واچول، يو ساعت په چرت کې لاړم، همدا مې زړه کې تېرېدل، هغه سهار ورسره څنګه نشته دی؟ خامخا پرې څه مشکلات راغلي دي، خو چې ورشم وې پوښتم او خپله کيسه راته وکړي، کېدای شي په تېرو جګړو کې وژل شوی وي او يا څه بله پېښه شوې وي، خو ته راځه چې د ټولو خبرو پوښتنه ترې وکړم. ښه به معلومه کړم، چې اصلي کيسه څه ده؟

کوټې ته ورننوتلم، ښځې مې ترې دسترخوان بلې کوټې ته يوووړ، ډوډۍ يې خوړلې وه. زه چې ورغلم، وې ويل:

ورور ه ! خدای دې ژوندی لره، ما سره په تکليف شوې.

ـ نه نه ترور دا څه تکليف دی، خو اوس به راته اصلي کيسه وکړې.

هغې د ټيکري په پېڅکي خپلې شونډې پاکې کړې، ويې ويل:

ورور ه ! پخوا کلونو کې د پلار په کور کې رالوی شوې يم، په اصل کې مونږ د جنوبي يو ، پلار مې پخوا په کابل کې وظيفه درلوده. د ظاهر شاه سره يې نزدې اړيکې درلودې، په کابل کې مو کورونه او جايدادونه وو ، ما د کابل پوهنتون ادبياتو پوهنځی لوستلی دی. واده مې د يوه ليکوال او د کابل راډيو د داستانونو ليکونکي سهار سره شوی دی. سهار صيب رئيس هم و ، په وزير اکبر خان مېنه کې مو خپل کور درلود. کله چې ظاهر شاهي ختمه شوه او ورپسې د داود حکومت منځ ته راغی، له همغې ورځې څخه حالات ورځ په ورځ پسې بل ډول کېدل، ترڅو چې د محمد داود حکومت پسې چپه شو ، خلقي دولت رامنځ ته شو. بيا چې ورپسې روسان راغلل، په ټول ملک کې ګډوډي پيدا شوه، آخر جهاد پيل شو. مونږ مجبور شو کور مو خرڅ کړو ، کلي ته راغلو. په کلي کې هم ګوزاره ګرانه شوه، ورځ په ورځ حالات خرابېدل، مرګ مو اخر تر زنې راورسېد ، له کلي نه هم هره ورځ جوپې، جوپې خلک وتل. اخر ټول کلی شاړ شو ، له بلې خوا د حکومتي پوستو او هم روسانو له خوا به په کلي توپونه راوربدل. زمونږ د کلي نه ډېرې جنازې ووتلې.

د مجاهدينو او روسانو جګړه ورځ په ورځ تودېدله، کلی له يوې ورځې نه بلې ته خالي کېده، مرګ مو تر دروازې راورسېد. مجبوره شو ، چې کلی هم پرېږدو او د پخوا ته رامهاجر شو. يوه شپه مو په کور کې مشوره وکړه، چې سبا ته به له کلي نه ځو. د سهار صاحب کاکا او د هغه مېرمن سره د سهار د مور پاتې شو ، هغوی وويل، چې اوس يوازې زه، سهار او درې کلن زوی مې د هغوی په ګډه صلاح او مشوره سبا ته مو د راوتلو نيت وکړو. څو تنه سړي مو په پيسو نيولي وو ، ترڅو مونږ راواړوي. کله چې له کلا نه راووتلو ، ماسپښين قضا و ، مونږ يې سيند غاړې ته راوستلو او هغو څلورو تنو سړو غوښتل، چې په جاله کې مو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینده پوري باسي. په دغه ورځ سخته جګړه روانه وه، د توپونو او ټانکونو ډزي کېدلې. مجاهدو د غرو له ډډو نه په کتارونو سور اور بل کړی و. دومره وخت نه پېدا کېده، چې مونږه له سینده پوري وتې وای. چورلکې هم راتلې او بمونه یې په غرونو او کلیو راغورځول. سور اور بل و، یو هیلیکوپتر یې په توغندي وویشت، د سیند په منځ کې راولوېد. لږه شېبه د سیند په غاړه کېناستو، کتل مو چې جالوان د خیګانو جاله راوستله او موږ یې وروخېژولو. ما خپل وړوکی دري کلن زوی بادر خان په غېږ کې کلک نیولی و، ځکه چې د لومړي ځل لپاره په جاله کې سیند باندې پوري وتلو. د سیند څپو له ډاره مې جامې ګرځېدلې، ډزې او جګړه مې له یاده وتلې وه.

په دې وخت کې یې خوله وچه شوه، د خپلې چای پیالې نه یې ګوټ وکړو، لږه ژړغونې غوندې هم شوه، بیا یې په ارام او ژړغوني اواز خپلې خبرې پیل کړې. ما وې بښه ترور بیا څه وشول؟.

د چای پیاله یې ورو خپلې مخې ته کېښوده، ویې ویل:

ورور ه! جاله په سیند کې روانه شوه او موږه پکې ناست وو. د سیند منځ ته چې جاله ورسېده، د ډزو او مرمیو باران رابانده جوړ شو. د سړک نه رابانده د عسکرو یوې پوستې ډزې پیل کړې، داسې ډزې رابانده کېدلې، چې د جالې خیګان په مرمیو سوري وري شول. مونږه په جاله کې پروت کړی و، د سهار له خولې اخ وخوت نېغ شو او له جالې نه سیند ته ولوېد. زما په غېږ کې هلک و، له جالې نه مې په سهار پسې ورټوپ کړل، چې هلک رانه اوبو ته ولوېد. له لوېدو سره د سیند څپو ډوب کړو، چیغې مې له خولې وختې، نیمایي سیند کې وم او یو لاس باندې مې تناب نیولی و. تر شا یوه لاس راوا چاوه له کمیس نه یې ونیولم او جالې ته یې ورپورته کړم. نور مې څه ونه لیدل، سترګې مې توري توري شوې، هېڅ پوه نه شوم چې خاوند مې او زوی مې څه شول؟ بیا په ځان نه وم پوه شوې یو وخت مې سترګې وغړولې، چې د سیند په غاړه لوخو کې پرته وم، سر مې راپورته کړو، شاوخوا څوک نه و، وړاندې یوازې جالوان راروان و. په چالاکۍ سره زما خوا ته راغی، خوا ته مې کېناست، ویې ویل:

خورې پام چې غالمغال ونه کړې، پورې عسکر ناست دي، چې ولې مو. وارخطا نشئ، زړه لږ ټینګ کړه، خدای پېښنه کړه که غواړې چې ژوندۍ پاتې شې، په دې لوخو کې غلې کېنه، چې ونه خوځېږې. مونږ سره په جاله کې یو تن بل سړی ډېر زخمي دی، زه به هغه دغه کلي ته ورسوم او بېرته به په تا پسې زر راشم.

په ما څه چل وشو او له ځانه خبره نه وم. ځای پر ځای لوېدلې وم، یو وخت مې پښه څه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خوله کې ونیوله او غاښونه یې پرې کېمنده‌ل، زور یې کړو، ما ویل ګنې تېرو بېر یې رانه غاښونه وو پستل، چې رابېداره شوم تورتم و، څه نه لیدل کېده، خو د سپي په اندازه یو حیوان رانه خوله وو پستله او روان شو، چې ښه ورته متوجې شوم اوږده لکۍ یې وه لکه سپی، زما له خوا نه په منډه لاړ، په بیله کې پورته روان شو. ما یو ځل سین ته وکتل، بیا مې شاوخوا ته، ځان ته مې فکر شو او د جاله‌وان خبره مې غوږ ته ودربدله، ویلې ته له دې ځایه مه ښوره، زه درپسې بېرته راځم. د خپلې پښې په خوږ شوم، یو ځل پاڅېدم بیا بېرته کېناستم. تورتم و، څه نه لیدل کېده، په جاله کې زمونږ سامانونه و، دوه بکسونه ډک وو، جاله‌وان ځانته وړي و. زه ډېر ساعت نوره کېناستم، بس له ځان سره مې ژړل، ماخستن تېر مې ځانته پام شو، ژړا مې ودربده، وډار شوم. غوږ مې ونیو، ډزې غلې شوې وې، فکر مې وکړو ما وې که نوره په دې شاړه بیله او د سین په غاړه پاتې شي کېدی شي لېوان دې وخوري، ښه به دا وي چې چېرې ځان کوم کلي ته ورسوم، چې سبا ته خو د سهار او زوی په پته ځان پوه کړم. په کراره له ځایه راولاړه شوم، یوازې د لاس بکس مې غاړې ته پروت و، نور څه راسره نه و. بادر رانه بېل شو، کله به مې په همدغه وخت کې سیند ته غوږ ونیو، ما وې که بادر خان راته غږ وکړي او یا د سهار غږ واورم، بیخي لېونۍ وم، بیا به بې هوښه ولوېدم. څه شیبه وروسته راپورته شوم، زړه مې رالوی کړو، ژړا مې بس کړه، د خپل ځان په وېر شوم، راپاڅېدم پام مې وکړو وړاندې ګڼې ونې ښکارېدلې، ما وې راځه ګنې هلته به کوم کلی وي وربه شم. تیکری مې له غړۍ نه تاو کړو، د ګڼو ونو په طرف روانه شوم، څو قدمه وړاندې چې لاړم د سین په غاړه فریاد خېژي، د انسان غوندې ځګیروي کوي، په زړه کې مې تېر شو ما وې دا سهار نه وي. ورو ورو فریاد پلو ته وروستنه شوم، شل قدمه وړاندې د سیند په غاړه یو سړی اوږد غځېدلی او فریادونه یې کول. زه په چټکو ګامونو ورنږې شوم، ما وې چې سهار به وي، چې سر یې راپورته کړم. ښه چې ورنږدې شوم او پې وربښکته شوم، سړي همغسې فریاد کاوه، چې سر مې ورله راپورته کړو په مخ مې ورته لاس وواهه، تورتم و، نه پېژندل کېده، ورو یې په اخري وس سره وویل:

ـ زه جاله‌وان یم، په خېټه لګېدلی یم.

زر مې ورله سر په مځکه کېښود، ما وې وروره ته خو جوړ وې، زه ستا په تمه ناسته وم.

ویې ویل: روغ چرته وم لګېدلی وم، خو ورسته همتا پسې درتلمه، چې همدلته راپرېوتم. هغه نور ټول مړه شول او سیند ته ولوېدل. ما وې زه اوس څه وکړم؟ جاله‌وان په ورو او له فریاده ډکه اواز وویل:

ته دومره وکړه، چې هغې کلي ته لاړه شې چاته ووایه، چې ما پسې راشي دلته بې ځایه مړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږمه. د جالې خبره کلي ته ورسوه، ځه ولاړه شه. ما وې: وروره کلی چېرې دی؟

په سختۍ يې لاس همغو ونو ته ونيو کوم چې ما هم په هغه لوري د تلو تکل کړی و.

زه د جاله وان له خوا نه پاڅېدم او د کلي په لور روانه شوم، يوه شېبه مزل مې چې وکړو د سپو غپا مې تر غوږ شوه. همغې خوا ته مې حرکت وکړو، يو ساعت وروسته ګڼو ونو ته ورنږدې شوم، د توت او چينارونو ته ورغلم، پام مې کاوه چې وړاندې کلی رامعلوم شو. په کلي کې سپو غپلې، ډاډمنه شوم، ما وې چې د کلي خلک به راسره مرسته وکړي. زه به زر خلک خبر کړم، چې جاله وان کلي ته راوړي او زما د سها او بادر خان پته هم ولګوي. په چابکو ګامونو کلي ته ورروانه شوم، خدا بزده چې څو بجې به وې، توره شپه وه، د کلي څنګ ته چې ورسګېدم وړاندې د يوې لويې او جګې کلا مخې ته څو تنه سړي ناست وو، خپلو کې يې خبرې کولې، زه هغوی پلو ورغلم. کله چې ورنږدې شوم، هغوی رابانديې غږ وکړو، ويل يې: څوک يې؟ ځای پرځای ودرېږه، چې ونه ځېږې.

ما ورته په جګ اواز وويل:

وروره زه يوه تور سرې يم، ستاسې خوا ته درځمه. له هغوی نه دوه تنه مخامخ زما په لور راروان شول، دواړو د ټوپکو لټونه راکش کړل، غږ يې کړو ويې ويل: لاسونه پورته ونيسه، چې ونه ښورېږې.

ما ويل: ښه وروره دا دی لاسونه مې پورته دي. هغوی چې ماته رانږدې شول يوه يې راته ټوپک ونيو او بل يې راغی زما مخ ته يې ناڅاپه بجلۍ ولګوله، زما حال چې يې وليد، هغه بل ته يې وويل: خطر نشته دی.

يو رانه مخکې شو او يو شاته شو، ويلې خورې مخامخ د کلا دروازې ته ورځه. د کلا دروازې ته په څنګ کې هم څو تنه ولاړ وو، هغوی سره هم ټوپکې وې، پوه شوم چې مجاهد دي. زه يې د کلا په دروازه ننوېستم، په دروازه کې يې راته وويل:

خورې دلته به قوماندان صاحب ته خپل مشکل ووايې. دروازه بېرته شوه دننه په يوه لويه کوټه کې څو تنه پراته وو، په څنګ کې يوه بله وړوکې کوټه وه، چې په هغې کې قوماندان و. دروازه يې ورو ټکوله، يو تن د پاخه عمر سړی دروازې ته راغی. سمدستي يې وويل: څه خبره ده؟ ما سره چې څوک تللي وو، هغه وويل:

خيريت دی صاحب دا خورکۍ راغلې ده، نه پوهېږم څه ورپېښ شوي دي، تالاشي يې واخله. سړي زر زر تالاشي کړم. قوماندان وويل:

راځه راننوځه. هغه بل سړی هم راسره ننوت. په کوټه کې يوازې د قوماندان کټ پروت و او د سلاګانو نه کوټه ډکه وه. ماته يې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه دغــه توشــکه کېنــه هغــه بــل ســړي ټوپــک اوږې تــه اچــولی و ، پــه دروازه کــې ولاړ و.
قوماندان وویل:
څه خبره ده؟
ماته ژړا راغله، سلګو ونیولمو هغه په قهر شو ، خبره کوه پرېږده ژړا.
مـا اوښـکې پـاکې کـړې، د جګـړې او جـالې کیـسه مـې ورتـه تېـره کـړه، د جالـه وان مـې ورتـه وویل. قوماندان دستي په دستي هغه وسله وال سړي ته وویل:
والکـه دا ښـځه دننـه ننباسـه. هغـه پخپلـه بهـرون تـه لاړ. زه یـې د کـلا مـنځ کـې درې څلـور کـوټې نـورې هـم وې، یـوې کـوټې تـه ننوېـستم. کوټـه پـه قـالینو غوړېـدلې وه، خـالي یـو کـټ پکـې پـروت و ، یـو وړوکـی میـېـز لـه پاسـه لاټـین پـروت و ، یـوه شیـشه دیوالـه تـه ځړېـدلې وه، د کـوټې پـه دروازه کـې چپلکـې پرتـې وې. وسـله وال سـړی رانـه بـېر تـه ولاړ، مـا پـه کړکـۍ کـې پـام وکـړ و د کـلا پـه دننـه کـې نـور څـوک نـه ښـکارېدل. د نـورو کوټـو دروازې تړلـې وې، هرڅـه رانـه هېـر شـول، د ځـان پـه سـوچ کـې شـوم، مـا وې دلتـه پـه دې کـلا کـې رابانـدې څـه کـوي؟ ځانتـه کوټـه کـې یـې واچولم.
لـږه شـېبه وروسـته همغـه سـړی راغـی، ډوډۍ یـې راتـه راوړه، ویلـې خـورې ډوډۍ وخـوره، قومانـدان صـاحب لـه نـورو کـسانو سـره سـیند غـاړې تـه لاړ، ترڅـو سـتا د خاونـد او د زوی لټـون وکړي. جاله وان به هم کلي ته راوړي. ته خپه نشې، سبا ته به هرڅه معلوم شي.
د سـړي پـه خبـره مـې لـږ زړه جـوړ شـو ، بیخـي ډېـره وږې وم، یـوه مـړۍ ډوډۍ مـې وخـوړه، ماخـستن تېـر و ، چـې بیـرون درپ دروپ جـوړ شـو ، خبـري شـوې، غـوږ مـې دروازې تـه نیـولی ، چـې پـه دې کـې قومانـدان راغـی.کـوټې تـه راننـوت، ویلـې: جـالوان بیچـارره مـړ شـوی و ، کلـي تـه مـو راوړ، اوس شـپه ده سـبا تــه بــه د کلــي خلــک د ســیند پــه دواړو غــاړو وباســم، ترڅــو ســتا خاوند او زوی پیدا شي.
زه ورته په ژړا شومه، ما وې: د خدای په خاطر وروره مرسته راسره وکړه.
هغـه د خپـل تنـدي ګـونځې پورتـه کـړې پـه چټکـۍ لـه کـوټې څخـه ووت. وروسـته همغـه بـل وسـله وال راغـی، ویـل یـې: خـورې مـه ژاړه، خـدای مهربانـه دی، مېـړه او زوی بـه دې پیـدا شـي. خدای ته صبر وکړه، دا دی شپه تېره شوه، سهار کېږي.
پـه دې وخـت کـې مـلا د سـهار اذان وکـړ و ، زه هـره شـېبه شـمارم او انتظـار باسـم، چـې کلـه بـه د سـیند غـاړې تـه ورځمـه، هغـه وسـله وال راتـه تـشناب راښـودی و ، مـخ او لاس مـې پریمنځـل، رڼـا یـې ولګېدلـه، چـای یـې راوړو مـا لا د چـای پیالـه نیمـې تـه وروسـتې وه، چـې یـو ګـړاز وشـو. ورپسې د کلا پـه سر الوتکه رغله، غرهار شو ګړوز شو پـه کلا یې بم راوغورځاوه. یو بم نه و ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خداې.ده چې څو بـه يې راغورځولي وو. دوړې جوړې شوې، سر مې چې لـه کوټې نـه بهـر کـړو، ټـولې کـلا اور واخيـست او دوړې جـوړ ګ شـوې. دوړې او لمبـې سـم دواره همـدغې کـوټې تـه چـې زه پکـې وم راورسـېدې، مـا چيغـې کـړې لـه کـوټې نـه راووتلـم، منـډې منـډې د کـلا ګـوټ کـې د بـورج وړوکـې کـوټې تـه ننـوتلم او يـوه کـونج تـه غلـې کېناسـتم. غـوږ مـې ونيـو، چـې بيـا د طيـارې غرهـار شـو. لـږه شـېبه پـس بيـا غـړه زار شـو، پـه کـلا او هـم وړانـدې پـه کلـي بمونـه راولوېـدل. پـه کلـي درنـې او سـپکې ډزې کېـدلې، زه چـې ناسـته وم ددې کـوټې پـه سـر بـورج يـې وو يـشت، ديوالونـه راچپـه شـول. دلتـه مې ځانتـه فکر شـو، سـهار او بـادر مـې لـه يـاده ووتـل، د ځـان پـه فکـر کـې شـوم. پوهېـدم، چـې دولتـي قـواوې پـه کلـي راختلـي دي، سـخته جګـړه روانـه وه. زه همغـسې غلـې ناسـته وم او ډزو تـه مـې غـوږ نيـولی و. پـه کـلا کـې هېڅـوک نـه ښـکارېدل، ډزې کمېـدلې ورو ورو جګـړه غلـې کېـده، ترڅـو چـې ماسپـښين شـو، جګـړه ختمـه شـوه. د بـورج لـه کـوټې نـه پـه کـراره راووتلـم او د کـلا دروازې پلـو روانـه شـوم. د کـلا کـوټې رنېـدلې وې، ځينـې کـوټې سـوې وې، ديوالونـه يـې رالوېـدلي و. پـه لـوټ واو رنېـدلو ديوالونـو پـه مـنځ کـې پـه ډېـره سـختۍ سـره تـر دروازې ورسـېدم. پـه دروازه کـې درې تنـه ټوپـک والا مـړه پراتـه وو، وړانـدې دروازې نـه بهـر د يـوه سـړي نيمـايي تنـه پرتـه وه، شـاوخوا پـه وينـو سـره وو. ټـوپکي او کـارتوس خـواره واره پراتـه وو، ژونـدي څـوک نـه ښـکارېدل. د کـلا دروازې نـه ديوالـه بـېخ تـه وړانـدې يـو تـن پـروت و. ماتـه بې لاس خوځـاوه ويلې راشـه. زه لکـه لېـونۍ د هغـه خـوا تـه ورغلـم، هغـه پـه وينـو کـې ډوب پـروت و، يـوازې دومـره يـې وويـل: خورې د کلـي خلکـو تـه ووايـه، چـې مـا يوسـي. بيـا يـې خپـل سـر کېښود، نـور شـاوخوا هېڅـوک نـه ښـکاريدل، ژونـدي ځينـې تـښتېدلي وو او ځينـې مـړه پراتـه وو. لـه دغـه ځايـه مـې ځـان د کلـي خـوا تـه ورتـګ غـوره وګڼـه. خپـل ټيکـری مـې پـه مـخ راخـور کـړو، بکـس مـې تخـرګ کـې ونيـو، کلـي تـه روانـه شـوم. د کلـي او کـلا تـرمنځ تقريبـاً سـل متـره فاصـله بـه وه، د کلـي مخـې تـه ګڼـې ونـې ولاړې وې. لـه ليـرې نـه د کلـي ترڅنـګ لـوړ چينـار ختلـی و، شـاوخوا هېڅـوک نـه وو، دا دومـره لـوی کلـی مګـر هېڅـوک پکـې نـه وو. لـه ځـان سـره مـې پـه زړه کـې وويـل: لکـه چـې خلـک ټـول مـړه دي او يـا تـښتېدلي دي. ليـرې مـې کتـل مـا وې، چـې زه بېګـاه شـپه پـه کومـه لار تـر دې ځايـه راغلـې وم؟ هـېڅ نـه پوهېـدم، چـې دا کـوم ځـای دی او زه چېرتـه ځمـه؟ زړه نـازړه د کلـي چينـار تـه ورنـږدې شـوم، د چينـار لانـدې لـوی وسـتل و، دا سـې معلومېـدل چګـې د کلـي خلـک ورکـې کېنـي. ښـه چـې کلـي تـه ورنـږدې شـوم، غوښـتل مـې چـې د کلـي پـه يـوه کوڅـه کلـي تـه ورننـوځم، پـه يـوه لويـه کوڅـه ورسـمه شـوم، څـو ګامـه چـې ولاړم د ښـځو د ژړا او اوازونـه مـې تـر غـوږ شـو. ښـه چـې مخـې تـه ورغلـم، پـه يـوه کـور کـې ويرونـه وو او د خلکـو شـور او خبـرې راتلـې، لـږه چـې وړانـدې ورغلـم، هلتـه يـوه بـوډۍ ښـځه، چې خپـل لاسـونه يـې پـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشو ایښي وو، له سره یې پرونی لوپدلی و، رنګ یې زېړ زبېښلی د خپلې کوټې دروازې ته یې تکیه کړې وه بیرون ته یې کتل. زه چې ورنږدې شوم او خوا ته یې ورغلم، هغې را ته هېڅ ونه ویل، همغسې یې کتل ما پرې غږ وکړو:

ترور ! ای ترور.

هغې هېڅ ونه ویل، هک پک ولاړه وه، خوله ترې ورانه پاتې وه، سپین ویښتان یې جاخه په سر سپینه بامبولۍ پراته وو، زه د هغې څنګ ته ورغلم، ما وې: ترور ولې؟ څنګه ولاړه یې؟

ماته یې وویل: ته څوک یې؟

ما وې: زه یو لاروی ښځه یم، لاره نه پېژنم همداسې په دې کلي راننوتلم. دروازې نه یې سر په ما پسې ښه رابهر ته کړو، لورې د خدای لپاره لږه مرسته راسره وکړه.

ما وې: د څه مرسته؟

هغې ویل: ته راشه راشه دننه راننوځه، له دروازې نه ورننوتلم، ومې کتل چې واړه ماشومان، ښځې او یو تن سپین ږیری ډب ډ ېرۍ مړه پراته دي. د کوټې غولی له سرو وینو نه ډک شوی و، ان له دروازې پورې لکه د لښتي په شان وینې بهېدلې وې. پوښتنه مې ترې وکړه:

ترور دا ولې؟

ـ روسانو له طیارو نه بمونه راوغورځول، دا ښځې مې دوه نږیانې مې، دا لمسیان مې ټول مړه شول، زه په دغه ساعت کې د بل زوی کره تللې وم، چې ډزې وشوې کور ته راغلم، چې دا ټوله کورنۍ مې تباه شوې وه. هله لورې دې کلي ته په دغه کوڅه کې وړاندې لاړه شه، هر څوک چې دې پیدا کړل، راپې وله چې ددې مړو غم وخوري.

زما له لاسه خو هېڅ نه کېږي زه د بوډۍ په خبره په چالاکۍ سره لکه چې بلده یم په داسې شکل سره په ګړندیو ګړندیو ګامونو په کوڅه کې روانه شوم، ومې لیدل چې له یوې بلې کوڅې نه دوه تنه سړي راووتل، ملاګانې یې تړلې وې، ټوپکې یې څنګونو ته اچولي دي، وارخطا راروان وو. ما پرې دستي غږ وکړو، ما وې ودرېږئ. هغوی پښه نیولې شول، خوا ته یې ورنږدې شوم، ورته ومې ویل:

ورونو ! په دغه وړاندې کور کې ټول خلک له ځېرمه مړه شوي دي، یوازې یوه بوډۍ پکې ژوندۍ پاتې ده، که یو ځل ورشئ ښه به وي.

هغه یوه وویل:

خورې زموږ په کور کې هم درې تنه رانه شهیدان شوي دي. خو دواړه چابک راروان شول. زه هم ورپسې شاته راروانه شوم، د بوډۍ کور ته چې ورننوتل، دواړه خالي ورته لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته کړل وي ویل:

مـوږ ځـو وړانـدې بـل کلـي تـه چـې خلـک راولـو او ددې کلـي مـړي راسـره ښـخ کـړي. پـه کلـي کـې ډېـر خلـک مـړه شـوي دي. یـوازې دا نـه دي د کلـي نـور ډېـر ماشـومان، ښـځې او سـړي مـړه شـوي دي. تاسې صبر وکړئ، مه وارخطا کېږئ، هرڅه به خدای وکړي.

هغـوی دواړه ولاړل، زه او زړه بـوډۍ پـاتې شـو. لـه ځـان سـره مـې فکـر کـاوه، مـا وې لـه دې بوډۍ سره پاتې شه، څه کمک به ورسره وکړې او خپله لاره چاره به ترې په کراره سره ولټوې.

بوډۍ ته مې وویل: مورې زه به درسره همدلته یم، ترڅو چې دا مړي ښخ شي.

هغې ویل: لورې خدای دې ژوندۍ لره.

مـا خپلې متې رابډ وهلې، لـه بیرون نـه مـې خـاوره راوړه او پـه وینـو مـې واچولـه. هـر مـړی مـې پخپـل ځـای سـنبال او برابـر کېښـود ، پـه هـر یـوه مـې سـپینې روجـایې او ټـوټې وغـوړولې، بـوډۍ ژړل او مـا هـم ورسـره ژړل، ځکـه چـې دغـه حالـت مـا نـه خپـل غمونـه هېـر کـړل. بـوډۍ بېچـاره ګـې هسې خوله ورانه نیولې وه، ژړلې نشوای، ولې چې ډېره زړه وه.

زه هـم زیـاتې پـه ژړا سـتړې شـوم، وروسـته دوه زړې ښـځې د کلـي لـه کـومې کـوڅې نـه راغلـې، هغـوی هـم ژړل. بیـا مـې لـه یـوې ښـځې نـه پوښـتنه وکـړه، مـا وې دا کلـی خـو بیخـي شـاړ پـروت دی، دومره څوک نشته دی چې دا مړي ښخ کړي. یوې ښځې وویل:

خـورې د کلـي خلـک د بمبـارۍ لـه ویـرې لـه کلـي نـه وتلـي دي، پـه هـر کـور کـې مـړي پراتـه دي، نورو کلیو ته استازي تللي دي کېدی شي خلک راشي.

ریښـتیا چـې یـوه شـېبه وروسـته د نـورو کلیـو خلـک راورسـېدل، پـه هـدیرې کـې یـې قبرونـه وېسـتل، لـه ډاره یـې ماښـام تـورتم پـه خـړه ټـول مـړي ښـخ کـړل. د کفـن کـار یـې نـه کېـده، ویـل شـهیدان دي لـه جـامو سـره یـې ښـخول پکـار دي. د بـوډۍ لـه کـوره هـم څلـور جنـازې ووتلـې. کلـه چـې یـې جنـازې پـه وره وېسـتلې، هغـې خـواره کـې پخپلـو دواړو تـشو لاسـونه کېښـودل او خولـه یـې ورانـه ونیولـه، مـا ورسـره وژړلـې ټـولې جنـازې لـه کلـي نـه ووتلـې. یـو سـاعت وروسـته د بـوډۍ څوک خپلـوان راغـی، یـوه ښـځه هـم ورسـره وه. لـه بـوډۍ نـه یـې زمـا پوښـتنه وکـړه، هغـې ورتـه زمـا د کمـک وویـل او نـوره خـو زه هـم ورتـه معلومـه نـه وم. هغـه غلـې شـوه، سـړي راتـه بـد بـد وکتـل، ځکـه چـې زمـا نـوې جـامې پـه تـن کـې وې او پېغلـه ښـځه وم، خـو خدا ېزده چـې پـه زړه بـه یـې څـه تېـر شوي وو.؟ پوښتنه یې رانه وکړه، ویل یې: خورې د کوم ځای یې او څنګه دلته راغلې یې؟

د خپـل کلـي نـوم مـې ورتـه واخیسـت، د سـهار نـوم مـې ورتـه وویـل او د جـالې کیسـه مـې ورتـه وکـړه. سـړی او ښـځه دواړه خپـه شـول، مـا بیـا پـه سـلګو سـلګو وژړل. هغـوی هـم راسـره پـه ژړا شـول. وروسـته بیـا سـړي وویـل: ستاسـې کلـي بانـدې پـرون بمبـارد شـوی دی، هېڅـوک پکـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوندي نه دي پاتې. خبر دی خور مه ژاړه، خدای ته صبر وکړه، اوس خو مونږ ټولو ته راپېښه ده. زمونږ خور یې، پښتنه یې، نن شپه په دې کلي کې چې ځوک پاتې دي، چرګ بانګ ټول وځي، کلی پرېږدي. روسان نوره بمباري هم کوي، بله چاره نه لرو، ته به هم له مونږه سره ولاړه شې. ددې بوډۍ سره به یوځای او سېږې، ترڅو چې کوم سرنوشت معلوم شي.

ما ویل: کاکا جانه د کلي خلک به چېرې ځي؟

هغه ویل: پاکستان ته. دلته نورې شپې نه کېږي. بیا یې بوډۍ ته وویل:

ادې مور ځو چې سامان برابر کړو، تاسې ته به ډوډۍ راولېږو، خپل سامان د وړلو تیار برابر کړئ، چې کله حرکت کېده، چې تاسې تګ ته تیار یاست. که کوم سند او نور مهم شیان چې د وړلو وي له ځان سره یې راواخله، ماته یې کړه خورې ته به له دې بوډۍ سره کمک وکړې. مونږ به چرګ بانګ راشو، یوځای به حرکت وکړو. زړه صبر کړه، شرایط ډېر خراب دي، د سیند پ غاړه ځوک ګرځېدلی نه شي، په خدای یې وسپاره اوس د خپل سر اور باید مړ کړې. پخپله مرۍ دې راغلې ده، هر چېرې چې ولاړو له هغې ځایه به بیا پته لګوو.

هغوی دواړه ووتل او خپل کور ته لاړل. ډېر ساعت وروسته یوه سړي ډوډۍ راوړه او بېرته زر کورته لاړ. ما بوډۍ ته وویل: ادې راځه یوه مړۍ ډوډۍ وخوره، له خېټې نه خو نه رغېږې. ما ورته ډوډۍ تیاره کړه مونږ دواړو ډوډۍ وخوړه، بیا څو تنه سړي راغلل، بوډۍ ته یې فاتحه وکړه، ورپسې دوه ښځې او یو سړی راغلل، هغوی هم لاس پورته کړل او بوډۍ ته یې ډاډ ورکړو. د شپې تر ناوخته پورې خلک د بوډۍ کره راتلل او فاتحه یې کوله. ورپسې یو بل سپین ږیری او درې د پاخه عمر ښځې راننوتې، له یوې ښځې سره په لاس کې څه دیګ او ډوډۍ وه، بوډۍ ته یې ورکړه. هغوی هم دوعا وکړه، سپین ږیري بوډۍ ته وویل:

خورې خدای دې د زړه صبر درکړي، زموږ په کور کې هم یوه ښځه لګېدلې وه، خو مړه نه شوه، هغه بل کلي ته مو یووړه ډاکټر یې زخمونه وتړلي دي، هملتته پرته ده. نور نو په کلي ې داسې کور نه شته دیو چې مړه او زخمي ونه لري. دا کوم کسان چې پاتې دي، ښځې دي او که ماشومان، سبا سهار وختي به کلی پرېږدي او ځي به، ځکه چې روسان بیا هم بمباري کوي.

هغوی هم لاړل، مخکې سړي په کاسه کې څه اچولي و او ډوډۍ ورسره وه. د زړې ادې کره یې راوړه او بېرته ولاړ. ماښام خړه په لګېدو شوه، بوډۍ راته وویل: لورې ته دننه دا ډوډۍ درسره کېده، لاټین ولګوه، بس دی په ژړا خو څه نه کېږي، خدای دې مور ته صبر راکړي. زه به لمونځ وکړم بیا به دواړه دننه کېنو.

ما وې ډېره ښه ده مورې. د حویلۍ له انګړ نه دننه کوټې ته ننوتلم، لاټین مې ولګاوه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نغري پـه غـاړه زړه سـترنجۍ پرتـه وه، خـاورې او خزلـې پـرې پرتـې وې، لاټـین مـې چـې کـوټې تـه رڼـا کـړو ، کوټـه لـه کـالیو وچـه ډکـه وه. د مـودو مـودو زاړه شـیان بـسترې او کټونـه پکـې پراتـه وو. دومـره لویـه کوټـه وه ، چـې کونجونـه یـې نـه ښـکارېدل. پـه څنـګ کـې یـې یـوه بلـه کوټـه هـم وه، لـه دروازې سـره پـه څنـګ کـې وړوکـې کوټـه وه ، چـې هغـوی بـه پکـې اودسـونه کـول او داسـې معلومېده ، چې د لمبا ځای هم و.

بـوډۍ لـه لمانځـه نـه راوګرځېـده ، کـوټې تـه راننوتلـه ، پـه هغـې بېچـاره ګـۍ سـخته وه، لـه یـوې خـوا پـه زاړه عمـر وه ، لـه بلـې خـوا پـرې څلـور مـړې راغلـل، خـو سـره لـه هغـې یـوه کلکـه ښـځه وه، لـه پـښو نـه چالاکـه وه، پـه نغـري کـې یـې اور بـل کـړ ، چـای یـې پخـې کـړې، زمـا مخـې تـه یـې پیالـه کیښوده، رښتیا هم ډېر وخت مې چای نه و څښلی، ډېر ښه راباندې لګېده.

له بوډۍ نه مې پوښتنه وکړه، ما وې: ادې په دې کلي باندې مخکې کله بمباري شوې وه؟

هغـې وویـل: یـوه میاشـت مخکـې روسـانو پـه دې کلـي بمونـه راغورځـولي وو ، دولـس تنـه پـه هغې کې مړه شوي وو.

ما وې: مورجانې ددې کلي خلک ټول مجاهد دي. هغې وویل:

هـو لـورې دا ټـول مجاهـد دي. شـپه او ورځ بېچـاره ګـان پـه دې غرونـو کـې جنګېـږي، هـره ورځ دې کلي ته جنازې راروانې وي، خلک تباه شول.

بوډۍ له مانه پوښتنه وکړه، ویل یې: لورې ته دې کلي ته څنګه راغلې یې؟

مخکـې هغـه زمـا لـه حالـه خبـره نـه وه ، اګرچـې ماښـام مـې خپلـه کیـسه سـرې او ښـځې تـه کـړې وه، دا هـم ناسـته وه خـو داسـې معلومېـده ، چـې بېچـاره ګـۍ هـر څـه لـه لاسـه ورکـړي وي، حافظـه څه چې خبرې یـې سمې نـشوای کـولای. مـا ورتـه پـه کـرار کـرار خپلـه کیـسه لـه سـره تېـره کـړه ، غـوږ یـې نیـولی و. مـا چـې خبـره دې کلـي پـورې راورسـوله ، بـوډۍ بیـا خولـه ورانـه کـړه ، مـا هـم ورسـره ښـه شـېبه ویـر وکـړو. بیـا هغـې راتـه تـسلي او ډاډ راکـاوه ، نـوره مـې ونـه ګړولـه ، ځکـه چـې بـوډۍ د خبـرو تـوان نـه درلـود ، کمـزورې وه او هـم یـې ټولـه کـورنۍ مـړه وه. زه هـم لـه هغـې بـدتره هـره شـېبه او لحظـه مـې لـه سـترګو اوښـکې روانـې وې. پـه کـوم ځـای چـې طیـارې بمونـه راغورځـولي وو ، لویـه کنـده یـې پـه کـور کـې جـوړه کـړې وه. د نـورو کوټـو دېوالونـه او دروازې یـې مـاتې کـړې وې، یـوازې همـدا کوټـه چـې مـوږ پکـې ناسـت وو ، لـږ څـه ودانـه پـاتې وه. د شـپې لـه خـوا پـه کلـي کـې یـو نـیم سـپي غپـا کولـه ، یـوه لـه ډار او هیبتـه ډکـه شـپه وه، د کلـي ټـول خلـک چـې پـاتې وو ، پخپـل غـم اختـه و او زه پخپـل غـم اختـه وم. زمـا فکـر او خیـال همغـې جـالې او سـیند تـه و او پـه تمـه وم، چـې بـادر او سـهار بـه خامخـا د سـیند غـاړې تـه وتلـې وي، ژونـدي بـه وي او کـه مـړه؟ چېرتـه د سـیند پـه مـنځ کـې ډوب شـوي نـه وي؟ څـومره خـوني سـیند دی، کېـدای شـي چـې پـه جـالې پـورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نښتي وي او د ورځې له خوا يې ځان وچې ته راوېستلی وي. په دې سوچونو سوچونو کې به مې له خولې نه چيغه ووتله، بوډۍ به وويل: ولې لوري؟ خير دی بچې خدای ته صبر وکړه، الله راوستې ده نو. بېګاه شپه راسره ټوله کورنۍ يوځای په همدې کوټه کې ناسته وه، او دا دی اوس.....

بوډۍ خپل ټيکري باندې پوزه پاکه کړه، ويلې توبه خدايه توبه ! دا به هم د چا خور او لور وي، ښکلې ځوانه جانه جينۍ په دې حال شوې ده. ښېرا يې خولې ته راغله ويې ويل:

يا الله هر چا چې دا اور دې وطن ته راوړی دی، پخپله يې پکې وسوځوې.

ما وې امين. له ځايه پورته شوم او بوډۍ ته مې د پرېوتلو ځای برابر کړ، ما وې موري لږه ډډه ولګوه، چې سهار ته بيا ډېره په عذاب يې.

ماته يې کړه: هو لوري ته هم کټ کې څمله، ستړګه پټه کړه. بوډۍ کټ کېګ بالښت ته سر کېښود ، غلې شوه. د لالټين رڼا مې لږه کمه کړه او بيا مې کټ کې ډډه ولګوله، په ځای مې سترګې ورغلې. يو وخت دروازه وټکېده، بوډۍ له مانه مخکې پاڅېدلې وه، دروازې ته ورغلې وه، دروازه يې چې ښېرته کړه همغه سړی او ښځه راننوتل. ويل يې:

هله ادې بسم الله کړئ، چې ځو له خيره، د ورځې په رڼا کې راباندې ډزې کېګړي، ترڅو چې رڼايي لګي او له کنډو نه اوښتي يو.

بوډۍ لږه ډوډۍ له ځان سره راواخيسته، يو وړوکی پنډکی يې په تخرګ کې ونيوه، ويلې نور څه خو نشو وړلای. دروازه يې قلف کړه او روان شو. له کلي نه چې ووتلو، د لارې په سر د کل خلک ځای پر ځای ولاړ وو، څوک روان وو، چا په خرو بسترې بار کړې وې او ځينو پېټې په شا کړي و او روان وو. لا تورتم و، څه نه ليدل کېدل، يوازې مو لارې ته کتل او له کلي نه مخ پورته روان وو.

د سهار رڼايي چې ولګېده، د غره په لمن کې يو کلي ته ورسېدو، ترڅو چې موږه کلي ته ورنږدې کېدو، لمر راوخوت. د کلي مخې ته د غز لويه ونه ولاړه وه، شاوخوا يې پلنې تېږې د څوکيو په شان ايښې وې. هسګي ښکارېده لکه د لارويو د سترو دمه ځای و. وړاندې د يوه کور مخې ته څو تنه وسله وال ولاړ وو. مونږه دمه وکړه سيوري ته کېناستو. شاوخوا ډېر خلک کېناستل، ښځې او نر ستړي شوي وو، لږه شېبه وروسته څلور تنه ټوپک والا راغلل، ټولو خلکو ته يې سترې مشي وويله. ورپسې يو تن ږيرور سړی مخکې او دوه ورپسې تند راروان وو، زموږ خوا ته راغلل. ږيرور سړي چې جګه ونه، تنګې سترګې، سپيني جامې يې اغوستې وې، ټولو خلکو ته يې وويل:

خوښدو او ورونو تاسې دلته ټول رانږدې شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک نزدې راغلل، څوک لا د خپلو پیتو او بار کړو خرو سره ورانډې ناست وو او څوک ناست وو ډوډۍ یې خوړله. چا د پیازو له غوټې سره ډودۍ خوړه او ځینو لا په چای جوشونو کې له ځان سره چای راوړی و. قوماندان له هر یوه نه پوښتنه کوله، کله چې زما وار راغی، قوماندان خوا ته راغی رانه ویې پوښتل:

ته څوک یې او چېرې ځې؟

ما وې زه دغې بوډۍ سره ملګرې یم، دا چې چېرې ځي، زه هم ورسره یم.

بیا یې رانه پوښتنه وکړه ویل یې:

اصلي کیسه دې راته وکړه، چې د کوم ځای یې؟ د چا څوک یې او چېرې ځې؟

زه یې مجبوره کړم، چې خپله کیسه ورته وکړم، ما چې خپله کیسه ورته نیمې ته ورسوله، په ژړا شوم. قوماندان وویل:

بې بې مه ژاړه، خپل کور او کلي ته به دې ولېږم، د نورو خلکو له خاطره یې وویل: مه خپه کېږه، تا به خپل کورته واپس ولېږم. خپلو وسله والو ته یې وویل: دا درسره بوځئ، زه درځمه. ناست او ولاړ خلک ښځې او نر یوه شول، چې دا به رښتیا هم خپل کور او کلي ته بیایي. قوماندان خلکو ته وویل: ورونو ډېر مه کېنئ، روان شئ، کېدای شي چې روسان بیا دلته بمبار وکړي. ښه به دا وي، چې حرکت وکړئ او له غره نه واوړئ.

خلکو حرکت وکړو، زه خوشاله شوم، چې ما وې دوباره به خپل کور ته ستنه شم، دوی به مې ورسوي، ترڅو زر تر زره د بادر او سهار پته ولګوم. بوډۍ ته مې وویل:

موري ورځه د خدای په امان دوی به ما کور ته ورسوي. د کلي خلک له دمه ځای نه پورته شول او د کاروان په شکل په نري لار روان شول. زه ټوپک والاو روانه کړم، قوماندان ټوپک والاو ته له مانه جدا ډېر څه وویل او بیا یې ماته مخ راواړاوه، ویې ویل:

تا به دا زما کسان خپل کور ته ورسوي، هېڅ تشویش او خپګان چې ونه کړې. قوماندان جېب ته لاس کړ، پیسې یې ټوپک والاو ته ورکړې، څه پیسې یې ماته هم راکړې. ما سره بې ځلور تنه راسره کړل او روانه یې کړم. څو ګامه چې وړاندې ولاړو، قوماندان بیا یوه تن ته په غوږ کې څه وویل او په چالاکۍ سره په مونږ پسې وروسته راروان شو.

لمر ورو ورو تودېده، مونږه په یوه بله لاره روان شو، د کلي نه ووتلو، د غره په لمن کې په یوه نرۍ لار مو ډېر مزل وکړو. له کلیو نه ووتلو، په شاړ غره کې د ښېرېیو په منځ کې هغوی مخکې او زه ورپسې وم، زما له خاطره هغو هم ورو ورو روان وو. کله خو به یې راپسې غږ کړ، هلته شا به زر راځه. ډېر مزل مو په غره کې وکړ، اخر زه ستړې شوم، نوره د تګ نه وم، کېناستم. یو د هغوی نه راپسې راغی له لاسه یې ونیولم، ویلې راځه لږه لاره پاتې ده، هلته د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبــو چينــه ده، چــې ځــان وروررســوو، پــوره دمــه بــه پکــې وکــړو. مــا وې ورورو لاس مــې پرېــږده، پخپلــه تــلاى شــم. هغــه وې زه بــه درســره مرســته وكــړم. لاره بيخــې ســخته وه، لاره خــو اخــر وركــه شوه، په شاړ غره كې روان وو. ما وې: وروره څه وخت به زموږ كلي ته ورسېږو.؟

هغــې ويــل: يــو څــه لاره لا پرتــه ده. دغــه ســړي، چــې خــړه جامــه يــې پــه ځــان كــې وه، د پښتــه وښتو كــالو زلمــى و. د كمــيس غــاړه يــې خيــرو تــوره كــړې وه، خــړ پكــول يــې پــه ســر كــړى و، لاسونه يــې هــم تــور خيــرې نيــولي وو، خــړې څپلــۍ يــې پښو وې، زمــا لاس يــې كلــك نيــولى و. پــه تلو كــې بــه يــې راتــه پــه لاس زور وكــړو. مــا تــرې لاس راكــش كــړو، مــا وې پرېــږده پخپلــه تــلاى شــم. څــو ګامــه تــرې وروســته شــوم، درې تنــه مخكــې روان وو، هغــوى هــم ځوانــان وو، ورتــه كتــل مــې چــې د بوټــو پــه مــنځ كــې د يــوه لــوى كمــر ترڅنګــه يــو ژور خــوړ مخــې تــه راغــى. ســخته ســتړې وم او تــرې هــم، پــام مــې كــاوه چــې د بوټــو مــنځ كــې پــه يــوه ژور ځــاى كــې د اوبــو چينــه ده. هغــوى درې واړه ناســت وو، مــخ او لاس يــې پرېمنځــل او اوبــه يــې څــښلې وې. مــوږ هــم وروررســېدو، هغــوى ټــول ماتــه كتــل او خنــدل بــه يــې. پــه چينــه كــې مــې لــومړى اوبــه وڅښلې او بيــا مــې خپــل لاســونه او مــخ ومينځــل. لــه هغــوى نــه وړانــدې كېناســتم، خپــل ټيكــرى مــې پــه مــخ راخــور كــړو، هغــوى درې تنــه پاڅېــدل، دې بــل تــه يــې څــه اشــارې وكــړې، مــا د ســترګو لانــدې وركتــل. پــرې پــوه شــومه، چــې څــه اشــارې يــې ورتــه وكــړې. هغــوى روان شــول، زه او هغــه مــا ســره چــې يوځــاى روان وو، پــاتې شــو. لــږه شــېبه وروســته ســړى مــې خــوا تــه راغــى، زړه يــې راتــه بــل ډول شــو، لــومړى يــې لاس رانــه چاپېــر كــړو، كلكــه يــې غېــږ كــې ونيــولم، ويــل يــې: كــه غــږ دې لــه خــولې نــه ووېســت، ژونــدى دې نــه پرېږدم.

مــا شــور او غالمغــال پيــل كــړوو مــا وې تاســې خــو مجاهــد ياســت، مــسلماني او پــښتو.... خــو هغــه لكــه د لېــوه غونــدې رابانــدې حملــې كــولې، مــا وې كــه مــې مــړه كــړې هــم پخپــل مطلــب بــه كاميــاب نــه شــې. هغــو نــورو تــه مــې ورغــږ كــړل، مــا وې اى ورونــو ! اى مجاهــدو ورنــو ! ځمكــه وچــاوده او هغــوى پكــې ننوتــل، هېڅــا راتــه ځــواب نــه راكــاوه، پــه ځــان پــوه شــومه، چــې كومــه د سيــسه خــو راتــه جــوړه شــوه. دغــه وحــشي مجاهــد رابانــدې پــه ســينه زور وكــړو، خپلــې ســترګې يــې رابانــدې رابټــې كــړې، بــدن يــې لــړزې نيــولى و، يــو لاس يــې زمــا پــه خولــه كلــك كېښود، ســاه يــې راتــه بنــده كــړه، بــل لاس يــې پرتوګــاښ تــه راتېــر كــړو، خــو مــا كلــه ورتــه ځــان نيــوه، دومــره ډېــر ســاعت مــو خــور لــوټ ســره وكــړو (يــانې غېــږ پــه غېــږ مقابلــه( ) اخــر دومــره ســتړې شــوم، چــې لــه حركتــه ووتلــم. هغــه ځنــاور رابانــدې پرتــوګ وشــلاوه، بــې حجابــه شــوم، بــده بــده يــې ووهلــم، بــې هوښــه شــوم، مجاهــد وحــشي رابانــدې خپلــه خــوا يخــه كــړه، مــا چــې ځــان جــوړاوه، چــې راپــاڅېږم، يــو بــل يــې راغــى، رابانــدې راپرېوتلــو. پــه دغــه ترتيــب ســره څلــورو واړو زمــا پــت او عــزت لــوټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو. داسې حد ته يې ورسولم، چې نوره له حرکته ووتلم، خپلې پښې مې نشواى راټولولى، ځاى پر ځاى پرته وم. خدا يزده چې څو ځلې هغوى هر يوه زما عزت لوټ کړو.

يو وخت مې په مخ اوبه راوشېندل شوې، سترګې مې وغړېدې، ورو راپورته شوم، چې ځان ته مې پام شو، په چيغو چيغو مې وژړل. سلګو نيولې وم، پرتوګ مې واغوست، يوه شېبه ناسته وم، بيا راپسې يو راغى ويلې پاڅه چې ځو.

ما وې ما پريږدئ، زه يو قدم نشم تلاى، هر څو چې هغوى وويل، زه ورسره نه تلم. ما وې همدلته مې په ټوپک وولئ، زه نور ژوند نه غواړم. زه نه غواړم، چې کور ته لاړه شم، ما دلته پرېږدئ. هغو دوه تنو له لاسه ونيولم او له مځکې نه يې پورته کړم. زه خو له تلو نه وتې وم، پښې مې نشواى لګولى، په راښکدو راښکدو يې روانه کړم، ما په چيغو چيغو ژړل او هغوى په غره کې رکښولم اخر ستونى مې وچ کلک شو، له ژړا نه زياتې ودرېدم، هغوى سره پتکې کې اوبه وې، په خوله کې يې راتويې کړې، ساه مې سمه شوه. بيا يې په راښکدو راښکتدو روانه کړم.

ماښام خړه لګېدله، چې له غره نه سمې ته ښکته شو، په يو شاړ ډاګ کې مو مزل پيل کړو، لږه شېبه وروسته د سړک غاړې ته ورسېدو، کلې او کورونه نه ليدل کېدل، تورتم شو، يو سرويس موټر راغى، هغوى موټر ودراوه او موټر ته ورپورته شو. ما ټيکرى په سر راخور کړو، په يوه څوکۍ راسره يو د هغوى نه کېناست، يو ځل مې زړه رالوى کړو، ما وې چې په موټر کې ناستو کسانو ته ووايم، بيا مې له ځان سره وويل، چې کېدى شي لږ ساعت وروسته مې دوى خپل کور ته ورسوي. هيڅ مې ونه ويل او غلې کېناستم.

موټر روان و، روان و، تر نيمې شپې يې مزل وکړو، چې بيا ودرېد. پام مې چې وکړو، څو دوکانونه معلومېدل، د سړک په غاړه دوه درې نورې موټرې ولاړې وې. له سرويس نه يې ښکته کړم، سمدستي يې بل موټر دربست ونيو او وروختلو. يو تن يې ولېږه، له کوم سماوات (هوټل) نه يې ډوډۍ راوړه. ماته يې هم يوه مړۍ ډوډۍ ونيوه، مانه خوړه خو هغوى راته په قهر وويل: ستا پلار به يې خوري، زر شه ډوډۍ وخوره.

له ډاره مې له ډوډۍ نه لږه وخوړه، اوبه يې راکړې، بيا يې موټروان ته وويل: استاده ځه له خيره.

د موټروان او کلينر خبرې مې چې واورېدې، پوه شومه چې دا خو پاکستان دى. د موټر حرکت ته مې پام کړو، په چپه خوا روان و. زړه کې مې ټکه شوه، ما وې پاکستان ته يې لکه چې راوستم. موټروان ته مې ورغږ کړو: وروره اى موټروانه وروره دا کوم ځاى دى؟

هغه زر ځواب راکړو، ويل يې: دا خو باجوړ دى خورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما سره په څوکۍ ناست ځناور په نوم مجاهد په خوله یې راته لاس کېښود، نېغه یې په تشي کې ووهلم، ویل یې: که بل غږ دې له خولې نه ووېست، خوله به دې درماته کړم. په همدې لاره کلي ته ځو، ته د خبرو کولو حق نه لرې.

هغه بې ناموسه په څوکۍ کې ارامه نه پرېښودمه، تورتم تیاره وه، موټر ګړندی روان و، زه له خپګان، ژړا او ستومانۍ نه دومره ستړې ستومانه شوې وم، چې په څوکۍ باندې مې سترګې ورغلې وې. یو وخت موټر ودرېد او مونږه له موټره ښکته شو. تورتم و، څه نه ښکارېدل، شاوخوا ته مې سترګې واړولې راواړولې، خالي څو کورونه او کلاګانې ښکارېدې. زه نه پوهېدمه، چې کوم ځای و، زه یې روانه کړم، له سړک نه یوه لاره بېله شوې وه. په هغې لاره لږه وړاندې لاړو. د سپو غپا غوږ ته راغله، په زړه کې مې تېرېده، چې ګنې دا به زمونږه کلی وي. یوه شېبه چې نور هم وړاندې لاړو، ما سره دوه تنه پاتې شول او دوه تنه یې روان شول. لس دقیقې وروسته هغوی بېرته راغلل، ویل یې: راځئ.

تلو تلو د یوې کلا دروازې ته ورسېدو، په دروازه کې یوه ښځه ولاړه وه او دوه تنه سړي. ما ته دوی وویل ته نن شپه له دوی سره کوې، سبا به دې خپل کلي ته ورسوي. مونږ درنه لاړو.

ما ورته داسې وویل:

ځئ بې ناموسانو، بې غېرتو، کافرو، بې پښتو او د بې حیا زامنو، خدای او د خدای مخلوق غولوئ، د جهاد نوم مو بد کړو. الله مو په دواړو جهانونو وشرموه. په دروازه کې ولاړو، دوه تنو سړو او ښځې وویل:

راځه راځه شور مه کوه، یو ځل دننه راننوځه.

له دروازې ننوتلم او په ژړا شوم. هغوی ډاډ راکاوه، ویلې خور مه ژاړه، دننه راځه، خدای به خیر کړي.

دننه کلا ته ننوتلوو په یوه کوټه یې ننوېستم. لویه کوټه وه، تغرې پکې غوړېدلې وې، د کوټې دیوالونو نه کټونه پراته وو، یو کټ کې یې کېنولم. په مېز لګېدلی لاټین ایښی و، خو لاټین یې اېسته کړو، د کور سړي د برېښنا یو ګروپ راواړو او له چته په راځړېدلي برېښنا په ساکټ پورې یې کلک کړو. برېښنا ولګېده او رڼا شوه. نیم زالې غونډې ښځه وه، خوا ته رانزدې شوه، ویل یې:

خورې پښې کټ ته پورته کړه. دواړو سړو هغه ښځې ته وویل: ښو ته یې خدمت وکړه، مونږه حجرې ته لاړو.

هغوی ووتل او زه یوازې په کوټه کې پاتې شوم، ښځه بلې خوا ته لاړه، زه په کټ کې ولوېدم، زرې زرې شوې وم، سر مې بالښته ته ولګاوه، خپل ټیکری مې په مخ راخور کړو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای پر ځای مې سترګې ورغلې او ویده شوم. یو وخت هغې ښځې راوخوزولم، ویلې: پاځه، پاځه خورې لو مړی لږه ډوډۍ وخوره، بیا به ویده شې.

زه په کټ کې راپاڅېدم، ښځې ته مې وویل:

خورې تشناب شته، چې مخ او لاس مې ومینځم؟ ویل یې: هله راځه.

تشناب ته یې بوتلم، مخ او لاس مې ومینځل، کوټې ته چې لاړم، ښځې دوډۍ په دسترخوان ایښې وه. دوه درې ډوله سابه یې پاخه کړي وو، ویل یې: هله خورې جانې ډوډۍ وخوره، نیمه شپه ده، نور خلک ویده دي. دا کلا له خلکو ډکه ده، ته دې ډوډۍ وخوره بیا به خبرې کوو. زه ډوډۍ ته کېناستم، بیخي ډېره وږې شوې وم، ډوډۍ مې وخوړه. ایله بیله مې ساه په مړۍ کې وچلېده. پرتوګ مې ډېر زیات خیرې شوی و، ستن او تار مې له ښځې نه وغوښتل، ویل یې: ولې دا څنګه ډېر خیرې شوی دی؟ زه به خپل پرتوګ درته راوړم او دا به درته وګنډم. هغه په منډه لاړه او خپل پرتوګ یې راوړو. هغې راته په ماشین پرتوګ ګنډلی و او هغه چې راغله، د چای چاینک یې ورسره راوړو. په پیاله کې یې راته د شېدو چای راواچولې.

ما چې دوه درې ورځې څه نه و خوړلي، په ښه مېل مې چای وڅښلو، بیا راته ښځه رانژدې شوه او داسې پوښتنه یې رانه وکړه:

خورې! اوس نو که راته خپله کیسه وکړې، نوم دې څه دی؟کور او کلی دې چېرې دي؟

ما ورته له سره کیسه تېره کړه، د هغې ښځې په مخ اوښکې راماتې شوې، ما هم پوره په هټکو هټکو ورسره وژړل. په اخر کې یې وویل:

نو دلته یې څنګه راوستې؟

ـ نوره نه پوهېږم، هغه قوماندان ورته وویل دا بوځئ، هغوی ته یې پټې خبرې وکړې، خو ماته یې وویل تا به دوی خپل کلي ته ورسوي. نور نو زه نه پوهېږم، چې دا کوم ځای دی او دا د چا کور دی، چې زه یې ورته راوستم؟ ماته خو یې دا وویل، چې دلته به شپه تېره کړې او سبا ته به دې دوی خپل کور ته بوځي، نور نو تاسې پوهېږئ.

هغې وویل: خورې بلا دې واخلم دا بونیر دی، دا کلا د همغې قوماندان ده، چې ته یې دلته رالېږلې یې.

ـ اخ دا څه وایې؟

ـ هو همداسې ده.

ـ نو ته یې څه کېږې؟

ـ زه یې خور یم، مېږه مې دوه میاشتې کېږي، چې جبهه کې شهید شوی دی، یو زوی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور لرم، دې وررور کړه او سېږم. همدا يو وررور مې دی، ښځه يې په وطن کې په راکټ لګېدلې وه، مړه شوې ده. يوه وړوکې لور لري، پخپله هملته قوماندان دی.

ما ويل: نو زه يې دلته څنګه راولېږلم او په دا وحشي ځناورو يې بې پته کړم دا ستاسې څنګه قوماندانې او جهاد دی؟

هغې راته وويل: خورې! وررور مې راځي، دا ټولې خبرې ورته خپله بيا وکړه.

شپه اخر په وتو وه، ښځې وې خورې اوس به دواړه ويدې شو. سهار به نورې خبرې بيا کوو. ماته يې کټ جوړ کړو او پرېوتو. تر سهاره مې ښه خوب وکړو، لمر په تودېدو و، چې له خوبه راپورته شوم. چای تيار و، د چای نه مخکې مې په تشناب کې ځان وينځلو. ښځې راته خپلې جامې راوړې، د جامو له بدلېدو وروسته مو چای وڅښلې، پام مې کاوه چې کوټې ته دوه ښځې او ماشومان راننوتل. سترې مشي يې راسره وکړه، هغوی زما له حاله بې خبره وې، يوازې يوه ښځه زما په حال خبره وه، خو هغې ورته زه يوه لاروې وررپېژندلې وم. نور څه يې ورته نه و ويلي او نه يې سرې په ما خبر کړې و.

زما د ژوند راز يوازې د قوماندان له خور سره و، هغې زما ډېر خيال ساتلو، ما سره په جېب کې ډېرې پيسې وې او هم مې په لاسي بکس کې پيسې ايښې وې. له ماسپښين نه وروسته مې د قوماندان خورته وويل:

خورې تاسې ما څه وخت خپل کلي ته بيايئ؟

هغې وخندل او بيا يې وويل:

دا د نارينه و کار دی خورې! ته زر مه خپه کېږه، ستا هر مطلب به ترسره شي.

مازيګر نږدې و، چې ښځې راته وويل: ستا کار به زر معلوم شي. قوماندان وررور مې راغی.

ما وې آخر راغی، ښه شوه زما کار به وشي. هغې وې هو ستا کار اوس اسان دی. هغه په حجره کې دی، ډوډۍ خورې نور زموږه ترونه او ورېرونه ورسره دي. لس تنه وسله وال ورسره راغلي دي.

ما وې خورجانې زما ورته ووايه، چې له چا سره مې خپل کلي ته بوځي.

هغې وويل: ښه خورې اوس به راننوځي دا خبره به ورته وکړم.

په دې کې يو هلک راننوت، ويل ترور قومدان کاکا دې غواړي. د قوماندان خور ورووتله. ډېر ساعت وروسته راغله، وضعه يې د پخوا په شان نه معلومېده، پوښتنه مې ترې وکړه:

خورې څنګه لږه خپه غوندې يې، خيريت خو به وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې: خیریت دی څه نشته هسې ما وې چې....

ـ ځنګه ځنګه، څه چل خو نه دی شوی؟

ـ نه کراري ده، له کوټې ووتله. ما له کړکۍ نه بهر پام وکړو، د کلا په منځ کې درې څلورو سړو پسه حلال کړو، ما وې مېلمانه یې دي. قوماندان سړی دی، خود به پسونه حلالوي. په کلا کې درې څلور ښځې او شپږ اووه ماشومان او نارینه هم درې څلور تنه وتل او ننوتل. ماشومانو به منډې رامنډې وهلې، ولې زه چې په کومه کوټه کې وم، په غبر د هغې یوې ښځې نه بل هم نه راتله، چې هغه د هماغه قوماندان خورو. ماته هغې دم په دم چای راوړو، تازه مېوه یې راته راوړه. کله به یې له ځان سره وخندل او موسکۍ به شوه. په دغه ورځ یې له ما سره بل شانه ښه سلوک پیل کړو، ما به ترې ساعت په ساعت پوښتل، چې قوماندان صیب ته دې زما په باب څه ویلي دي که نه؟

هغې به زر ځواب راکړ: ته مه وارخطا کېږه، هر څه به خدای وکړي.

ماسپښني قضا و، چې قوماندان د ننه کلا ته راننوت، سپینې جامې او تور واسکټ یې اغوستي وو، پکول یې په سر و، نری لوړ سړی و، وړې سترګې یې په اوږده مخ کې ګردې ګردې اړولې. توره ببره ږیره یې نیولې وه، زه چې پکې وم هغې کوټې ته به یې راکتلې. وړاندې یې د خپلې خور او درې تنو ښځو سره څه خبرې کولې. نورو کسانو د پسه غوښې په دیګونو کې وراچولې او لرګي یې ترې دلاندې بل کړل. د کلا په منځ کې لوګي پورته شول، ما همدا انتظار کاوه، چې قوماندان راشي او زما حال واخلي او کور ته مې له ځا سره ولېږي.

مازیګر شو، هغه رانغی، زما په باب هېڅ خبره نه وه. ډېر ساعت وروسته چې تقریباً ماښام رانژدې شو، د قوماندان خور راغله. په خندا یې وویل:

خورې ستا په باب مې ورسره خبرې وکړې، قوماندان وویل: مېلمنه سنبال کړئ، چې خپل کلي ته لاړه شي. ویل یې راځه خورجانې په تشناب کې به ځان پاک کړې، جامې به دې بدلې کړې.

ما ویل: خورې ځان مې پاک کړی دی، یوازې زما خپلې جامې راته راوړه، وچې شوې به وي.

هغه بیا وموسکله: راځه راپاڅه کور و کلي ته روانه یې، چې لوټکي ځان خو دې ساز کړې.

ما وې خورې زما زړه خوږین دی، د ډول وخت مې نه دی.

هغې بیا ټینګار کاوه، ویلې راځه ته خو راپاڅه یو وار به تشناب ته لاړ شو.

ورسره روانه شوم، په تشناب کې یې راته نوې جامې ایښې وې، په یوه وړوکې مېز د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینګار سامان پروت دی، یخې او تودې اوبه په سطلونو کې پرتې دي. ما لومړی ځان ښه پاک پرېمینځلو او خپلې جامې مې واغوستې. د قوماندان خور راپسې تشناب ته راننوتله، نوې جامې یې راته واغوستلې، سمه یې سینګار کړم، ویل یې:

بده ده چې زموږ له کوره خړه پړه خپل کلي ته لاړه شې.

داسې یې سینګار کړم لکه ناوې. همغې کوټې ته یې بوتلم، هغه نورې ښځې هم راغلې، ماشومان راننوتل. هر یوه به راته کتل، ښځو راپکې سترګې ښخې کړې وې، خندل به یې او خپلو کې به یې څه پس پس کول. زه هم حېرانه وم، چې دا خلک څنګه له مانه ګرد ګرد ګرځي او ټول خوشاله معلومېږي؟

د ماښام ډوډۍ وخوړل شوه، وريجې، غوښې، پلاونه حجرې ته ووتل، ماته یې هم ډوډۍ راوړه. د قوماندان خور راسره ګډه ډوډۍ وخوړه، زما خو له خپګان نه خوله نه برسېره کېده، هره شېبه راته بادر او سهار سترګو ته کېدل، ناڅاپه به مې اوښکې په مخ روانې شوې.

وایي "انسان له ګله نازک او د اوسپنې نه کلک دی" هر څومره به چې د قوماندان خور راته د خوشالۍ خبرې کولې، په ما یې تاثیر نه کاوه.

د ماښام ډوډۍ مو وخوړه، د شپې ناوخته و، چې د قوماندان خور راته وویل:

خورې راځه چې ورور مې تا غواړي.

ما ویل: قوماندان صیب مې غواړي.

هغې ویل: هو.

ورسره روانه شوم، د کلا له منځه ورتېر شو، د یوې برنډې مخې ته مخامخ دوه کوټې وې، په یوه کوټه کې ښځې ناستې وې او په بله کې نارینه ناست وو. زه یې د ښځو کوټې ته ننویستلم، څلور ښځې او څه ماشومان سره ناست وو. زه یې د یوه کټ په منځ کې، چې ښه سم یې سنبال کړی و، کېنولم. حېرانه پاتې وم، چې دا خلک مې څومره قدر کوي.

لږه شېبه وروسته دوه تنه سړي راغلل، د ښځو کوټې ته راننوتل. ماته مخامخ په کټ کې کېناستل، ټول سره موسکي موسکي کېدل، ما سترګې اړولې وې، چې قوماندان به کله راځي، چې زما د تګ خبره وکړي. په دې وخت کې یوه سړي داسې وویل:

خورې ستا څه نوم دی؟

ـ زما نوم هوسۍ دی.

هغه وویل: هوسۍ موږ د قوماندان له طرفه راغلي یو، چې د خپل طرفه د خپلې خولې اقرار وکړې او قوماندان صیب پخپله نکاح کې قبول کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما وې: آخر دا دې څه وويل؟ ستاسې پښتو او غيرت، ستاسې جهاد او اسلام همدا و، چې په يوې پردۍ نکاح شوې ښځې په زوره نکاح تړئ؟ تاسې ته د جنوبي خلک نه دي معلوم، زه خو د قام نسب خاونده يم، مېړه، زوی، پلار او مور هرڅه لرم، خو بدبختانه چې د بدبخت او بدې ورځې له کبله راباندې داسې وشو.

ای ورونو! له تاسې نه هيله لرم، چې هغه نورې ښځې هم دې کوټې ته راشي، زه به درته بيا اصلي خبره وکړم.

ښځې هم راغلې، ما په داسې حال کې چې له سترګو مې اوښکې روانې وې، بدن مې رپېده، په ژړغوني اواز مې له ناستو ښځو نرو نه اجازت وغوښت او هم مې له قوماندان نه اجازت وغوښت، ټولو په يوه غږ وويل: خورې ژاړه مه خبرې کوه. ژړا مې بس کړه زړه مې رالوی کړو، پخپلو خبرو مې هسې پيل وکړو:

زه هوسۍ نومېږم، پلار مې د جنوبي دی، له ظاهر شاه سره يې نږدې کار کاوه. لويې لويې څوکۍ يې چلولي دي، د هغې وخت له ټولو وزيرانو سره يې پېژندل. په کابل کې مو کورونه دي، بې حده دولت او پيسې مو درلودلې، ما د ظاهر شاه د پاچاهۍ په وخت کې د کابل پوهنتون ادبياتو پوهنځ لوستی دی. مېړه مې په مطبعه کې رئيس و، نوم يې سهار و. هغه سړی و، چې هره جمعې شپه به په کابل راډيو کې د هغه ډرامه نشرېدله. د هېواد يو نامي ليکوال و، د کابل په وزير اکبر خان مېنه کې مو پوخ دوه منزله کور درلود. مېړه مې پخپل کلي کې کلا او باغ درلود. زمونږ د شتو او پېسو څه کمی نه و، په کابل کې حالات خراب شول، خلقي دولت راغی، ورپسې روسان راغلل. مونږ مجبور شولو، چې له کابل نه خپل کلي ته ولاړ شو. پلار يې راته ونيو او له کوره يې لاس تړلی يوووړو تراوسه يې مړی او ژوندی ورک دی. ټوله کيسه مې ناستو خلکو ته وکړه. مخامخ مې قوماندان ته وروکتل، ورته و مې ويل:

قوماندانه! ځانته مسلمان وايې، مجاهد ځانته وايې او قوماندان هم يې. ستا هغو څلورو تنو مجاهدو له ما سره څه وکړل؟ هغو وحشي ځناورو سره دې راولېږلم، په ځنګله کې يې لومړی په وهلو او ټکولو تر مرګه وروستم، کله مې چې ضعف وکړو او له خوده ووتم، هغو څلورو واړو وحشيانو بې عزته کړم او دومره يې بې پته کړم، چې په لاره د تللو نه وم. په راکښلو راکښلو يې تر سړکه ورسولم، پرتوګ يې راباندې څيرې کړی و. د قوماندان خور ته مې لاس ونيو، دغې خور زما حال ليدلی دی. ای ناستو ورونو، خوېندو او مېندو! اوس تاسو قضاوت وکړئ.

په دې خبره قوماندان سپک له ځايه پورته شو، نورو ته يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکو راځئ راپسې، زه به هغوی ژوندي پرې نه ږدم.

ما بیا په ژړا پیل وکړ، زما د ژړا له سوقهارې سره ناستې ښځې ټولې په ژړا شوې، نارینه ټول سپک پاڅېدل، زما له ژړا او چیغو سره د کور ښځو هم په زوره زوره وژړل، سړو هم څوق څوق کول او په دروازه ووتل. د کلا په منځ کې یو ځل بیا قوماندان په زوره وویل:

زه به هغوی ژوندي پرې نه ږدم.

نارینه ټول ووتل، یوازې ښځې پاتې شوې. ما د قوماندان خور ته وویل: خورجانې ما هغه بلې کوټې ته بوځه، چې ارام وکړم. هغې ژړل، د کور ښځو د نارینه و په وتلو سره زما سره سم ویر جوړ کړو. یو ساعت وروسته مو ژړا بس کړه. هغو ماته ډاډ راکاوه، ما به یوازې هغوی ته دا ویل:

خوېندو د خدای لپاره قوماندان صیب ته وواېئ، چې ما خوشې کړي او خپل کلي ته ځان ورسوم، ترڅو ماښوم زوی او سهار مې له سینده وغواړم.

په دې خبره یې بیا راسره وژړل. پخوانۍ کوټې ته یې بوتلم، شپه په تېرېدو وه. له ځان سره مې د تېښتې پلان پټ په زړه کې جوړ کړوو ما وې بې له هغې ټول نارینه یې له قوماندان سره تللي دي، همدا نن شپه دې د وتلو وخت دی. په دغه کوټه کې یو پکول دیواله ته ځوړند و او د نارینه و جامې د کوټې د یوې ستنې مېخ ته ځوړندې وې. د کوټې په دروازه کې یوه جوړه د نارینه و څپلۍ پرتې وې، په زړه کې مې له ځان سره جوړه کړه، چې همدا د نارینه و جامې به واغوندم، پکول به په سر کړم، څپلۍ به په پښو کړم، یو زوړ څادر د یوه کټ لنګې ته پروت و، ما وې دا څادر به په ځان راخور کړم او له کلا دروازې نه به ووځم. په یو ترتیب به ځان پېښور ته او بیا له هغې ځای نه جلال آباد ته ورسوم.

ما سره د قوماندان خور پرېوته. د شپې کله چې په کټ کې راپاڅېدم، هغه ویده وه، لومړی مې خپلې پخوانۍ جامې واغوستې او بیا مې پرې د پاسه د نارینه و جامې واغوستې، پکول مې په سر جوخت کړو، څادر او څپلۍ مې په لاس کې ورسره راواخیستل. خپل بکس او بوټان مې هم له ځان سره راواخیستل، په کرار مې دروازه رابېرته کړه او د کلا لوېې درلوازې ته ورغلم. ورو مې د دروازې زنځیر خلاص کړو او دروازه مې رابېرته کړه. لومړی مې ښه پام وکړو، هېڅوک نه و، له کلا نه ووتلم او پښو ته مې زور ورکړو. د خدای فضل و، مخې ته مې سړک راغی. ما وې په دې سړک به ځم کېدای شي، کوم موټر راشي. لږه شېبه مزل مې چې وکړ، لوی کلی و، دوکانونه وو، درې څلور موټرې ولاړې وې. د یوه موټر خوا ته ورنږدې شوم، چې په سیټ کې یې کلینر پروت و. دروازه مې ورو ټکوله راویښ شو، ویل یې: څوک یې؟ څوک یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته په کرار وویل: وروره که دربست راسره پېښور ته ځې، مړی شوی دی. استازګری ته ځمه.

هغه وویل: وروره دا خو نیمه شپه ده.

ما ویل: استاده کرایه رانه دوه چنده واخله، خو که راسره لاړ شې.

هغه له موټره راښکته شو او کوم سماوار ته ورغی، هلته یې ډربور ویده و. پام مې کاوه، دواړه راغلل، د موټر خوا ته چې راغلل، ویل یې: وروره په دې وخت درسره په دوه زره ځمه.

ما ویل: ډېره ښه ده استاده، ضرورت مې دی، حرکت کوه. موټر یې چالان کړو او د موټر په دویم سیټ کې ورسره کېناستم. ما وې، چې ومې نه پېژني. موټر د پېښور په لور روان شو.

ښه و، په لاره هېڅ موټرې نه وې، موټروان په پوره سرعت ګاډی چلاوه. سهار لا رڼا یي نه وه لګېدلې، چې د پېښور د موټرو په اډه یې ودرلوم. کرایه مې ورکړه او ه تړې روان شوم. وړاندې د موټر اډه کې ناري وهل کېدې لواړګی، لواړګی، له یوه نه مې پوښتنه وکړه، ما ویل: وروره تورخم ته ځمه، چې په کوم ګاډي کې کېنم. هغې ویل: وروره هغه ګاډی لواړګي ته ځي، بیا د لواړګي نه مزي ته په بل ګاډي کې تلی شې. سمد ستي همغې ګاډي ته وختلم. په لږه شېبه کې ګاډی ډک شو ا د لواړګي په لور روان شو. زه د ګاډي په اخر سیټ کې ناسته وم، پکول مې په سر راجوخت کړی و، څادر مې هم له ځانه تاو کړی و. کله چې لواړګي ته ورسېدو، له ګاډي نه ښکته شوم. په یوه دوکان کې مې پیسې ماتې کړې، څو کسانو راته کتل، د یوه سړي مشدی لونګۍ په سر وه، د عمر نه پوخ سړی و، د کلیوالي سړي مینه په کېده. له لواړګي نه د تورخم سرحد موټر کې کېناستم. همغه د مشدی لونګۍ سړي مې په څنګ کې راسره کېناست. ماته یې تر یوې شېبې پورې هېڅ نه کتل، خو چې کله موټر لس کیلومتره لاره لا وهلې نه وه، چې د څنګ سړي راته ورو او په احتیاط سره وویل: انډیواله چېرې ځې؟

ما ویل: جلال آباد ته ځمه. د خبرو په وخت کې یې راته سترګې راواړولې، لاندې باندې یې راته وکتل. ما هغه ته هېڅ نه کتل، له کړکۍ نه مې بهر پام کاوه.

کله چې په مزي کې له موټره ښکته شوم، سمد ستي د سرحد دروازې پلو روانه شوم. هغه سړی په چالاکۍ سره کوم ځای ته ورغی، سمد ستي راپسې غږ وشو:

د ګرمي ټوپۍ والا ودرېږه !

ما ځان پرې ناګاره کړو، روانه وم. د دواړو سرحدونو مزی په منځ شاته یو تن په شدیده لهجه وویل:

والکه ته ودرېږه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ورته ودرېدم، هغه وویل: ته څوک یې او چېرته ځې؟

ما ویل: د جلال آباد یم وروره پېښور ته راغلی وم، د خپلوانو کره اوس بېرته ځم.

ویل یې: ته راځه یو ځل د صیب نه اجازت واخله، بیا به ځې.

ورسره راوګرځېدمه، هغه راته پښه نیولی شو، ویل یې: مونږ د څه لپاره ولاړ یو؟ هسې خوشې مفته خو را نه څوک تېرېدی نه شي.

زه څه پوهېدم، چې دا روپۍ اخلي، ګنې پیسې به مې ورته ورکړې وای، په خپله مخه به تلمه. همغه و، چې صیب ته یې بوتلم. پام مې کاوه، د صیب خوا ته همغه د مشدۍ لونګۍ سړی ناست و، هغه اصلاً سیدې یانې جاسوس و. هغه سړی له صیب نه پاڅېد لاړ، صیب راته وویل:

ته څوک یې؟ او څنګه پېښور ته راغلی یې؟

ـ زه د جلال آباد یم، پېښور ته د خپلوان کره راغلی وم، اوس بېرته کور ته ځمه.

ویل یې: اسناد (پاسپورټ) دې راکړه.

ما سره خو هېڅ اسناد نه و، ما وې اسناد مې په کور کې پاتې شوي دي. د هغه راباندې ښه شک راغی.

ما ورته وویل: صیب دا ټول افغانان په دې سرحد ځي او راځي، مونږ خو مجاهد خلک یو مهاجر، مونږ همېشه بې کاغذونو ځو راځو.

هغه دستي په دستي یوه ته امر وکړ، ویل یې هله دا تلاشي کړه. زړه کې مې ټکه شوه ما وې څه اوس خو ګیر شوې. په بله کوټه کې یې تلاشي کړمه، د تلاشۍ سړي چې رانه پکول له سره اېسته کړو او وېښتان مې په مخ راخواره شول، چې سینې یې زما ولیدې، هغه دومره وویل:

سړی درسره نشته او تښتې. په زوره دې خپل ځان په شک کې اچولی دی، نور یې څه ونه ویل، صیب ته ورغی، ورته وې ویل:

صیب هغه خو ښځه ده، سړی نه دی. د صیب خوا ته چې ورغلم د هغه راباندې د کوم جاسوس ګمان و شو. نور یې څه ونه ویل، خو یوازې نوم او د پلار نوم او پته یې زما ولیکله او بیا یې زما عکاسي وکړه. د دوه تنو سره یې روانه کړم، وړاندې یې یوې ودانۍ ته ننوېستم. په یوه وړوکي کوټه کې یې بندي کړم، په کوټه کې یوه کړکۍ وه، چې د کړکۍ د شیشې په مقابل کې د اوسپنو لښتې ښکته پورته کلکې شوې وې. له کړکۍ نه مې پام کاوه، وړاندې یو تن پولیس په پهره ولاړ و. زه تر مازیګره په دغه کوټه کې ناسته وم، یوه چپاتۍ او دال یې په یوه نالبکي کې راته راوړل. هغه مې چې وخوړل دومره مرچ پکې و، چې خوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې ترخه شوه او له خوراکه ولوېدم. مازيګر ناوخته يې له کوټې نه وېستلم، په يوه وړوکي موټر کې يې کېنولم، دوه تنه يې راسره په موټر کې کېنول او موټر روان شو. له جم نه تېر شو، پېښور ته ورسېدو، لومړی يې د سيډو دفتر ته بوتلم. هغو يوه سره زما په باب څه کاغذونه ورسره و، د سيډي د دفتر مشر ته يې ورکړل. د سيډو مشر راته ښکته پورته وکتل، ماته يې وويل:

پکول اېسته کړه، څادر هم له ځانه لېرې کړه. ما چې پکول له اېسته او څادر مې په مځکه کېښود او چته ښکاره شوم. هغه خپل سر وخوځاوه، يوه بل ته يې وويل: دا بوځه او لومړنۍ پوښتنې ترې وکړه. له هغه دفتره بوتلم او په بله کوټه کې يې کېنولم، په استعلام کې يې رانه نوم، د پلار نوم، استوګنه، ولايت، وظيفه، تحصيل او د عمر پوښتنه کړې وه، هغه مې ورجواب کړل. همداسې نورې ډېرې پوښتنې يې رانه وکړې، هره پوښتنه مې ورته ښه منطقي ځوابوله. کوم پنځه شپږ استعلامونه يې رانه وکړل، بيا يې يو ځای ته بوتلم په يوه کوټه يې ننوېستلم، چې پام مې وکړو په کوټه کې څلور ښځې نورې هم ناستې دي. په کوټه کې بدبوی، غول او متيازې د ټټې نه بهر راوتلې وې. په دغه وړوکې کوټه کې تشناب او د متيازو ځای هم و. د کوټې دروازې ته لوی مضبوط قلپ پروت و. هغه نورې ښځې زما په ورتګ حېرانې شوې، چې دا خو سړی دی او زمونږ کوټې ته يې راننوېست. سمدستي رانه يوې ښځې پوښتنه وکړه:

وروره ته يې دلته څنګه راوستې؟

ما وې زه ښځه يم سړی نه يم، په کوټه کې مې ځای پر ځای د نارينه جامې ويستلې لاندې مې خپلې جامې په تن کې وې. هغوی راته هک پک حېرانې شوې، ما وې خوېندو ما د مجبورۍ نه د نارينه و جامې اغوستې وې. تاسې به څه فکر کوئ، خو زما کيسه بل ډول ده. خدای مو زما د حاله مه خبروه، هغوی راته ويل: خورې مهاجره يې؟

ما وې هو اوس خو مهاجره يم. زه د برې خوا پښتنه يم، بدو حالاتو تر دې ځايه رارسولې يم، چې نور به رابانديې څه کېږي. ما هغوی ته اصلي کيسه ونه کړه، پوهېدمه چې څه ګټه راته نه لري. ضرور نه وه چې هر چا ته مې خپل حال وايه. يوازې مې د سيډي د دفتر کيسه ورته وکړه، خو هغه راته په ځواب کې وويل، چې داسې خبرې او کيسې ډېرې شوې دي، خو اصلي خبره او مطلب بل شی کېږي. ما له ښځو نه پوښتنه وکړه، هغوی څوک په جنايي پېښو کې راغلي وې، ځينې د جاسوسۍ په کيس کې وې، يوې ښځې چې د عمر نه پخه وه، تکه توره بدشکله وه، هغې يو ماشوم وژلی و او په خېټه کې يې ورته اپيم اچولي و. پښتو يې نه شوای ويلې، څه بله ژبه يې ويلې. د ماښام ډوډۍ يې دال او چپاتۍ راوړه، له يوې خوا ورېې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وم، لـه بلـې خـوا پـه کوټـه کـې بـد بـوی او چټلـي پرتـه وه، د ناسـتې ځـای پـه کوټـه کـې نـه و. هغـو نـورو ښـځو ښـه پـه مـزه مـزه دال او چپـاتۍ خـوړل، ماتـه يـې ويلـې خـورې ډوډۍ خـوره، مجبـوري ده چـاره څـه ده. وږې ځـان مـه پرېـږده. پـه سـختۍ سره مـې لـږې مړۍ وخـوړه. بيـا مـې لـه هـرې يـوې پوښـتنه وکـړه، هغـوی هـرې يـوې دوه شـپې او درې شـپې پـه دغـه کوټـه کـې تېـرې کـړې وې. لـه يـوې خـوا ګرمـي وه او لـه بلـې خـوا د کـوټې بدبوی دومره پـه عـذاب کـړم، چـې څو ځلـي مـې پـه بـدن بـې هوښـي راغلـه. هـر څـومره مـې چـې ځـان ټينـګ کـړ، نـه کېـده، اوښـکې مـې روانـې وې، د هغـو نـورو ښـځو دومـره پـروا نـه وه، د کـوټې پـه بـدو شـرايطو کـې هغـوی لـه ډوډۍ نـه خرپـا ايـستله. خپلـو کـې بـه يـې خنـدل او پـه مـا پـورې بـه يـې هـم مـسخرې کـولې. شـپه شـوه، ناوختـه د شـپې يـوه بجـه وه، چـې يـو پـوليس راغـی، دروازه يـې خلاصـه کـړه. ماتـه او يـوې بلـې ښـځې تـه يـې وويـل: تاسې راځئ.

لـه کـوټې نـه يـې وويـستلو او پـه يـوه مـوټر کـې يـې د سـيګو دفتـر تـه يـووړو. پـه دفتـر کـې يـوه پنجـابي افـسر تـه يـې بـوتلم. يـو پګـښتون ترجمـان يـې راسره کېنـولی و. ډېر اسـتعلامونه يـې رانـه وکـړل. مـا بـه ورتـه ځوابـول، بيـا يـې پـه مـوټر کـې ځانتـه يـوړم. پـه يـوه وړوکـې کوټـه کـې يـې ورننوېـستم، ترجمـان رانـه ولاړ. کوټـه ډېـره وړه وه، يـوازې زه پکـې ځايـدلم. ډېـره ګرمـي وه، پـه کوټـه کـې وړوکـې کړکـۍ وه، چـې د چـت لانـدې وه، د ګرمـۍ نـه مـې ضـعف وکـړو. بيـرون وړانـدې پـوځي عـسکر لـر بـر ګـرځېدل، دروازه مـې پـه لاسـونو ودربولـه، کتـل مـې چـې يـو پـوځي راغـی، مـا ورتـه وويـل: اوبـه راتـه راوړه. هغـه پنجـابي و، اوبـه يـې نـه پېژنـدلې. بيـا مـې ورتـه پـه انګليـسي کـې وويـل. لـږه شـېبه وروسـته يـې راتـه اوبـه راوړې. اوبـه مـې چـې وڅـښلې، ايلـه ښيلـه مـې سـاه سـازه شـوه. سـمټي ځمکـه بانـدې پرېـوتم، يـوازې هغـه د نارينـه جـامې او څـادر مـې سـرته کېـښود. ځای پرځای مې سترګې ورغلې وې.

يـو وخـت راتـه دروازه وټکـول شـوه، سـر مـې راپورتـه کـړو ومـې ليـدل، چـې يـوه عـسکر دروازه ببرتـه کـړه. همغـه مـوټر چـې زه يـې پکـې راوړې وم، ولاړ و او همغـه ترجمـان او يـو تـن بـل مـوټروانز مـوټر کـې يـې کېنـولم، دفتـر تـه يـې يـووړم. لـومړی يـې چـای راکـړل، چـې کلـه د چـای څـښلو نـه وزګـاره شـوم، دفتـر تـه يـې بـوتلم. پوښـتنې يـې رانـه بيـا پيـل کـړې ان تـر ماسپـښينه پـورې يـې رانـه پوښـتنې وکـړې. عکـسونه يـې راتـه واخيـستل، پـه همدغـه ورځ تـر مـازيګره بـې دفتـر کـې کېنـولې وم، بـدن مـې لـه خيرنتيـا نـه خارګـشت کـاوه، جـامې زمـا بيخـي نـورې د اغوستلو نه وې. د دفتر صيب ته مې همدا مشکل ووايه. هغه ترجمان ته وويل:

دا بوځه، چې ځان ومينځي.

تـشناب تـه يـې بـوتلم، ځـان مـې ومينځـو، خـو جـامې مـې خېرنـې وې. د دفتـر صـيب راتـه وويـل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

جامې به درته سهار ته راوړي. د شپې له خوا يې بيا همغه جېل ته بوتلم. شپه مې پکې تېره کړه. سهار يې بيا دفتر ته راوستلم، په موټر کې يې کېنولم او مرکزي (سنټرل جېل) ته يې يووړم. مرکزي جېل ډېر لوی جېل و، د نارينه و زندان بېل او د ښځو زندان يې په څنګ کې و. زه يې د ښځو زندان کې يوې کوټې ته بوتلم، چې درې تنه ښځې پکې نورې هم وې. کوټه خو نورمال لويه کوټه وه، په کوټه کې د هرې ښځې ځای معلوم و. هرې ښځې الماری معلومه وه، د هغو نورو ښځو بسترې وې، زما په ځای کې بستره نه وه. يوه ښځه په پښتو پوهېده، مګر هغه نورې دوه تنه په پښتو نه پوهېدې، اردو کې يې خبرې کولې. هغوی هره يوه له ډېرشو کالو نه پورته وه. يوه ښځه بيخي زړه وه. په پښتو چې پوهېدله، هغه به د څلوېښتو کالو وه. هغه يې د قتل په موضوع کې بندي کړې وه او هغه دوه نورې يې په کومه بله موضوع کې بنديانې کړې وې. په دغه مرکزي جېل کې مو شپې ورځې شوې. پښتنې ښځې ځان د مردان د علاقې ښوده. هغې څلور کاله بند تېر کړی و، يو کال ورته پاتې و. د خوی او اخلاقو نه ډېره ښه ښځه وه، خو خدای خبر چې اصلي ګناه بې څه وه. له ما سره يې لکه د خور غوندې چلند او ګوزاره پيل کړه، هغه نورې دواړه هم بدې ښځې نه وې، خو زه يې په ژبه نه پوهېدم. ولې وروسته مې ترې ښه اردو زده کړه، چې په لوستلو او ليکلو کې مې ترې اردو ياده کړه. هغه کومه چې لږه ځوانه وه، هغې تر لسمه پاس کړی و او هغه زړه ښځه چې وه په ليک او لوست ډېره کمه پوهېده. په پښتو چې پوهېده، هغې هم تر لسمه ښوونځی لوستی و.

په محبس کې يې راته له نورو سره سمه ډوډۍ حواله کړه. يو ډول د بنديانو جامې يې راکړې، چې د اغوستلو نه وې، بيا مې هغې پښتنې ښځې ته وويل، چې جامې راته پيدا کړه. هغې راته له خپل کوره جامې راوغوښتلې. خپلې جامې مې وويستلې، نورې نو د اغوستلو نه وې. په جېب کې را سره ښې ډېرې پيسې پاتې وې، چې وروسته مې پرې د همدغو ښځو په واسطه ځينې ضروري شيان له بيرون نه راوغوښتل. بس همدغه زندان مې کور شو. لا نه پوهېدم، چې څومره به په دغه زندان کې پاتې کېږم؟ هېچا مې پوښتنه نه کوله، چې زما قيد د زندان وخت او ګناه معلومول هېڅ پته نه وه. بس مياشتې، کلونه تېرېدل، ترڅو چې لس کاله مې په مرکزي جېل کې تېر کړل. هر څه مې له لاسه ورکړي وو، نه د مور و پلار نه خبره يم، سهار او زوی خو مې سين يووړل. کور او کلی، خوابنې هرڅه مې له منځه تللي دي. اوس دا څو ورځې کېږي، چې د طالبانو په وخت کې له بنده راخوشې شوې يم، څو شپې مې د جلوزو په کمپ کې تېرې کړې، له هغې ځايه راته چا د صابر ډګروال نوم راښودلی دی، چې هغه زموږ د کلي و. ما وې چې لومړی به دا پيدا کړم او بيا به دده په واسطه سره د کور او کلي او خوابنې پته ولګوم او ورپسې به د قوماندان حضرت پته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولګوم، چې هغه مې په پوهنتون کې همصنفي و.

ما چې خپلې خبرې تر دې ځايه راورسولې، د سړي په مخ او ښکې روانې وې، خپل سر يې خوځاوه، خوله ترې ورانه پاتې وه. له خولې نه يې په ژړغوني اواز وويل:

هوسۍ خورې زه ډګروال صابر يم، ستاسې کليوال.

ـ آخ ته ډګروال صابر يې؟ مور دواړو ژړا غبرګه کړه. په دې کې د هغه مېرمن راننوتله، حېرانه پاتې شوه، ويل: ولې؟ څه پېښ شوي؟ هله ما خبر کړئ، څه چل دی؟

مېړه يې خپلې سترګې له اوښکو نه وچې کړې، ويې ويل:

دا خو د سهار صيب ښځه ده، هوسۍ!

ـ دا څه وايې؟ دا هوسۍ ده؟ هوسۍ تـرور تـه پـه دې حـال؟ دا څنګـه؟ خـوا تـه مې مخـې تـه کېناسته، ويې ويل:

کيسه څه ده؟ ژړغوني شوه، مېړه يې ورته زما کيسه زر زر تېره کړه او بيا تر ما راغاړې وته، په سلګو سلګو يې وژړل، ما هم ورسره اوښکې تويولې. مور درې واړو ژړل، يوه شېبه غلي پاتې شو. د صابر د ښځې لاسو قهارې ختل، صابر خان په ټيټ غږ وويل:

يو لاس به پورته کړو. مونږ درې واړو دوعا ته لاس پورته کړلو پس له دوعا نه صابر خان راته ډاډ او تسلي راکړه. مېرمن يې هم راته تسلي راکړه، ويې ويل:

ترور جانې! راځه چې په تشناب کې دا ويښتان درته پريمينځم او جامې دې بدلې کړم. توبه توبه خدايه دا څومره سختې دې تېرې کړي دي. هغه پاڅېده او زه يې له لاسه ونيولم، له خپل ځايه يې پورته کړم. صابر خان وويل: خورې ته اوس جامې بدلې کړه، نورې خبرې به وروسته کوو.

تشناب ته يې ننويستلم او نوې جامې يې راوړې. له تشناب کولو نه وروسته هغوی دواړه نږدې راسره کېناستل، ما ترې د خپلې خوابښې، کور او کلي پوښتنه وکړه. صابر خان راته وويل:

هوسۍ خور لکه څنګه چې په تا دومره سختې تېرې شوې دي، دغسې په هر افغان او بيا په تېره خو زمونږ د سيمې په خلکو باندې ډېر ظلم او تېري وشو. تاته خو به پته وه، چې زه په هغې وخت کې د کابل په بالاحصار کې وم او د جګړو په ګرمو شپو ورځو کې سروبي ته زمونږ عسکري غونډ راغی. په دغه وخت کې چې تاسې له کلي نه وتلې وئ، په دويمه ورځ زمونږ په کلي لومړی هوايي بمبار شوی و او بيا افغان او روسي عسکر له ټانکونو او نورو درنو وسلو سره په کلي راننوتلي وو. زمونږ او ستاسو د کلي خلکو ورسره سخته جګړه او مقاومت کړی و. بالاخره د کلي خلکو سره خو دومره قوت نه و، ټول کلی محاصره شوی و، روسي او دولتي عسکر په کلي ورختلي وو. وروسته چې خلکو مونږ ته وويل زيات د کلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسله وال خلک ستاسې په کلا او د برچم د ملک په کلا کې يې سنګرونه نيولي وو. کوم وخت چې په کلي ورننوتلي وو، ټول کلي ته يې اور را اچولی و، ستاسې په کلا يې د راکټونو او توپونو ډزې کړې وې. بيا يې بمونه ورارتولي وو. وروسته يې د کلا دروازه ماته کړې وه او دننه په کوټو کې خلک پټ شوي وو. کوټو ته يې اور اچولی و، څه خلک چې په کوټو کې وو، ټول سوي وو. يو نيم سړی له کلي نه چې په وخت تښتېدلی و، هغه به ژوندی پاتې و، نور ټول يې وژلي وو. نو ستاسې په کلا کې ستا خوابنې او د سهار صاحب تره او د تره زامن نور د کلي پينځه د برش تنه مجاهد په شهادت رسګېدلي وو. په هغې جنګ کې زما دوه زامن او يوه تنګور، يو لمسی هم شهيدان شوي وو. دا ښځه او دا نور واړه مې له ما سره په کابل کې وو، دوی ژوندي پاتې شوي دي. نور کلی تباه شوی دی. په هر کور کې تصادفي يو او يا دوه تنه ژوندي پاتې شوي دي. ډېر داسې کورونه شته دی، چې ټوله کورنۍ يې تباه شوې ده.

د صابر خان د خبرو په پای کې ما بيا وژړل، دغه ورځ مو ټوله په ژړا تېره کړه. ماښام ډوډۍ نه وروسته راته ډګروال صابر خان ډاډګيرنه راکړه، ويلې هېڅ تشويش مه کوه، زما خور يې له موږ سره به اوسې، زموږ چې څه حال و، هغه به ستا هم وي. کله چې کراري شوه او ملک ازاد شو، بيا به په ګډه يو ځای کړه ژوندي وو خپل کلي ته لاړ شو. نور نو چې ته هېڅ فکر ونه کړې، ته مې خور او زه دې ورور يم.

ما وې صابر خانه وروره! زما د پلار کورنۍ به څنګه شوې وي؟.

هغه پخپله ږيره لاس تېر کړ، ويل يې: هوسۍ خورې الله به ترې خبر يې، داسې حالت راغلی او هغه څه په وطن کې وشول، چې د نړۍ په هېڅ ځای کې به نه وي شوي، پلار د زوی نه جدا او زوی له پلاره! زموږ د وطن هرڅه په پاکستان وپلورل شول، سوي ټانکونه، موټرې، الوتکې، اوسپنه، هرڅه کباړ شول او د پاکستان په کباړيانو خرڅ شول. هغه راته راوړاندې شو، په غلي اواز يې وويل: پاکستان زمونږه وطن سم لوټ کړ، اوس خو لا بيخي ددې طالبانو سره پنجابي عسکران په افغانستان کې اوسېږي او جنګېږي. هوسۍ خورې تور لينګيان مې په وطن کې ښکته پورته کېږي، زړه مې اور اخلي، خو.... !

د هغه زړه د پاکستان ناخوالو خوږين کړی و، په دغه شپه راته صابر خان ډېرې خبرې وکړې، له هرڅه نه يې خبره کړم. وروسته له ډېرو کلونو نه مې ايله په دې شپه ساه سمه شوه. په دې شپه مې خوب وکړو، بې له هغې راپکې څه نه وو پاتې، خوشې هډوکي پوټکي شوې وم، خوب مې بې له هغې درې ساعتو نه زيات نه و، د لسو کالو جېل بوډۍ کړې وم، دال او چپاتو مې د معدې زخم راپيدا کړی و، د ناصر باغ په کمپ کې مې د صابر خان ورور سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې ورځې شوې، د هغې مېړمن ګل پرې هم بې اندازې ښه ښځه وه. زما يې ډېر خدمت کاوه. اګرچې هغه هم زړه شوې وه، لونۍ او زامن يې ورته مخې ته ګرځېدل، ژوند يې دومره بد نه و. له څو ورځو وروسته راته صابر د يوه قوماندان نوم واخيست، چې ګلشېر نامه يې وه. ما وې خو ځوک به يې، هر چېرې قوماندان موجود و. ما وې دا به هم ځوک وي نو، له ځان سره مې فکر وکړ دا هغه زموږه همصنفي ګلشېر نه وي. په ادبياتو پوهنځي کې مونږ سره يو هلک و، نوم يې ګلشير و. په درسونو کې يې هېڅ خوند نه و، خو هغه د ننګرهار د سيمې و.

ما ويل: صابر خانه وروره ! دا ګلشير قوماندان د کوم ځای دی؟

ـ خورې دا هم د ننګرهار دی، خو ډېره دنيا يې پيدا کړې ده، مخکې په کوم بل تنظيم کې و، مګر اوس له طالبانو سره غټ سړی دی.

ـ صابر خانه کېدای شي همغه وي، که دلته چېرې نږدې اوسي خو يوه ورځ به دواړه ورشو، ګوندې زما د کور او کلي او د پلار ګنۍ په باب راته څه معلومات پيدا کړي.

صابر خان ويلې ښه ده خورې، خو په دې وختونو کې زيات په افغانستان کې وي، کله کله دلته خپل کور يې دی راځي. زه به يې پوښتنه وکړم، که چېرته راغلی وي، وربه شو.

ما وې ښه ده وروره ور به شو.

سبايي له چای نه وروسته مونږه دواړه د ګلشېر قوماندان کور ته ور روان شو. په لاره کې مو دوه درې ځای پوښتنه وکړه، يوه دوکاندار د هغه کور له ورايه راوښود. مونږه د هغه کور خوا ته ورو ورو روان وو، نږدې چې ورغلو مې ليدل، چې ډېر خلک له وسلو سره د قوماندان ځای ته ورځي او راوځي. نږدې دغې ځای کې نوره ودانۍ نه وه، له قوماندانۍ نه ګرد چاپېر په څو جريبه ځمکه کې ديوال راتاو شوی و. د کور مخې ته يې لوی پراخه باغ او ونې ولاړې وې. صابر خان راته وويل:

خورې زه به درته بيرون کېنم، ته دروازې ته ورشه يوه ته به خپل نوم ووايې، چې قوماندان خبر کړي او ځانته دې وغواړي.

د صابر ورو مې ومنله، هغه د يوه دوکان ترڅنګه کېناست او زه د قوماندان د کور دروازې ته ور روانه شوم. دروازې ته، چې ورغلم وسله وال کسان وتل او ننوتل. يوه د توري ږيرې سړي ته مې وويل:

بچې ما تر قوماندان صيب پورې وروله.

هغه راته ښکته پورته وکتل، وې ويل:

بوډۍ، ترور قوماندان صيب سره ټايم نشته دی. همدا خبره يې وکړه او ګړندی ننوت. يو بل ځوانکی هلک ايله يې د ږيرې خط راغلی و، په دروازه کې ننوت ورغږ مې کړو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زويه که تکليف درته نه کېږي قوماندان صيب ته ووايه يوه ښځه په دروازه کې ولاړه ده، غواړي چې تا سره ملاقات وکړي.

هلک وې ښه موري ستا سوال ځواب به يوسم.

ډېر ساعت ولاړه وم، هغه هلک هم ورپسې ورک شو، دريم تن يو بل د پاخه عمر سړي ته مې وويل: وروره قوماندان صيب ته به مې بو نه ځې، يو ضروري کار مې ورسره دی.

هغه راته راوړاندې شو، ويل يې: څه کار دې دی مورې؟

ما وې: پټه ضروري خبره ورسره کوم.

په دې خبره سړی لږ غلی شو، بيا يې وويل: ښه ده مورې زه به ستا خبره هغه ته ورسوم. يو بل وسله وال راغی ويلې مورې راځه. له دروازې نه يې ننو يستم، دننه ډېر کسان ښکارېدل، څوک تلل او ځينې به راتلل. زه يې د قوماندان د کوټې ترځنګه ودرولم، ويل يې: مورې قوماندان صيب به دې وغواړي.

ډېره اوږده شېبه تېره شوه، خو قوماندان ور ونه غوښتلم. زه له دروازې ترځنګه په يوه وړوکي ديوالګي پورې مې تکيه وکړه، ما وې چې دمه برابره کړم. په دې کې قوماندان د خبرو په حال کې راووت، څو تنه باډي ګارډان ورپسې وو، زه ورپاڅېدم، غږ مې پرې وکړو خو هغه کله زما غږ اورېدو، منډه مې ورواخيسته، هغه موټر ته خوت، چې وررسېدم. ما وې قوماندان صيب مرسته راسره وکړه. هغه دروازه نيولې وه ويې ويل:

د څه شي مرسته دسره وکړم؟ بوډۍ وخت مې مه نيسه. موټروان ته يې وويل: مه درېږه ځه. ما په جګ اواز ورغږ کړل: ګلشيره هوسۍ يمه ستا د ادبياتو د پوهنځي همصنفۍ. ويلې څه ځه بوډۍ وخت مې مه نيسه، تاته هېڅ وخت نه لرم.

موټر يې روان کړو دوړې په ما راخورې شوې، خپلې سترګې مې د ټيکري په پيڅکي پاکولې او بېنوا ترې راروانه شوم. کتل مې چې صابر خان زما خوا ته راروان و، ما له ځان سره ګلشېر ته ښېرا کولې، چې هغه راباندې غږ کړو: ولې خورې څه خبره ده؟

ـ وروره دا خو همغه ګلشير و، زما همصنفي، لومړی خو يې ځانته نه ورغوښتمه، خو زه ورته د کوټې دروازې سره ولاړه وم. له دننه نه چې راووت، ماته يې هډو پام هم ونه کړو. موټر ته چې ختو ورمنډه مې کړه، غږ مې پرې وکړ، ما وې ګلشيره زه هوسۍ يمه، ستا همصنفۍ ودرېږه کار مې دی درسره. هغه راته سم دم مخامخ کتل، يوازې دومره يې وويل: بوډۍ پرېږده، وخت مې مه نيسه. په شتاب سره يې موټر روان شو. دوړې او خاورې يې راباندې راباد کړې. که خدای دا بې غېرته وشرموي، هېڅ د انسان په سترګه يې هم راته ونه کتل. ته ګوره صابر خانه دا به په صنف کې داسې غلی ناست و، چې له چا سره غږېدلی هم نشو. څلور کاله فاکولته يې په يو زوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتلون کې وویله، اوس په دغه حال کې دی.

صابر خان وویل: خورې راځه، چې ځو، هېڅ پسې زړه تړل نه دي په کار. ورو ورو به ځو، مشغولتیا به هم کوو. هوسۍ خورې مونږ چې لومړی پاکستان ته رامهاجر شو په باجوړ کې یې زړې زړې خیمې راکړې، د خېمو کلی جوړ شو، راشن پاسونه یې په مهاجرو ووېشل. کله چې هوا مخ په تودېدو شوه او بیا چګې اوړی شو، په خېمو کې ګوزاره ګرانه شوه، له خېمو نه خلک پورته شول. په بېلابېلو ځایونو کې ورته کمپونه جوړ شول، ځینې خلک پېښور ته وکوچېدل. ګوزاره ګرانه شوه، ته باور وکړه، چې مونږه به سهار راووتلو مزدورو لپاره به ودرېدو، چا به له ځان سره کار ته بونه تلو بېرته به کور ته لاړو. څو ځلي پولیس زما وړوکی کراچۍ، چې مېوه مې پکې خرخوله چپه کړې ده او رد بد یې راته ویلي دي. ښه به مو لیدل، چې د ډېر آب خلک به بې آبه شول. د افغانانو بې عزتي شوې ده، غریبي او بې وسي خو پرېږده. ډېر ماشومان بې دوا او بې درملهد پېښور په مېرو کې قتل شول.

صابر خان له مانه مخکې روان و، شاته به ورپسې خپلو څپلو دوړه کوله، زما سینه ونښته، ساه مې بنده بنده کېده، صابر خان ته مې ورغږ کړ: وروره لږه دمه به وکړو، ساه مې نښلي.

هغه زر مخ راواړاوه، ویلې ښه ده. زما خوا ته په ما پسې راوګرځېده، له لاسه یې ونیولم او د یوې ونې لاندې یې کېنولم. هغه شاوخوا پام وکړو، چې ګنې اوبه پیدا کړي. هلته وړاندې په یوه لږ واټن کې د ځاه ارهټ تاوېده. دی ورغی، چې اوبه راوړي. ما ونې ته تکیه ووهله، په زړه کې مې تېر شول، زه خو د ډېر عمر ښځه نه یم، د پاکستان جېل بوډۍ کړم، له خپل سهار او وړوکي زوی نه یې خلاصه کړم، له هر څه نه د پاکستان راتګ خلاصه کړم او لا اوس هم دلته پکې او سېږم. نه نه نوره به یوه شپه هم پاتې نه شم.

صابر خان راته غږ کړ: خورې اوبه مې راوړې، ښې یخې اوبه دي.

هغه لوټه د اوبو ډکه کړې وه، ماته یې ونیوه، ویل یې خورې دا اوبه وڅښه. ما له اوبو نه یو ګوټ وکړو، مری مې لمده شوه، مخ ته مې هم یوه لپه اوبه واچولې، دواړه پښې مې هم لمدې کړې. صابر خان ته مې دوعا وکړه، هغه پخپله سپینه ږېره لاس تېر کړو، د لوټې نه یې اوبه وڅښلې، غاړه یې تازه کړه، ویل یې:

خورې اوس خو لږه ښه شوې؟

ما وې هو وروره بیخي ښه شوم. ویل ښه نو زه به دا لوټه بېرته یوسم، بیا به په کرار کرار کور ته ځو. ما وې ښه ده وروره په عذاب شوې. هغه د اوبو لوټه ارهټ ته یووړه او بېرته راغی. موږه دواړه کور ته روان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور تـه لا يـو ټوټـه مـزل پـاتې و ، مـا صـابر خـان تـه وويـل: وروره يـوه خبـره د سـره شـريکوم. ستا نظر مې اخيست. صابر خان وويل:

مهرباني وکړه خورې ولې تاسې خو خبره وکړئ.

مـا وې وروره ! د الله تعـالی کارونـه خـو د الله دي ، مګـر لـه مانـه زمـا ژونـد ، زمـا هرڅـه رانـه د پاکستان پـه راتـګ کې لـه لاسـه لاړل ، بې موجبه ، بې ګناه يې لس کالـه راباندې پـه جېـل کې تېر کـړل ، بې وختـه بـوډۍ شـوم. نـور مـې دلتـه يـوه شـېـه هـم زړه نـه غـواړي ، چـې اوسـم. پـه هـر ترتيـب چې کېږي ، خپل کور و کلي ته ځان رسوم.

هغـه وويـل: خـورې پـه کـور کـې بـه مـشوره وکـړو ، هـر څنګـه چـې دې خوښـه وه ، هغـسې بـه وکړو.

ـ رښتيا صابر خانه ! اوس خو به جنګونه نه وي؟

ـ نـه نـه خـورې اوس خـو طالبـان پـه واک کـې دي ، د مـلا عمـر اخونـد پاچـاهي ده ، پـوره امنيـت يې راوستی دی ، دا نورې تنظيمي ډلې ټپلې يې کونج ته کړي دي.

صـابر خـان پـښه ونيولـه ، پخپـل ځـای ودرېـد ، خپلـې سـترګې يـې شـاوخوا وګرځـولې ، بيـا ماته راواړاندې شو ، په ورو او غلي اواز يې وويل:

نـيم د پاکـستان پـوځ ورسـره دی ، هـسې خبـره د طالـب ده ، خـو دا تـور مخـي پنجـابي ورسـره دي. مـخ يـې بېرتـه سـتون کـړو د کـور پـه لـور يـې ګـام واخيـست. تـر کـوره يـې د پاکـستان لـه حکومتـه سـر ټکـاوه ، کـور تـه ورسـېدو. د صـابر خـان مېـرمن ډوډۍ تيـاره کـړې وه ، هغـې لـومړی لـه مانـه پوښـتنه وکړه ، ويل يې:

هوسۍ ترور ! څنګه چل وشو ، قوماندان مو ولید.

ـ هـو خـورې ومـې ليـد ، خـو د هغـه زړه د تيـرې دی ، هغو يـې خبـرې هـم راسـره ونـه کـړې. اوس خو بدل دی ، هرڅه بدل شوي دي ، زړه پسې تړل په کار نه دي.

مـوږ ډوډۍ وخـوړه او چـای تـه سـره ناسـت وو ، مـا صـابر خـان تـه بيـا د خپـل تـګ پـه برخـه کـې ورته ياده کړه. هغه لږه شېبه غلی و ، بيا يې ځواب کې راته وويل:

خـورې ډېـره ښـه خبـره ده ، خـو لـومړی بـه زه او تـه پـه دې بـاب ښـه ځـان پـوه کـړو ، بيـا همغـسې وکړو.

ـ وروره تـه پـه دې بـاب څـه فکـر کـوې؟ زمـا خـو فکـر او عقيـده خوځېدلې ده ، سـم سـوچ نـه شـم کولای ، ته چې هرڅه راته وايې ، همغسې به وکړو.

ـ هوسـۍ خـورې ، زه خـو داسـې نظـر لـرم چـې لـومړی تـه کـوم ځـای تـه غـواړې ، چـې لاړه شـې؟ او هم دا وو ايه ، چې هلته څه کول غواړې ، چې ويې کړې؟ چې زه ستا په پلان پوه شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د هغه دې پوښتنو ته په ځواب کې غلې پاتې شوم، هغه خپله پیاله پورته کړه او غړپ یې ترې وکړو. د صابر خان مېرمن زموږ خوا ته کېناسته، ما ورته وویل:

زه غواړم چې لومړی خپل کلي ته لاړه شم، که څوک ژوندي پاتې شوي وي او د سهار څوک نږدې خپلوان په کلي کې موجود وي، پیدا یې کړم او بیا ترې د سهار او د خپل زوی په باب پوښتنه وکړم، چې یو ځل دومره څوک پیدا کړم پیا به نورې لارې چارې لټوو.

صابر خان وویل: ما خو اورېدلي دي، چې د کلي ځینې کسان له پېښوره تللي دي، په کلي کې دوباره څه ناڅه ژوند پیل شوی دی. ولې په دې پوه نه یم، چې څوک به تللي وي؟ خدا پېږو زه خو نشم تلای، ځکه چې له طالبانو سره نه یم، نو ځکه خو په ځان ډارېږم، خو زما یو دوست دی او هغه اړیکې له طالبانو سره لري. یو ځل به ورسره ستا د تګ خبره وکړم، کېدای شي ګوندې له ځان سره دې بوځي. د هغه دلته هم پوخ کور دی او هلته یې هم ښه واک شته دی. په کلي کې به درسره ستا په هر مشکل کې مرسته وکړي. په ځینو کارونو کې ما ازمېښت کړی دی، ښه سړی دی. مونجې وریجې ډېره ېي ده، تیار دلته راغلی دی زه به ورپسې همدا اوس ورشم خبرې به ورسره وکړم. ستا په باب به یې پوره پوه کړم. باور لرم، چې پوره مرسته به وکړي.

زه لمانځه ته پاڅېدم او هغه په هغې سړي پسې لاړو وې ویل زه به د مازیګر جمه د هغوی په جومات کې وکړم، که په جومات کې مې ولید لا ښه ده.

زه چې له لمانځه نه وزګاره شوم، چرت کې لاړم (هغه زموږ کلا او هغه کلی به هغسې ودان وي او که؟ په لومړي ځل چې له سهار سره له کابل نه کلي ته راغلم، هغه خلک، هغه عزت او هغه خوشالي، له ما سره د سهار د خپلوانو مینه او محبت څومره خوږې شپې ورځې وې) له سترګو نه مې اوښکې جاري شوې، تر ډېره وخته ځای پرځای ناسته وم. د صابر خان مېرمن راپسې راغله، له لیرې یې راغږ کړو:

ترور جانې راځه دې پکي خوا ته رانږدې شه ګرمي ده. ما خپلې اوښکې وچې کړې، د هغې خوا ته ورغلم. مخامخ پکي ته کېناستم. د هغې زامن او لونه یو پر بل پسې راننوتل، ترڅو چې خړه لګېده. د کور ماشومان او لویان ټول راننوتل. زه د صابر خان په تمه وم، د هغه د راتلو شېبې مې شمارلې. په دې کې د ماښام ډوډۍ تیاره شوه، د صابر خان مېرمن وویل: موږ او تاسو به ډوډۍ وخورو، هغه معلوم نه دیو چې کله راځي.

د ماخستن تر لمانځه وروسته صابر خان راغی، مېرمن یې ترې د ډوډۍ پوښتنه وکړه، هغه وویل: ډوډۍ مې خوړلې ده. د چای پیاله یې ورته مخې ته کېښوده، زه لا د کوټې مخې ته په لمانځه ولاړه وم. لمونځ چې مې خلاص کړ، ورننوتلم، ستړې مشې مې ورته وویلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته یې اشاره وکړه، ویلې راځه خورې دلته چې نږدې په دغه توشکه کېنې. زه د هغه خوا ته په توشکه کېناستم. ماته د صابر خان مېرمن د چای پیاله مخې ته کېښوده، صابر خان بې له دې، چې ما ترې پوښتنه کړې وای، ویې ویل:

خورې ښه شوه سړي مې ولید له جومات نه یې له ځان سره کور ته بوتلم، ټولې خبرې مې ورسره وکړې. ما چې ستا د ژوند کیسه هغه ته وکړه، لومړی هک پک حېران پاتې شو، ډېر خپه او ستومانه شو، ډېره شېبه غلی و، بیا یې ماته داسې وویل:

داسې به وکړو، چې خدای بې کوي، زه به یې خپل کلي ته ورسوم او په کلي کې به چاته وظیفه ورکړم، چې کمک ورسره وکړي. دده چې هر ډول مشکلات و، هغه به ورسره مرسته کوي. زه پخپله ته پوهېږې، چې په جلال آباد کې ډېر مصروفیت لرم. له دې سره پخپله نشم ګرځېدلی. ولې یو تن به ورسره کړم، ددې خدمت به کوي.

ما وې خدای دې سرلوړې لره صابر خانه وروره! له ما سره دې ډېره نیکي وکړه، الله دې مه بدرنګوه. رښتیا وروره پوښتنه دې ترې ونه کړه، چې څه وخت ځي؟

ـ خورې سبا نه بل سبا ته ځي.

ما وې ښه شوه په لنډو ځي. صابر خان راته وویل:

هوسۍ خور! ته چې ځې په خیر څه خرڅ مرڅ درته تیار کړم، خو تشویش مې درسره دا دی، چې ته به په کلي کې یوازې څه وکړې؟

ما وې صابره وروره! هلته خو پښتو ده، غیرت دی، دومره ځوک به پیدا شي، چې مرسته راسره وکړي.

صابر خان زما خبره ونیوله ویې ویل: اګرچې دغه سړی، خو پوره لاپه راته وکړه، ویې ویل چې ته بې فکره اوسه، هېڅ مشکل به ورته پېښ نشي.

ـ صابر خانه وروره! ډېرې پیسې راسره وي، تصادف دا ښه و چې زما د لاس او غاړې بکس تر اخره راسره پاتې و او ښې پوره پیسې پکې وې. کیسه خو یې داسې ده، چې کوم وخت یې له مانه تحقیق کاوه، په هغو ورځو کې هغه زما ترجمان، چې یو پښتون هلک و، خو د پنجابي ژبې ترجماني یې ماته کوله، هغه راسره دا مرسته کړې وه، چې ځینې افغانۍ یې راته ډالر کړې وو او څه پیسې یې راته کلداري کړې وې. په جېل کې مې خپله ګوزاره کوله، یو څه پیسې راسره پاتې دي، تاسو ته تکلیف نه درکوم. دا چې زما دومره خدمت تاسې وکړو، تر قیامته به یې نه هېروم، الله دې ستاسو مددګار شي.

هغه خوشاله شو، ویلې د خور غوندې حق را باندې لري، هر چېرې چې لاړه شې، زه به دې خامخا پوښتنه کوم، هېڅ تشویش مه کوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه تېره شوه، سبايي وختي صابر خان او ښځه يې بازار ته لاړل، ماته يې جامې ګنډلې وې، يوه چادري يې راته واخيسته، نوې څپلۍ يې راته واخيستې، ما وې وروره دې نويو جامو او شيانو ته څه ضرورت و، زه خو بوډۍ ښځه يم او دا نوې جامې راسره ښې نه ښکاري. د صابر خان مېرمن وويل:

ترور جانې! خرې جامې مې درته جوړې کړې دي، ستا د شان سره مو هرڅه درته برابر اخيستي دي.

ما وې کور مو ودان مهاجر خلک ياست، دومره تاوان مې درواړاوه. دواړو ويل: نه نه دا څه تاوان دی او ته په موږ ډېر حق لرې.

مازيګر صابر خان بيا د هغه دوست کره ورغی، چې د سبا تګ په باب ترې پوښتنه وکړې. هغه د ماښام لمونځ کور ته راروساوه، د مانځه نه وروسته يې وويل: خورې سبايي وختي به د هغوی کره ورځو. هغه ويلې وختي حرکت کوو، چې په رسمياتو کې جلال آباد ته ورسېږو.

سبايي وختي مې د صابر له مېرمنې نه د تلو اجازت راواخيست، هغې بېچاره اوښکې توېې کړې، ما ترې ډېره ډېره مننه وکړه، صابر خان راسره د هغې دوست کره لاړ. مونږ چې ورورسېدو، هغه دروازې ته راوتلی و. ويلې راغلئ صابر خان ويلې و. ماته يې وويل:

خورې سترې مشې. ما مخ پټ کړی و، خالي سترګې مې ښکارېدې. په جګ اواز يې وويل:

زما خور يې او زه دې ورور يم، هېڅ خپګان چې ونه کړې، ټول مشکل به دې الله اسانه کړي.

د صابر خان نه مې اجازت واخيست، لاس مې ورته موچي کړل، ډېر خپه او ستومانه ښکارېده، زما ستونی ژړا ونيو، د هغې په سترګو کې مې اوښکې ښکته پورته وځغلېدې، هغه رانه پاتې شو او زه د هغه دوست طالب ګل خان سره روانه شوم. د لوارګي د موټرو هډې ته ورسېدو، ما د ګل خان نه پوښتنه وکړه:

وروره په تورخم به ورځو که......

هغه وې هو خورې په تورخم به جلال آباد ته ځو.

په زړه کې مې تېر شول د تورخم سرحد خو راباندې لس کاله جېل تېر کړو، دا ځل.....

ګل خان بيا وويل: خورې ته زړه ښکته پورته نه کړې، زه درسره يم هلته زموږ عسکر ولاړ دي، د بخوا کسان هم پېژنم راځه راځه هغه ګاډی د تورخم او لوارګي نارې وهي، تيار ډک دی.

موټر ته وختو او لږه شېبه پس يې حرکت وکړو. زما کرايې هم ګل خان ورکړه. کله چې په تورخم کې مزي ته ورسېدو، هغه ته مې د کرايې پيسې ونيوې، خو هغه وې خورې ته په ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق لري، پروا نه لري. له سرحده تېر شو، ولې زما زړه په سرحد کې رپېده، ما وې چې بیا مې غېر حق ونه نیسي. له سرحده وروا وښتو، د جلال آباد ګاډۍ ته وروختو، ګل خان لږه شېبه طالب عسکرو سره څه خبرې کولې، بیا موټر ته راوخوت. ما سپیښین تېر جلال اباد ته ورسېدو. له موټره چې ښکته شو، ګل خان راته کړه:

خورې راځه، چې ځو، دلته زمونږه کور دی. دلته مې ورور او کډه یې اویسګړي، زما زوی هم د خپلو وړو سره همدلته دی. راځه دلته به د هرڅه پوښتنه وکړو، په کرار به کلي ته لاړه شې.

د ګل خان کور ته لاړو، رښتیا چې کور کې ښځې وې، ما شومان وو، کله چې کور ته ورسېدو، هغه د کور لوی وړو ته وروپېژندم او دا خبره یې ورته وکړه: تاسو ټول به ددې خور پوره پوره خیال ساتئ، پام چې درنه خپه نشي.

ما وې مننه وروره خدای دې ژوندی لره. د کور ښځو ډوډۍ تیاره کړه، ګل خان چې ډوډۍ وخوړه ماته یې وویل:

خورې زه ولایت پورې ځم، خپه نشې دا خپل کور وګڼه. یو څه معلوماتونه به هم درته د کلي راوړم.

ما وې وروره په مخه دې ښه شه. په کور کې ګڼه ګونه زیاته وه، ټول په لمانځه باندې ښه ټینګ وو، هېڅ قضا یې پرې نه وه.

ما خستین تېر ګل خان او ورور یې کور ته راغلل، زه یې ورور ته وروپېژندم. د ګل خان وررو سید خان نومېده، خو له ګل خان نه کشر و، مګر د دواړو یو شان سوچه اوږدې ږېرې وې. رښتیا چې ما ولیدل، ځوانانو او سپین ږیرو یو شان اوږدې ږیرې پرېښې وې. په تورخم چې راتېرېدو طالبانو د خلکو ږیرې ورمېچ کولې، که د چا به ږیره لنډه وه، رټ بد به یې ورته ویل.

ګل خان ماته وویل: ترور خپه شوې خو نه یې؟

ما وې نه وروره دې خوښ ندو زما ډېر قدر وکړو. خپل کور یې ګڼم، تاسې خو زما وروڼه یاست. ګل خان ویل ترور زمونږ ډېر کارونه دي، دا ورور مې په ولایت کې اداري مدیر دی. له والي صیب سره وځنډېدم، نور څوک مې لا نه دي لیدلي. اوس به ځینې معلوماتونه سید خان راکړي. سید خانه د سیند نه پورې کلیو کې څه حال دی؟

ـ کراري ده لالا هېڅ مشکل نشته دی. په دغو کلیو کې یوازې نه، بلکې په ګرد مشرقي کې ارامي ده. ټول خلک د شپې او ورځې له یو ځای نه بل ځای ته ځي راځي، خالي په پنجشېر او شمالي کې ځای ځای ډزې مزي کله ناکله کېږي. درته ویلی شم، چې په ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان کې امنیت دی، تر ننه پورې کومه خبره نشته دی.

ـ ورور‌ه ما خو درته په لاره ددې ترور د کلي نوم واخیست، ربښتیا چې هلته زموږ طالبان ستاسې په نظر دا سې څوک به پیدا شي، چې دې ترور سره مرسته وکړي؟

سید خان لومړی لږ غلی شو، د چای پیاله یې کېښوده، خپله ږیره یې په موټې کې ونیوله، ویې ویل:

ولسوال ته به ووایو، چې د دوی د کلي یو تن طالب راولېږي. سهار به ورته ټیلفون وکړم، څوک به راولېږي.

ګل خان دستي ماته وویل:

ترور جانې سبا ته به په خیر سره ستا کار وشي، اوس به ارام وکړې، ستړې یې کرار ویده شه.

سید خان خپلې مېرمنې ته وویل: هله دې ترور ته ځای برابر کړه، چې ارام وکړي، بېچاره ګۍ ستړې ده، چې بیده شي.

زه د ګل خان دوی په اجازه سره بلې کوټې ته د خوب لپاره لاړم، په بستره کې مې چې په بالښته سر کېښود، سمدستي خوب وړې وم. سهار وختي لمانځه ته پاڅېدم، ګل خان دوی جوماټ ته جمعې ته تللي وو. لمر په غرونو ختلی و، چې کور ته راغلل. زه یې هم د سالون کوټې ته ورو غوښتم. د سید خان مېرمنې چای راوړو، ټولو په ګډه سره چای وڅښلې. له چای نه وروسته هغوی دواړه له کوره ووتل. ګل خان چې وتلو ماته یې وویل:

ترور ستا په اجازه مونږ لاړو، ته چې قید نه شې، هر کله چې خسته شوې نسیمه به دې بیرون ته وباسي.

ما وې نه نه وروره ولې قید شم، ځئ په مخه مو ښه شه. هغوی لاړل او زه په کور کې له ښځو سره پاتې شوم. د غرمې لس بجې وې د سید خان مېرمنې د کور کارونه سرته رسولي وو. زما خوا ته راغله، په سالون کې راسره خوا ته کېناسته، ویې ویل:

ترور چې خپه نه شې، زمونږ ددې کور کارونه هېڅ غوڅون نه لري، تراوسه مې ستا سره هېڅ د زړه خواله ونه کړه. له پرون راهیسې مې درسره څه خبرې نه دي کړي. خیر دی اوس به درسره خبرې وکړم. ربښتیا ترور جانې ستا دا خبرې خو ددې ځای د خلکو په شان نه دي کنه؟

ـ هو لورې زه خو په اصل کې د پکتیا یمه، خو دلته ستاسې دې سیمې ته نصیب قسمت راوستې وم.

ـ هغه څنګه ترور.

مجبوره وم، چې خپله تېره کیسه مې ورته کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ لوري زما د ژوند کيسه مه اوره، ستومانه کېږې. د هغې لا سودا زياته شوه، خوا ته مې ښه راوړاندې شوه، ويلې ترورجانې زه دې هم لور يم که...؟

په زړه کې مې تېر شول (ما وې پرېږده، چې زما په کيسه هر څوک خبر شي.) هغې ته مې د خپل ژوند تېر سرګذشت بيان کړو، لا ټوله کيسه مې خلاصه نه وه، چې د هغې په مخ اوښکې راماتې شوې. زما هم ستونی راډک شو، ولې کيسه مې ورته تر پايه تېره کړه. هغې راته کتل، سترګې يې رانه نه ويستلې، يوه يوه اوښکه به يې راوڅڅېده. زما له خوا پاڅېده، ويل توبه خدايه دا څنګه مسلماني شوه؟ غرېږې کړ: ترور زه به درته چای راوړم. ما پخپلو سترګو لاس تېر کړو، په شونډو مې ژبه ووهله، خو مرۍ مې وچه وچه کېده. د ګل خان مېرمن چای راوړو، پياله يې راته په مخکې کېښوده. نسيمه له بيرون نه راغله، خپل وړوکی ورور يې له لاسه نيولی و، مور يې ورته وويل:

نسيمې لورې! ترور به بيرون ته وباسې، چې لږه وګرځي، زه به ډوډۍ تياره کړم. هغې ويل ښه مورجانې ان تر ډنډ غاړې پورې به لاړ شو. له چای نه وروسته له نسيمې سره بهر ته ووتلم، نسيمې ويلې: ترور د ډنډ غاړې پورې به چکر ووهو.

ـ بچی ډېر ليرې مې مه بيايه، چې زه دومره شيمه نه لرم. نسيمه چې ايله به د يارلسو کالو وه، غوښنه مسته جلکۍ ښکارېده. سپينه ښکلې جينۍ وه، ودرېده ويلې ترورجانې د ډنډ غاړه نږدې ده. لاس يې ونيوه، ويلې هاغه د پيپل ونې، چې ښکاري هلته د ډنډ غاړې بازار دی.

ما وې لورکۍ راځه دلته به وګرځو، بېرته به کور ته ځو. د ماسپښين د لمانځه وخت رانږدې دی، چې مونځ رانه قضا نه شي. هغې د ډنډ بازار سره علاقه وه، غلې يې وويل: ښه ده چې ته وايې نو....

يوه شېبه وګرځېدو، نږدې دوکانونه او بازار مو له سترګو تېر کړل (په زړه مې پخوانی وخت چې کوم وخت به له سهار سره جلال آباد ته راغلم، نو څومره به په دې بازار کې سره وګرځېدو.) تير شول. نسيمې راته راوکتل، ويلې يې ترور څنګه ورو شوې؟ ستړې خو نه شوې؟

ـ نه نه لورې، هسې دا بازار راته نا اشنا ښکاري. په تلو تلو کې د کور دروازې ته ورسېدو د نسيمې مور چې په اشپزخانې کې يې پخلی کاوه، راغله ويې ويل:

ترور جانې راغلې؟

ـ هو لورې راغلو، وخت د لمانځه دی. دغه ورځ مې تر بېګاه پورې په سوچونو کې تېره کړه، ما وې چې د کلي شرايط به څنګه وي؟ څوک به راسره مرسته وکړي او که نه؟ همدا سې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوري ډېرې پوښتنې به مې په زړه کې ګرځېدې. ماخستن تېر سید خان او ګل خان دوی دواړه کور ته رانتوتل، مونږه د سالون په کوټه کې سره ناست وو، چې هغوی راغلل. سید خان راته وویل:

ترور خپه شوې خو به نه یې؟

ما وې نه نه وروره زما خو دومره خیال ساتل کېږي، چې څه درته وو ایم. د ګل خان مېرمن دې رب ښاده لري، پوره پوره خیال مې ساتي.

سید خان او ګل خان ته د ګل خان مېرمن ډوډۍ تیاره کړه، دواړه په ډوډۍ کېناستل، زه د ماخستن لمانځه ته پاڅېدم. ما چې تر څو لمونځ خلاصاوه، د ګل خان مېرمن راغږ کړ:

ترور که مونځ دې خلاص کړی وي، راځه چې سید خان لالا دې غواړي.

له دوعا کولو نه وروسته د سالون کوټې ته ورغلم، هغوی ته یې د چای پیالې ډکې کړې. ماته یې هم پیاله مخې ته کېښوده، سید خان وویل:

ترور سبا سهار ته به ستاسې د کلي یو تن راشي، وبه ګورو چې هغه څه کولی شي؟ خبرې به ورسره وکړو، معلوماتونه به تري واخلو. که ستا زړه ومنله او مشکل دې حل کېدی شو، ورسره لاړه به شې او که څه ستونزې موجودې وې، بیا به بله چاره ګورو، ته هېڅ تشویش مه کوه.

ـ نه وروره تشویش ولې وکړم، خو هسې وایم چې زمونږ په کلي کې به څوک وي که نه؟ زمونږ د نږدې خپلوانو نه به څوک پاتې وي او که نه؟ نور خو شکر دی جنګ کړی نشته دي، داسې راته ښکاري چې ارامي ده.

ګل خان وویل: ترور د امنیت په باب خو هېڅ فکر مه کوه، طالبانو په ټول ملک کې امنیت راوستی دی، هغه خبرې لاړې انشاء الله چې ټول کارونه به دې سم شي.

سید خان وویل: توکل په خدای دی، سبا ته به معلوم شي. ترور جانې که خوب درځي څه لاړه شه، بې غمه ویده شه. د ګل خان مېرمن راته وویل: راځه ترور جانې ځای مې درته جوړ کړی دی، چې بیده شې.

له دواړو مې اجازه واخیسته او په بله وټه کې په بستره کې پرېوتم.

خوب نه راتلو، اوښتم رااوښتم، په زړه کې مې ګرځېدل (سبا ته به څنګه سرې راځي او څه به وایي؟ او هغه زمونږ کلا به ودانه وي؟ څوک به پکې وي او که....؟) رښتیا چې کلي ته ورسېدم، لومړی به د سهار د تره او ماما پوښتنه کوم، بیا به خپل کور ته ورشم، عجبه ده زه به ګنې بیا خپله کلا او کلی ووینم، خو چې سهار....؟ اوښکې مې وڅڅېدې، دغه شپه مې شوګیر کړه، تر سهاره مې سترګه ورنغله. سبایي وختي ټول ویده وو، چې زه پاڅېدم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمانځـه تـه پورتـه شـوم. لـه کـوټې نـه ووتلم، رڼـایي لګېـدلې وه، مـالا اودس کـاوه، چـې لیـرې لـه کـوم جومـات نـه د مـلا اذان غـوږ تـه راورسـېد. سـید خـان او ګـل خـان دواړه کـوم جومـات تـه جمعـې تـه لاړل، د ګـل خـان مېـرمن هـم راپورتـه شـوه، هغـې هـم د لمانځـه بنـدوبس کـاوه. مـا چـې لمـونځ وکـړو، د خپـل خـوب پـه ځـای کـې مـې ډېره ووهلـه، پـه ځـای مـې سـترګې ورغلـې وې. یـو وخت راته د ګل خان مېرمن اواز کړ:

تـرور جـانې! پاڅـه چـای تیـار ادی. زه چـې سـالون تـه ورغلـم، سـید خـان او ګـل خـان دوی سـره د وړو پـه چایو ناست وو. دواړو وویل:

راځـه تـرور جـانې دې بـرې غـاړې تـه راشـه، دغـې توشـک بانـدې کېنـه. مـوږ لا پـه چـایو ناسـت وو، چـې بیـرون دروازه وټکـول شـوه، د ګـل خـان یـو وړوکـی زوی ورغـی، کتـل مـو چـې پـه منـډه بېرته راغی، خپل پلار ته یې وویل:

دادا څوک سړي راغلي دي، تا غواړي.

هغـه پـه چـالاکۍ دروازې تـه ورغـی، لـږه شـېبه پـس چـې راغـی، ویـې ویـل: د تـرور د کلـي نـه یـو سړی راغلی دی، په حجره کې مې کېناوه، هله چای ورته تیارې کړئ.

ګل خان وویل: زه به له هغه سره په حجره کې کېنم.

سید خان وویل: تاسو هغه ته چای مایي ورورئ، موږ به هم درشو.

لـږه شـېبه وروسـته سـید خـان لـه خپـل ځایـه پاڅېـد، ویـې ویـل: تـرور جـانې زه بـه ورشـم او پوښتنې به ترې وکړم، ته به بیا وروسته ورسره وګورې.

پـه دې کـې زه او د ګـل خـان مېـرمن سـره پـه خبـرو کـې وو، چـې سـید خـان راغـی. ویـل یـې تـرور جـانې دا زلمـی، چـې راغلـی دی دا زمـوږ ملګـری دی، مـا تـرې ستاسـې د کلـي پـه بـاب پوښـتنې وکـړې، ویـې ویـل، چـې کلـی لـه خلکـو ډک شـوی دی، خـو دا زلمـی دی، د کلـي هغـه پخـواني خلـک نـه پېژنـي. خـو دی وایـي، چـې پـه کلـي کـې هـېڅ ډول مـشکل نـشته دی. مـا ورتـه سـتا د بیولـو او پـه کلـي کـې سـتا د خـدمت کولـو ویلـي دي، د هـر ډول منـډې رامنـډې خـدمتګار دی. یوازې دا نه، بلکې په کلي کې به دده غوندې نور هم ستا په خدمت کې وي.

ما وې ښه ده، چې داسې وي، نو ستا په اجازه به ورسره لاړه شم. سید خان وویل:

هـو تـرور لـه ده سـره بـه لاړه شـې، زه بـه دې څـو ورځـې وروسـته پوښـتنه وکـړم، هـېڅ فکـر ونـه کړې، چې ګنې پوښتنه دې نه کوم.

خپـل پنـډکی مـې راواخیـست، د ګـل خـان مېـرمن نـه مـې د تلـو اجـازت واخیـست، هغـه خـواره کـې بیـا راغـاړې وتـه، اوښـکې یـې تـویې شـوې، مـا یـې بچـې ښـکل کـړل او هغـه مـې هـم پـه سـترګو سـترګو ښـکل کـړه، د حجـرې دروازې پـورې یـې راسـره مخـه ښـه وکـړه، حجـرې تـه ورننـوتم. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـورې ږيـرې نـرى لـوړ زلمـى راپاڅېـد ، سـتړي مـشي يـې راسـره وكـړه ، هغـه لاس نـه راكـاوه ، خـالي د خولې د سر ستړي مشي يې وكړه. كټ ته كېناستم ، سيد خان هغه ته وويل:

وروره دا ترور به خپل كلي ته رسوې، هر خدمت چې يې و ، مرسته به ورسره كوې.

طالـب زلمـي وويـل: څـه چـې د الله رضـا وه ، هغـسې بـه كيـږي. تاسـې ډاډه اوسـئ. دې ادې ټـول خدمت پـه وشـي. پـه دې وخـت كـې سـيد خـان او ګـل خـان دواړو جېـب تـه لاس تېـر كـړ ، پيـسې يـې راوويستې ، ويلې هن دا كرايه د موټر درسره واخله.

مـا وې شـته راسـره تاسـو ځـان مـه پـه عـذابوئ ، هـر څـو مـې چـې ورتـه وويـل ، هغـوى راتـه پـه جېب كې پيسې كېښودې. تر دروازې راسره راووتل او مخه ښه يې راسره وكړه.

زه او هغــه زلمــى روان شــو ، هغــه رانــه مخكــې شــو يــوازې دومــره يــې وويــل: ادې مــا پــسې راځـه ، چـې د مـوټرو ځـاى تـه ځـان ورسـوو. هغـه مخكـې او زه ورپـسې وم ، پـه بـازار كـې روان شـو. پـه بـازار كـې تلـو تلـو پـه يـوه ګـڼ بـازار ورغلـو ، هرڅـه راتـه نااشـنا ښـكارېدل ، يـو ځـاى تـه چـې ورسـګدو ، د ميــوو ډك ډك دوكانونــه ، پــه دوكــانونو كــې د انګــور وانبــكي پــه تــارونو كــې راځړېـدلي وو. هـر ډول وچـې او تـازه ميـوې پـه دوكـانونو كـې لكـه خرواروڼـه ډېـرې ډېـرى پرتـې وې ، سمدسـتي مـې زړه كـې تېـر شـول ، دا خـو بـه هغـه دوكانونـه وي ، چـې كلـه بـه زه او سـهار لـه كابلـه راغلـو ، نـو خامخـا بـه مـو پكـې مـالتې او سـنترې رانيـولې او بيـا بـه د كلـي پـه لـور روان شـو. پـه دې وخـت كـې لـړه پيـښبه نيـولې شـوم ، د كلـي نـه راغلـى زلمـى رانـه مخكـې لاړ ، مـخ يـې راواړاوه ، ودرېـد او ماتـه يـې كتـل ، زمـا زړه راډك شـو ، سـتونى مـې ونيـول شـو ، ټيكـرى مـې پـه سـر راخـور كـړو ، ورو ورو مـې ګامونـه واخـستل ، هغـه راتـه هـم پـښه نيـولى شـو. زه چـې ورنـږدې شوم ، وې ويل:

ادې څنګه په تكليف خو به نه يې؟

ــ نــه نــه بچــى هــسې ددې بــازار يــوه پخــوانۍ خــاطره مــې زړه كــې راوګرځېــده ، ځكــه ورتــه ودرېدم.

هغـه زمـا لـه حالـه څـه خبـر و ، ويلـې ادې پـه كـرار كـرار راځـه لـږه لاره تـر هـډې پـاتې ده. زمـا پـه زړه همغسې د غم څپه زياتېدله.

د جـلال آبـاد ښـار لیـدل نـه و ، پخـواني يادونـه مـې قـدم پـه قـدم يادېـدل. پـه تېـره بيـا هغـه د لومړي ځـل لـه سـهار سـره يوځـاى دې ښـار تـه راغلـم. هغـه شـېبې مـې رايـادې شـوې ، ګامونـه مـې ورو ورو اخيــستل ، راغــږ شــو: ادې و ادې ، هلــه زر راځــه ، چــې مــوټر تيــار دى. هغــه لــه لاســه ونيولم او موټر ته يې ورپورته كړم. كلينر په جګ اواز ويل: ځه له خيره.

ګـاډى روان شـو ، د ښـار او بـازار دوكانونـه يـو پـر بـل پـسې پـاتې كېـدل ، ترڅـو مـوټر لـه بـازاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووت. ښه شېبه وروسته کچه سړک مخې له راغی. کله به موټر په خاورو او دوړو کې پټ شو، خپل مخ او سترګې مې په ټیکري پټې کړې، موټر روان و، اوږده شېبه وروسته موټر ودرېد، خلک ترې ښکته شول. ماته طالب زلمي وویل:

ادې راځه کلي ته راورسېدو. زما تلوسه وه ان له موټره مې پام وکړو، ما وې چې هماغه زموږ کلی دی او که...؟ هغه راسره مرسته وکړه، له لاسه یې ونیولم، له موټره ښکته شوم. خپل ټیکری او جامې مې له دوړو او خاورو نه وڅنډلې، خپله غوټه مې تخرګ کې ونیوله، سترګې مې وغړولې، وړاندې کلی ښکاره شو. موټر ودرېد، دوه موټرې نورې هم ولاړې وې، کلي ته راغلي خلک د کلي په لور وخوځېدل، زلمي راته کړه: ادې دغه کلی دی، اوس به نژدې ورشو. خپل کور به دې وپېژني.

د هغه له دې خبرې سره، چې خپل کور به دې پکې وپېژنې، نبغ مې زړه ته سهار او د هغې مور (خوابښې مې) سترګو ته ودرېدل، په سوچ کې شوم، هغوی به په کلا کې...؟ ګمان کوم چې کلا به شاړه وي، هېڅوک به ورکې نه وي، د هغې وخت د کلا دننه دالان کوټې او د کلا برج رایاد شو. پښې مې لنډې ګنډې شوې، طالب زلمی راته ودرېد، پوه شو، چې زه نشوم تلای، راوګرځېد او خوا ته مې راغی، ویې ویل: ادې څنګه تکلیف خو به نه لرې؟

ـ نه نه بچی هسې پخوانی وخت مې رایاد شو، رښتیا قربان دې شم ستا نامه څه ده؟

ـ ادې زما نوم ګل نور دی، ددې کلي د پېروز خان زوی یم، پلار مې روسانو وژلی دی، پخوا چې روسانو په دې کلي بمبار کړی و، ددې کلي ډېر خلک پکې شهیدان شوي وو، ماته د هغې وخت جنګونه، نه دي معلوم، خو مشرانو ویې چې د کلي ډېر اوسېدونکي په هغې وخت کې له منځه تللي دي.

په خبرو خبرو کې د کلي مخې ته راورسېدو، د ماسپښین دوه بجې وې، چې مونږه د کلي مخې ته ورسېدو. ګل نور راته وویل:

ادې پام وکړه دا کلی دې وپېژانده؟

ما ټول کلی له نظره تېر کړ، هغه زموږه کلا او د کلا لوړ بورج مې په نظر رانغی، د کلي د هر کور د یوالونه نړېدلي وو.

ـ ګل نوره بچی زموږ د کلا هغه لوړ بورج کوم دی؟

ـ ادې زه چې د کوم وخت نه دې کلي ته راغلی یم، دا کلی مې همدغسې وران لیدلی دی، ما پکې لوړ بورج هېڅ نه دی لیدلی. له خلکو مې ځینې کیسې اورېدلي دي. په دې وخت کې د کلي په یوه کوڅه ورسم شو، خو ما پکې خپله کلا ونه لیده. ګل نور وویل:

ادې جانې کېدای شي ستاسې کلا به د کلي هغه بل اړخ ته وي. دا سړک نوی دی کلي ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

راتېر شوی دی، پخوانی سړک د کلي ښي اړخ ته و. ته راځه راځه زما د بابا نه به د هر څه حال احوال واخلو.

ـ ستا بابا؟

هو زما بابا د دې کلي یوازینی پخوانی سپین ږیری پاتې دی، هغه ته به هر څه معلوم وي.

موږ دواړه په خبرو خبرو کې د کلي په کوڅه کې وړاندې تللي وو. هغه یوې دروازې ته ودرېد او دروازه یې وټکوله. لږه شېبه کې دروازه خلاصه شوه، په دروازه کې یوه پېغلوټې جینۍ راووتله، موږ ته یې پام وکړو، ویلې لالا ستړی مشې. یوه شوم چې د ګل نور خور ده. ماته یې غلي شان وویل: ستړې مشې ادې! هغې دروازه ښه راخلاصه کړه، ګل نور وې راځه ادې دا زموږ کور دی. دننه چې ننوتلو د کور په برنډه کې یو بوډا سړی په کټ کې ناست و، بالښت ته یې تکیه وهلې وه، امسا یې د کټ سرته درولې وه. یو د پاخه عمر سړی، چې ببره ږیره، خړ پکول یې په سر و، د ږیرې زیات ویښتان یې سپین ښکارېدل. ښه چارشانه سړی و، لګیا و څرخکې یې تاواوه. د وړیو نه یې موټی ډک نیولی و. یوازې یې څرخکې په لاس کې ونیو، ویل: ګل نوره ستړی مشې. ماته یې کړه، ترور ستړې مشې، په خیر راغلې. یوه د عمر نه زړه ښځه د کوټې نه راووتله، زما خوا ته راغله، لومړی یې ګل نور ته ستړې مشي وویله، بیا یې ماته لاس رااوږد کړو، ویې ویل:

ترور ستړې مشې، په خیر راغلې. نوره ښه ګړه بړه یې راسره وکړه. بوډا چې په کټ کې ناست و، یو لاس یې په تندي کېښود، ماته یې راوکتل، په ګینګړو اواز یې وویل:

خورې ستړې مشې. ما ویل خدای دې ژوندی لره کاکا څنګه یې؟ نور ګل ټولو ته وروپېژندلم، یوازې دومره یې ورته وویل:

د خیر ګل اکا له کوره مې دا ادې راوستله، دی وایې چې دا زموږ کلی دی، ما ترې پوښتنه نه ده کړې، تاسې به ترې پوښتنه وکړئ، که کوم خدمت و، موږ به ورسره مرسته کوو. نور ګل خپل پلار ته، چې هغه لا همغسې څرخکی تاواوه، وویل. پلار یې د څرخکې تاوول پرېښودل، زما خوا ته رانږدې شو، نور ګل وویل:

ادې دا دی خپل کور دی، چې خپه نه شې. مور ته یې ورغږ کړو مور دې ادې ته ډوډۍ تیاره کړه، زه بیرون ته وځم.

مور یې ویل ترور دې بالښت ته ډډه ولګوه، چې دمه شې. زه به درته ډوډۍ تیاره کړم، چې خپه نشې. د نور ګل پلار په یوه بل کټ کېګ مخامخ راته کېناست، ویې ویل:

ترور خپه نشې په دې کلي کې د چا څوک یې؟

ما وې وروره زه د سهار صاحب مېرمن یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغــه تــورې ګڼــې ورېځــې پورتــه وارتــولې، ورو يــې لــه ځــان ســره وويــل: ســهار صــاحب؟ کــوم هغــه ســهار چــې پــه کابــل کــې مــامور و د برجــورې کــلا؟ پــه راډيــو کــې بــه يــې د جمعــې پــه شــپه داستانونه ويل؟

ـ هو هو هماغه سهار.

هغه بوډا ته مخ ورواړاوه، ويې ويل:

دادا ! ستا ورته فکر دی؟ بوډا خپلې تسپې اړولې، ويې ويل: بچې ته څوک يادوې؟

ـ هغــه د کونــډې زوی، چــې پــه کابــل کــې مــامور و ، وروســته يــې چــې پــه کلــي کــې هغــه لويــه برجـوره کـلا جـوړه کـړه. دادا هغـه نـه و ، چـې د هـرې جمعـې پـه شـپه بـه يـې راډيـو کـې داسـتانونه ويل کېدل او موږ به ورته ناست وو.

بوډا وويل: و مې پېژاند بچې، هغه خو.... !

تــه ودرېــږه دادا. ددې لپــاره چــې بــوډا د ســهار صــيب تېــره کيــسه کولــه، خــو زوی يــې ورتــه پــه خبـره کـې ورودانګـل، لـه دې وجـې چـې زه پـوه نـشم او لـومړی زمـا پـه حـال ځـان پـوه کـړي. بـوډا ماته کتل، خو سم نظر يې نه لګېد ، زوی يې وويل:

ترور ته د هغې کورودانه يې.؟

مـا وې هـو هغـه زمـا خاونـد و. بـوډا او زوی يـې دواړه پـه تعجـب کـې پـاتې شـول، پـه دې وخـت کـې ښـځې لوښـه او چيلمچـي راوړل، ويلـې تـرور لاس وينځـه چـې ډوډۍ وخـورې، ځـښتن يـې هـم راته کړه. ترور ته لومړی ډوډۍ وخوره بيا به نورې خبرې سره کوو.

زه د هغــې لــه مېــرمن ســره لاړم، پــه ډوډۍ کېناســتم بــوډا او زوی يــې خپــل مــنځ کــې ســره څــه خبرې کولې، هغوی ډېر څه وويل، زه ورته متوجې وم. وروسته له ډوډۍ نه يې راته وويل:

ترور ستا به سودا وي، راځه چې ستاسې کلا ته ورشو ، هرڅه به پخپله وګورې.

د کــور ښــځه او مېــړه بــې دواړه راســره شــول، د هغــوی لــه کــوره ووتلــو او پــه کلــي کــې پــه يــوه اوږده کوڅـه کـې ورسـم شـو. لـه کـوڅې نـه چـې ووتـو ، د کلـي بـل اړخ تـه ورسـېدو. مـا بـه د کلـي هـرې کــوڅې او هــر کــور تــه کتــل، د خپــل کــور لېــدو تــه مــې تلوســه وه، تلــو تلــو چــې پــه يــوه ګــوټ وروا وښــتو. ســړي وويــل: تــرور هغــه مخــامخ ستاســو کــلا ده، هغــه بــورج بــې پخــوا پــه ډزو کــې نړېدلی دی.

پــه زړه کــې مــې تېرېــدل، چــې پــه کــلا کــې خــو بــه ســهار او زوی مــې نــه وي؟ کېــدا ی شــي چــې پــه هغـې وخـت کـې چـا ژونـدي لـه سـينده راوبـستلي وي. نـه پـوهېږم، چـې پـه کـلا کـې بـه څـوک وي نـو؟ څـو ګامـه لا کـلا تـه پـاتې و ، ودرېـدم ښـه مـې شـاوخوا تـه وکتـل، بيـا مـې مخـامخ کـلا تـه ورپـام کړو ، هيڅ باور مې نه راتلو ، چې ګنې دا به هماغه کلی او زموږ کلا وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سړي مېړمن هم راسره وه، هغې وويل:
ترور څنګه ودرېدې؟
ـ هسې لورې دا هرڅه راته نااشنا ښکاري.
ـ ترور د کلا دروازې ته چې ورسېدو، بیا درته پته لګېږي.

د کلا دروازې ته چې ورسېدو، مخامخ ودرېدم د کلا دروازې او دیوالونو ته مې پام وکړو و مې پېژندله. د کلا بورج نړېدلی و، دروازه يې ماته وه، د کلا د مخې بڼ نه و. پخواني خیال کې لاړم، بدن مې ورپېده، ځای په ځای کېناستم. د کلا دیواله ته مې تکیه ووهله، سړي دروازه وټکوله، ښځې زما سر ونیو، ویلې ترور جانې ولې؟ زما له خولې غږ نه خوت، اندامونه مې له کاره ولوېدل، بې هوښه شوم، هېڅ په ځان نه وم پوه شوې. یو وخت مې سترګې وغړولې څه ډېر کسان ښځې واړه سړي ناست دي، دوه ښځو په کراره سره په کټ کې کېنولم، دوه بالښتونه یې راته شاته کېښودل، یوې ښځې په ګیلاس کې اوبه راکړې، سترګې مې شاوخوا ته واړولې،د همغې ښځې مېړه راته وويل:

ترور دا ستاسې کلا ده. یو زلمي ته یې لاس ونیو، چې توره رېره لوړ سړی و، ویلې دا ستا د خاوند د تره زوی دی. هغه راغی په ما راښکته شو، له خولې یې ووتل: آخ تندار ته؟

ما په غېږ کې ونیوله، له غږه لوېدلې وم، خالي اوښکې مې روانې وې. بیا د هغې مېرمن راغله راغاړې وته، د سترګو په رپ کې د چم ګاونډ ښځې او سړي کلا ته راننوتل. کلا له خلکو ډکه شوه، په یوه پښه لوی واړه کلا ته راننوتل. لکه د خوب غوندې پرېشانۍ یووړم، څه مې نه لیدل، خو دومره مې اورېدل چې هر چا به یو بل ته ویلې: د سهار صیب مېرمن راپیدا شوې ده. د سهار د نوم په اورېدو به مې په زړه چړې منډل کېدې. د خلکو شور او زوږ دومره زیات شو، چې چا د چا خبره نه اورېده. له یوې خوا هوا ګرمه وه او د خلکو ګڼه ګوڼه هم زیاته وه. یو وخت چې مې سترګې وغړولې، یو چا په ګیلاس کې اوبه راته ونیوې. مرۍ مې لمده شوه، پخپل ځای کېناستم. پام مې کاوه د خدای مخلوق په کلا کې راټول شوی و. په کټ کې راسره ناستې ښځې راته په سر ټیکری ساز کړو، ټولو ماته کتل او یو ډول د خپګان په حالت کې لیدل کېدل. یوه سړي په جګ اواز وويل:

خوېندو ورونړو ښه به دا وي، چې دا بیروبار کم کړو، دا بېچاره ګې به لړه دمه شي، په کرار او نوبت سره به ورسره وګورئ، اوس همدومره بس دي، راځئ چې ځو.

دوې وويل: سمه ده. خلک په کرار سره له کلا نه ووتل، ښځې هم لاړې، یوازې د کلا اوسېدونکي کسان پاتې شول.

د نورګل پلار او مور چې دواړه راته نزدې ناست وو، زما خوا ته نور هم نزدې شول، ویې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل: تروړ ښه شو، چې ستا د خاوند د تره زوی شته دی، دا مېنه پرې ټینګه ده. نور دې له خیره تکلیف نشته دی. اوس به ستا په اجازت سره درنه لاړ شو، بیا به دې احوال واخلو. والکه وراره مونږ به درنه ولاړ شو، ښه شوه زما زوی نور ګل دا تروړ کلي ته راورسوله، بیا به سره ګورو.

ـ نه نه کاکا جانه ډوډۍ به راسره وخورئ بیا به ځئ.

ـ خیر یوسې دا زموږ خپل کور دیو بیا به شي. پاڅېدل له ما یې اجازت وغوښت او له کلا نه ووتل، د کلا لویو وړو ورسره مخه ښه وکړه، د کور ښځه او سړی، بچیان یې ټول رانه راتاو شول. د سهار د کاکا زوی شیر خان او مېرمن یې دواړه راسره په څنګ کې کېناستل، شیر خان وویل:

تندار کسم په خدای چې ستاسې د ټولو فاتحه موږ ته په همغه وخت کې شوې وه او دا دی، چې ته الله ناڅاپه په موږه رانوبستې. دواړو خپل لاسونه غوږونو ته یوړل، خدایه توبه توبه مې ده، دا څنګه چل وشو. ای تندار دا دومره وخت نو ته چېرې ته وې، هله کیسه کوه، چې....

د شېر خان دوه پېغلې لونه او درې زامن هم په یوه ځای راتاو وو، ما ورته خپله کیسه تېره کړه، ولې ماشومان ناست وو، هغه ځینې زیاتې چې راسره شوې وو، په اصل شکل مې ورته ونه ویلې، خو نوره ټوله کیسه مې ورته بیان کړه، ټولو لویو وړو سم په سلګو سلګو وژړل، هر یوه ماته کتل او له سترګو یې اوښکو دارې وهلې، ټول مې له ځان سره ښه په ژړا ستړي کړل. هغوی راته هم د روسانو د وخت جګړې او په کلي د بمبارۍ راته ټولې کیسې وکړې. د کلا د برج په توپونو ویشتل، د خپل پلار او د سهار د مور وژل او هم یې د کلي د هر کاله د مرګونو راته بېلا بېلې کیسې وکړې. بیا یې راته وویل:

تندار راځه، چې د کلا په کوټو دې وګرځوم، هر د بوال د توپونو او راکټونو مرمۍ خوړلي دي، کلا هغه ډول نه ده پاتې، ګرچې ما یې ځینې برخې دوباره جوړې کړې دي. د کلا بورج رانه نیمګړی پاتې دی، که ژوند و په خیر سره سږکال مې ورته نیت دیو چې ودان یې کړم.

شېر خان له لاسه ونیولم ورو ورو یې د کلا په بېلا بېلو کوټو وګرځولم، زموږ د خوب کوټې ته چې ننوتلم ستونی مې راډک شو، په دواړو تشو مې لاس کېښود، اوښکې مې وڅڅېدې، هغوی هم راسره اوښکې تویولې. د کوټې دیوالونه لا هماغسې لړ لړ سپین و. شېر خان په ژړغوني غږ وویل:

تندار په دې کوټه کې اوس مونږه ویده کیږو. ورمنده یې کړل دیواله ته د سهار عکس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوړند و، ویلې تندار دا مې د سهار لالا عکس دی، ماته یې ونیو. ما چې عکس د کوټې په دروازه کې رڼا ته ونیو، د چوکاټ په شیشه مې او ښکې ډنډ شوې، هغه رانه عکس بېرته واخیست ماته یې وې تندار راځه چې په نورو کوټو کې وګرځو، د کلا په کوټو او بامونو وګرځېدو، د کلا هغه لوړ بورج نیمایي راکټونو غورزولی و. د دویم پوړ په کوټو کې هم وګرځېدو، زمونږ د وخت سامانونه د هغې وخت جهادي غلو لوټ کړي وو، د کلا ترځنګ بڼ و چې اوس پکې یوازې د سیترون ونه جګه ختلې وه او یوه ونه د نارنج ولاړه وه، چې ډېره زړه شوې وه. د لاندې ترې چرګان ګرځېدل. د کلي د وستل چیناران نه وو، زیات کورونه هماغسې لا وران پراته وو.

دغه ورځ ټوله په ژړا انګولا تېره شوه، ماخستن له ډوډۍ نه وروسته چای ته ناست و، ما ویل:

شېر خانه بچې! لومړی دا خپله مېرمن دې راته را وپېژنه، دا بچیان دې بېل بېل په نومونو یاد کړه، بیا به نورې خبرې کوو.

هغه راته خپله ښځه یاده کړه، ویې ویل: دا د کلي حیدر خان لور ده ګلابه نومېږي. دا مې میرخان مشر زوی دی او هغه خیرو دی او دا وړوکی افضل دی. دا مشره لور مې غوټۍ نومېږي او دا بله پاڼه نومېږي.

– ډېر شکر دی زویه په تا او په دې اولادونو دې ډېره خوشحاله شومه، زړه نازړه د نورګل د پلار و مور سره راتلمه ما وې چې په دې کلي کې به زما څوک پاتې وي او که نه؟ بچې په دې ساعت هم شکر دی.

شېرخانه زویه! بلا دې واخلم زه نور د ډېرو خبرو طاقت نه لرم، څوک که ته راته د سهار او زما د زوی په باب یو څه ووایې... نوره پاتې کیسه او د سهار په باب شېرخان داسې پیل وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم څپرکی

_ تندار ! تاته خو به معلومه وي، چې زه په هغې وخت کې ایله وخت رسینده وم، کوم وخت چې تاسو له کلي نه د تلو نیت کړی و او په جاله کې د شپې په سیند پورې وتلئ. په همغه شپه له پلار سره دلته ستاسې کور ته راغلو. زړه ادې دې خدای وبښي (ستا خوابنې) ځانله ناسته وه، ژړل یې. پلار مې ورته خبرې وکړې، ژړا یې بس کړه. د شپې تر ناوخته پورې هغوی دواړه مشغولېدل او زه ورته ناست وم. پلار مې ورته وویل:

سبا ته یا بل سبا ته په دې کلي روسان حمله کوي، ښه شوه چې سهار دوی ځانونه وویستل. مونږ به چې د کلي خلکو څه حال و، هغه به زمونږه وي.

تر نیمې شپې پورې دواړه په همدې خبرو سره ګړېدل، پلار مې بیا کور ته لاړ او زه له زړې ادې سره پاتې شوم. سهار وختي یې راویښ کړم، ویل یې بچی پاڅېږه نن څه بل شان درنې ډزې کېږي. له بام نه مې پام کاوه، څو توپونه د کلي بر سر کې ولګېدل. له ځان سره مې وویل:

والکه ! ته یو ځل پلار پسې دې ورشه، چې په احوال ځان پوه کړې. ماته به زر بېرته معلومات راوړې. ما خپلې سترګې موښلې او پلار پسې کور ته لاړم. د کلي په وستل کې هېڅوک نه و، د خپل کور په کوڅه چې ورسم شوم، پلار مې د څو تنو کلیوالو سره ولاړ و. زه چې ورننزدې شوم، هغوی خپلو کې همدا خبرې کولې، چې د کلي بر سر یې وویشتو، پلار مې هغوی ته وویل:

ځئ خپلو کورونو کې کېنئ، بیرون مه ګرځئ. ماته یې وویل: کور ته ننوزه هېڅوک باید له کوره راونه وځي. زه به د سهار دوی کره وربښکاره شم. زه چې کور ته ننوتلم، په تشناب کې خپل مخ او لاسونه مې پریمینځل، له نورو وړو سره چای ته کېناستم، مونږ لا چای نه و خلاص کړی، چې پلار مې وارخطا غونډې راننوت، ویلې هله زر کوئ، چې د سهار دوی کور ته لاړ شو، هغه لویه کلا ده دیوالونه جګ دي، که روسان حمله وکړي، کېدای شي چې بچ پاتې شو. ویل یې هله پاڅېږئ، چې کلي کې څو د هوان ګلۍ ولګېدې، خدای دې خیر کړي، وضعه خرابه راته ښکاري. ماته یې وویل: ته او خور دې په کور کې پاتې شئ، وروسته به بیا احوال سره واخلو. مور مې او پلار مې له نورو وړو سره دلته راغلل.

شپبه په شپبه ډزې زیاتېدلې، یو میزایل د کلي په منځ کې ولګېد، زه په منډه بلۍ ته وختم، ما وې چې پام وکړم. زه چې بام ته وختم، په کلي کې دوړې پورته شوې، شور او

(c) ketabton.com: The Digital Library

غالمغال ورسره سم پورته شو، چې غړز شو څو مېزايل غبرګ په کلي ولوېدل. په هوا کې جنګي الوتکې تېرې شوې، په کلي يې بمباري وکړه. ښه مې ورته کتل، چې د کلي په سر تېرې شوې. نورې ډزې د توپونو په کلي راډېرې شوې، اخر زه وډار شوم خور مې راغږ کړل:

راکوز شه شېر خانه وبه لګېږي. زه له بامه راښکته شوم، زه او خور مې د کور په برنډه کې غلي کېناستو، غوږ مو وينو چې له کلي نه ژړاګانې پورته کېدې. ډزې دومره زياتې شوې، چې ما او خور مې خبرې سره نه اورېدلې. زموږ د کور شاوخوا ته توپونه ولګېدل، زه او خور مې وارخطا شو، په کوټه کې د دوو کندوانو په منځ کې ورننوتلو او غلي کېناستو. په هوا کې د الوتکو کړنګا او بمبارۍ او د توپونو او راکټونو ډزو دومره وارخطا کړو، چې زه او خور مې دواړو سره يو بل په غېږ کې ونيول او رېږدېدلو.

په کلي کې وړې ډزې هم پيل شوې. موږ دا فکر کاوه، چې ګنې د کلي خلک به ډزې کوي، حال دا چې په کلي روسان رااوښتي وو. زموږ کور د کلي په منځ کې و، د کور ديوالونه خو لوړ و، د دروازې زنځير مې اچولی و، په دروازه کې د اوسپنې پټې اوښتې وه. ډېره کلکه دروازه وه. يوه شېبه وروسته دروازه وټکول شوه، ما وې چې ګنې پلار مې راغلی دی، زه ورو ورو دروازې ته ورغلم، غوږ مې ونيو، چې بدلې خبرې کېدې، له دروازې راستون شوم، بېرته مې د کندوانو منځ خاليګاه ته ځان خواته ورنږدې کړو، هغې ويل څوک و، ما وې بل څوک دي، کېدای شي روسان راغلي وي.

مونږ دواړو له وېرې سپوږنه کاوه، غښې او درنې ډزې غلې شوې، خو يوازې د کلاشينکوف وړې ډزې ډېرې کېدې. په هوا کې الوتکې تېرېدلې، خو بمباري يې نه کوله. دروازه په زوره ټک ټک شوه، مونږ ځان غلی نيولی و، په کلي کې ګڼې ډزې روانې وې. زمونږ له دروازې نه راغلي کسان لاړل، مونږه د کندوانو ترمنځ په ناسته ستړي شو، کوټې نه راووتلو، چې غوږ مو ونيو په کلي کې همغسې شور او زوږ پورته کېده، ولې ډزې کمې شوې. له ځينو کورونو نه د ژړا غږونه راتلل. شېبه په شېبه وير ژړا زياتېدله. ورځ زياتې په وتو وه، زه ورو شانې بام ته ورپورته شوم، ټول کلی وير ژړا پسې اخيستی و. د کلي ځينو کورونو نه لوګي او لمبې پورته کېدې، وړاندې په سړک خړې عسکري موټرې روانې وې. په هوا کې يوه نيمه الوتکه او څرخي الوتکې هم ګرځېدلې. زموږ د کور شاوخوا ګاونډيان هېڅوک نه ښکارېدل، يوازې د ښځو ژړاګانې زياتې وې، چې د کلي په هر کور کې اورېدل کېدې.

د کور د دروازې زنځير مې خلاص کړ، دروازه مګې رابېرته کړه، په کوڅه کې مې شاوخوا ته وکتل، وړاندې يو نيم سړی په منډه تېرېده، زه دوباره کور ته ننوتلم. خور ته مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل:

په کلي نوره جګړه غلې ده، خلک ګرځي راګرځي، راځه چې دواړه په منډه د زړې ادې کلا ته لاړ شو، چې د هغوی احوال واخلو.

له کوره ووتلو او په یره یره په کوڅه کې راروان شو. د کلي په هر کور کې ژړا وه، په ځینو کورونو کې لا همغسې لمبې وې، ټول کلی لوګو او بوی نیولی و. ډېر کم کسان په کوڅو کې وارخطا وارخطا ګرځېدل. مور له ویرې په یوه منډه تر کلا ورسېدو. د کلا بورج نیمایي راکښېوتي غورځولي و، د کلا لویه دروازه ماته وه، دیوالونو مرمۍ خوړلي وې. په دروازه چې ورننوتلو د کلا په دالانه کې زما پلار مړ پروت و. مور او زړه ادې مې په برنډه کې مړې پرتې وې. د کلا کوټې ورانې ویجاړې شوې وې، ټول سامانونه یې خراب کړي وو، بکسونه مات پراته وو، مور دواړو چیغې کړې، په ژړا مو پیل وکړ. د کلا دروازه کې ودرېدو او چیغې مو وهلې، ښه شېبه وروسته دري تنه د کلي سړي راغلل، ویل یې مه ژاړئ، کلا ته ننوتل زما پلار او مور یې ولیدل او زړه ادې یې ولیده، چې ټول مړه دي. څوق څوق یې وکړ، لاس یې ورته پورته کړ، مور ته یې وویل:

تاسو چیغې مه وهئ، صبر وکړئ. هغوی یوازې مړي په کټونو کې پرېستل او سپینې روجایي ګانې یې پرې خورې کړې. مونږ ته یې وویل:

په دې خبره د تندار (هوسۍ) له سترګو اوښکې روانې شوې، خپل ټیکری یې سترګو ته ونیو، اوښکې یې پاکې کړې، ما ویل تندار نو بیا ډېر ساعت وروسته زمونږ نزدې خپلوان او د کلي څو تنه، چې ژوندي پاتې وو، کلا ته راننوتل، څو د چم ګاونډ ځینې ښځې هم راغلې، مونږ ته یې وویل: دا غم په ټول کلي دی، په هر کور کې دري او څلور وژل شوي دي، مونږ نورو ورانده کلیو ته استازي لېږلي دي، چې خلک راشي او د شپې د دې کلي ټول مړي ښخ کړي، ځکه چې د ورځې کېدای شي بیا بمباري وشي باید چې مړي د شپې ښخ شي. ملا وایي چې غسل مړو ته مه ورکوئ، ټول شهیدان دي، له خپلو جامو سره یې ښخ کړئ. دري ښځې او څو تنه سړي مونږ سره پاتې شول، زمونږ له خپلوانو سره یې یوځای مړي په اب و تاب کړل، وینې یې پاکې کړې.

د ماښام خړه په لګېدو وه، د کلا په برنډه کې دري جنازې د لاټین رڼا ته کېښودل شوې، مونږ ورته په ویر اخته وو. د شپې ناوخته خدا ابزده، چې څو بجې وې کلا ته خلک راننوتل او زر زر یې دري واړه جنازې پورته کړې او هدیرې ته یې یوړې. مونږ په جنازو پسې وروسته په چیغو چیغو ژړل او روان وو. خور مې خلکو راستنه کړه او زه ان تر هدیرې پورې ورسره لاړم. په هدیره کې خلکو نور مړي ښخول. تر نیمې شپې پورې ټول مړي ښخ شول، په پای کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـلا دوعايـه ولوسـتله. د کلـي خلکـو او د نـورو کليـو خلکـو عمـومي دوعـا وکـړه او بيـا يـوه تـن سپين ږيري په جګ اواز وويل:

ددې کلـي پـاتې خلکـو تـه دا اعـلان کـوم، چـې سـهار وختـي پـه خـړه کـې لـه کلـي نـه ووځـي او نـورو کليـو تـه ولاړ شـي، ځکـه چـې امکـان شـته چـې روسـان بيـا بمبـار وکـړي، خـدای ناخواسـته پاتې خلک مړه نه شي.

ټـول خلـک لـه هـديرې نـه خـواره شـول، د نـورو کليـو خلـک خپلـو کليـو تـه لاړل، زمـوږ د کلـي پـاتې کـسان خپـل کلـي تـه راسـتانه شـول. زه چـې کـلا تـه راغلـم، خـور او نـور خپلـوان مـې ويـده وو، يـوازې زمـا د پـلار خـور چـې زمـا تـرور کېـده، د لاټـين رڼـا تـه ناسـته وه او ژړل يـې. زمـا پـه ليـدو راپاڅېده، ويل يې: شېرخانه زويه څنګه چل شو؟

مـا وې عمـه جـانې ټـول مـړي ښـخ شـول، خلـک خـواره شـول، خـو خلکـو وويـل، چـې سـبا تـه وختـي بـه کلـی خـالي کېـږي او پـاتې خلـک بـه نـورو کليـو تـه ورځـي. پـه دې وخـت کـې زمـا د تـرور خاوند هم راننوت، ډېر خپه او ستومانه و. هغه وويل:

ځينـې ضـروري سـامانونه چـې لـه ځـان سـره يـې وړی شـو، سـر لـه اوس نـه بايـد برابـر شـي. نـور سـامانونه بـه پـه کوټـو کـې پرېـږدو، دروازې بـه ورپـسې راپـورې کـړو، د کـلا دروازه بـه هـم کلکـه کړو، سهار وختي به له کلي نه وځو.

لـږه شـېبه مـو سـترګې لا ورغلـې نـه وې، چـې راپـای ځولـو، ويـل يـې هلـئ روانېـږئ. سـهار وختـي تـورتم کـې لـه کـلا نـه ووتلـو او د درې لاره مـو ونيولـه. ترڅـو چـې لمـر راختـو، د درې برسـر کلـي تـه ورسـېدو. هلتـه زمـا د پـلار خپلـوان و، د هغـوی کـره مـو پـوره لـس ورځـې تېـرې کـړې. بيـا خبـر راغـی، چـې کلـي تـه راشـئ، امنيـت دی. دوبـاره کلـي تـه لاړو، پـه مـړو پـسې مـو خيـرات وکـړ، مګـر پـه کلـي کـې دومـره څـوک نـه وو، ځوانـان خـو بيخـي نـه وو، ځينـې د پاخـه عمـر خلـک او سـپين ږيـري يـو نـيم چېـرې پـه کومـه کوڅـه کـې اوسـېدل، د لويـو ښـارونو نـه پـه غيـر نـور ټـول کلـي له مجاهدينو سره و.

تنـدار ! زه خـو پـه هغـې وخـت کـې وړوکـی وم، دا ټـول غمونـه ماتـه راپـه غـاړه شـول. خپلوانـو راسـره لاس اړاوه، ولـې دا ټـولې سـتونزې زمـا پـه سـر وې. تاسـې مـې بيخـي لـه يـاده وتلـي وئ، يـوازې دومـره خبـر وم، چـې پـه جالـه کـې لـه سـينده پـورې وتلئ او پاکـستان تـه تلـئ، خـو لـه هغـې پېښـې نـه چـې ستاسـې پـه جالـه يـې ډزې کـړې وې او دغـه پېښـه شـوې وه، هـېڅ معلومـات مـو نـه درلـود. ډېـرې ورځـې وروسـته يـو تـن، چـې پـه جالـه کـې لـه تاسـې سـره ملګـری و، هغـه کلـي تـه راغلـی و. مـوږ تـه هغـه دا خبـر راوړ، چـې ستاسـې پـه جالـه بانـدې حکـومتي پوسـتو ډزې کـړې وې. هغه داسې کيسه کوله:

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې په جاله ډزې پیل شوې، ما دستي سیند ته ځان وغورځاوه او د جالې پړی مې کلک ونیو، نور بدن مې په اوبو کې و، خالي سر مې خیګانو پورې نیولی و، چې ډزې به زیاتې شوې، ځان به مې په سیند کې غوپه کړو. په لومړي ځل ډزو کې سهار ولګېد او بیا ورپسې یو یو لګېده او اوبو ته به لوېدل. یوازې یو تن په جاله کې مړ پروت و، خو څه وخت چې جاله وان مرمۍ وخوړه، له خولې یې اخ وخوت، نوره نو هغه بیا لامبو نشوای وهلی، تر یو وخته پورې یې پښې خوځولې، تورتم تیاره و، څه نه لیدل کېده، د جالې نه هم د چا غږ یا کوم فریاد نه پورته کېده. ما فکر کاوه، چې یوازې همدا زه ژوندی یم، نور ټول مړه دي. جاله مې ورو ورو کښوله، ترڅو د سیند غاړې لوخو ته ونښته. څنګه چې جاله ودرېده، ما په چالاکۍ سره د سترګو په رپ کې ځان وچې ته ورساوه، څپلۍ او څادر مې رانه سیند وړي وو. څنګه چې وچې ته شوم بیا مې جالې ته نه دي کتلي، تورتم و څه نه لیدل کېده، په یوه خوا مې منډه واخیسته، له کمیس او پرتوګ نه مې اوبه څڅېدلې او روان وم. هېڅ نه پوهېدم، چې په کومه ځم؟ یبلې پښې وم، په پښو کې مې غنې لاړې، زیږو تیږو مې پښې راته ویني کړې وې. زه له وېرې نه په ځان نه پوهېدم، دومره ډېر مزل مې وکړ، چې د اوبو ډکې لمدې جامې راباندې وچې شوې وې، نیمه شپه وه چې په یوه کلي ورپېښ شوم، هغه څنګه چې له لیرې مې د سپو غپا واورېده. په همغه د سپو غپا پسې تلمه تلمه چې یوه کلي ته ورسګېدم. کلی د غره په لمن کې اباد و، دومره لوی کلی هم نه ښکارېده، د کلي مخې ته څو ګورې ونې ولاړې وې، ما ځان ونو ته ورساوه. د ونو لاندې بیخي تورتم و، ډېر ستړی شوی وم، ومې پتېیله چې دمه وکړم. یوې تیږې ته کېناستم، د تیږې سر هوار و، خوا ته یې هماغسې نورې هوارې تیږې پرتې وې. پوه شوم، چې دا وستل دی، غلی کېناستم، کلي ته ځکه نه ورتلمه، چې ما وې نیمه شپه ده خلک ویده دي، څوک نه پېژني. وخت خراب دی ما وې چې هسې بوسو کې لاړ نه شم. د ونو لاندې وستل کې ناست وم، ترڅو چې د سهار سپیدې وچاودې او رڼایي ولګېده. له کلي نه څه کسان په بېلابېلو کوڅو کې راوتل او پخپل کار پسې تلل. زه له ځایه پورته شوم او وړاندې په لاره یو تن سړی روان و، زه د هغه خوا ته ورغلم. د جومات پوښتنه مې ترې وکړه، هغه جومات راوښود، ویلې په دغه کوڅه سم مخامخ لاړ شه. جومات د کلي په منځ کې دی، هلته بیا له چانه پوښتنه وکړه در وبه یې ښایي.

زه لکه د لېوني غوندې چې نه مې خولۍ په سر پاتې وه او نه مې څادر درلود. د کلي منځ ته ور روان شوم، جومات مې پیدا کړو، زر زر مې اودس وکړو، د سهار جمعه تیاره وه، درې صفه خلک په امام پسې ودرېدل، زه په اخر صف کې ولاړ وم. کله چې لمونځ خلاص شو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا دوعا وکړه، زه جګ شوم، ملا صيب ته مې وويل:

استاذه ! زه يو مسافر يم، نه پوهېږم چې دا کوم کلی دی؟ ماغزه مې لا په ځای نه دي، په جالا راپورې وتلو، حکومتي پوستې رابانديې ډزې وکړې، شپږ اووه تنه په جاله کې وو، ټول بېچاره ګان ولګېدل، سيند ته ولوېدل، يوازې زه ژوندی پاتې شوم. خولۍ او څادر رانه سيند وړي دي، چې تاسې ته بل شان ښکاره نه شم، که څه کمک راسره وکړئ.

ملا وويل: وروره ته د کوم ځای يې؟

خپل نوم مې ورته ياد کړ او د خپل کلي نوم مې هم ورته وښود. په جومات کې ناستو خلکو ټولو وويل:

وروره ستړی مشې هر يوه راته په اخلاص سره ستړي مشي وويله. په لومړي صف کې يوه تن، بلکې درې څلورو کسانو غبرګ وويل: ستاسې کلی روسانو پرون بمباري کړی دی، طالع دې ښه ده، چې ژوندی پاتې شوی يې. يوه سپين ږيري ملا صاحب ته غږ کړ، ويې ويل: استاده لاس پورته کړئ، چې ټول شهيدان الله وبښي. د جومات خلکو په ګډه دوعا او فاتحه وکړه، يو تن وويل:

مېلمه راځه ما سره چې کور ته لاړ شو، هرڅه به خدای وکړي، ته مه وارخطا کېږه.

سړی مخکې او زه ورپسې وم، د لمر وړانګې راختلې وې، چې د سړي کور ته ورننوتو. په حجره کې يې کېنولم، هغه چای راوړو، لومړی مو چای وڅښلې، بيا هغه کور ته ننوت، يو پکول او خپل زوړ غونډې څادر يې راته راوړو، ما ترې مننه وکړه. بيا راته هغه زموږ د کلي لاره راوښوده او خپل کلي ته راورسېدم. د کلي نور خلک خو پرېږده، چې زما پلار او دوه ورونه هم شهيدان شوي وو. درې ورځې په خپل غم اخته وم، په څلورمه ورځ مې د کلي پاتې خلکو ته د جالې کيسه وکړه.

تندار زه د کلي د خلکو له خولې چې خبر شوم، دستي په دستي په دغه سړي پسې لاړم. هغه راته ټوله کيسه وکړه، ولې ستا د ژوندي پاتې کېدو او ليدلو يې څه ونه ويل، نو پس له هغې زه پوه شوم، چې تاسې ټول به سيند وړي ياست. له هغې ورځې نه وروسته زه او زموږه نور خپلوان څو کسان د جالې له ځايه ښکته د سيند د غاړې په لټولو کلي په کلي او بېله په بېله د سيند دواړه غاړې لټول پيل کړل. د سيند په دواړو غاړو به روان وو، ټوله ورځ به مو د سيند منځ بېلې او غاړې کتلې او هم به دوه تنو په کليو کې د مړو د پيدا کېدو او ښخېدلو پوښتنه کوله. شپې به مو د کليو په جوماتونو کې تېرولې، څلورمه شپه مو د سيند د غاړې په يوه وړو کې کلي کې، چې د کلي مخې ته بېله وه او په بېله کې رنګې رنګې اوبه بهېدلې، تېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـونږ پـه دغـه ورځ ډېـر سـتړي شـوي وو، ځکـه چـې مـونږه سـره دوه خيگـان (شـنازونه) هـم موجود وو، بېلـه بـه چې مخې تـه راغلـه پـه خيگـانو بـه بېلـې تـه ورپـورې وتلو او مړي بـه مـو کتـل. دوه تنـه لامبـوزن راسـره و، هـره شـيله، د سـيند د منځ ټاپوگـان او بېلـې يـې ښـې سـمې لټـولې. کلـه چـې پـه دغـه شـپه مـونږ دغـې واړه کلـي تـه شـپه راوړه، د ماښـام لمونځونـه قـضا شـوي وو. لـه جومـات نـه خلـک وتلـي وو، جومـات کـې مرغکـۍ غوړېـدلې وه، د مـلا پـه ممبـر کـې پـوزې پـروت و، پـه تـاق کـې د تيلـو ډيـوه پرتـه وه. مـونږه ټـول ځلـور سـره پـوره وږي شـوي وو، يـو بـل تـه مـو سـره د لـوږې پـه بـاب يـاده کـړه. فيـصله پـه دې وشـوه، چـې دوه تنـه بـه پـه کلـي کـې خيـرات راټولـوي او دوه تنـه بـه پـه جومـات کـې پـاتې کېـږي. همغـه و، چـې زه او تـرورزی مـې (نـواز خـان) کلـي تـه د خيـرات راټولولـو لپـاره پـه يـوه کوڅـه ورسـم شـو، پـه کلـي کـې مـونږه ښـه ډېـر خيـرات راټـول کـړو. جومـات تـه چـې راغلـو، هغـو نـورو دوو لـه کـوم کـور نـه پـه چـای جـوش کـې چـای راوړی و، گـوره ورسـره وه. لـه چـای او ډوډۍ نـه وروسـته پـه جومـات کـې ځملاسـتو. سـهار وختـي پاڅېـدو، لـومړی مـو اودسـونه وکـړل، مـلا اذان وکـړو، د کلـي خلـک جومـات تـه راغلـل. ټـول بـه دوولـس تنـه وو، پـه جمعـه ودرېـدل. د جمعـې نـه وروسـته کلـه چـې مـلا دوعـا وکـړه، زه پاڅېـدم او د کلـي خلکـو تـه مـې د خپلـو مړو د پيـدا کېـدو او ښـخېدو وويـل. لـه خلکـو د جملـې نـه سمدستي يوه تن وويل:

وروره لومړی خو ځان دې مونږ ته راوپېژنه، چې د کوم ځای نه راغلی يې؟

خپـل ځـان مـې ورتـه وروپېژانـد، بيـا مـې ورتـه د خپلـو مـړو د نـښو نـښانو وويـل، نـوم او پتـه مې ورته وويله. ټولو خلکو وويل:

وروره يـو مـړی مـوږ پـه بېلـه کـې مونـدلی او پـه هـديره کـې مـو ښـخ کـړی دی او د ماشـوم پـه باب معلومات نه لرو. په دې وخت کې ورينداري وويل:

ښه بچی نو بيا څه وشول؟

ما د جومات خلکو ته په ډېره چټکۍ سره وويل:

وروره کله مو دغه مړی ښخ کړی دی؟

يوه د پاخه عمر سړي وويل:

دا يوه جمعه به کېږي.

بل تن وويل: يره پنځه شپږ ورځې کېږي.

ــ وروره دغه مړي څه نښې درلودې؟

يـو زلمـي پـه داسـې حـال کـې، چـې نـوی يـې سـلام وگرځـاوه، لمـونځ يـې خـلاص کـړو، داسـې يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اندېواله په هغې ورځ زه سهار وختي له کوره ووتلم، د ببلې غاړې ته ورغلم، غوښتل مې چې په اوبو کې د سیند غاړې ته ولامبم. ما چې جامې ووېستې، اوبو ته روان شوم، وړاندې د ببلې په سر کې مړی نښتی و، ولې او سر یې ښکارېده، نور په اوبو کې پټ و. زه دوباره د خپلو جامو خوا ته راغلم، خپل څادر مې لنګ کړو، په شیله ورپورې وتلم. د ببلې سر ته ورغلم، د مړي خوا ته ورو ورو ورتلمه، ترڅو چې ورورسېدم. یوازې کمیس او پرتوګ یې په تن کې وه، نسکور پروت و. له اوبو نه مې راووېست، په ببله کې مې په کبلو واچاوه، ددې کلي نسیم اکا چې اوس به هم موجود وي، هغه له نغري غاړې نه غږ کړو: هو زه وم. ده ته مې له ببلې نه ورغږ کړل، ما وې چې د کلي نه یو څو تنه راولېږه، چې یو کټ هم راوړي، چې دا مړی راسره له ببلې نه پورې باسي. همغه و، چې پېنځه شپږ تنه هلکان راغلل او مړی مو راپورې وېست او د کلي جومات ته مو راوړو. بیا مو چې وکوت راوکوت، داسې خاصې نښې یې نه معلومېدې، خو ځوان و مخ یې روغ و. د سینې په سر یې دوه سوري و او یو وړوکی سوری یې په تشي کې و. ټول و ویل چې حتمې په ټوپک ویشتل شوی دی. ولې مړی په هغې ورځ تازه ښکارېده، ډېرې ورځې پکې نه وې تېرې شوې.

یوه سړي د جومات له بل کونجه غږ کړ، ویې ویل:

وروره دا څوک و؟ د کوم کلي و؟

تندار په چټکۍ سره وویل:

تا ورته څه وویل، چې څوک دی؟

ما وې هغه زما د کاکا زوی و سهار نومېده. کاکا جانه دا هغه سړی و، چې د هرې جمعې په شپه به یې راډیویي داستان په کابل راډیو کې خپرېده. ټولو په جومات کې ناستو کسانو وویل: آخ دا څه وایې؟ هغه سهار خو په کابل کې و، دلته یې څه کول؟

یوه تن داسې پوښتنه وکړه. د تندار فکر له سهار سره چې له کابل نه کلي ته راتلل شو او په چرت کې ډوبه لاړه. ما خلکو ته د هغه کیسه وکړه او د جالې مې ورته وویل. ټول په جومات کې ناست د کلي خلک خپه شول، یوه سپین ږیري وویل: وروڼو ښه به دا وي، چې ددې قبر معلومات وشي. قبر وسپړل شي، لومړی وکتل شي، دوی به یې پېژني.

ټولو په همدې خبره سلا وکړه، د کلي خلکو چارې او ببلونه راواخیستل او له موږه سره یوځای د قبر راسپړلو ته لاړل. تندار فکر دې دی؟ هغې مخامخ رراوکتل ویې ویل:

هو نو بیا څنګه چل وشو؟

_ قبر چې مو رابرسېره کړ، لومړی مو ترې د سر تخته واړوله او کفن یې نه و، خلکو ویلې له یوې خوا شهید دی او له بله خوا د جامو سره مو ځکه ښخ کړی و، چې موږ ویلې که څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلوان يې راشي او ويې پېژني، نو کله چې مې د قبر نه د سر تخته راپورته کړه او ومې ليد، سمدستي مې وپېژانده. نور زياتي ټينګ نه شوم، سلګو ونيولم، تخته مې پرې دوباره سمه کړه، خلکو له قبره راپورته کړم، ښه شېبه له ځانه خبر نه وم. خلکو راته تسلي او ډاډ راکاوه، يو وخت کې مې چې اوسون پرځای شو، د کلي خلکو او په تېره ملا وويل:

وروره ټوله يو شان د خدای خاوره ده، څه دا کلی او څه ستاسې کلی، يو شان هديره ده، همدلته يې پرېږده، اوس خو بې له هغې وپېژندل شو. جنګ جګړه او نښته په زور کې ده، هرې خوا ته ډزې دي، توپونه ويشتل کېږي، د ورلو چاره يې ګرانه ده. يوازې همدا کلی د حکومت او روسانو د بمبارۍ نه په امن دی، ځکه چې دومره غټ کلی نه دی، دا څو کورونه دي د چا ورته هڅو پام هم نشته دی. که ژوند باقي و او په راتلونکي وخت کې شرايط برابر شول، بيا يې يوسئ. اوس يې همدلته پرېږدئ.

ما چې فکر وکړو تندار! رښتيا چې هرې خوا ته جګړه وه، د ورلو چاره يې نه کېده. د کلي خلکو يو بېرغ د هغه په قبر ودرولو، ټولو په ګډه دوعا ورته وکړه او مونږ ترې کور ته راغلو. وروسته مې هم بيا څو ځلي د هغه د مړي د راوړلو نيت وکړو خو هر چا راته ويلې: ټوله يو شان خاوره ده، هملته دې وي. بس تر ننه لا پاتې دی او د وړوکي هلک په هکله هم ډېر د سيند په غاړو وګرځېدم، ان تر اخره پورې لاړم، کلي په کلي مو پوښتنه وکړه، د سيند دواړو غاړو کلي او بېلې مې چاڼ کړې، مګر هېڅ پته ونه لګېده. درې مړي نور هم پيدا شول، خو ستا د زوی هېڅ پته ونه لګېده.

له دې خبرې سره هوسۍ تندار خپل سر په بالښت ولګاوه، يوازې يې له ستوني نه ژړغوني فرياد راوخوت، ډېره شېبه يې وسوځلې، مېرمن مې او زه هم ورسره په ژړا شو. دغه ورځ مو ټوله په ژړا او خپګان ووتله، په سبا ته هم د کلي ځينې ښځې او سړي مونږ کره د هوسۍ تندار ليدو ته راتلل. د هغې وخت همزولي کليوال يې ټول زاړه شوي وو، په دربمه ورځ راته هغې وويل:

زما د پلارګنۍ معلومات به خو نه لرې؟.

ـ نه تندر خدايږو دا يو کال کېږي، چې طالبان راپيدا شوي دي، په ملک کې لږه ارامي راغلې ده، له دينه پخوا دا کلی شاړ و. موږ د باجوړ په کمپونو کې اوسېدلو، له پروسږ کال راهيسې راغلي يو. زموږ او ستاسو ټولې ځمکې شاړې پرتې وې، دا ستاسې باغ وچ پروت و. يوازې دا څو ناجوګان او توتان پکې پاتې دي، نورې ټولې ونې او مېوه دار بوټي له منځه تللي دي. د کلي ويالې وچې وه، کلی بېخي کنډواله پروت و. سږکال په کې ايله بېله لږ لږ خلک راپيدا شوي دي. ستا د پلارګنۍ نه هېڅ معلومات نه لرم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې سوړ اسويلي ويوست، ويل يې: بچې زما مور او پلار به حتمي مړه وي، خپل ورور نه لرم، چې پوښتنه يې زما کړې وای، پوهېږم چې کاکا به مې هم مړ وي، په هغې وخت کې لا سپين ږيری و. د کاکا زامن مې خو وو ، هغوی بې غېرتو هم زما پوښتنه ونه کړه.

ــ که رښتيا راباندې وايې تندار ! نو هغوی بې چاره ګان به چېرې ستا پوښتنه کړې وای؟ ستا د مرګ او ژوند نه هغوی څه خبر دي؟

ــ داسې مه وايه زويه ! سړی په پوښتنه مکې ته رسګېدای شي، په ما له هره طرفه راټيټه ده، هر څه مې له لاسه ورکړل، حالاتو رانه هرڅه واخيستل.

زما مېرمن سبرو ورته وويل: تنداره خدای دې تا ته د زړه صبر درکړي، الله ته توبه اوباسه، ښه دی، چې ته په سر ژوندی يې.

ــ لورې زه به په دې ژوند څه وکړم، چې رب زه هم له سهار سره ملګرې کړې وای.

ــ داسې مه وايه تندار الله به درنه ناراضه شي، خدای ته صبر وکړه.

هغې ماته مخ راواړاوه ويې ويل:

د سهار قبر ته به مې کله بوځې؟

ــ سبا سهار وختي به زه د ترور او ماما زامن خبر کړم، چې هغوی هم راسره يو ځای لاړ شي. ببرته چې روګرځېدو يو خيرات به وکړو. د هغې په مرۍ کې لاړې تېرې شوې ويې ويل:

خدای دې سر لوړی لره بچې ! همدغسې به وکړو ، خو ارمان چې.... ! هغه بيا ژړا ونيوله، ما وې تندار څنګه ارمان چې؟

هغه غلې وه، ښه شېبه يې اوښکې تويې کړې، وروسته يې په کراره وويل: د زوی مې څه پته ونه لګېده، د خاوند خو مې قبر معلوم شو. کله کله به دوعا ته ورځم، خو له زوی سره به څه وکړم.؟

په خپلو وچو شونډو يې ژبه وګرځوله، زما مېرمن سبرو ته يې غږ کړ، سبر ولورې يو ګوټ اوبه راکړه، خوله مې وچه شوه. سبرو ورته د اوبو ګيلاس ونيو ، هغې د اوبو ګيلاس تري واخيست، مننه يې ترې وکړه، اوبه يې په کرار کرار يو يو ګوټ څښلې، سبرو ته يې وويل: لورې خدای دې زما له حاله وساته. سبرو چې مخامخ ورته لکه د (نفر خدمت) غونډې تيارسی ولاړه وه، ويې ويل:

تندار دا ټول غمونه زمونږ شريک دي، زما د زړه نه هم يو الله خبر دی. دا ته چې څومره خپه ستومانه يې، دغسې مونږه هم يو او بيا خو ستا له حاله مونږ هډو خبر نه وو ، چې ګنې ته ژوندۍ يې، ټولو داسې ګڼله چې درې واړه تاسو سيند وړي ياست. مونږ ته يوازې نه، بلکې دې ټول کلي ته ستا ژوند او راپيدا کېدل د تعجب خبره ده. مونږ هم خپه يو او هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشاله خپه خو په دې يو، چې ټوله کورنۍ مو تباه شوې ده او خوشاله ځکه يو، چې ته ژوندۍ راپيدا شوې.

تندار د سبرو په خبرو لږ څه په کټ کې وخوځېده، غاړه يې تازه کړه، ويې ويل:

د ځينې ژوند نه مرګ بهتر دی او بيا لکه په ما چې تېر شو، خپلې سپينې څڼې يې راونيوې ويې ويل: دا ويښتان مې چې ګورئ، له سختۍ نه سپين شوي دي. زما خو دومره عمر نه دی شوی، انسان له ګل نه نازک او له اوسپنې نه کلک دی.

په دې وخت کې د کلي نه درې ښځې په دروازه کې راننوتلې، سبرو يې مخې ته ورغله، سترې مشې يې ورته وويلې، ما هم هغوی سره سترې مشې وکړه. درې واړو د تندار لاسونه ورموچي کړل، زه ترې بهرون ووتلم او هغوی په خبرو اترو بوختې وې. د کلي په منځ کې څو دوکانونه و، ورچکر شوم. په دوکانونو کې د کلي خلک ملک خوځېدل، هغه پخوانی کلی خو نه و، خو بيا هم د کلي په هره کوڅه کې ځينې کلې د ېره شوې وې. په جوماتکې به د لمانځه پر مهال شل د ېرش کسان ښکارېدل. د کلي دوکانونو په مخه سړک تېر شوی و، د صفدر موټروان موټر ولاړ و. هغه سره مې قبر ته د تلو د ربست خبره وکړه. هغې ځای ته شل کيلومتره لاره وه، پخوا به همدغه لاره خلکو په پښو وهله، زه چې د دوکانونو په مخه راتېرېدمه، هر چا به رانه د تندار پوښتنه کوله او ويل به يې چې ترور څنګه ده؟ او په خبرو کې به هر يوه تعجب کاوه او په ټينګار سره به د کلي ښځو، نرو راته ويلې، چې د تندار خيال ساته او دا به يې ويل، چې په مونږ ټولو يې د خدمت کولو حق شته دی.

درې څلور ورځې تندار په ژړا تېرې کړې، د کور لويو وړو ورسره ژړل. د قبر ليدو او تللو نه مخکې يوه شپه مو د ماما او ترور زامن خپل کور ته راوستل، سبايي وختي صفدر خان موټر زموږه د کلا خوا ته رانږدې کړی و، دروازه يې وټکوله، ترورزی دروازې ته ورغی، صفدر يې حجرې ته راوست. د چای څښلو نه وروسته تندار سبرو له لاسه ونيوله او موټر ته يې بوتله، مونږ هم له حجرې نه ورووتلو. تندار مې په مخکې سيټ کې کېنوله سبرو هم ورسره خوا کې کېناسته. مونږ ټول په موټر کې کېناستو. صفدر موټر ته حرکت ورکړ. سړک خامه و، کندې کوندې يې ډېرې درلودې، په کوم ځای کې به چې موټر په کرار شو، دوړې به دننه موټر ته راننوتې، هر چا خپلې سترګې او مخونه پټ کړي وو، ما خپل څادر له تندار نه تاو کړ او سترګې مې يې د څادر په پيڅکله له دوړو او ګردونو نه پټ کړي وو.

کله چې هلته ورسېدو، هديره له سړک نه ليرې وه، موټر مو ودرولو او د هديرې په لوري روان شو. صفدر موټروان هم راسره روان شو، هغه زمونږه کليوال و. د هديرې په لور نرۍ لاره په کږ کې ورغلې وه، د کږ په منځ کې مو د تندار په خاطر، چې هغه سترې شوې وه، دمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه. پوره یو ساعت لاره وه، ځای پر ځای په لاره کې د انځر او توت ونې ولاړې وې، موږ مخکې و، سبرو او تندار دوی ورو ورو راپسې راتلې. له کڅ نه و وتلو، وړاندې درې کیلومتره لیرې کلی پروت و. د غره له یوې تپې ځنګ کې په هوا مځکه هدیره ښکاره شوه. د هدیرې ښه نښه دا وه، چې په هدیره کې د شهیدانو بېرغونه له ورایه رپېدل. ځینې جګې جګې شناختې هم له وړاندې ښکارېدې. له کلي نه یوه لاره هدیرې ته راغلې وه، مونږه د هدیرې ځنګ لاره ونیوله او ځان مو د سهار قبر ته ورساوه.

هدیره دومره لویه نه وه، ځینې بوټي او ترخې په هدیره کې ولاړ وې. یو نیم قبر پکې پوخ د سمنټو هم معلومېده. وړاندې د هدیرې ځنګ ته د غره لمنې ته ګډې او بزې په څر لګیا وې، څو خره هم د هدیرې په یوه ګوټ کې خولې ښخې کړي وې، د یوه خره په شا خړه مرغۍ ناسته وه. تقریباً پنځوس ګامه مونږه له تندار دوی نه مخکې روان وو. د هدیرې نه لاندې پټو کې ښځو واښه کول، یو نیم سړی د پټیو په پولو ګرځېده. غرمه لا توده شوې نه وه، خو ګرمي په زور کې وه. هر چا به د تندي خوله پاکوله، څو ځلې د ترور زوی په لښتي کې مخ ته اوبه واچولې. پام مې کاوه چې له کلي نه څو تنه سړي مخ په هدیره راروان وو، کتل مې چې د هدیرې په بر سر کې د سهار د قبر په بېرغ مو سترګې ولګېدې. بیا مې زړه کې د هغه ځواني او ښکلا او د ژوند کړه وړه راپه یاد شول، سوړ اسویلی مې خولې ته راغی. سبرو دوی ته مې لاس اشاره کړو، ما وې راځئ، موږ درته ماتل یو.

هغوی چې موږ ته رانږدې شول، بیا روان شو د سهار قبر ته ورنږدې شو، هغوی ته مې څه نه ویل تلو تلو چې زه د سهار قبر ته ودرېدم. تندار دوی هم راورسېدې، موږ قبر ته ولاړ وو. هغې وویل:

دا د سهار قبر دی؟

رنګ یې زېړ واوښت، لومړی یې د قبر په شناختو خپل لاسونه وتپول، دوه ځلې هوسۍ تندار ګرده ګرده له قبره وګرځېده، بیا مخامخ قبر ته ودرېده، لاندینۍ شونډه یې ورپېده، ټول بدن یې ولړزېده، ټیکری یې له سره ولوېد، په رپېدو او لړزېدو شوه، نسکوره په قبر ولوېده. مونږ ټول په داسې حال کې چې لاسونه مو دوعا ته نیولي وو، د هر یوه له سترګو نه اوښکې روانې وې. سبرو هم په قبر غوړېدلې وه، د تندار د ژړا غږ نه پورته کېده، خو د سبرو د ژړا چیغې پورته شوې. د قبر په سر ویر ګډ و، هغه څو کسان چې له کلي نه هدیرې ته راتلل، هغوی هم زمونږ خوا ته راغلل، لاسونه یې قبر ته پورته کړل، یو پکې ملا غوندې و. هغه لومړی د قرآن شریف سورت قرات کړو، دوعا یې وکړه، سبرو همغسې چیغې وهلې او ژړل یې. ملا وویل: دغه ترور راپوته کړئ، چې په قبر نسکوره پرته ده. ما چې د هغې سر راپورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو، وینې یې له خولې نه تللې وې او د قبر په سر پرتې وې، سبرو یې خوله ورپاکه کړه، رنګ یې بیخي لکه د مړي هسې شوی و. سبرو یې سر په خپله غېږ کې کېښود، ورغږ یې کړل:

تندار ای تندار!

هغې غږ نه کاوه، سترګې یې پټې وې، مونږ وارخطا شو، ملا یې لاس ونیو او رګ یې ورله وکوت، ویې ویل:

هله دا ډېر زر دد غې کلي ډاکټر ته یوسئ، چې له هوښه وتلې ده.

زما د ترور زوی، چې تکړه زلمی و، هغه په شاه کړه او له قبر راروان شو.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

لـه خپـل ګـران دوسـت بـصير بيـدار څخـه ډېـره ډېـره مننـه کـوم، چـې زمـا د کتـابونو پـه چاپ او چاپ ته د سنبالولو په چارو کې يې خپلې هلې ځلې نه دي سپمولې.

د ښـه شـعر پېژنـدونکي او وتلـي ليکـوال ښـاغلي زريـن انځـور سـره دې خـدای ډېـر ښـه وکـړي، چـې لـه مـا نـه يـې پـه ليکنـو او د ليکـوالۍ پـه سـمونو کـې خپـل نظـر او همکـاري نـه ده دريغ کړې.

د ذبيح "شفق" نه ډېره مننه، چې د کتاب د ټاپ او کمپوز چارې يې پرمخ يوورې.

په ادب

محمدا جان يار

د محمدا جان يار ليکلي اثار:

1ـ کوکارې	شعري ټولګه
2ـ سره ډولۍ	د لنډو کيسو ټولګه
3ـ د کونړ تاترې	تحقيقي او تاريخي کتاب
4ـ وير	شعري ټولګه
5ـ ترلې کڅوړه	د لنډو کيسو مجموعه
6ـ ځانګه	ناول
7ـ د ليلې دښته	ناول
8ـ هوسۍ	ناول (همدا اثر)

ناچاپ آثار:

1ـ شعري ټولګه

2ـ ناول

3ـ غرونه او ساحلونه سفرنامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

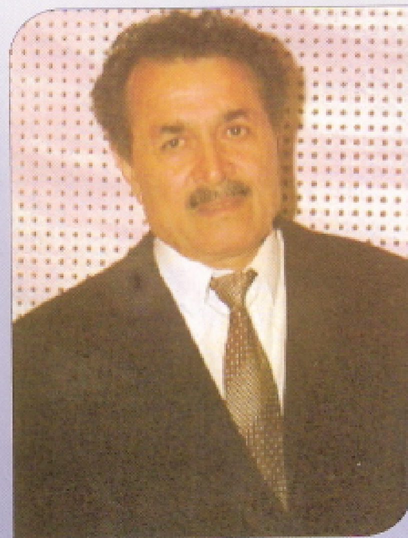

محمدا جان یار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولایت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸ هـ ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو میرجانخېل پښتون دی. لومړنی او منځنی زده کړه یې په کونړ کې او لوړې زده کړې یې د کابل پوهنتون د تاریخ او فلسفې په پوهنځي کې کړې دي. لس کاله یې په بېلابېلو ولایتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموریت دولس کلنه دوره یې په کابل پوهنتون، فوايد عامې او قبايلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموریت کې دویمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموریت یې پرېښود او المان ته یې سیاسي پناه راوړه.

له زلمیتوبه یې په شعر ویلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره یې په نثر، لنډې کیسې او ناول لیکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

چاپچاري: د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي خانګه ـ پېښور
Tel/Fax:+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library